״ג בתמוז תשמ״א, 15.7.1981 מיספר 2289 80 עמודים שנה 45 המחיר: 15 שקלים (כולל מ.ע.מ.)

העולם הזה

עכשיו מישרד הביטחון-
מחר ראשות הממשלה!

מי מפחד מאריק?

סום רם / אורי

JORDACHE®

להשיג: ב**תל אביב:** ״סופר ג׳ינס״, יהודה המכבי 57 טל׳: 456351; חנויות ״מצקין״, ״ג׳ינס סנטר״, דיזינגוף 66; ״בוב 2״ דיזינגוף 185; ״מיי ג׳ינס״ בן-יהודה 14; ״ווסט ג׳ינס״ בן-יהודה 1; ״בוטיק 109״ איבן גבירול 109. **יפו:** ״מזן״, שד׳ ירושלים 48. **בת-ים:** ״זה מה שיש״, רוטשילד 27. **רחובות:** ״סופר ג׳ינס״, הרצל 181. **רמת גן:** ״סופר ג׳ינס״, ד״ר כהן 2, (פינת ביאליק 66); **גבעתיים:** ״טופ ג׳ינס״, ויצמן 23. **אשדוד:** ״רוקי״. **פתח תקווה:** ״שאולי״ חיים עוזר 10. **רמת השרון:** ״אפרל״ סוקולוב 52, ״לי״ סוקולוב 64. **הרצליה:** ״לי״ סוקולוב 47. **חולון:** ״אפנת דבש״, סוקולוב 66; ״ארי לונדון״, סוקולוב 19. **נתניה:** ״בלו ג׳ינס״, דיזנגוף פינת הרצל ״אדם וחווה״, הרצל 29. **ירושלים:** ״מצקין״, ״ספורט רחביה״ קק״ל 29; ״ספורט אולימפיה״, כיכר הדוידקה; ״מחסן הג׳ינס״, שץ 8; ״סקופ״ שמאי 8; ״חסיד״ יפו 65. **באר שבע:** ״ג׳ינס סנטר״״, החלוץ 81. **קרית מלאכי:** ״רוקי״. **חיפה:** ״מצקין״, ״בית הג׳ינס״ הרצל 20; ״אור הג׳ינס״, הרצל 7; ״הג׳ינס״ שד׳ הנשיא 124. **קרית ביאליק:** ״ג׳ינס לי״ **״אילת:** ״אתא״.

ובחנויות נוספות בכל הארץ

היבואנים והמפיצים: אחים נקש

ג'ורדאש ג'ינס
הצלחה דוהרת
בארצות הברית

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טל. 03־232262/3/4. תא־דואר 136 • העורך הראשי: אורי אבנרי • ראש המערכת: יוסי ינאי • עורך־תבנית: יוסי שנק • עורכת כיתוב: לילית בוארון • צלמי מערכת: ציון צפריר וענת סרגוסטי • ראש המינהלה: אברהם סיטון • מחלקת המודעות: רפי זכרוני • המו"ל: „העולם הזה" בע"מ • מודפס ב„הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רחוב כף אביגדור • הפצה „גד" בע"מ • גלופות צינקוגרפיה „כספי" בע"מ.

בהתפזר אבק־הקרב של הבחירות, נותר רק מיבצר אחד שמעליו מתנופף דגל השלום ושפיות־הדעת: השבועון המסויים

קורא יקר

אבק־הקרב של הבחירות התפזר, ובנוף הצחיח של חיי־הציבור הישראליים נותר רק מיבצר אחד שמעליו מתנופף דגל השלום: שבועון זה.

מחנה־השלום הישראלי הובס בבחירות האלה והוכה שוק על ירך. תנועת של"י, המיפלגה היחידה בעלת מסר ברור ועיקבי לגבי פיתרון־השלום, נמחקה מן המפה הפוליטית־פרלמנטרית. שתי קבוצות פוליטיות קטנות, בעלות מגמה ליברלית כללית — שינוי ור"ץ — שרדו בכנסת רק תודות לוויתור על כל מסר פוליטי ברור בבחירות. המערך העלים במהלך הבחירות את היונים שבו, סתם להם את הפה ומנע כל דיון על ענייני השלום, מלבד כמה מליצות כוללניות. סיעת־המערך, כפי שנבחרה, היא ניצית בעיקרה.

תנועת שלום עכשיו חוסלה בבחירות, אחרי שכמעט כל עסקניה הידועים הזדהו כמועמדים או כאנשי־מנגנון של המיפלגות השונות, ושוב לא תוכל עתה אלא לשמש כמכשיר־עזר גלוי או מוסווה של המערך. בכך נעלמה יעילותה.

בכנסת העשירית לא יהיה אף גורם אמין אחד שיוכל לגבש ברצינות תוכנית־שלום ברורה ולהאבק עליה מתוך מניעים פטריוטיים — מצב שלא היה קיים כדוגמתו בארבע הכנסות האחרונות.

מיבצר בודד

המצב הזה מטיל אחריות מיוחדת על שבועון זה — אחריות שלא היתה כדוגמתה מאז שנות ה־50 ושנות ה־60 המוקדמות.

בימים ההם אכן היה העולם הזה הגורם היחידי בארץ שהיה בעל תהודה ציבורית רבה ושעסק בעיקביות בגיבוש אלטרנטיבה מחשבתית למדיניותו של דויד בן־גוריון. בסדנה של העולם הזה נולדה לא רק קונספציה חדשה של הדרך לשלום (ברית ישראלית־פלסטינית ודו־קיום בשתי מדינות לאומיות שכנות), אלא גם תפיסה מרחבית חדשה (השתלבות ישראל במרחב השמי), טכניקה להשגת השלום („מטכ"ל לבן") תפיסה גלובלית חדשה (ישראל כחלק מהעולם השלישי). מעבר לזה נולדה בסדנה זו הביקורת השיטתית הראשונה של המישטר הקיים בארץ (המהות הפיאודלית של המיפלגות הוותיקות, הסממנים האנטי־דמוקרטיים של המישטר הבן־גוריוני, הכפייה הדתית, השחיתות של המימסד, וכו').

כל זה לא נעשה כפרוייקט אקדמאי, אלא במהלך מאבק שבועי חריף וצמוד.

אין זה מיקרה שהממונה הכל־יכול על שרותי־הביטחון דאז, איסר הראל, הגדיר בספריו את העולם הזה כמי שהיה האוייב מס' 1 של המישטר בשנים ההן, ולמעשה כאופוזיציה יעילה יחידה. הראל גם קידש עליו מילחמה: הוא ניסה לתקוף את העולם הזה מאחור, על־ידי הקמת שבועון חדש (רימון), שהיה משופע בכל הקרנות של שרותי־הביטחון, ושנועד לחסל את העולם הזה פיסית, אחרי שמטרתה זו לא הושגה על־ידי שורה של פצצות התנקשויות ומישפטים.

חגורת־הבדידות של העולם הזה נפרצה כאשר קמה ב־1965 תנועה פוליטית אשר ינקה בגלוי את רעיונותיה משבועון זה (העולם הזה — כוח חדש). מאז, ובגילגולים שונים, התרחב המאבק, נוצרה חזית שנייה בכנסת וחזית שלישית ברחוב. כמה וכמה תנועות, שכולן ינקו את רעיונותיהם מן העולם הזה (ושרוב מנהיגיהן קראו שבועון זה מאז ימי נעוריהם) פעלו במישורים ובשיטות שונות.

בבחירות של 1981 חוסל נוף זה. הכנסת הפכה מידבר־שממה, שבו מתרוצצים שני גושי־עסקנים. שולטים בה אלופי השחיתות והכפייה הדתית. שום קול צלול של שלום ורפורמה פנימית לא יתנשא בה.

הבמה הפוליטית התרוקנה מכוחות פוליטיים יעילים, המסוגלים לנהל את המאבקים. בכלי־התיקשורת השתררה אווירה של פחד ונכנעות.

העולם הזה נשאר עתה בודד במערכה — חשוף להתקפות־מצח והתקפות מאחור, הקול הצלול היחידי שיישמע ברמה ברגעי־משבר, כאשר יהיה צורך לאמר דברים שפויים ובלתי־פופולריים, נגד הרוח הלאומנית־הקנאית המתגברת והולכת.

נעמוד מול אתגר זה, כמו שעמדנו מולו בעבר. לשם כך נהיה זקוקים לנאמנותם ולעזרתם של קוראינו — ש ל ך.

קוראי העולם הזה לא היו אף פעם קוראים־סתם של שבועון־סתם. הקשר ביינם ובין „השבועון המסויים" היה תמיד הרבה יותר חזק ועמוק. עתה הזמן להדק אותו.

שטיפת המוח

עתה גם הזמן לערוך חשבון־נפש ציבורי של ישראל היפה והשפוייה.

המציאות שהתגלתה בבחירות 1981 היא מפחידה. המערך לא העז להתמודד עם התורה הלאומנית־הדתית של הליכוד, ומי שניסה להתמודד — הובס. בקרב הדור הצעיר השיגו הליכוד והתחייה רוב מוחלט. ההמונים של בני „עדות המיזרח" הלכו שולל אחרי התורות הלאומניות ביותר. פירוש הדבר אינו רק תבוסה להשקפת־העולם הישראלית השפוייה, אלא גם מירשם לתבוסות עוד יותר חמורות בעתיד.

אין זו תופעה פוליטית בלבד. זוהי תופעה חינוכית, תיקשורתית.

שלוש השפעות מעצבות את דמותו של אדם, לגבי תפיסותיו הפוליטיות: הבית, בית־הספר ואמצעי־התיקשורת.

בבית יונק הילד את תפיסותיו מן ההורים — שהם (בחלקם) חניכי בית־הספר הישראלי, והמושפעים מדי יום על־ידי כלי־התיקשורת.

בית־הספר הישראלי הוא חממה לגידול גזע שוביניסטי, בעל תפיסה לאומנית צרה, שינאה לעולם „הגויים", גישה פאראנואידית לעבר היהודי, וחוסר ביקורת־עצמית. כל עוד קיים בית־הספר כמו שהוא, על תוכנית־הלימודים שלו, ציבור־המורים שלו והאווירה הכללית השוררת בו, אין תיקווה לתיקון לאומי.

אני מרבה לצטט בהקשר זה את האימרה המפורסמת של דוכס ולינגטון, המצביא הבריטי, שאמר כי „הניצחון בקרב של ווטרלו הושג במיגרשי־הספורט של (בית־הספר) איטון." באותו בית־ספר התחנכו ועוצב אופיים של בני האצולה הבריטית, ששימשו כקצינים בקרב העקוב־מדם. ניצחון הליכוד בבחירות 1977, ועוד יותר בבחירות 1981, הושג בחדרי־הכיתות של בית־הספר הישראלי, הממלכתי־דתי והממלכתי שאינו־דתי־כביכול.

ההשפעה השלישית, המשלימה את השפעת הבית ובית־הספר — והדואגת לשימורה היומיומי — היא השפעת כליי־התיקשורת.

קיימת אי הבנה רבה לגבי צורת ההשפעה הזאת. עיקרה אינו טמון במאמרים בעיתונים, בהרצאות ברדיו ובסימפוסיונים בטלוויזיה.

שטיפת־המוח האמיתית מתבצעת באמצעות מהדורת־החדשות ועמוד־החדשות. היא פועלת בצורה נסתרת: הבלטת ידיעה אחת וגניזת ידיעה אחרת, הבלטת חלק אחד של ידיעה תוך המעטת חלק אחר, ניסוח כותרת או מישפט ראשון, הבעת־פנים (בטלוויזיה), נימת־קול (ברדיו), גודל הכותרת ומיקומה (בעיתונות).

אין כימעט הגנה מפני שטיפת־מוח זו — לא כשהיא מתוכננת במישטר טוטאליטרי, ועוד פחות כאשר היא נעשית אוטומטית, מרצון, על־ידי עורכי־התיקשורת בחברה דמוקרטית. כי הקורא אינו יכול לנתח פרטים אלה, או אף לשים אליהם לב. הוא מקבל את תוכן עמוד־החדשות ואת מהדורת־החדשות כעובדות אובייקטיביות. כוח־השיפוט וחוש־הביקורת שלו אינם מופעלים.

אותו האדם הקורא מאמר בעיון, החושב עליו והמחליט אם לקבל את מסקנותיו או לא, אינו מתייחס כך אל ידיעה. זו נראית לו כנתונה. ציבור הקורא במשך שנים סוג מסויים של ידיעות, אינו יכול אלא לפעול על פיהן. כמחשב המתוכנת בצורה מסויימת, אין לו ברירה אלא לתת את התשובות המתבקשות מן התיכנות.

ציבור הבוחרים של 1981 הכריע כפי שהכריע בהתאם לתיכנות הזה. הוא פעל כפי שמתבקש מראיית הנוף העולמי והארצי, המשתקף מדי יום באמצעי־התיקשורת. מכיוון שתמונה זו זהה בכולם — החל בטלוויזיה וכלה בכל העיתונות היומית — לא היתה לציבור ברירה.

שני הגושים הפוליטיים הגדולים, שלא נותר כימעט הבדל ביניהם לגבי הדרך המדינית והחברתית, עוצבו על־ידי אנשים שגדלו בבית הישראלי, שחונכו ב־

(המשך בעמוד 16)

אורי אבנרי

אירופה טורס
EUROPA TOURS
מציעה
טיולים נהדרים
* לאירופה.
* ארה"ב, קנדה ומכסיקו.
* המזרח הרחוק.
* דרום אמריקה.
המסלולים - מקיפים ומושלמים.
המדריכים - מעולים ומנוסים.
בתי מלון - טובים, רובם מדרגה א'.
דרוש מסוכן הנסיעות שלך
את חוברת טיולינו!
אירופה טורס
EUROPA TOURS
הטיול הטוב ביותר
50 שנות נסיון לשרותך!
קול המפרסם

עקב ההוזלות של משרד האוצר
15% הנחה על רמקולים של
BOSE
הקניה הטובה ביותר באמריקה לשנת 1980
דגם 301
5 שנות אחריות
תוצרת ארה"ב
דגמים נוספים להספקה
BOSE 501
BOSE 601
BOSE 901

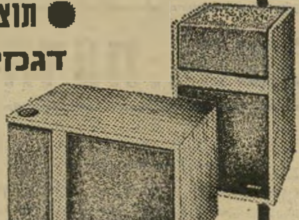

elmor נציגים בלעדיים בישראל
אלמור ככר המדינה, ה' באייר 52, ת"א
טלפונים: 03-455620,455938

מועדון 5
לתרבות חדשה
רח' הס 5, תל־אביב
טל' 297263
יום שלישי, 28.7.81
יוקרן
סרט קולנוע
ישראלי
במאי
אברהם הפנר
המועדון פתוח בימי שלישי משעה 8.30 בערב. התוכניות מתחילות בשעה 9.00 בערב.

קבלת מודעות
לכל העיתונים
במחירי המערכת
פרסום אידיאל
אבן גבירול 110 תל־אביב
(פינת אנטוקולסקי)
טלפון 227117, 772118

מכתבים

המנצח האמיתי

בניגוד למה שאפשר לחשוב, לא מנחם בגין ניצח בבחירות האחרונות.

המנצח האמיתי, האחד והיחיד של הבחירות האחרונות לכנסת הוא מזכ"ל ההסתדרות ירוחם משל, שמעולם לא היה כוחו רב

מזכ"ל משל
המנצח האמיתי

כל־כך כמו בארבע השנים האחרונות, כאשר מיפלגתו היתה באופוזיציה בכנסת. הפסדה של מיפלגת העבודה הותיר שוב את ירוחם משל כאיש החזק האמיתי של מיפלגה זו ושל המשק הישראלי.
גניה מרסל, תל־אביב

● ● ●

חבית אבק שריפה

מבט אל בעייה שתמיד היא בוערת.

לית מאן־דפליג שממשלת הליכוד לא פעלה בתחום החיוני ביותר במדיניות הפנים שלנו — יחסינו עם הערבים בישראל (שלא לדבר על ארץ־ישראל). כיום, כל אזרח שישי הוא ערבי — ובעתיד הקרוב יהיה כל אזרח חמישי ערבי. אוכלוסיה זו חשה עצמה מקופחת, חסרת זכויות שוות ונושאת בעול קשה.

ממשלת הליכוד לא היתה מעוניינת לטפח את המיגזר הערבי ולקדמו. כל שיפור במצבו הוא פרי־יוצא של סטיכיה ואינרציה, ולא פרי תיכנון לטווח הבינוני והארוך.

בעיית־פנים זו היא מהחשובות ביותר, וללא פיתרונות ומעשים חלוציים, תתפוצץ חבית אבק־שריפה זו וכולנו ניכווה בגיציה.
דן יהב, תל־אביב

● ● ●

הגורל בכף היד

לפעמים קשה לדעת מתיכן תבוא המוזה, ומאיפה תצוץ בת־שיר.

לפני זמן מה ביקרתי במוסיאון תל־אביב. נהניתי מהתצוגות, והתאכזבתי מאוד ממצב השירותים. כוונתי לניקיונם. הרי אתם מבינים, במקום תרבותי כל כך... כמה ימים לאחר מכן נכנסתי לשירותים ציבוריים ליד לישכת המודיעין בתחנה המרכזית בתל־אביב, ונוכחתי לדעת שבעצם אין הבדל מהותי בין השירותים במוסיאון ובין השירותים בתחנה המרכזית. ועל־כך כתבתי שיר.

גברים, היכנסו נא לאט־לאט / התענוג כבר מתקרב / אוויר צח ורוח קלילה / מסירות דאגה מלב כבד / במשתנה יש תא פרטי לכל אחד / לבדוק את גורלו המונח בכף היד / את מזלכם אל תחפשו בענגים / במשתנה הציבורית העזרה היא מיידית.
ולדימיר שימשוני, רמת־אליהו

● ● ●

לא אמר

בכתבה שהתפרסמה על המאורעות בכפר־יאסיף, יוחסו לד"ר סלים מח'ולי מכפר יאסיף הדברים הבאים, כאילו נאמרו מפיו: „להיכנס ולהרוג אותו, להרוג את המלשין," וכן: „זה הבית שלו, עיזבו את הבית הזה, זה הבית השכן" („העולם הזה" 2283).

1) מהקשר הדברים ומקריאת ה־

(המשך בעמוד 6)

סודי ביותר

המצאה חדשה של אנרגיה גרעינית זולה ופשוטה, ללא כל זיהום רדיואקטיבי!

הנני שמח ומאושר להגיש לכם בזאת אמצאה מפרי רוחי, לסוג חדש של אנרגיה גרעינית, אשר תיגרום מהפכה וסנסציה במדע. היות וטרם רשמתי עליה פטנט, אבקשכם לשמור על כך כסוד כמוס, לבל תידלוף החוצה, היות ואתם היהודים הראשונים שתדעו על כך.

מיתקן פשוט וזול זה יקל מאוד על אוצר המדינה, ויחסוך מטבע קשה. המיתקן ניתן להפעלה בכל מקום, אינו מצריך ידע רב להפעלתו ואפשר יהיה להתקינו ולהפעילו בכל ישוב יהודי, כגון התנחלויות, מיצפים וכד', ולתרום לביטחונה, פיתוחה ושיגשוגה של המדינה.

האמצאה החדשה פשוטה עד להדהים: גלגל פשוט עם שלבים, נתון בתוך מיתקן סגור ומוגן מדליפות. מעל לגלגל, בגובה מתאים, קובעים מיכל מחורר ובו חומר גרעיני הניתן לפיצוח.

לצורך הפעלת המיתקן, ליצירת אנרגיה חשמלית או מיכנית, מחברים את הציר של הגלגל עם השלבים על־ידי מערכת תימסורת מתאימה לעומס (גנרטור, משאבה וכדומה). כאשר המיתקן כולו מוכן להפעלה, מכניסים עכבר לתוך המיתקן. העכבר מטפס על גלגל השלבים כדי להגיע לגרעינים, ועל־ידי כך נוצרת אנרגיה גרעינית זולה, ללא כל פחת בכמות הגרעינים.
שבתאי לוי, רמת־גן

וימר יעקבסון טמיר

מכתבים

(המשך מעמוד 4)

קטעים בהם נאמרו המישפטים ה־נ״ל עולה בבירור כאילו מרשי אמר דברים אלה.

2) מרשי מכחיש את הדברים הנ״ל מכל וכל, וטוען כי ייחוסם אליו מהווה פגיעה בו, הוצאת דיבה עליו ועבירה נגד חוק לשון־הרע.

3) מרשי התקשר טלפונית לכו־תב המאמר, ראש המערכת יוסי ינאי, והעמידו על הטעות שבדבר וביקשו למסור לו מידע מאיפה שאב את האינפורמציה הנ״ל, ו־ביקשו לפרסם הכחשה לדבר. אך הכתב הנכבד לא הסכים לדבר, וטען כי המידע נכון וכי מרשי מפחד לחשוף את הדברים.

4) באווירה השוררת היום, פיר־סום המאמר ויחוס דברים למרשי, שלא נאמרו בהקשר של חימום ה־אווירה, פוגע בשמו הטוב של מר־שי, גורם לו נזק גדול, ומהווה הס־תה נגד מרשי.

אליאס פרח, מישפטן, עכו

● ● ●

כור ועוד כור

הלקח שלמד מנחם בגין ממערכת הבחירות.

הפצצת הכור העיראקי הביאה למנחם בגין את ראשות־הממשלה על מגש אטומי. אם יפציץ מנחם

המלך בגין
כתר אטומי

בגין את הכור האטומי של פא־קיסתאן, יוגש לו כתר מלכות יש־ראל, ואם יפציץ כמה כורים סוב־ייטיים — יקנה לו חלק ונחלה ב־עולם הבא. אני במקומו הייתי מתחיל מהסוף.

מ. אהרונוב, ירושלים

● ● ●

קלחת ההיסטריה

הרבה שלומות מקורא ותיק ונאמן.

ברכות חמות לעבודה הנהדרת הנעשית על־ידי צוות מעולה של שפויי־דעת בתוך קלחת ההיסטריה והשיגעון הרוחני של החברה ה־ישראלית. חיזקו ואימצו.

שמואל אביטל, קולורדו, ארצות־הברית

● ● ●

שין־גימלים

הקורא מבקש להגיב ב־זעם על דברי הבדרן דודו טופז ביחס לבני עדות המיזרח.

אותם צ׳חצ׳חים ושין־גימלים, כפי שכונו בני עדות המיזרח, נתנו את נפשם על המולדת, לא פחות מהאשכנזים תומכי המערך, ״יפי־הנפש״. אותם שין־גימלים מופיעים בספרי הגבורה של צה״ל כבעלי צל״שים בכל התקופות מאז

(המשך בעמוד 8)

תשבצופן 2289

מאת נדיב אבידן

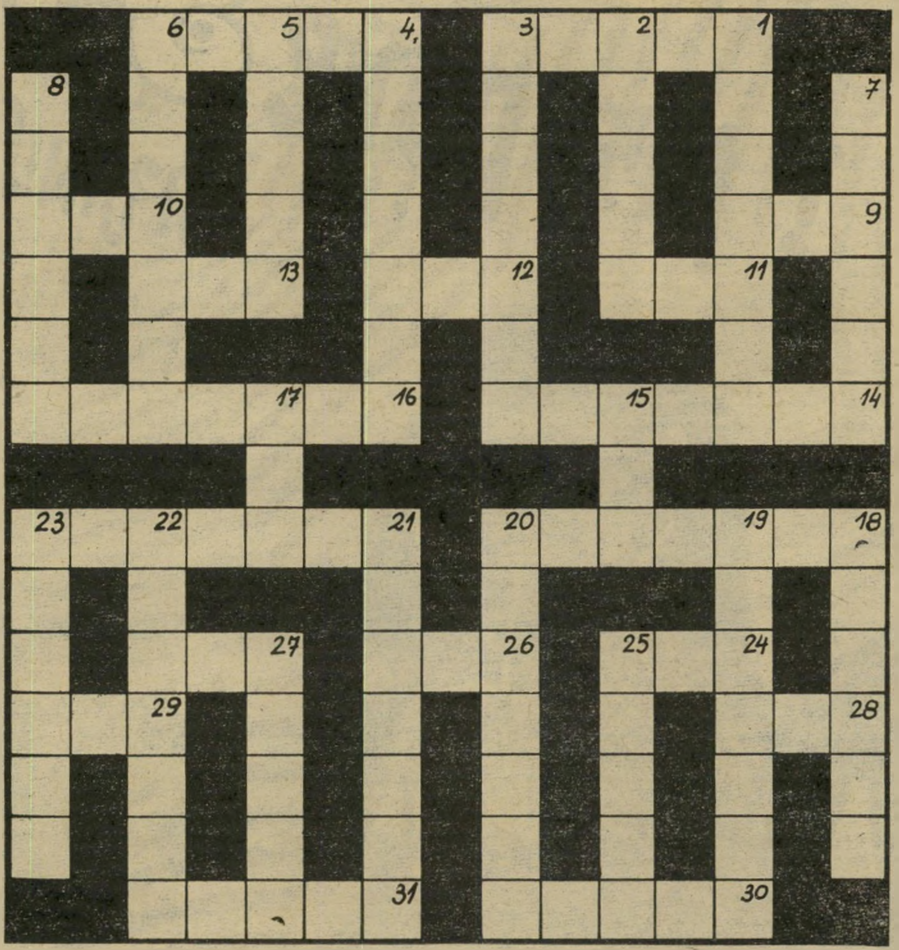

מאוזן:

1. בשפת אימי הם לא יותר מאשר שוטים תמימים (5).
4. בחור לעניין, אבל בתוך תו־כו חסר חן (5).
9. תייר אמריקאי זורק מבט חוזר בחבר ממשלה לשעבר (3).
10. נסרב לעלות אל ערוגות הבשם! (3).
11. הכי טוב שישוב להשתמש באלימות (3).
12. מבצע רקוד סוער בגפו (3).
13. מנהיג פועלים בהא הידי־עה — בלי רכב צמוד (3).
14. כמצוטט, זו אחת הטכני־קות הננקטות בתשבץ כזה (3, 4).
16. מסמכי הפוליטיקאי ה־„גמיש״, נחשפו על־הבמה (4, 3).
18. קור האשד, שהפך למחול לוהט (4, 3).
21. מבצע תרגיל התעמלות אופייני, לאחר שירד מנכסיו (4, 3).
24. טייס מהודר (3).
26. פורר בקפידה את הסלע, כדי להקל על העיכול (3).
27. מאמן כדורגל בדימוס, שוב נכנס לבוץ (3).
28. גליל מלא נקבים (3).
29. לאחר שחטף מכה רצי־נית, התפתל הקדוש מכאבים (3).
30. בגלל הדור הרביעי הצ־ליח להדביר את הקדחת (5).
31. „ברכו שמים את צאנם וטפם וכל אשר שייך להם״ (5).

מאונך:

1. הפרט יקל על עצמו בהס־תבכות עם החוק, בעזרת הגב׳ אלוני (7).
2. המוזמן החמישי לסעודה הגיע בשיירה (5).
3. מעורבות נמל־התעופה ה־לאומי בפרשת ההונאה, פור־סמה ברגשנות מוגזמת (7).
4. בקלות חלק בטויי חנופה (7).
5. איסוף מידע מודיעיני ב־חופשה שגרתית (5).
6. האם נכין משהו קל לארו־חת צהריים? להיפך — במח־בת (4, 3).
7. הרופא האמריקאי חי ב־שלום עם השכנים, למרות סירובו לעבוד בלילה (2, 4).
8. המן ירד והותר לאכילה, גם למקפידים הקיצוניים (6).
15. ניגב דמעותיו בתרעומת (3).
17. שוב, ציפצף על אבחנת הרופא, בעניין שסכנתו ללב רבה (3).
18. אך הסקנדינבים, מרבים לעסוק במחול (6).
19. כך היא מגדירה חוסר תקווה: מה שהיה יהיה ומה שיהיה היה (2, 5).
20. הפציפיסט שנקלע לקרב אקדחים, מפתיע כך את יריבו בדקה התשעים (4, 3).
21. השור המזדקן שצבר נסיון, תפס שלווה סוף סוף (7).
22. איש לא הקדים אותם בדרך לרחובות (7).
23. מספרים צ׳יזבטים ביום התשלום (6).
25. בהעדרו ינקטו עמדה לא מסורתית בקשר לאבותינו (5).
27. חבל שבדורנו המתוסכל לא נוהגים לרקוד כך (5).

פתרון תשבצופן 2287

הזוכים בארוחה משגעת במיס־עדת „הטיילת״, רח׳ הרברט סמו־אל 80 ת״א שעלו בגורל בין הפותרים נכונה את תשבצי הצו־פן: חיה לוטן, רח׳ קיבוץ גלו־יות 7, גבעתיים; פרחי זיוה, הזוהר 45, ת״א; גל איריס, מחנה יוכבד 13, אילת; יעקב דמארי, רח׳ מרבד הקסמים 318, בני־ברק. •

על הזוכים להתקשר עם בעלי המיסעדה, טלפון 03-656992 ולתאם את מועד בואם.

המכון הישראלי לספרות נשים קוסמטיקה ופדיקור

קורסים ספרות נשים - קוסמטיקה - פדיקור מניקור
הוצאת שער בחשמל (אפילציה)
* סלון ומכון יופי

תסרוקות, תספורות, החלקות, סלסול, צביעה, פסים, טיפול פנים, איפור, הוצאת שיער בשעווה
* הכנת כלות *
· מחירים עממיים · שרות מעולה ·

תל-אביב יודפת 4 ליד דיזנגוף 190 226066 229388
רמת-גן הרצל 86 מול בנין אואזים ״סלון אוה״

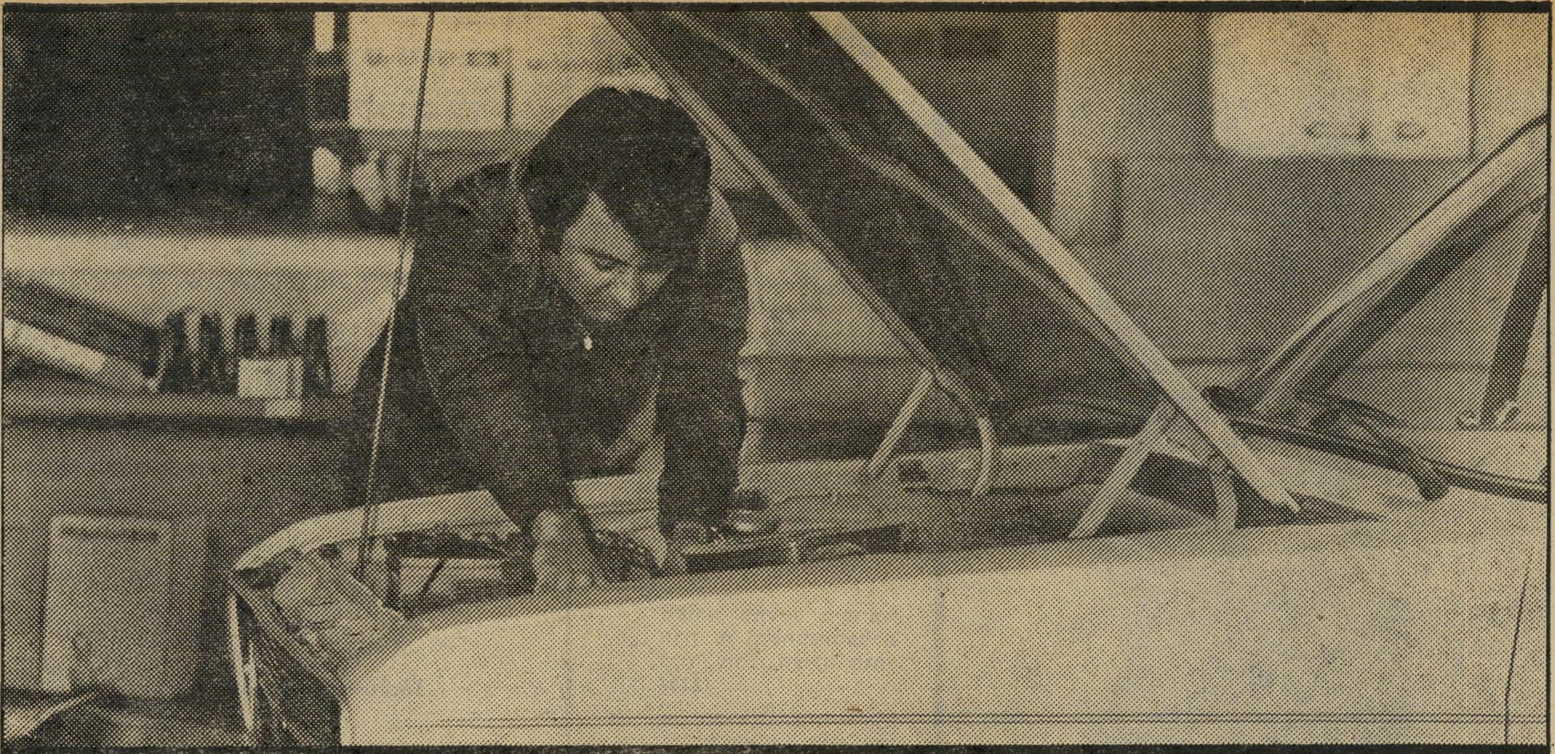

מה הם שמים לך שם?
אם זה מוטורקרפט
אתה בידיים טובות

כשאתה מפקיד את מכוניתך בידי המכונאי שלך אתה רוצה להיות בטוח.
בטוח שאתה בידיים טובות ונאמנות, שירכיבו במכוניתך את חלקי החילוף הטובים ביותר.
וכשמדובר בחלקי חילוף — אין כמו המקוריים.
זאת הסיבה שעליך לדרוש חלקי חילוף מתוצרת מוטורקרפט.
חלקי החילוף של מוטורקרפט תוכננו לרמת איכות גבוהה המאפשרת לך נהיגה אמינה ובטוחה וחסכון מכסימאלי בהוצאות האחזקה.
הם מורכבים כחלפים מקוריים בכל המכוניות החדשות של פורד. הם גם מתאימים לרוב המכוניות של יצרנים אחרים.
ואם המכונאי שלך אינו יודע, כדאי שתספר לו: את חלקי החילוף של מוטורקרפט אפשר להשיג במרכז החלפים הארצי החדש של החברה הישראלית לאוטומובילים, מפיצי פורד בישראל, המרכז הגדול והמשוכלל ביותר מסוגו באירופה ובמזה״ת.
מרכז החלפים מצוייד במחשב מרכזי המאתר במהירות את הפריט שאתה זקוק לו והוא המילה האחרונה בתחום חלקי חילוף, טיפול ואחזקה.
כשאתה בא איפוא, למוסך, זכור: אינך צריך מכונאי מקורי אלא חלקי חילוף מקוריים.
חלקי החילוף של מוטורקרפט.

באחריות פורד

Motorcraft Ford

מתאים למכוניות של מרבית היצרנים

מצתים — מסננים• חלפי הצתה• רצועות איוורור• מגבים• נורות• צינורות מים•
נתיכים• מיסבי גלגלים• בולמי זעזועים•

מוטורקרפט - חלקי חילוף ללא תחליף.

אלגן

החברה הישראלית לאוטומובילים בע״מ, מפיצי פורד בישראל
מרכז חלפים ארצי, רח׳ גבורי ישראל פינת רח׳ יצחק שדה תל־אביב טל. 337863
חיפה, רח׳ יפו 45, טל. 531171. ירושלים, רח׳ דוד המלך 14, טל. 226141

Ford **פורד. לטווח ארוך.**

אצלי תקבל הסרטה, סרט וידאו
וצילומים של הרגעים היקרים לך.

מתחתן בקרוב? אם כן, כדאי לך לסמוך על אדם מיקצועי בעל ידע ונסיון בצילום!

★ ביצוע מעולה של קסטות וידאו
★ הסרטה וצילום אומנותי באירועים
★ צילומי סטודיו מרוטשים

כדאי לצלם את הרגעים היקרים לך,
התייעץ עם אדם מיקצועי

מוטי אולפני צילום סטאר ♦ הסרטה וצילום אמנותי ♦ בן-יהודה 160 תל-אביב ♦

טלפון 242102 — 236433 ♦

פתוח 10.00—13.00, 16.00—19.00.

סטאר Star M.M.

"לא טוב היות האדם לבדו"
רעים
הכרויות למטרת נישואין
19 שנות מוניטין
העסק הנבחר לשנת 1981
תל אביב, רח' בן יהודה 58
טל: 282932־03

מכתבים

(המשך מעמוד 6)
קים המדינה, וזאת יכול לבדוק בעצמו גם אותו בדרן מצחיק.

אילו גם בצה"ל לא היו קיפוח וזילזול, היו בני עדות המיזרח מגיעים גם שם לדרגות בכירות ובכמויות רבות יותר. אולם כולנו יודעים שעד שיהיה „רמטכ"ל תימני" יזרמו מים רבים בירדן, למרות שלא חסרים מועמדים לכך. אך השיטה הנוהגת בכל המיגזרים במדינה, הגיעה גם לצה"ל. הייתי מציע לאותו דודו טופז ללכת לאוניברסיטה וללמוד את ההיסטוריה כפי שהיתה, ואת חלקם של בני עדות המיזרח בהקמת המדינה ובמעשי הגבורה של צה"ל.

חיים אליעז, קריית־שמונה

● ● ●

כמו פסל

הקורא התלהב מיפי־תוארה של השחקנית־פסלת דליה עזר („העולם הזה" 2287).

כבר זמן רב לא ראיתי עירום מושלם כל־כך כמו של דליה עזר — וחבל מאוד שלא ניתנה לקוראים ההזדמנות לראות כיצד מפסלת דליה עזר את גיפה שלה בעירום.

גרשון ארד, חיפה

● ● ●

ההופה מלאה

בגלל שיקולי כבוד הפסיד הוועד למען החייל כסף רב („העולם הזה" 2282).

מן הכתבה על מסיבת יום־ההולדת לישראל בניו־יורק, הבנתי שמר נתק'ה ניר סירב לקבל תרומה בסך 25 אלף דולר למען הוועד למען החייל. הופתעתי גם מ־

יו"ר ניר
למען מי?

המשך הסיפור, שממנו הובן שאילו היה שיתוף פעולה מצד הוועד למען החייל, יכול היה הערב ההוא להניב מתנה יפה לצה"ל. אך תודה לאל, כנראה הגענו כבר למצב שבו אני יכולים לדחות תרומה גדולה כל־כך. צה"ל כבר יכול להרשות לעצמו לא לקבל תרומה מכל תורם, ומהתנהגותו של מר ניר אפשר להסיק שקופתו של הוועד למעז החייל מלאה ושמנה.

מרים תמיר, לוס־אנג'לס

● ● ●

האמת של תנובה

כמה שאלות מכאיבות לראשי המערך וההסתדרות.

בחוצות תל־אביב ראיתי שני שלטים שהחרידו את מנוחתי. שלט אחד הוצב על בניין המחלבות של תנובה בתל־אביב ונאמר בו: „המוצרים של תנובה טובים באמת", כאשר המילה אמת כתובה באותיות אדומות ובולטות מאוד. כל בר־בי־רב יודע שהיתה זו פירסומת בחירות למערך. מעל בניין כור בתל־אביב ראיתי שלט של כור הנושא את אותה „ברכה".

להלן שאלותי:

(א) האם תנובה וכור הן חברות של המערך?

(ב) האם ידוע לכם שכ־40% מחברי ההסתדרות אינם חברי המערך?

(ג) בשם מי ועל חשבון מי נעשו המודעות?

(ד) האם ההוצאה נרשמה בספרי־החשבונות של החברות האלה כפירסומת של החברה? כ„תרומה" למערך?

(ה) מה דעת מבקר ההסתדרות על כך?

אברהם הראובני, תל־אביב

● ● ●

קיללת רבין

לפעמים האנשים עושים צחוק מההיסטוריה ולפעמים ההיסטוריה עושה צחוק מהאנשים.

נראה בעליל כי התגשמה כבר הכרזתו של יצחק רבין, אשר הדגיש בפומבי כי לא יקח חלק בממשלתו של שימעון פרס, וזאת למרות הסולחה הרעשנית והנשיקות הסוערות. להלן חמשירים בעניין זה:

מר שימעון ששיחק בנידמה לו/
עד היום לא תופס מה קרה לו /
עוד מעט ויבין / שקיללת מר
רבין / תירדפנו בקול קונטרה־
צ'לו.

וריאציה על הנושא:

מר שימעון מתאבל לו מרה /
הוא אינו תופס מה קרה / מי
נביא ויבין / את קיללת מר רבין/
שהביאה כזו מין צרה.

אס, תל־אביב

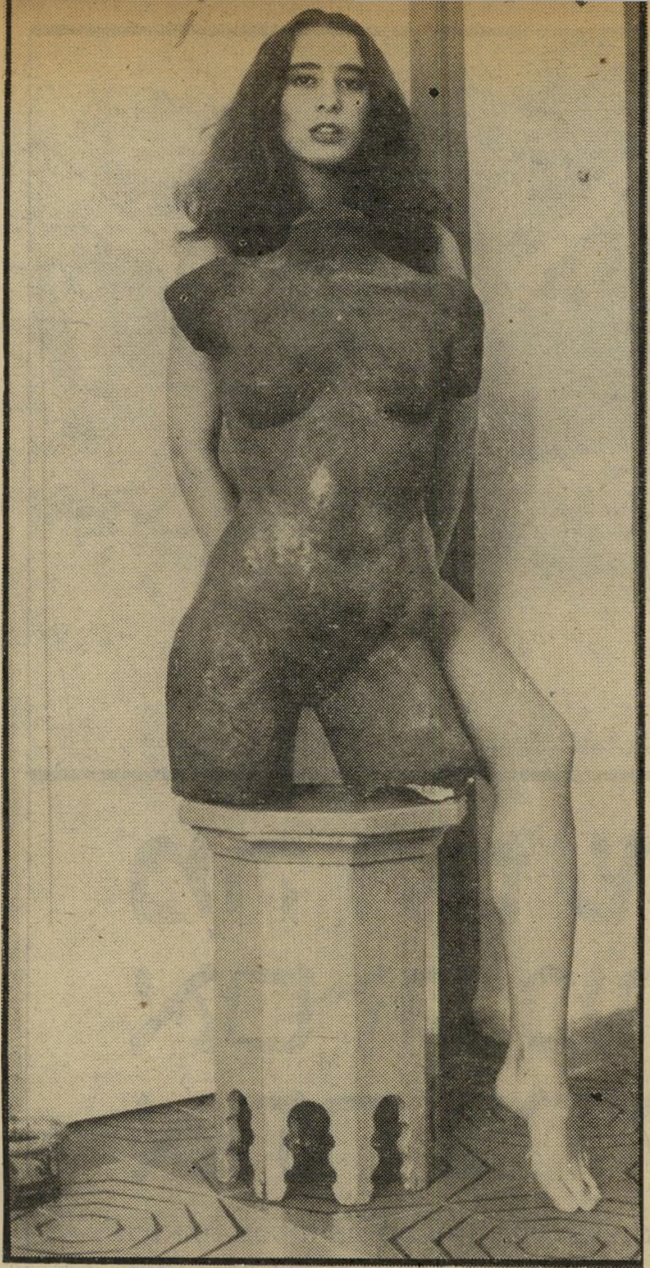

שחקנית עזר
וגם פסלת

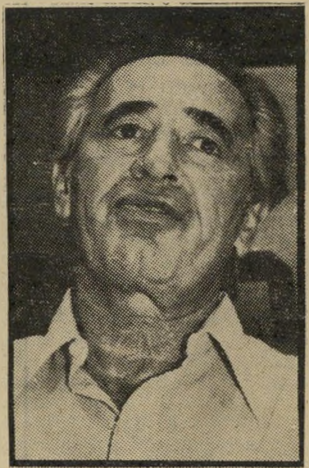

מועמד פרס
נדמה לו

לידיעת הקוראים

המערכת אינה נוהגת להחזיר כתב־יד וחומר הנשלח אליה. הכותבים למדור זה מתבקשים לכתוב בקיצור, על צד אחד של הדף, ברווחים גדולים — רצוי במכונת־כתיבה.

מבצע יולי

אגפאמטיק 1008 + שי חולצת T מקורית + סרט אגפאקולור + חוברת: "איך להצליח בצילום".

300 ש'

אגפאמטיק 3000 עם מבזק אלקטרוני אינטגרלי
+ שי כרית מתנפחת + סרט אגפאקולור + חוברת: "איך להצליח בצילום".

600 ש'

מצלמת אגפאמטיק 3000 זכתה בציון הטוב ביותר בסוגה
לאיכות התמונה במחקר השוואתי של איגוד הצרכנים הבינלאומי
שפירסמה המועצה הישראלית לצרכנות בעיתונה
"מה כדאי" (מס 36).

עם אגפא זה מצליח.

Agfa

מרים בנימיני

מזל החודש: סרטן

על אישיותם של בני מזל סרטן נאמ־רו ונכתבו דברים רבים, ולכאורה, קל להגדירם. בן מזל סרטן טיפוסי ואופייני הוא זה האוהב את ביתו וקשור למיש־פחתו. דואג לאסוף ולצבור כסף, רכוש וזכרונות, אוהב ילדים, בעל דימיון מפו־תח, אינטואיטיבי, רגיש ופגיע במיוחד.

בולטות אצלו גם תכונות מעשיות, וצורך עמוק בביטחון ובשמירה על ה־קיים. הוא אינו מפזר את כספו בקלות, וחוסך לימים קשים, שאולי יגיעו. הוא מגן על עצמו ועל סביבתו, מכריו באים אליו כשהם שרויים בצרות. הוא זה שיעזור ויטפל וייקח ללב.

אחד הדברים המאפיינים את בן ה־מזל הוא — הצחוק. יותר מכולם הוא

מיגוון צורות של ציפורניים
אינדיקטור למחלות, מודד לרגשות

בני מזל סרטן שונים זה מזה;
אולי בשל השפעת הירח השולט במזלם
ההבדלים ביניהם עשויים להיות קיצוניים

אוהב להתבדח על כל דבר, על־פי־רוב הוא גם ביישן, ולכן הצחוק עוזר לו להסתיר את ביישנותו, ומחבב אותו על האנשים. פעמים רבות הצחוק מטעה את הסובבים אותו — מי שלא ניחן באבחנה דקה יכול לטעות ולחשוב שזהו הטיפוס הקליל, שלא לוקח ללב, וכל תינוק יודע שההיפך הוא הנכון.

כל הדברים האלה, כאמור, מוכרים וידועים, אך לא תמיד מתאימים למצי־אותי ההבדלים בין בני מזל סרטן כל־כך קיצוניים, עד שלפעמים אי־אפשר להאמין ששניים כל־כך שונים ומובדלים אחד מהשני שייכים לאותו מזל. יתכן שבגלל השפעתו של הירח, ששולט במז־לם, ונתון לשינויים רבים, הם כל־כך שונים.

מכל מקום, על־מנת לדעת ולהבחין לאיזה סוג משתייך אותו „סרטן" ש־עליו רוצים לדעת, אפשר להעזר בצי־פורניים. לצורת הציפורניים משמעות רבה, הן משמשות כאינדיקטור חשוב לקורא כף־היד. מבחינה בריאותית הן מראות על מחלות, או נטיות תורש־תיות שיש לאדם. צורתן וגודלן אומרות רבות למסתכל עליהן על אופיו של האדם.

כאן אסביר בקצרה מה ניתן ללמוד על האופי של בן מזל סרטן, או כל מזל אחר, לפי הציפורניים.

החלוקה העיקרית היא לארבעה סו־גים: ציפורן ארוכה, קצרה, רחבה או צרה.

ציפורניים ארוכות — מראות אדם רגשן, פתוח לרגש ודמיון, מתלהב מכל דבר, מעט ילדותי ותמים. היופי מהווה חלק חשוב מצרכיו היומיומיים. אדם כזה עוסק על־פי־רוב בעבודה הקשורה לאמנות וליופי. נוטה להיות שמרן, אינו מתמרד מטיבעו ואינו נוטה לחולל מהפ־כות, גם אם דברים אינם נראים לו. הוא בעל יכולת הסתגלות וקבלת־הדין, אופיו מעודן וחברותי. הוא אידיאליסט ומאמין בטוב, במיקרים מסויימים הוא מעדיף להתעלם מהמציאות, אם זו אינה מת־אימה למזגו העדין.

ציפורניים צרות — מראות שהכוח הפיסי הוא לא הצד החזק באישיותו של בעל ציפורניים אלה. הוא רגיש מאוד, נפגע בקלות, תגובותיו עיצביות בעיקר, לכן לא קל לו לשלוט בעצבין כאשר הוא רוגז, אך לאלימות הוא אינו מגיע. הוא נוטה לצד הרוחני ונמ־שך לסיפרות, שירה וכל דבר אמנותי.

ציפורניים קצרות — תמיד מראות על ביקורתיות יתירה. ככל שהציפורן יותר קצרה, כך האדם יותר ביקורתי. בעל ציפורן כזו ניחן בשפע של אנר־גיה, סקרנות ואינטואיציה חזקה. הוא בעל מזג זריז ונמרץ, ער לפרטים, ומעוניין לחקור ולברר כל דבר הניקרה בדרכו. חוש־הומור בריא עוזר לו להתגבר על מצבים שבהם הרוגז היה יכול להביאו

(המשך בעמוד 68)

אורח, שעשוי להגיע במפתיע מחוץ־לארץ, יגרום להפתעה נעימה ולהנאה מביקורו ומחברתו. מה גם שמכריו המרובים בארץ יתווספו גם הם לחוג מכריכם, ויגרמו לכם לחידוש הפעילות החברתית, שחסרה מאוד לאחרונה. בי־קור זה ישפיע גם על העבודה, וייתכן שב־עקיפין תוכלו להעזר בו על־מנת להתקדם. לקראת סוף השבוע תחושו עייפות וצו־רך להתרחק, לישון ולחדש את הכוחות.

* * *

פעילות חברתית תהיה במרכז חייכם השבוע. אורחים יפתיעו בביקור בביתכם, ואתם תערכו שיחות ארוכות אל תוך הלילה בנושאים אינטלקטו־אלים. הפופולאריות שלכם תעלה, ותהיו אורחים מבוקשים בכל מסיבה. הרומנטיקה תפרח, מכר חדש עו־מד לחולל שינוי ולפ־תוח פרק חדש ומסעיר בעולם הרגש. גם ה־ידידים הוותיקים יותר יעמדו אתכם בקש־רים. יש לשמור על סודיות, לא לפטפט.

* * *

הישגים כספיים בלתי־צפויים עשויים להוסיף יתר־ביטחון והרגשת יציבות. רצוי לא לתכנן תוכ־ניות כספיות לטווח־ארוך, ולא להבטיח הבטחות נמהרות, מ־כיוון שהשיפוט עדיין יכול להטעות. בשאר התחומים ניכר שיפור רב. חיי האהבה מלאי הפתעות נעימות, תקו־פה רומנטית מבורכת מאוד, עם יחסים יצי־בים מבחינה ריגשית. טיולים וחופשות יעברו עליכם בנעימים, ללא עצבנות.

הצד הדינמי שבאישיותכם יצא לאור ב־שבוע זה, אנשים שמעריכים את דעותי־כם ושיפוטכם יתייעצו איתכם בקשר לתוכניות רציניות. עליכם להיות זהירים בקשר למעו־רבות שלכם בענייניהם של אחרים. לא רצוי למהר ולקבל אחריות. פרוייקטים עיסקיים חד־שים מתחילים, ותוכלו לקחת יוזמה ולהעז ל־בצע דברים שעד עתה התעכבו, אך גם כאן עדיף לפעול לבד, ללא שותפים. בני מזל עקרב מתרגשים.

* * *

בני מזל אריה מסיימים עניינים חשובים, ומנסים לתכנן תוכניות חדשות לעתיד. אלה שמעוניינים להת־חיל בשינוי השבוע, ייתקלו בקשיים לא מעטים. התקופה מת־אימה יותר לתיכנון שקט ולהמתנה סוב־לנית. בענייני הלב צפויות הפתעות נעי־מות, שעדיין הסודיות היא המאפיינת קש־רים אלה. העבודה שוב תגזול זמן רב, ולמרות־זאת תיאל־צו להתחשב בבני־הזוג ולמלא מבוקשם.

* * *

תוכניות שתיכננתם מתחילות לשגשג ולהראות תוצאות משביעות־רצון. מבחי־נה כספית — אפשר להשקיע השקעות הק־שורות אך ורק לכס־פכם. אלה שעיסוקם בכספי־ציבור חייבים להיזהר מלסכן כספים בשבוע זה. אהבות, ש־הוצנעו והוסתרו, תוכל־נה להיות גלויות, תוכ־לו לצאת עם בני־הזוג לבילויים ולעיסוקים ספורטיבים. ילדים עלולים לגרום לעיכו־בים בתוכניות ואולי אפילו לרוגז.

בני מאזנים עסוקים בעניינים הקשורים לשינויים ביתיים — חלקם עוברים די־רה, או משפצים את מקום־המגורים. כס־פים יוצאו השבוע על ריהוט חדש, או מחו־דש, ועל חפצים קט־נים ונחמדים שיקש־טו את הבית. אור־חים בלתי־צפויים עשו־יים להגיע, אלה יוכ־לו לתרום ממירצם וכוחם, ולעזור לכם בשינויים שעומדים לפניכם. יחסים רו־מנטים בלתי־יציבים עלולים להסתיים.

* * *

התפתחות בלתי־צפוייה ביחסים שהתחילו לא מזמן עשוייה לגרום לשינוי כל התוכ־ניות. קשרים עם אר־צות אחרות מעסיקים אתכם מרבית הזמן. רעיונות מקוריים, ש־יובאו על־ידי מכר ש־יבוא לבקר בתקופה זו, יוסיפו לכם שימחה וביטחון אישי וחברתי. המצב הכספי גם הוא עומד בפני שינויים מפתיעים. אנשי עסקים יוכלו לגלות יוזמה. התקופה עצמה די־נמית ומלאת אירועים, והשינויים יבואו.

* * *

חוסר־מנוחה במקום־העבודה גורם למתח ולרגישות. סיבה קלה ביותר עלולה להביא לכעס, ואפילו לסיכסוך גדול, שכלל לא התכוונתם להת־חיל בו. כדאי להיות זהירים ולהמתין, החו־לטה קיצונית לא תביא עימה ברכה רבה בתקופה זו. ה־שינויים, שאותם אתם מתכננים, עתידים ל־הגיע, אך מאוחר יו־תר. נסיעה חשובה לא כדאי לדחות. אדם שעימו תיפגשו, יפתיע אתכם.

השבוע תהיו אהודים בסביבה שבה אתם עובדים, או גרים. במקום־העבודה יבקשו את עצתכם ואת עז־רתכם ביישוב סיכסוך בין שני צדדים, ששני־הם קרובים לליבכם. אל תסרבו לבקשה, מי אם לא אתם מסוגלים להישאר אובייקטיביים ולפתור את הבעייה? ידידות שמתפתחת ל־איטה עשוייה להיהפך לפתע לקשר עמוק, חשוב ורציני. הפחד מהתקשרויות קבועות עלול לגרום לכם להתנהגות בלתי־מובנת.

* * *

ענייני בריאות אסור להזניח בתקופה זו. תוכניות שתיכננתם לחודש אוגוסט עלולות להתעכב, אם לא תשגיחו על כל פרט הקשור לבריאות־כם. האחריות, שנו־פלת עליכם ושמאלצת אתכם לעבוד יותר מ־הרגיל, אינה מוסיפה, ויכולה לגרום נזק. נסו לגייס אחרים לעזרת־כם ולנוח במידת־האפשר, בייחוד בתחי־לת השבוע. משבת ואילך ההרגשה מש־תפרת, ידידים שיגיעו עשויים להפתיעכם.

* * *

בני דגים חשים קלילות, שימחה וחדוות־חיים. בתקופה זו יוצאים יותר לבילויים, פוגשים ידידים נש־כחים, מארגנים טיולים וחופשות במקומות ק־רובים לים. אהבות יש־נות מתחדשות, וחד־שות מתחלפות. חיי האהבה מפתיעים ומשע־שעים, ואין להתייחס אליהם ברצינות־יתר ה־שבוע, מכיוון שיחס כזה יכול לגרום להת־ייחסות לא נכונה ולעגמת־נפש, שאינה מתאמיה לתקופה שבה אתם מצויים.

אריאל

"רים" מציגה את ארונות
FOLDING
היופי של דלת מתקפלת עם היתרונות של ארון אמיתי

הצלחתם של ארונות בעלי דלתות מתקפלות בארצות הברית ובאירופה איננה רק תוצאה של אופנה. ארון קיר "פולדינג" מצטיין במספר יתרונות פונקציונליים ועיצוביים שהופכים אותו לפתרון האידיאלי לכל צרכי האיחסון שלך.

ארון אמיתי, לא רק דלת יפה

רוב היצרנים המוכרים דלתות מתקפלות מציעים רק דלתות מתקפלות, ללא ארון מאחוריהן. כך מתלכלכים הבגדים שבארון בסיד הקיר, מתכסים באבק וטיח הנושרים מהתקרה, ופגיעים לחדירת חרקים.
פולדינג הוא ארון של ממש, ארון יציב, עם גב ודפנות ורצפה ותקרה.
הדלתות של פולדינג אטומות לחלוטין, אפילו בדגמי התריס, ובגדייך מוגנים היטב מפני לכלוך, טיח, סיד, לחות וחרקים.

משפחת "פולדינג": עושר של סגנונות בכל המידות

את הפולדינג שלך תקבלי לפי המידה שאת צריכה. בלי פינות מתות בחדר. ומתוך מבחר הדגמים תוכלי לבחור בעיצוב שיתאים לטעמך ולחדר השינה שלך. לבחירתך 3 דגמים: קולוניאלי, תריס וקלאסי, במבחר גוונים.

בלעדי ל"רים": ארון שאינו מחובר לריצפה

רק ל"פולדינג" מסילת דלתות מוגבהת שאינה מחוברת לריצפה. לכן ניתן בבוא העת להעביר את הארון כולו לחדר אחר או לדירה אחרת. לא "התחתנת" עם נישה.

בלעדי ל"רים": SYSTEM 32

שינויים בעונות השנה, בהרכב ובמבנה המלתחה, מחייבים לעתים שינויים בסידור הפנים של הארון. שיטת SYSTEM 32 המיוחדת של פולדינג מאפשרת לך להגביה ולהנמיך מדפים; להוסיף מוטות תליה ולערוך שינויים רבים נוספים תוך שניות וללא עזרת איש מקצוע.

בלעדי ל"רים": 5 שנות אחריות

רבות כבר דובר בעתונות ובטלויזיה על יצרני רהיטים "הצצים כפטריות אחרי הגשם ונעלמים עם בוא האביב"... תקפידי לקנות רק מיצרן מוכר ואחראי. ל"רים" מערך השרות הארצי הגדול מסוגו. ב"רים" תקבלי שרות מקצועי ואמין בכל מקרה שתזדקקי לו – בכל פינה ופינה ברחבי הארץ.

דגם תריס

קולוניאלי

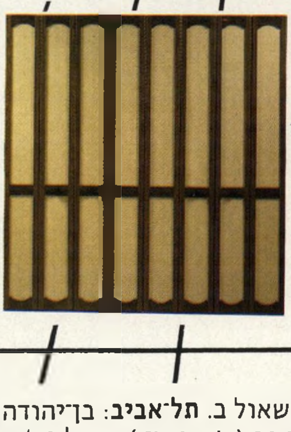

קלאסי

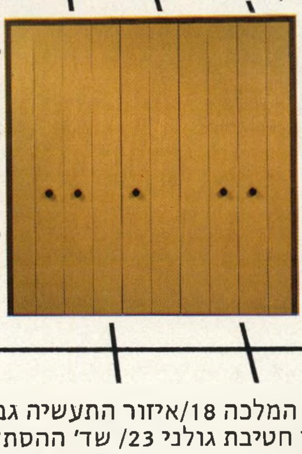

חייבים לבקר ב"רים"

ירושלים: כורש 7/ מרכז כלל יפו 97/ שלומציון המלכה 18/איזור התעשיה גבעת שאול ב. **תל־אביב**: בן־יהודה 108, 116, 118 א'/ הרצל 102/ הרצל 32/ פ"ת 156. **חיפה**: הרצל 67/ דרך חטיבת גולני 23/ שד' ההסתדרות 20 (צ'ק פוסט) הרצל 59/ הנביאים פינת הרצל. **מפרץ חיפה**: צומת ק. אתא. **באר־שבע**: הרצל 54, 58/ איזור התעשיה גב־ים ביתן 6, קק"ל 71. **אילת**: הוכמן, מרכז מסחרי. **אשדוד**: רח' רוגוזין 25. **אשקלון**: הרצל 34. **בני־ברק**: רבי עקיבא 36. **דימונה**: תחנת אגד. **חולון**: רח' סוקולוב 8. **חדרה**: הרברט סמואל 52. **טבריה**: רח' הגליל. **כפר־סבא**: קולמן, ויצמן 66. **נתניה**: שער העמק 1. **נהריה**: שד' געתון 2. **נצרת**: נמסאווי 720. **עפולה**: רח' הנשיא. **עכו**: רח' בן־עמי 32. **פתח־תקוה**: בר כוכבא 23. **קרית אריה**: הכניסה מתחנת פז "געש". **צפת**: ירושלים 131. **קרית אתא**: זבולון 5. **קרית־שמונה**: מרכז מסחרי. **רחובות**: אחד העם 22. **רמת־גן**: ז'בוטינסקי 106. **ראשל"צ**: רוטשילד 81. **רמלה**: הרצל 84. **רעננה**: אחוזה 184.

גלידת זהב של שטראוס על טהרת השמנת, כבר 33 שנה.

בטעמים:
שוקו-וניל,
מוקה-וניל,
וניל-צימוקים.
משקל:
400 גרם, 600 גרם.

הקניה הטובה ביותר 1981

1981

שטראוס גלידה מן הטבע.

חשבון עובר ושב

מאת שלמה פרנקל

דין פרוטה כדין מאה

תיראו תיראו את הגרמנים האלה! זה צדק זה? אנשים שבדם קר רצחו יהודים וכל מיני גויים אחרים מקבלים שלוש עד חמש שנים! ולזה הם קוראים משפט? לזה הם קוראים צדק? רוצחים כאלה מתועבים! ואיך שכל הצבועים האלה אומרים: טוב, תראו, עבר כבר הרבה זמן מאז... הראיות לא בטוחות במאה אחוז... אין הוכחה לגבי כל הנרצחים... סיפורים. תירוצים, קישקושים. מה זאת אומרת שאין הוכחות? דין פרוטה כדין מאה! אפשר להוכיח שרצחו אחד? זה מספיק לגמרי! מה, אם מישהו רוצח אדם, הוא לא מקבל מינימום מאסר־עולם בכל מדינה דימוקרטית?

ותראו, תראו את ההבדל בינינו לבינם. הם, הגרמנים האלה, נותנים שלוש עד חמש שנים לאנשים שרצחו מאות ואלפים, ואילו אנחנו, תראו מה זה! סגן דני פינטו, למשל. על מה בסך־הכל האשימו אותו? שרצח ארבעה ערבים? ומה, על שניים אפילו לא היו להם הוכחות! ומה, איך הוא רצח אותם בסך־הכל? לא גזים, לא משרפות, כלום. חוט ניילון פשוט. סתם חוט. אז אם אלה, הגרמנים, מקבלים שלוש עד חמש שנים על רצח מאות ואלפים, כמה צריך לקבל דני פינטו? כלום! עשר דקות מכסימום היה צריך לשבת. אבל לא! אצלנו יש צדק! דין פרוטה כדין מאה! אצלנו הוא קיבל לשבת שנים, שנים!

כן, אנחנו לא גרמנים! כשאצלנו תופסים מישהו על רצח מתועב כזה — הוא יושב, ולא חשוב כמה אנשים הוא רצח, ואם הוא רצח אותם בניילון, בגרזן או עם מקל! אצלנו הוא לא יהיה אחר־כך גם גיבור לאומי כמו אצלם! אצלנו הוא לא יוכל ללכת עם ראש מורם ברחוב! אצלנו, נידוי חברתי יהיה עליו! אם הוא יתחתן — אף אחד לא יבוא לחתונה שלו! אם יהיו לו ילדים — בקושי יסכים מישהו לדבר איתם! ככה זה אצלנו!

וחכו, חכו, הוא לא יגמור כל כך מהר לשבת, כמו אצלם, עם חנינה והמתקת עונש, וכל הדברים היפים שהגרמנים האלה המציאו בשביל הרוצחים שלהם! לא! אצלנו דין פרוטה כדין מאה! שנים הוא יישב! מינימום שישה חודשים! פה זה לא מאיידנק, ולא יהיה פה מאיידנק!

המערך הדימוקרטי ואני

אמנם כבר חלף המון זמן מאז, ומים רבים זרמו בירדן, אבל בכל זאת הייתי רוצה להידרש פעם נוספת — פעם אחרונה ודי — לאותן בחירות לכנסת העשירית שהיו בראשית קיץ **1981**, ואשר בהן, כזכור, ניצח הליכוד בהפרש זעום.

אם היה משהו שהזיז לי משהו בכל תעמולת הבחירות שהתנהלה לקראת הבחירות הללו, זה היה משהו שהופיע בתעמולת הבחירות של המערך, וזה הדבר: שצריך הפעם להכריע, אמרו תועמלני המערך, בין ישראל דימוקרטית, שאותה מייצג המערך, ובין משהו אחר, חומייניסטי, למשל, שאותו מייצג הליכוד. על הדבר הזה חזרו וניגנו, ניגנו וחזרו מיטב הסופרים ואנשי־הרוח מהקליבר הגדול, וגם כל מיני עסקנים ופרחי־עסקנים מקליברים קטנים יותר.

וכדי שתבינו למה המשהו־הזה עשה לי משהו, אספר לכם כמה סיפורים.

הפינקס האדום

סיפור ראשון. בימים שעוד הייתי ילד קטן היתה מפלגה ושמה מפא"י, שהיתה יותר גדולה מכל המערך ביחד. ומה שנקרא „תנועת העבודה", זה בעצם בא ממנה, ממפא"י. באותם הימים, ימי בן־גוריון, כשעוד הייתי כאמור ילד קטן, לא הבנתי הרבה בפוליטיקה, וגם לא הבנתי למה אבא שלי שונא את מפא"י. אבא שלי היה פועל במוסד ממשלתי גדול, והוא עבד בו עשרות שנים, עד שפרש לגימלאות. רק כשגדלתי קצת, העז אבי לספר לי איך זה קרה שהוא נשאר כל הזמן פועל פשוט, למרות שהיה בעל־מקצוע מצויין, ואילו חבריו, שהתחילו לעבוד בערך כאשר הוא התחיל, התקדמו בעבודה ונעשו מנהלים קטנים ומנהלים גדולים.

הסיפור היה פשוט מאוד: אבי לא הסכים לקחת הביתה פינקס־אדום. הוא לא הסכים להיות „חבר מיפלגה", צמד מילים שבאותם זמנים היתה לו משמעות אחת ויחידה. אמרו לו, לאבי: מה איכפת לך? תיקח פינקס, ואחר־כך תצביע איך שאתה רוצה, מה זה מפריע לך? אבל הוא לא הסכים. הוא כל־כך לא הסכים, עד שהזמינו אותו לפגישה עם איש מהשין־בית, שגם הוא ניסה לשכנע אותו להצטרף למיפלגה. אבל השיכנועים לא עזרו למפא"י. אבא שלי נשאר בלי פינקס־אדום, עקשן שכמוהו. שלושים שנה פועל פשוט בלי פינקס־אדום.

הלקחים שאני למדתי מהסיפור הזה הם אלה: ראשית, שאין שום בושה בלהיות פועל פשוט. שנית, שאם רוצים להתקדם בחיים כדאי להשיג פינקס־אדום. שלישית, הדימוקרטיה של מפא"י.

עוד פינקס אדום

סיפור שני. בינתיים גדלתי וגדלתי, וכל השינאה של אבי למפא"י לא עזרה לו: אני הלכתי לתנועה־המאוחדת. לפני שיצאנו להגשמה, אמרו לנו שעכשיו צריך להצטרף להסתדרות. פה התעוררה איזו בעייה קטנה, כי מישהו בעדה שלנו שאל למה. אני כבר לא זוכר בדיוק מי זה היה, אבל נדמה לי שזה הייתי אני. אולי מין רתיעה מפינקסים אדומים. משהו תורשתי במישפחה. במיסגרת מסע השיכנוע הוזמן לקן שלנו החבר ישראל קרגמן, שאז היה חבר־כנסת. רק שאלה אחת שאלתי את החבר ישראל קרגמן: איך יכולה ההסתדרות לייצג באותו הזמן גם את הפועלים וגם את המעבידים? המון תשובות נתן החבר קרגמן, אבל תשובה לשאלה הזאת לא היתה לו. כנראה שזו שאלה קשה מאוד, כי עד היום לא שמעתי תשובה עליה. בסוף קיבלתי פינקס־אדום, כי הוסבר לי שבלי זה לא אוכל לקבל שירותים רפואיים. הלקח שלמדתי מהסיפור הזה היה כפול: ראשית, שכדי לקבל שירותים רפואיים צריך להיות חבר הסתדרות. ושנית, הדימוקרטיה של מפא"י.

גולדה מאיר

הניבזים יגדלו

סיפור שלישי. למרבית הפלא המשכתי לגדול, והגעתי עד לאוניברסיטה. הימים היו ימי גולדה מאיר. באותה אוניברסיטה שבה למדתי היו פעם בחירות, ובאותן בחירות זכה השמאל ב־32 מנדטים מתוך 40. במקומות הנותרים התחלקו חירות ומיפלגת־העבודה. השמאל, שרצה להיות דימוקרטי, נתן לאופוזיציה העלובה שליטה בוועדת־הביקורת, ולא חלף זמן רב עד שעסקני חירות ומיפלגת־העבודה עשו קנוניה, ובעזרת הרוב שלהם בוועדת־הביקורת עשו מהפיכת־חצר, זרקו חברי מועצה כרצונם, והכניסו חברי מועצה כרצונם, עד שהשיגו רוב. במילים אחרות: עיוותו את רצון הבוחר. מאז כבר ראיתי מקרוב איך עושים ניבזוית בפליטיקה, אבל ניבזות כזאת, כמו שהיתה שם באוניברסיטה, עוד לא ראיתי. הלקחים שלי מהסיפור הזה: ראשית, הניבזים הקטנים מחירות וממיפלגת־העבודה עוד יהיו חברי־כנסת כשיגדלו, שנית: הדימוקרטיה של מיפלגת העבודה.

יצחק רבין

הדרך לוויסקי

סיפור רביעי. באותה שנה שבה התרחש סיפור הניבזות, הייתי עורך ביטאון הסטודנטים של אותה אוניברסיטה. יום אחד קיבלתי טלפון מיו"ר אגודת הסטודנטים, איש מיפלגת־העבודה, שכבר תיארתי את הדרך שבה הגיע לרום מעמדו. וכה אמר לי האיש: אם תפרסם בעיתון מאמר מסויים, אתה עף. אני אמרתי לו שיישקני מנשיקות פיהו, אבל בלשון הרבה פחות נמלצת והרבה יותר נמרצת. המאמר פורסם ואני לא עפתי. לעומת זאת נקלעה אגודת הסטודנטים באופן פיתאומי לקשיים כספיים, שלא איפשרו לה להמשיך לממן את ביטאון הסטודנטים, ואני הלכתי להיות באדמן. הלקח שלי מהסיפור הזה: ראשית, הדרך מחופש הביטוי למזיגת וויסקי רצופה קשיים כספיים. שנית, הדימוקרטיה של מיפלגת העבודה.

בערך מערך

סיפור חמישי. גדלתי עוד ועוד, וגם מערך כבר היה. הימים היו ימי יצחק רבין, ואני הלכתי לחפש עבודה במישרד ממשלתי אחד. לפני הפגישה עם הפקיד הבכיר אמרו לי שלא כדאי לי להגיד לו מה בדיוק אני חושב. לא רעבתי ללחם באותם הימים, אבל לא הייתי מי־יודע־מה רחוק מזה, אז אמרתי רק בערך מה שאני חושב, בלי להיכנס לפרטים, מה שנקרא. את העבודה לא קיבלתי. כנראה שגם בערך לא הייתי מתאים. הלקח שלי מהסיפור הזה: ראשית, כשאתה מחפש עבודה אצל מערכניק, תגיד לו בערך מה שהוא חושב, ולא בערך מה שאתה חושב. שנית: הדימוקרטיה של המערך.

זהו. אלה הסיפורים. עכשיו, יכול להיות שאני סתם חתיכת פאראנואיד, ואולי פשוט לא היה לי מזל בחיים, וכל הזמן ניתקלתי רק בצדדים הלא־יפים של הדימוקרטיה מיסודם של מפא"י והמערך, ואילו אחרים נהנו מכל התכונות האנטי־חומייניסטיות שיש במיפלגה הזאת. יכול להיות.

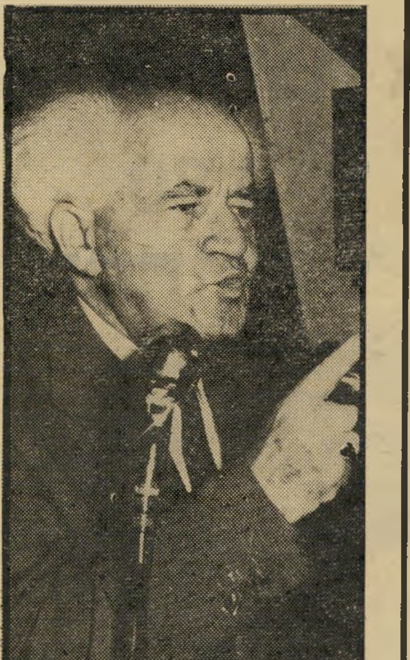

דוד בן־גוריון

תמיד חשבתי שיש רק סיגריה אחת-

עד שגיליתי את BROADWAY 80.

מוקד

חדש

תערובת אמריקאית

80 מ"מ

המחיר 5 ש'

מתאים לי...

אם אתה רוצה לגדל פאשיסט קטן בבית - לך לחנות וקנה את אחד הספרים שנועדו לילדים, והמספרים על גיבורינו הקטנים

הרוצחים הערבים והבוגד השמאלני

„אלון ורפי בפעולה"

„הוא השתכנע שכל מה שאמר לו אלון על הערבים והישראלים אמת לאמיתה הוא. שה־ישראלים הם ששאפו תמיד באמת לשלום, ושהם אינם משתנים אפילו כאשר אויביהם הופכים לפריצי חיות, לרוצחים נתעבים — והישראלים מוכנים להמשיך ולהיות מופת לאויביהם בהתנהגותם האבירית והנאצלת, המחיי־בת אותם לתת לאויביהם דוגמה, כיצד יש לנהוג בחלשים ובמובסים."

זה אינו קטע מפארודיה סאטירית על התעמולה היש־ראלית בחו"ל. זהו קטע מספר ילדים, שנדפס בשנה שעברה בישראל, אחד מסידרה פופולרית של ספרי הר־פתקות, ספר הנמצא בכל סיפריה ציבורית, ונקרא, מן הסתם, על־ידי עשרות אלפי ילדים ישראלים מדי שנה.

ההשפעה העצומה שיש לסיפרות ילדים על עיצוב עולמו הרוחני של האדם אינה עוד בחזקת סוד. מושגים

כך מתחנכים בוחרי התחייה לכנסת ה־12 - שטיפת־מוח לאומנית במסווה של סיפור־ילדים

וערכים המשתרשים בגיל צעיר — קשה מאוד לעקרם בגיל מאוחר יותר. ילדים לומדים מספרי ההרפתקות שהם קוראים בלהיטות לא פחות ממה שהם לומדים בשי־עורי הגיאוגרפיה, או ההיסטוריה.

שוק ספרי הילדים הוא שטח פרוץ. אין מי שיבדוק את הספרים הללו, ויידאג למידת התאמתם לגילים השו־נים, או לכך שלא יביאו להשרשת מושגים מסולפים, או גיזענות סתם. התוצאות עלולות להיות נוראות. הורים טורחים רק לעיתים־רחוקות לבדוק מה בדיוק מגיע לידי ילדיהם, והתוצאה היא שאנשים צעירים רבים מאוד בישראל דהיום נחשפים לחומר תעמולה לאומני וגיזעני, המוגש בצורה פרימיטיבית ובוטה. חומר תעמולה כזה מוגש במסווה של ספר ילדים, הספורטאים הצעירים שבים, שהוא חלק מסידרת ספרים דומים, פרי עטו של אבנר כרמלי. הספרים מיועדים לגילאי עשר. הספורטאים הצעירים שבים נדפס בשנת 1979, בהוצאת מזרחי.

להלן סיפור הספר:

לכדורגל הישראלי הגיעו ימים קשים. שורה של „אסונות" פקדה את שחקני הניבחרת הלאומית. שניים מהם נספו בתאונת פגע־וברח. שלושה אחרים נהרגו בשריפה מיסתורית במגורי הניבחרת במכון וינגייט. השוער הלאומי נעלם.

„נותרו בניבחרת רק שני שחקנים בריאים ושלמים — החלוץ המרכזי אלון לוי, והשוער רפי. שניהם נש־תייכו לאחרונה למועדון הספורט החדש והמזהיר שהקימו ספורטאי ההתנחלויות החדשות בשטחי המולדת המשוח־ררים — מועדון ,התחיה' שמו."

אך לא חלף זמן רב, וגם רפי נעלם באופן מיסתורי, ואילו אלון ניצל רק בנס מהרעלת־קיבה קשה. כל האירו־עים הללו היו מקור לדאגה רבה במישרד החינוך והס־פורט, שבראשו עמד השר דויד רונן. המשימה שעמדה לפניו, ולפני ראש מדור הכדורגל, יהונתן אביבי, היתה להכין את הניבחרת למישחקי הגביע העולמי בספרד.

„ראש עלי הורכן בחרון אין־אונים"

הפיתרון: לבנות ניבחרת עתודה צעירה, שאליה יצורף אלון, השריד היחיד מהניבחרת הבוגרת. ואז בדיוק נחטף אלון כאשר נסע לבדיקה בבית־החולים רמב"ם בחיפה.

מיהו אלון לוי?

„מאז מילחמת־ששת־הימים, מאז שוחרר רובה המכריע של ארץ ישראל מעול זרים בידי צבא ישראל במילחמת גבורה שלא נודע כמותה, והמולדת חזרה כמעט לגבולות אשר היו לעם הישראלי בתור הזהב שלו בימי הנביאים — מאז אותו יום דגול היה אלון לוי מטפח חלום — להנחיל בשדה הכדורגל לארץ ישראל כולה אותה תהילה כבירה אשר הנחיל בשעתו למדינת ישראל הישנה והקטנה בתחרויות על אליפות העולם בכדורגל בטוקיו."

לשם כך הקים אלון לוי ביחד עם השוער רפי מועדון ספורט חדש:

„אלון ורפי החליטו להקים את מועדונם בראש ובראשונה בהתנחלויות החדשות שקמו בשטחי המולדת המשוחררים מאז מילחמת־ששת־הימים. הם רצו כי בשט־חי מולדת אלה, שהם ליבה ועיקרה של ארץ ישראל, ארץ הנביאים הדגולים, יקום ויתחדש עם ישראל כעם מופת... אלון ורפי עזבו את קבוצתם הישנה, ועברו לגור בהתנחלות בשכם העילית, על הר גריזים, שם הקימו את הסניף הראשון של מועדונם. חבריו הראשונים היו צעירי ההתנחלות, וכעבור זמן מה הצטרפו אליהם כמה מצעירי השומרונים הגרים בשכם, ואף כמה צעירים ערבים מקומיים, אשר החליטו לקשור את גורלם בגורל עם ישראל."

ואכן, מועדוני התחייה כבשו את לב הנוער. מישחקם השתפר. ולא חלף זמן רב עד שנבחרת התחייה ניצחה את נבחרת ברזיל שביקרה בארץ בתוצאה 0:4.

גילוי הקשר

אלון, שחשד כי יש יד מכוונת מאחורי שרשרת האסונות המיסתורית שפקדה את הניבחרת, החליט יחד עם חברתו חננה לחקור בעניין, ולשמור בסוד על נסיעתו לחיפה, כדי לטמון מאוחר יותר פח למתנקשים. לפני נסיעתו שוחח אלון עם עודד־עוואד, ערבי צעיר משכם, שהצטרף לניבחרת ועבר את שמו. עודד־עוואד כעס בשעת השיחה עם אלון, משום שהמאמן הלאומי ניפה אותו מהניבחרת, אך אלון הרגיעו והבטיח לו שידאג להחזרתו אליה, ובלי משים הזכיר את נסיעתו לחיפה. אלון נכנס למכונית הספורט שלו, „הצברית", והחל בנסיעה. פיתאום ראה את אחיו הצעיר שמאי, שהיה ילד חלוש וצנום, אך עשה הכל כדי להתגבר על „רפיונו". אלון ושמאי הסתבכו בוויכוח, שבמיסגרתו הטיח שמאי באלון כי זה האחרון מעכב את התקדמותו ביגלל הקנאה והפחד מפני האח הצעיר, העלול לתפוס את מקומו

„המוות מגיע לי!"

בניבחרת. בהיגררו בלהט הוויכוח, גילה אלון לשמאי, כשם שגילה קודם לעודד, שהוא נוסע לחיפה.

בינתיים התכוננו רננה, חברתו של אלון, ושועה, חברתו של השוער שנעלם, רפי, לצאת לחיפה כדי לפגוש שם את אלון. השתיים היו מורות להתעמלות „בבתי־ספר עבריים שונים שקמו בשטחים המשוחררים."

גם נסיעתן שלהן לחיפה היתה בגדר סוד, כמו נסיעתו של אלון, והן ניסו להסתיר את דבר הנסיעה מפני חברתן עדנה, ששמעה קטע מהשיחה בין אלון

(המשך בעמוד 48)

(המשך מעמוד 3)

בית־הספר הישראלי והמושפעים מדי יום על־ידי אמצעי־התיקשורת הישראליים.

אי אחד בים

מאז שנודדה מערכת זו, היא ראתה את תפקידה העיקרי בהצגת נוף אחר — בהגשה אחרת של העובדות, בחשיפת עובדות אחרות, בגיבושן בפסיפס מודיעיני אחר.

אין אנו משלים את עצמנו שאנחנו יכולים לעמוד לבדנו מול שטיפת־המוח המאוחדת של בית־הספר וכל אמצעי־התיקשורת ה־אחרים, אשר קולם האדיר ממלא את החלל. בוודאי שלא. אך אנו מקווים לעזור להישרדותו של ציבור איכותי של בעלי־דיעה, ה־מורכב מרבבות יחידים בעלי־אופי, ולסייע לציבור זה לעמוד בפני שטיפת־המוח הכללית.

כל עוד קיים אי אחד בים השחור של הקנאות, הדיעות־קדומות, הת־פיסות המעוותות ושטיפת־המוח — יש תיקווה ויש בסיס לשינוי ולתיקון.

כל עוד קיים אי בטוח אחד, ש־אי־אפשר להטביעו, יישארו קיי־מים גם איים קטנים־יותר הפזו־רים פה ושם, במקומות פחות־בטוחים.

זהו תפקיד השבועון הזה. ברור לנו כי ירוכזו עתה כוחות רבים כדי להשמיד אי בודד זה. על כמה מן התוכניות האלה, המוסוות היטב, כבר ידוע לנו. כמו שעמד־נו בעבר פעמים רבות בהתקפות כאלה, נעמוד בהן גם הפעם.

תפקיד זה נראה לי עתה חשוב יותר מכל תפקיד אחר העולה על הדעת, ואני מתכוון להקדיש לו את כל כוחי ומירצי. כאשר הח־לטתי, בפרוס מערכת־הבחירות, שלא להציג את מועמדותי ל־כנסת, היתה זאת אחת הסיבות ה־עיקריות. לא היו לי אשליות לגבי תוצאות הבחירות, והיה ברור לי מה צריך להיות ציר המאמץ העיקרי למחרת היום.

כנסת של עסקנים

הכנסת העשירית אינה במה להתמודדות של רעיונות. זוהי כנסת של עסקנים, שבה יתנהלו מאבקים של עסקנים על עניינים של עסקנים, „סערות" מפוברקות על דברים של מה־בכך, ללא מא־בק על השקפות־יסוד או על פית־רונות אלטרנטיביים. יש בה רוב אדיר של ניצים — אנשי הליכוד, הדתיים והמערך כאחד. היונים ה־מעטים, ששרדו בה לפליטה, יהיו משוללי כוח לפעול בכנסת זו פעולה של ממש. שלושת הנציגים של התחייה יהיו בעלי השפעה גדולה לאין שיעור מזו של שלושת השרידים של מחנה שינוי־ר"ץ ה־מוכה. עומדים מאחוריהם כוחות גדולים, מאורגנים ונחושי־החלטה וגם כל מערכת־החינוך.

הקרב על בית־הספר הוכרע מזמן. הוא הוכרע מבלי שאנשי ארץ־ישראל השפוייה אף הבינו מה קורה, ושיש להתגייס למאבק. חוץ מכמה איים זעירים, בקיבוצים ובמ־קומות אחרים, אין בארץ מוסדות־חינוך שבהם יכולים התלמידים להימלט משטיפת־המוח הכללית. וגם באותם איים, ההצלחה היא חלקית בלבד.

הקרב היעיל היחידי נותר עתה הוא בעולם התיקשורת. שבועון זה נושא את דגל הקרב הזה. נעמוד בו, בלי מורא ובלי משוא־פנים.

המחר
עלול להיות
מאוחר

היום
כדאי גם לך לרכוש רנו 5 וזאת עקב:
★ ירידת שער הפרנק הצרפתי
★ ההפחתה הזמנית במיסוי
★ הורדת מתח הרווחים שלנו.

מחר
★ המיסוי עלול לעלות לאחר הבחירות
★ מחיר היצרן יעלה מהראשון ליולי בכ־8%
★ שער מטבע החוץ עולה וצולה.

רנו 5
בעלת מנוע 1108 סמ"ק, מכונית חסכונית
בעלת הנעה קדמית, מרווחת, ובעלת גימור
מושלם, עם אפשרות ל־3 ו־5 דלתות.

קנה רנו היום־שיהיה לך טוב ונעים להרבה שנים.

RENAULT

בני משה קרסו: תל־אביב טל. 333242,
חיפה טל. 721751, 510296. ירושלים טל. 2־226491

112,179
נכון ליום 9.7.81

"רנו 5"־ שלוש דלתות

"כל הערב היא רקדה
עם אחרים,
אבל בסוף הציעה לי —
פינה קולדה.
איך יכולתי
לכעוס עליה?"

לפינה קולדה אמיתית
לא צריך להוסיף כלום...
רק למזוג ולשתות.

פינה קולדה
המשקה שעושה חיים מעניינים סם...

יבואנים ומפיצים בלעדיים בישראל: י.ד. עסקים בע"מ, ת"א טל. 832236

תן טרמפ
לחייל

עיראק: שעה אחרי המילחמה

ראש ועד הפועלים במיפעל התעשיה האווירית הבריטית, בריטיש אירוספייס, חזר בפעם המאה על דרישותיו להעלאת שכר גבוהה במייוחד. ההנהלה לא סירבה באורח סופי. „כדאי לכם לחכות קצת,” יעץ לו יו״ר חבר־המנהלים. „אנחנו עומדים לחתום על עיסקה ענקית עם עיראק, ואין ספק שהעובדים יקבלו את חלקם.”

הפועלים הסכימו לחכות, אך הידיעה דלפה לכל כלי־התיקשורת באירופה. בריטיש אירוספייס עומדת לחתום על הסכם להקמת תעשיה אווירית מודרנית ליד בגדאד. היקף העיסקה הוא 2 מיליארד דולר בשלב ההקמה בלבד.

פירסום הידיעה הרגיז את ראש ממשלת בריטניה,

מרגרט תאצ׳ר
בוחרים יהודיים, כסף ערבי

מרגרט תאצ׳ר. ממשלתה הכריזה על נייטראליות מוחלטת במילחמת איראן־עיראק ועל אמברגו מוחלט על יצוא נשק לשתי המדינות הלוחמות. תאצ׳ר גם חוששת מלחץ ישראלי. כמעט מחצית המצביעים באיזור הבחירה שלה, פינשלי, בצפון־לונדון, הם יהודים.

עם זאת ברור שהעיסקה תתבצע מייד עם סיום המילחמה. משקיפים בפאריס סבורים, שמילחמת המיפרץ תסתיים בספטמבר. לה מונד דיפלומטיק דיווח השבוע על מאמצי הידברות בין איראן ועיראק. לשתי המדינות אינטרס משותף ברור לסיים את המילחמה בהקדם האפשרי.

נשיא עיראק, סאדאם חוסיין, אינו מסתיר את כוונתו לייצר במיפעל החדש מטוסי־קרב. הוא מנסה להשתחרר מתלותו בברית־המועצות מבחינה צבאית. בשנה שעברה רכש סאדאם ארבע ספינות־מילחמה איטלקיות, ומיספר לא ידוע של מטוסי מיראז׳ צרפתיים.

פולין: ארכה נוספת

אין כימעט ספק, ששר־החוץ הסובייטי, אנדריי גרומיקו, העניק לפולין ארכה נוספת.

כישלון שיחות השוק הכלכלי של הארצות הקומוניסטיות ושיקולים אסטרטגיים כלל־עולמיים דחקו, לפי שעה, את הפלישה הסובייטית לפולין. ברית־המועצות תולה תיקוות רבות בהידוק היחסים, בעיקר הכלכליים, עם מערב־אירופה ובהמשך מיבצע התקנת צינור הגאז מסיביר לארצות השוק במימון גרמני.

השבוע מתקיים בוורשה קונגרס החירום של המפלגה הקומוניסטית הפולנית. הרפורמות מרחיקות־הלכת ו־שיטת הבחירות החשאיות מעוררים חלחלה במוסקבה. ה־ביקור „הידידותי” של גרומיקו נועד להזהיר את מנהיגי המפלגה, ובעיקר את הליברל ולאדיסלאב קאניה, בפני פתיחות מופרזת כלפי סולידאריות וכלפי הכנסיה הקאתולית. כמה אישים מרכזיים, בעיקר שמרניים, נכשלו בבחירות, אבל הרוסים נרגעו במקצת אחרי שנודע שרק שני חברי הפוליטביורו (הלישכה הפוליטית) וארבעה מתוך 49 מזכירי־מחוז של המפלגה לא הצליחו להיבחר כצירים לקונגרס.

ספרד:

טאחרו מחכה לתורו

מפקד המישמר האזרחי בספרד, הקולונל אנטוניו טאחרו מולינה, שניסה להשתלט לפני חמישה חודשים על הפרלמנט בכוח הנשק, עצור עתה ומחכה למישפט.

קשה לומר שטאחרו, פאשיסט מוצהר ומעריץ מושבע על הדיקטטור המנוח פרנסיסקו פראנקו, סובל במייוחד במעצר. הוא נתון במעצר בבסיס צבאי, קיבל לנוחיותו דירה מפוארת המשקיפה על הים, מארח מעריצים וקרובי־מישפחה ונהנה מפופולאריות רבה בקרב הימין הספרדי.

לאחרונה הורשה הקולונל לקיים מסיבת עיתונאי־חוץ במקום מעצרו. העיתונאים זכו למזון, למשקאות חריפים וגם להברקות מנוסחות היטב, לצרכי יצוא:

✶ אינני דואג לעצמי, אלא לספרד. כבר עשיתי נסיון הפיכה בעבר, ואעשה זאת גם בעתיד. איני מפחד מבתי־סוהר.

✶ אני מתנגד לזכות בחירה כללית. רועה־צאן או איכר אינו מסוגל להחלטות פוליטיות.

✶ יש יותר מדי פוליטיקאים בספרד. צריכים לפעול למען המולדת ולא למען מיפלגות פוליטיות.

✶ צריך לחזור לשיטות של פראנקו. המלך נכנע ללחץ מדינות אירופה והנהיג מישטר דימוקרטי. הוא עצמו נוכח בטעותו. ספרד איננה חלק מאירופה.

בחוגי הימין הקיצוני בספרד מאמינים שטאחרו עוד ייקרא לדגל ויהיה הקאודיליו החדש. הכוחות הדימוקרטיים, לעומת זאת, מבטלים אפשרות כזו, ובטוחים ששילובה של ספרד בקהילה האירופית מבטיח את החרויות בארץ זו.

מלך־ספרד קרלוס ובנו
דמוקרט בעל כורחו?

עולם קטן

סין: נפט שחור

בים צהוב

סין העממית הפכה לאחרונה מטרה מבוקשת לחיפושי נפט מצד כל החברות הגדולות. השפע הזמני בדלק אינו מרתיע את המשקיעים. סין הקומוניסטית אינה בוחלת, כמובן, בשיתוף פעולה עם חברות־הנפט, שהן, אולי, האויב הראשי של השמאל העולמי. איזורי הים הצהוב, צפון־מיזרח לשאנחאי, והים הסיני הדרומי מוצפים כיום במומחים מערביים — גיאולוגיים, כלכלנים ונציגי חברות־הנפט. בעיקר פעילות באיזור יפאן, צרפת ובריטניה. מומחים אמריקאיים מעריכים את פוטנציאל הדלק הטמון בים מסביב לחופי סין ב־100 מיליארד חביות.

בינתיים פירסמה ממשלת סין מיכרז בינלאומי המזמין חברות זרות לבקש זכיונות להפקת נפט. התנאי העיקרי של סין הוא העסקת מיספר מירבי של עובדים סיניים ושימוש בציוד קידוח וצנרת מתוצרת מקומית.

הבעיה העיקרית המטרידה את מחפשי הנפט היא סערות הטייפון סמוך לחופי סין. לעומת זאת משבחים המומחים את המים הרדודים, המפחיתים מאוד את הוצאות הקידוח ומגבירים את הכדאיות הכלכלית של הפקת נפט בסין.

כבר היום יש בסין די נפט לצרכים מקומיים. ה־פוטנציאל החדש של אנרגיה יבטיח לסין רזרבות מטבע זר לצמיחה כלכלית, להעלאת רמת־החיים ולמודרניזציה (בסיוע אמריקאי) של הצבא הסיני.

האופציה הירדנית של ג׳ימי קארטר

סיפרו החדש של שר החינוך, הרווחה והבריאות בממשלתו של ג׳ימי קארטר, ג׳ו קאליפאנו, מכה גלים בארצות־הברית.

קאליפאנו הוא חבר ותיק במפלגה הדימוקרטית האמריקאית, וכיהן כשר גם תחת ג׳ון קנדי ולינדון ג׳ונסון. בתקופת כהונתו של ריצ׳ארד ניכסון עבד קאליפאנו כיועץ משפטי בעיתון רב־היוקרה ושינגטון פוסט. קאליפאנו סייע לפוסט להיות חוד החנית במאבק של המימסד הליברלי בארצות־הברית, לחשוף את פרטי שערוריית ווטרגייט ולהדיח את ניכסון.

קאליפאנו הזדהה פוליטית עם קארטר, אבל לא היסס למתוח ביקורת על תיפקוד הממשלה, בעיקר על צוות היועצים של הנשיא בבית הלבן. לבסוף פוטר על־ידי קארטר.

אחד מסיפוריו המרתקים של קאליפאנו קשור בחוסיין מלך ירדן. מסתבר שהמלך הקטן קיבל שוחד אישי מממשלת ארצות־הברית בסכום קבוע של מיליון דולר לשנה. ב־1977 הודלף דבר השוחד לושינגטון פוסט. קארטר ביקש מקאליפאנו להפעיל את השפעתו על בעלת העיתון, קאתרין גרהאם, כדי למנוע את הפירסום בטענה המוכרת היטב לישראלים: הסיפור עלול לפגוע באינטרסים של ארצות־הברית במזרח התיכון. אלא שנימוקים כאלה אינם עובדים בצפון־מזרח ארצות־הברית. אין שם מוסד מקביל לוועדת העורכים והפוסט דיווח על שערוריית השוחד בעמודו הראשון.

כעבור שנה הודה קארטר בפומבי שהפירסום לא פגע בשום אינטרס אמריקאי. חוסיין עצמו לא גילה שום התרגשות. עיתונאי ניו־יורקי, ששמע על כך, סיפר לקארטר בדיחה יהודית כמעט קלאסית:

יהודי שנתפס במעילה ברוסיה הצארית, נתן לשופט מעטפה ובתוכה 500 רובלים, כדי שייצא זכאי בדין. „קח את הכסף, יש כאן 500, איש לא יידע,” לחש היהודי. השופט לא הניד עפעף: „תן לי 1000 ודאג שכל היהודים ידעו,” ענה.

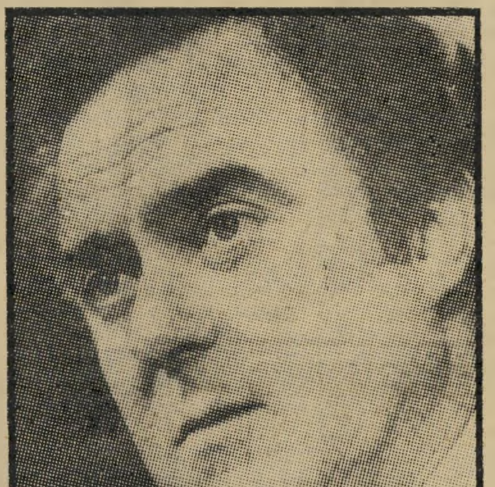

שר־לשעבר קאליפאנו
התקפה חדשה על קארטר

חיים ברעם

אנשים בעולם

1944 — פרנסואה מיטראן, המכונה „מורלאן" עם כלבו

1981 — דניאל ופרנסואה מיטראן בארמון האליזה

1944 — דניאל גוז (היום — מיטראן) בת 20

דניאל מיטראן: אשת המחתרת

סוד הצלחתם של בני־הזוג מיטראן טמון במחתרת הצר־פתית — נוהגים ידידיהם של האדון והגברת הראשונים של צר־פת לומר עליהם. ואמנם, שעה שעברו המחתרתי של מיטראן ידוע לכל, וכן גם כינויו מאותם הימים, „מורלאן", היתה דניאל מיטראן, לשעבר דניאל גוז (שם נעוריה), נחבאת אל הכלים. רק היום, לאחר היבחרו של מיטראן לנשיא צרפת, יצאה מאלמוניותה. „אני מציג לפניכם את ארושתי החילונית, הדימוקרטית והסוציא־ליסטית," כך נהג מיטראן להצי־גה בפני חברים, ימים ספורים לפני שנשא אותה לאשה, ב־28 ב־אוקטובר 1944 (תמונת־הכלולות נראית משמאל).

ואמנם, הגדרתו הולמת להפליא את האשה שגדלה בבית מורים חילוניים בוורדן, נדדה איתם ל־מחוז בורגוניה, והתחנכה באווירה של צדק ושיוויון לכל. שיחרורה מכל אמונה דתית ורדיפת הצדק העקשנית שלה הרגיזו אנשים רבים באוכלוסיה הכפרית שהיתה דתית בדרך־כלל. היה זה בתחילת המילחמה, מייד לאחר תבוסתה של צרפת, כשאביה התגייס למח־תרת. לימים, הסתירו בביתם לו־חמת־מחתרת, והמישטרה הצרפתית ערכה חיפוש בביתה, והיכתה את האם. המראה לא נשכח מעיניה של דניאל.

בשנת 1944, זמן־קצר אחרי שהתגייסה למחתרת, הגיעה לבית מישפחת גוז בפאריס לוחם צעיר, שכונה „מורלאן". כריסטין, הבת הבכירה, היום מפיקת־סרטים ואש־תו של השחקן היהודי רוז'ה הנין, הראתה לו תמונות של בני־המישפחה, ביניהם אחותה הקטנה, דניאל. „זו תהיה אשתי," אמר פרנסואה־מורלאן.

היום היא הגברת הראשונה של צרפת, ועדיין נותנת ידה לכל פעו־לת התנדבות שיש בה כדי ל־סייע לאנשים שנגזל מהם החו־פש.

מארגוט אדלר: מלכת המכשפות

היא נכדתו של אלפרד אדלר

האשה התוקעת בשופר מחודד, תחת כיפת־השמיים, אינה אלא נכדתו של הפסיכיאטור הנודע אלפרד אדלר, שהשקיעה נפשה ורובה בתורת־המכשפים. מארגרט אדלר, שהוציאה לאור ספר, לצייר לאור הירח, ערכה מחקר מקיף בקרב המכשפים והקוסמים בארצות־הברית, שהפכו זרם חדש ב־30 השנים האחרונות. „כל שמרטף או עורך־דין עשוי להיות מכשף," אומרת מארגוט, המתארת קבוצות שונות של אנשים המשתייכים למיסדרים, כאלף במיספר, הקיימים היום מחוף אל חוף באמריקה. הם מקיימים פולחנים של ריקוד, נגינה ושירה בחיק־הטבע, כשבכוונתם להשפיע בפולחנים אלה על גורלם וגורל העולם, בדומה למיסדרים מודרניים אחרים, כתנועת הפמיניזם, או שימור איכות הסביבה. „אין כל דימיון בין מכשפים אלה לעוסקים במיסה שחורה, או במעשי־שטן," קובעת מארגוט. „אמנם שמעתי על מיסדר מסויים של מכשפים בניו־ג'רסי הנוהג להקריב חתולים, אבל בארבע שנות תחקירי לא נתקלתי בו מעודי. בעוד פולחני השטן התבססו על השלילה וכוחות־השחור, שכונו על־ידי המסורת הנוצרית כוחות השטן, מתבססים המכשפים החדשים על פולחנים עתיקים של עובדי האלילים מן הזמן של טרום הולדת הנצרות, פולחנים שהיו ברובם התקרבות אל הטבע ואין בהם כל גורם שלילי."

לדעתה של אדלר, תופעה זו היא התשובה למשבר הפוקד את כוכבנו: „בני־האדם מחפשים להם דת חדשה, שתאפשר להם להתמזג עם הטבע, ולמצוא לעצמם הגשמה ותיקווה חדשה." בה בשעה, היא סבורה, זוהי גם תשובה מתאימה לאותן הנשים המתוסכלות, המחפשות לעצמן ביטוי בעולם משוחרר ממישטר פאטריארכלי. בעולם זה של פולחני הטבע העתיקים נודע מקום מרכזי לאלה. האשה רואה עצמה כבת־לוויה טיבעית לכוחות הפראיים שבטבע, דוגמת האשה המופיעה בפולחנים העתיקים שבספרות הנוצרית, או באגדות המלך ארתור.

מארגוט אדלר, בת ה־35, עומדת בעצמה בראש מיסדר מכשפים, שעה שאת הכשרתה המיקצועית בקורות הקוסמים קיבלה בלונדון, שם קיים איגוד ותיק של קוסמים ומכשפים. אמנם, גם בזמנים מודרניים, כמו בימי הביניים, עדיין רודפים את המכשפים, היא טוענת, למרות שלגבי דידה יש לה פרנסה בשפע: לבד מהיותה תחקירנית וקוסמת יש לה גם תוכנית־רדיו קבועה בנושא. העיסוק בכשפים מעסיק אותה בפגישות קבועות עם שישה מכשפים אחרים בניו־יורק, המקיימים טכסים של ריקוד תחת כיפת השמיים — בבגדים, או בלעדיהם, „תלוי במזג־האוויר". הגבר שעימו היא חיה, גליידמן, סופר ופסיכולוג, מעודד את פעילותה, אם בעצמו טרם השתכנע בתועלת הממשית של מעשי־הכשפים. אשר לאביה, הפסיכיאטר, הוא מסכים שזוהי תופעה נשית מובהקת ובריאה בהחלט.

ג'ימי קונורס: „קשה לסגור את הפה אחרי התבוסה!"

הספורט הלבן הפך זירת־התגוששות מילולית לכל מי שצופה את כישונו הקרוב ועצביו מתחממים: כך קרה לאילי נאסטסה, שזכה לכינוי „הפה הגדול של הטניס", וכך ייקרה לג'ימי קונורס, אם לא ידע לבלום את פיו כל אימת שהוא מפסיד על המיגרש. ברולן־גרוס, המישחקים שקדמו לווימבלדון, תפסה אותו המצלמה „על חם", כשהוא עושה בידו ובפיו תנועה מגונה, שלוותה בכמה מילמולים, שלא כדאי להעלותם בדפוס.

ג'ון טראוולטה: בחזרה אל הבמאי הראשון

לכוכב ג'ון טראוולטה היתה עד כה קאריירה משונה מאוד: הוא התגלה כמעט חרש־חרש בסירטו של בראיין דה־פאלמה, קארי, אבל התגלותו היתה כה חרישית, עד שאיש כמעט לא זוכר אותו מסרט זה. זה היה סיפור אימים על גילגול נשמות, והבולטת ביותר בסרט היתה סיסי ספייסיק, שעשתה דרך רצינית עד הגיעה לפרס האוסקר בזכות תפקידה בבתו של כורה פחם. לעומתה, ג'ון טראוולטה — שהופיע בסרט כאחד מחבריה של קארי לספסל הלימודים, מעין חתיך מבוקש בשכונה — עשה את תפקידו הגדול בשיגעון המוסיקה. אחרי־כן בא גל של רכילות, ושיבש את חייו הפרטיים ואת הקאריירה שלו גם יחד. אחרי כמה רומנים עם נשים בוגרות ממנו חזר אל הבד בסרט פושר, והחליט לפרוש למשך תקופה מסויימת, עד הימצא עבורו תפקיד מתאים. נראה כי ההזדמנות נמצאה לו בחזרה אל הבמאי הראשון, בראיין דה־פלמה (במרכז התמונה שלמעלה), ובסרט חדש, לצד אשתו של דה־פלמה, ננסי אלן (הנראית בתמונה), שנראתה גם בסירטו של בעלה־הבמאי, לבוש לרצח. הסרט עתיד להיות מותחן פוליטי, על תאונה מיסתורית, המסתברת כקנוניה־פוליטית מתוכננת בתיחכום רב. ישנם הסבורים כי למעשה זה שיחזור של פרשת אדוארד קנדי וטביעתה של מרי קופצ'נה. בינתיים קרתה להסרטה תקרית מיסתורית: סצינה המונית, שהוסרטה בפילדלפיה ושעלתה להפקה כחצי מיליון דולר, הלכה לאיבוד, כאשר ה„נגטיב" נגנב בנסיבות נעלמות.

אנשים בעולם

זמרת שינה: אלבום אחד והמון אמביציה

הנשים של ג׳יימס בונד היו מאז ומעולם גזע מיוחד במינו, וכך גם הזמרות, שנבחרו בקפידה רבה, כדי לבצע את שיר הפתיחה של הסרט. גם שיר זה נבחר על־פי מירשם מיוחד, כדי שיהלום את כותרות הסרט, אחד הקטעים המרתקים ביותר, שלעיתים אפילו עלו בייחודם על כל ההמשך. את המוצר האחרון בסידרת בונד, למען עינייך בלבד, פותח קול חדש היוצא משפתיים אדומות ומחוטבות, ומשמתגלים פניה של הזמרת, ברור שפנים אלה לא יעלמו מן הבד אחרי סוף הסרט. אשר לקול — יש לו עתיד. את הפנים אפשר לראות בתמונה שלמעלה: זוהי שינה איסטון, זמרת בת 21, שכבר אחרי אלבומה הראשון, לקחת את זמני, משווים אותה לבארברה סטרייסנד. היא עדיין המומה מן ההשוואה עם האשה המהווה עבורה אידיאל בשטח הפופ: „קשה לי להתייחס להשוואה מעין זו. אך בוודאי שזה מחמיא לי מאוד,” אומרת שינה, „אמת, קיוויתי שהשירים יצליחו.”

כשמאחוריה שלושה להיטים, רכבת הבוקר (מן הסרט תשע עד חמש), נערה מודרנית ואשה של גבר אחד, התייצבה שינה איסטון בשורה הראשונה של זמרות הפופ. הישג מרשים בהתחשב בעובדה שעד לפני שנה וחצי היתה עדיין תלמידת קולג׳ ליד גלאזגו, בסקוטלנד. היא שאפה להיות זמרת, אך למדה דראמה באקדמיה המלכותית הסקוטית. כל הקאריירה המיקצועית שלה מסתכמת בזמן הקצר הזה. בעזרתם של האמרגנים, דיק ארלון (שהיה בעצמו זמר בשנות ה־50) וכריס גיל ניסתה למצוא לעצמה סיגנון. ואז באה ההזדמנות הגדולה — סרט תעודי של הבי־בי־סי בשם השעה הגדולה, שסיפר כיצד הופכים אלמונית לתגלית. לימים התגשם הדבר על עורה. היום היא בת 21, קצת נאיבית, אינטליגנטית ואגרסיבית: „אני רוצה להרחיק־לכת ככל שאוכל. אני אמביציונרית מאוד, ורוצה להפיק את מלוא ההנאה מכל שאיפותי. אם זה פופ, קולנוע, או תיאטרון”.

על פי ההתחלה נראה כי שינה בדרך הנכונה. היא היתה נשואה במשך שמונה חודשים, אך החליטה כי הנישואין נכשלו — לא מפני שהיתה צעירה מדי, כי אם מפני שעשתה טעות בבחירה.

ברט ריינולדס: „הנשים לימדו אותי לקח!”

כשנפגשו סופר־מאצ׳ו, ברט ריינולדס, וסופר־אינג׳ל, פארה פואסט, על בימת־הצילומים של מירוץ כדור־התותח (בתמונה למעלה), חיכו הכל לפיצוץ רומנטי. אבל לבד מרומן קצרצר, כמו שמכתיב התסריט, לא קרה שום־דבר. מדוע? לברט ריינולדס ישנו הסבר פשוט: זה לא הפחד שלי מפארה, או מכל אשה אחרת, הגורם לי לפחד מקשר רציני, זו אולי העובדה שאני מנסה למצוא את דמות הנערה שתבוא אלי מראש הגיבעה, כשבפיה „צלילי המוסיקה”. לדבריו, החל תהליך הלמידה העצמית שלו כבר בשנת 1965, כשהתגרש מאשתו הראשונה, השחקנית ג׳ודי קארנה. אחריה לא היה מעוניין בנשים, אלא בהרפתקות־מין. „הייתי מוכן לזנק על כל אשה שפגשתי, אם זו דיילת, טלפונית, או מלצרית. בכל בוקר הייתי נאלץ להתגנב אל ארנקה של האשה שלנה אצלי, כדי לראות את שמה בתעודת־הזהות. עד שהגיע היום שבו לא הצלחתי לזכור מי אני. את הלקח הנוסף למדתי מדאיינה שור: כמה שאתה מתפזר יותר, אתה מאבד את עצמך. כך שקעתי בסאלי פילד, אבל גם מיחסי עימה למדתי לקח: אם אתה חי יותר מדי עם האשה שבה התאהבת, סופו שתאבד גם אותה. לאן מועדות פניו של ריינולדס עתה? הוא היה רוצה להיפטר מדמות ה„מאצ׳ו”, ולהיות פעם אחת ג׳נטלמן. „אבל בכך לא האשימו אותי אף פעם!”

פול אנקה: בן 40

על סף שנות ה־40 יכול פול אנקה להיאנח אנחת רווחה: לא רק שנשאר בחיים, בשעה שחבריו לתקופה, כמו בובי ריידל, בראיין היילנד, פאביאן, או פראנקי אבלון, נכחדו ואינם — הוא פעיל ומאושר לחלוטין: בתמונה משמאל הוא נראה כשהוא משחק ביליארד עם שלוש מחמש בנותיו, כשמאחוריו עבודות ענקיות של אנדי וורהול בשלוש גירסות שונות של צבע לדיוקנו. עבודות אלה הן רק חלק מאוסף נדיר של אמנות בת־זמננו המקשטות את ביתו. שם, באחוזה יפהפיה, מן היפות שבאיזור, מתגורר הזמר עם אשתו מזה 19 שנים, אן זועייב, צאצאית למישפחה מצרית אריסטוקרטית.

פול אנקה, לשעבר ברווזון עגלגל ומכוער בעל קול של ציפור, התפתח לפיזמונאי מחונן. הוא כתב לסינאטרה את אחד מלהיטין הגדולים ביותר, בדרכי שלי, ולתום ג׳ונס את היא אשה היא גברת. יחד עם זאת לא נטש את הבמה, והוציא לאור את אלבומו ה־40, שלפני כל הסימנים יהפוך תקליט זהב דוגמת רבים מתקליטיו.

הטעם המדליק

במחיר המצחיק.

1.72 ש'
לבקבוק!

השוה בעצמך
(השואה נכונה ליום 19.5.81)

שם המשקה	מחיר לכוס 200 מ"ל
מאלט	**71 א"ג**
קולה מישפחתי	124 א"ג
טמפו מישפחתי	116 אג
קריסטל	114 אג
מיץ פז	95 אג

במשפחה הוחלט:
מאלט

טל-ארווין

טפחות
לדיור
זה אומר ד י ר ה!
רק בנק
למשכנתאות
מומחה יכול להציע
תופעות כזאת:
טפחות לדיור – תכנית חסכון לדירה המתאימה לתנאי השוק הריאליים ולדרישותיך המיוחדות:
* הפקדות חודשיות (עד 3,000 ש') או חד-פעמיות (עד 15,000 ש').
* החסכון צמוד ונושא ריבית צמודה.
* כל ההטבות פטורות ממס מתום שלוש שנות חסכון.
* משכנתא ענקית מתום חמש שנות חסכון ועד 12 שנים. בתנאי פרעון מצויינים.
טפחות לדיור – רק בנק המכיר באופן יסודי את שוק הדירות בישראל היה יכול ליצור אותה. בנק טפחות.
בנק טפחות
זה אומר הרבה

מדוע אושפז ספי ריבלין במחלקה לטיפול נמרץ
ומדוע מתכוננים הכתבים הצבאיים למחנה־ריכוז

■ בעת ישיבת המפד״ל, בשבוע שעבר, קרא מישהו לעבר הד״ר **יוסף בורג**, שדיבר על הרכב ציבור־הבוחרים של המיפלגה: „אתה אינך יודע הכל!״ ענה לו בורג: „ישנם שלושה סוגי ידיעה. של בורג, של הקדוש־ברוך־הוא ושל **דויד בן־גוריון**. בורג יודע כימעט הכל. הקדוש־ברוך־הוא יודע הכל. ואילו בן־גוריון ידע הכל יותר טוב.״

וביקשו להיות מצולמים בשידורי־הטלוויזיה של הליכוד לבחירות. על־כך העיר **גידעון גדות**, ראש מטה־ההסברה, ואמר שערב הבחירות צולמו יותר מ־70 פעילים מרכזיים של הליכוד, כשבמטה היה ברור מראש שצילומים אלה לא ישודרו לעולם, וכך פוייסו הפעילים שרצו להופיע.

■ ניסים סיפר שהיו לו ספקות לגבי כישוריו של ספי

רדי התנועה בתל־אביב נציגים של מוקדי־כוח שונים בתוך המיפלגה. מכיוון שהמיזנון בבית המיפלגה היה סגור, דאג שריר להכין למוזמניו שקיות־משקה עם קשים ועוגיות. כל מי שנכנס לחדר התכבד במשקה ובעוגית, ושמע משריר כמה חשוב שהוא יהיה שר בממשלה הבאה.

■ העיתונאי **הרצל אריך** מדבר שאל, עם פירסום

התוצאות הסופיות של הבחירות לכנסת העשירית: „מדוע **אסף יגורי** השיג 800 קולות? מאיפה הוא השיג כל־כך הרבה, ועל חשבון מי?״

■ **דידי מנוסי** העלה השבוע השערה ש**עקיבא נוף** סוגר את רשימת הח״כים של הליכוד שנבחרו לכנסת העשירית מכיוון שהוא רוצה לעמוד מאחורי כולם.

■ יושב־ראש הכנסת ל־

שעבר, **יצחק ברמן**, נשאל השבוע על־ידי המראיין, **איתן דנציג**, מדוע החליט לפרוש מתפקידו. הוא השיב: „כמה זמן יכול יהודי להחזיק את פיו סגור? אני רוצה סוף־סוף לפתוח את הפה.״

■ כשנשאל ברמן אם הוא רואה עצמו מתאים לכהונת שר השיב: „אינני מכיר בישראל אדם אחד שלא רואה עצמו מתאים לכהן כשר.״

ירוחם משל מזכ״ל ההסתדרות, לא רצה בתחילה להיכנס אל תוך המיכלאה, כפי שנקרא האיזור המגודר בפארק־הירקון, שבו נערך כנס ההגנה והפלמ״ח. מארגני הכנס הכינו כמה עשרות מושבים לאנשים הקשישים יותר, בעוד שהמכובדים היו צריכים לשבת על הדשא, עם כולם. אך כל האישים הלכו באופן טיבעי לעבר הכיסאות והתיישבו עליהם. משל ישב במשך שעה ארוכה על הדשא, אולם הוא נתקף בכאבי־גב והובל לתוך המיכלאה על־ידי כתבת „דבר״ עליזה וולך (בתמונה מימין). הרמ״א, ראש המטה הארצי של ההגנה, ישראל גלילי, היה צריך לעבור בין חבלים בדרכו מהמיכלאה לעבר הבמה שעליה נאם (תמונה אמצעית) וגם למפקד גדוד הפלמ״ח, יצחק רבין (בתמונה השמאלית), הגביהו את החבל כדי שיוכל להיכנס אל תוך מיכלאת המכובדים, בדרכו לעבר במת הנואמים.

■ העיתונאי **מוטי חביב**, קצין־העיתונות של מטה־ההסברה של הליכוד, היה חבר מערכת חדשות הספורט לפני שהגיע לליכוד. מוטי אומר שהמעבר היה קשה, משום שבפוליטיקה יש הרבה יותר כאסח מאשר בכדורגל.

■ שר־המישפטים, **משה ניסים**, שהיה יושב־ראש אגף־ההסברה של הליכוד, סיפר השבוע שכאשר נפגש לראשונה עם אנשי מישרד קשר בראל, פירסומאי הליכוד, ואמר להם שבמסע־הבחירות יש להראות את הישגי הליכוד, הם פרצו בצחוק.

■ הבדרן **ספי ריבלין** התבטא באותו נושא ואמר: „האמנתי בביטחון מלא, בביטחון־שדה, שלא יתכן שניכשל. בתקופת הליכוד היתה חקיקה, כפי שמעולם לא היתה. הקמנו 144 יישובים חדשים.״ אחר קרץ בעינו למאזיניו, אנשי הצוות המיקצועי של מטה־ההסברה של הליכוד, ואמר אחרי אתנחתא קצרה: „הרי את האמת אנחנו יודעים.״

■ השר ניסים סיפר שיש לו בבית ערימת־מיכתבים של אנשי הליכוד, שכתבו אליו

ריבלין, וחששותיו גברו כששמע אותו צועק כל הזמן „השמאלנים המנוולים האלה,״ אך בהדרגה הבין שאלה הן דיעותיו האמיתיות של הבדרן, ואין הוא אומר זאת רק כדי למצוא חן.

■ ריבלין סיפר שהוא עבד בבחירות „עם כל הלב,״ ועל כן לקה במה שקרא „מיקרה־לב.״ לדבריו אושפז במחלקה לטיפול נמרץ. „את דף רישומי פעימות־הלב שלי תליתי בבית על הקיר, לצד כל מיכתבי־ההשמצה שכתבו עלי ושקיבלתי לביתי,״ אמר והוסיף: „לפי העיתונות, הפסדתי הרבה חברים.״

■ העיתונאי **איתן הבר** אמר השבוע לעמיתיו, מתנגדי השר **אריאל שרון**, במיזנון בית סוקולוב בתל־אביב: „חבר׳ה, אני מציע לכם להכין את הכפיות, כדי לחפור במחנות־המעצר.״

■ במיפלגה הליברלית מתנהל מסע נמרץ של המעוניינים להיות שרים בממשלה הבאה, שירכיב הליכוד. אחד הפעלתנים הוא יושב־ראש הסיעה הליבראלית, ח״כ **אברהם שריר**. הוא זימן אליו למיש־

תמי נרקיס היתה בין המעטים, מקרב 40 אלף באי כנס ההגנה והפלמ״ח, שנערך בשבוע שעבר, שלבשה מדים. תמי, בתו של האלוף (מיל׳) עוזי נרקיס, לא היתה בתפקיד בפארק הירקון, שבו התקיים הכנס, אלא באה לראות את החברים של הוריה ואת החברים של סבה. אמה של תמי היא אסתר נרקיס (מימין), ואילו סבה הוא דויד הכהן (משמאל).

„איך עושים

שאל עובר"

נדבק שמואל

■ ועדת־הכספים של הכנסת היוצאת היא הוועדה היחידה הממשיכה בפעילות שוטפת, גם כאשר הכל ממתינים לכינוס הכנסת החדשה. ביום החמישי שעבר התקיימה אחת הישיבות האחרונות של הוועדה, וכימעט שהאופוזיציה השיגה רוב ב־הצבעות שהיו, בעניינים חשו־בים ביותר כמו מענקים למיפעל פרוטארום והכרזת איזור ירכא כאיזור־פיתוח. כל הליבראלים של הליכוד עסקו במעשי־מר־כבה קואליציוניים. **פסח גרו־פר**, שראה עצמו לפחות כשר־החקלאות, נכנס ויצא, איש אגודת־ישראל, **שלמה לורנץ**, הפקיד את ראשות הישיבה בידי **חיים קורפו**, איש חרות, ויצא כל הזמן לטלפן. אחד הח"כים שהיה במקום כינה את שהתרחש בישיבה, „תחנת־רכבת של מרכבה קואליצ־יונית."

■ **אהרון הראל** יושב־ראש מטה־הבחירות של המע־רך, סיפר מה התחולל מאחרי הקלעים של המיבצע להחזרת **יצחק רבין** להנהגת המערך כמועמד לתפקיד שר־ביטחון. הוא אמר שמיד אחרי הפצצת הכור בעיראק, ניבא סקר יתרון של 18 מנדטים לליכוד. סקר שהוגש בו־זמנית טען שאם רבין ימונה כמועמד לתפקיד שר־הביטחון יקבל המערך 45 אחוז מקולות הבוחרים, בעוד שהליכוד יקבל רק 25 אחוז. לפי סקר שכזה גם **חיים בר־לב** לא יכול היה לעמוד, והסכים לוותר על מועמדותו לתפקיד.

■ **חיים שיף**, בעל רשת־המלונות, שהוא תומך פעיל של הליכוד, נשאל אם לא הגיע הזמן להקים בארץ קאזינו, כמו בכל ארץ אחרת שיש בה תיירים רבים. השיב שיף: „לאור מה שיתרחש בקואליציה הקרובה, אפשר לשכוח מקאזינו להרבה זמן."

■ בשבתרבות האחרון, שבו השתתף חבר־הכנסת **רוני מילוא**, הוא איים שהליכוד יעשה סדר באמצעי התיקשורת הממ־לכתיים, ויעיף את „בעלי ה־פינקס האדום". הגיב על כך מראיינו, **יצחק ליבני**, מנכ"ל רשות־השידור לשעבר: „כמה אירונית היא העובדה שמילוא אמר מה שאמר לאדם שאותו זרק הליכוד לפני שלוש שנים מרשות־השידור, וקיווה שאח־ריו יבואו לטלוויזיה רק אומרי־הן!"

■ ליבני מסתובב בימים אלה בהרגשה טובה, ומזכיר לחבריו, שכבר הספיקו להתאכזב מהרשימות שהצביעו עבורן, שהיו צריכים לאמץ לעצמם את סיסמתו של האמ־ריקאי **ברנרד ברוך**. „היהו־די הזה, שהיה מדינאי מפורסם בימי הנשיא **פראנקלין דלאנו רוזוולט**, הציע לידידיו שיצ־ביעו למען מי שמבטיח הכי פחות, משום שהוא יהיה הכי פחות מאכזב. ועד היום הכלל הזה מוכיח את עצמו."

■ **אורי יפה**, קפטן אל על, סיפר השבוע כיצד השפיעו הבחירות על ילדיו. באחד ה־ערבים צפו ילדיו עימו בתח־רות־טניס מווימבלדון, וכשה־תוצאה היתה תיקו, שאל הבן: „מה יעשו עכשיו?" ענתה לו הבת: „עכשיו מחכים לקולות של החיילים."

העובדות מדברות בעד עצמן

אחרי 32 חודשי נהיגה אלפי נהגים נהנים להתניע מכוניתם במצברי גולד

המצבר האמין ביותר בעולם.
* ללא טיפול
* ללא הוספת מים

* ללא קורוזיה
* מצבר סגור
36 חודשי אחריות פרו רטה

סוכנים לישראל:
אחים פולק בע"מ סוכנויות • יבוא
תל־אביב, רח' לינקולן 19, טל. 03-284976, ת.ד. 884

הפצה תל־אביב והמרכז:
חשמל שמשון 334033, מוסך אורי BMW 337426, זיק אור 253802, היימליך יעקב 331817, חשמל יעקב 333465, מגדל שלום 650984, פולקסווגן מוסך הדרום 832268, מוסך תושיה פולקסווגן 336825, פולקסווגן פליקס 331823, מוסך אריה מגרשי התערוכה 441084.
בת ים: עוזי שחמרוב 862536. חולון: אזור התעשיה עוזרי משה 803265. יפו: מוטקה 832859, ברעם 831654, אלי את אלי 821463.
ראשון לציון: המתניע 941647 רחובות: טכנואור 054־51484, פולקסווגן רכב הנגב 054־51650. רמלה: מאור 054־25094 גדרה: קרני אור בתחנת סונול 055־91877 אשקלון: תלמי הנגב 051־97311. בני ברק: אור נע 774236, מיכה במוסך ביג 708096. פתח תקוה: פסח הלר 912977, כפר סבא: הוד השרון רמות השכים, בן ארי שרת 8־31387־052. אזור נתניה: יורם רז, כפר ויתקין 053־96804, טכנואור חשמל אורי 053־38013.

הפצה באר שבע והדרום:
חשמל "שאול" אזור התעשיה כביש חברון 057־35111. חשמלאים מורשים: מוסך ברעם פולקסווגן 057־72011, איציק חלקי חילוף 057־74045, מוסך הנאמן פולקסווגן 057־77195, פולקסווגן ריטס 057־71744, המניע צומת גילת 057־83424, עוזי צומת קסטינה 055־81868.

הפצה חיפה והצפון:
מצברי גולד חיפה גולדנר, המגינים 100 04־533293, חשמלאים מורשים חיפה והצפון: אור חדש 728655, אוטו אור 666922, מוסך ארז 724374, לפשיץ 524148, מרויץ 669710, פיקס אור 720371, רם אור 643737, אלטשולר תל חנן 231127. מוסך תלפיות 674977, טבעון: עציון 932062. עכו: זרם הגליל 913306. פרדס חנה: כהן שמיר 063־79407. בנימינה: אודי את כגי בתחנת פז 063־61216. חדרה אלקטרו רכב 063־26200, ברונו גולדשטיין 063־22685. נצרת: בודג'נה יוסף 065־56438, מוסך הצפון פולקסווגן 065־72046. עפולה: קואופרטיב התבור 065־93506, כפר תבור: מוסך צפון 067־67702. צפת: אוטוסטרט 067־31142. יסוד המעלה: מוסך יסוד 067־37200. קרית שמונה: פולקסווגן רכב הבשן 067־40939, קואופרטיב גליל עליון 067־40713.

הפצה ירושלים: גוטמן דוד אזור התעשיה תלפיות 02־781818, לוינסון צבי בתי אונגרים 02־283110.

אתה תבחר את הרהיטים ואנחנו נביא אותם עבורך מאירופה

חברת דניש נערכה לסייע לך ביבוא אישי ממיטב היצרנים האירופאיים.

רהיטים ואביזרים ברמת עיצוב ואיכות בין לאומיים, המתאימים לביתך ולמשרדך. הצעה זו מתאימה לקונים בעלי דרישות גבוהות, למעצבי פנים, ולאנשי מקצוע.

רמת־גן: דרך ז'בוטינסקי 104.
ירושלים: רח' הסורג, מול בנק ישראל.
חיפה: ככר סטלה מריס, הכרמל הצרפתי.
תל־אביב: ככר המדינה, פינת ויצמן.
אילת: מרכז מסחרי, צופית עלית.
באר־שבע: רח' החלוץ 104.

דניש-יבוא אישי

וישנבסקי - פרידלר

דניש

אותך כל־כך יפה בטלוויזיה?״
אורח את דליה מזור, ואיך כימעט
שי בסרטן

אנשים

■ גלי צה״ל חידשו את הקלטת התוכנית הסאטירית יתוש בראש, בעריכת **בתיה שושני**. בתוכנית הראשונה, שתשודר בשבת הקרובה, לא יופיעו שני קטעים: לשאלה מהי העיר הגבוהה בעולם השיב **יהונתן גפן** — „ירושלים בטונים הגבוהים של בגין.״ לשאלה אם האדם הוא חיה או בהמה, השיב אחד מחברי־הצוות, „תלוי לאיזה מיפלגה הצביע.״ על פי ההקלטה לא היה ברור מי אמר זאת.

■ **שמואל שי** טוען ב־רצינות ש**שלמה בר־שביט** כימעט והדביק אותו בסרטן, ואומר שיש לו הוכחות לכך. לפני שבועות אחדים צילצל אליו בר־שביט, הידוע כהיפו־כונדר לא־קטן, ואמר לו: „אני מוכרח ללכת איתך לרופא. אני בטוח שיש לי סרטן! אני אוכל ואפילו זולל, אך אני יורד במישקל.״ שי הסכים ללכת עימו לרופא, והוביל אותו ב־זרועותיו למרפאה. במקום הוצע גם לשמואל שי להיבדק, ושי, שהרגיש שהוא בקו־הבריאות, הסכים להצעה. כשהתקבלו תוצ־אות הבדיקה אמרו לבר־שביט שהוא יכול ללכת הביתה, ושאין לו שום דבר. ואילו משי ביקשו לשוב לבדיקה חוזרת, כעבור שלושה ימים. שי, שגם הוא היפוכונדר לא־קטן, הוצא מה־מרפאה כשהוא נשען על שלמה בר־שביט, מדדה לביתו, ובמשך שלושה ימים לא אכל וכימעט לא ישן. מיואש ומדוכא הגיע למרפאה, נבדק ואחרי המתנה ארוכה קיבל תשובה שלילית, שאישרה שאין לו סרטן. סיכם המנחה שמואל שי ואמר: „הרגשתי שנולדתי מחדש.״

■ קריינית־החדשות של ה־טלוויזיה, **דליה מזור**, טענה שבניגוד למה שחושבים, אנשי מחלקת־החדשות אכן חוששים מעידן הצבע בטלוויזיה. **דניאל פאר**, אמרה, נוהג לבוא לשי־דורים לבוש בחולצה בעלת נקודות, עניבה עם פסים ובלייזר ציבעוני. כשיתחילו לשדר חדשות בצבע, לא יוכל להרשות לעצמו להופיע כך, והוא מודאג מכך כבר היום.

■ דליה מזור סיפרה, ש־איש־טלוויזיה בארץ אינו יכול לעבור ברחוב מבלי שעשרות עיניים יינעצו בו, ואוזניו ישמעו תגובות מגוונות על רמת השידורים. „אך אני לא אשכח את האדם שעצר אותי ברחוב ואמר לי: איך עושים אותך כל־כך יפה בטלוויזיה?״

■ הטכנאי הוותיק של רשות־השידור, **אמנון פאר**, יכול לזקוף לזכותו את העובדה שהנחיית טקס־הפתיחה של ה־מכביה עברה ללא תקלות. בעת מירוץ־הלפיד בתוך האיצטדיון, פרצו משתתפי המכביה אל עבר השביל שבו רץ נושא הלפיד **שלמה גליקשטיין**, והקיפו אותו. חברי המישלחת הצרפתית, שרצו אף הם אל גליקשטיין, ניתקו בלי כוונה את כבלי המיקרופון של מנחה הטכס, **עזריה רפפורט**. איש לא הבחין בכך, ואפילו על לוח הבקרה לא נראתה התקלה. עזריה מיהר להשתמש במיק־רופון של הקריין הספרדי, שעמד לידו, ואז הבחין בתקלה אמנון פאר ורץ לשביל המקיף את המיגרש של האיצטדיון וחיבר את הכבלים המנותקים.

■ השחקנית **רות דורון**, שהיא גם נהגת־האוטובוס ה־ראשונה בישראל, ניסתה להת־קבל לעבודה כנהגת באירועי המכביה. היא נדהמה כשגילתה שמבקשים ממנה כסף עבור חולצות בעלות סמל המכביה, שאותה נדרשה ללבוש בעת עבודתה. עוד יותר הופתעה כשמארגני האירוע הודיעו לה שעבודתה בשבת תהיה ללא תוספת־שכר. רות, שבשנה ה־אחרונה נעלמה מהנוף התל־אביבי, העדיפה שלא לקחת חלק באירועי־המכביה.

אפריים סנה סגן־אלוף בצה״ל, עורר התרגשות רבה בקרב באי כנס ההגנה והפל־מ״ח. אפריים, שבא לבוש מדים וענוד אותות, יחד עם שתי בנו־תיו, הוא בנו של מי שהיה ראש מיפקדת ההגנה, משה סנה.

גליה אלבין אשתו של התעשיין מיקי אלבין, שימשה בתקופת מסע־הבחירות כעו־זרת בלישכת־העיתונות של הליכוד. גליה, שהגיעה השבוע למסיבה של אנשי מישרד־הפירסום של הליכוד, סירבה להצטלם ולשוחח עם עיתונאים. כאשר צולמה בשיחה עם העיתונאי מוטי חביב, מיהרה להפסיק את השיחה ולעבור לפינה אחרת של האולם.

ג׳ים סילברמן מאנגליה מסתובב בימים אלה ברחובות תל־אביב, כשהוא נושא צלב גדול. הוא פנה לציבור לתרום לפרוייקט אומנות שהוא מתכוון לפתוח בשבוע הבא בפארק־הירקון בתל־אביב. ג׳ים, המו־שח את חלק־גופו העליון בצבעים — זהב ואדום — מאמין ש־הופעה יוצאת־דופן תעזור לו להתקבל על־ידי תושבי העיר באהדה, לקבל מידיהם תרומות בסך 20 שקל לנפש ולקרבם לסוג המיוחד של אומנותו שבה הוא משלב פיסול סביבתי ומופעי־ג׳אז.

בקבוק מלא רעיונות...

יין אפריטיף אדום, על בסיס של יין בתוספת מצוי של שורשים וצמחים שונים. מריר, מעורר תיאבון

Natural – טבעי
אמריקנו, מקורר היטב, עם פלח לימון.

On The Rocks – על הקרח
אמריקנו מעל קוביות קרח בתוספת 1/2 כפית מיץ לימון, עם פלח לימון. לערבב היטב.

Long-Drink
חלק אחד של אמריקנו עם 2 חלקים מי סודה מעל קוביות קרח ועם פלח לימון להגיש בכוס גבוהה.

מוקד

אמריקנו
אמרטו
רום
וודקה לימון
הרביעיה החדשה של ״כרמל״
משקה ראשון · אצלכם בבאר

כרמל מזרחי
מיקבי ראשון לציון וזכרון יעקב

עלה על הגל - עם דובי גל

יואל אביטל

עכשיו

הצטרף לתוכנית מץ-צבע 81

"מץ" פותחת בפניך את כל האפשרויות כדי שתוכל לרכוש את הטלויזיה הגרמנית הטובה ביותר, וגם לגמור את החודש.

כמו בגרמניה ובכל אירופה, כך בישראל, צועדת ״מץ״ במקום הראשון בטיב, באמינות, בשירות ובחידושים טכנולוגיים.
רק ״מץ״ יכולה להעניק לך, הצרכן, כל כך הרבה יתרונות ללא תוספת במחיר.
לדוגמא:
* בלעדי ולטובתך: 5 שנות אחריות על חלקי חילוף (כולל מנורת המסך). * מעבדות שירות ממוחשבות העומדות לרשותך 24 שעות ביממה.
* תכניות מיוחדות לרכישה בתשלומים לכל תקציב ולפי אפשרויותיך. * חינם! - 5 משחקי טלויזיה BUILT IN צבעוניים לשעשוע ופיתוח המחשבה (בדגם ״קפרי״). * מסלול תשלומים מיוחד עם אספקה מידית של טלויזיה צבעונית ״20 עם או בלי שלט רחוק.
עובדה: ״מץ״ נבחרה ע״י קהל הצרכנים הישראלי כ־״בית העסק הנבחר 1981״ ו־״הקניה הטובה ביותר 1981״.

לוח הצעות רכישת טלויזיה דגם ״26 עם שלט רחוק.

מס' הצעה	מזומן	מס' תשלומים	תשלום חודשי	סה״כ מחיר כולל אחריות למסך וחלקים ל־5 שנים	מועד אספקה
1	8,000	3	1,300	11,900	כעבור 3 חודשים
2	6,000	3	2,100	12,300	כעבור 3 חודשים
3	4,000	3	2,900	12,700	כעבור 3 חודשים
4	8,000	4	1,000	12,000	כעבור 4 חודשים
5	6,000	4	1,600	12,400	כעבור 4 חודשים
6	4,000	4	2,200	12,800	כעבור 4 חודשים
7	8,000	5	820	12,100	כעבור 5 חודשים
8	6,000	5	1,300	12,500	כעבור 5 חודשים
9	4,000	5	1,780	12,900	כעבור 5 חודשים
10	8,000	6	700	12,200	כעבור 6 חודשים
11	6,000	6	1,100	12,600	כעבור 6 חודשים
12	4,000	6	1,500	13,000	כעבור 6 חודשים

* המחירים אינם כוללים מ ע.מ.

לוח הצעות רכישת טלויזיה ״22 עם שלט רחוק.

מס' הצעה	מזומן	מס' תשלומים	תשלום חודשי	סה״כ מחיר כולל אחריות למסך וחלקים ל־5 שנים	מועד אספקה
1	8.000	3	1.150	11,450	כעבור 3 חודשים
2	6.000	3	1.950	11.850	כעבור 3 חודשים
3	4.000	3	2.750	12.250	כעבור 3 חודשים
4	8.000	4	875	11.500	כעבור 4 חודשים
5	6.000	4	1.490	11.960	כעבור 4 חודשים
6	4,000	4	2.090	12,360	כעבור 4 חודשים
7	8.000	5	730	11.650	כעבור 5 חודשים
8	6.000	5	1.210	12.050	כעבור 5 חודשים
9	4.000	5	1.690	12.450	כעבור 5 חודשים
10	8,000	6	625	11.750	כעבור 6 חודשים
11	6.000	6	1.025	12.150	כעבור 6 חודשים
12	4.000	6	1.425	12.550	כעבור 6 חודשים

* המחירים אינם כוללים מ.ע.מ.

מהפכה!
"וידיאו מץ-צבע 2000" ב-24 תשלומים

סרט קולנוע, משחק כדורגל, קונצרט, סרט מצוייר... אתה הוא זה שתחליט במה לצפות ומתי.
רכוש לך ״וידיאו מץ־צבע 2000״ - וידיאו טייפ מהמשוכללים ביותר בעולם, בתכנית תשלומים מיוחדת שלא תפריע לך לגמור את החודש.
תשלום ראשון: 6,000 שקל ועוד 24 תשלומים חודשיים בסך 1,000 שקל כל אחד.
* תוכל לרכוש את המכשיר המשוכלל בפחות תשלומים, בהתאם לרצונך ויכולתך. אספקה בתום התשלום האחרון.

מבצע יוצא מן הכלל של „מץ" לאספקה מידית של 500 טלויזיות "20 עם שלט רחוק
בתנאי רכישה בלבדיים: 4424 שקל במזומן ועוד 12 תשלומים חודשיים של 896 ש'

המחיר בתשלומים כולל מ.ע.מ וריבית חודשית של כ-6%. המחיר במזומן -,11,904 ש'

למה לך להתאמץ ?
הצטרף לתוכנית מץ!

המחירים בתוקף
עד 31.7.81

תלוש וידיאו

לכבוד
״בית מץ״ רח׳ מודיעין 19 בני־ברק מיקוד: 51263.

אני מעונין לקבל פרטים נוספים על רכישת וידיאו מץ־צבע 2000
כמו כן אני מעונין לדעת יותר על אפשרות רכישת טלויזיה צבעונית במחיר מינימלי, וברצוני לקבל פרטים על תכניות הרכישה של ״מץ צבע 81״ ☐ ״20 ☐ ״22 ☐ ״26
☐ עם שלט רחוק ☐ בלי שלט רחוק.
• ברצוני לדעת היכן נמצא סוכן ״מץ״ הקרוב לביתי.
שם .... טל. בבית.....................
כתובת .... טל. בעבודה.....................

מץ צבע 81

הטלויזיה הגרמנית הטובה ביותר

להשיג במרכז "מץ" מודיעין 19, בני-ברק מיקוד: 51263
ואצל סוכנים מורשים של "מץ" בכל רחבי הארץ

„ההריון של המדינה" הסתיים

והשבוע באו לחגוג את לידת

הילדה של המדינה

כולם חששו שזה יקרה כבר בחודש השישי להריון, על בימת הארוויזיון, כשלהקת הכל עובר חביבי שרה את שירה, הלילה. אך שלומית אהרון הרגיעה את כו־לם, והבטיחה לסחוב את ההריון עד תום. היא אכן עשתה זאת, ולדבריה אפילו נכנסה לחודש ה־עשירי.

בשבוע שעבר ילדה שלומית. בת בכורה ובריאה, במישקל שלושה וחצי קילוגרם. לכבוד האירוע ער־כו לה קיקי רוטשטיין ועמי מנ־דלמן, חברי הלהקה, מסיבת־הפ־תעה, שנערכה בבית־החולים אסו־תא. למסיבה הוזמנו כל האנשים שעבדו בעבר ובהווה עם הלהקה, הסבתות והסבים משני הצדדים, המנהל המוסיקלי של הלהקה, אל־דד שרים ואשתו ענת, וצדי צר־פתי, הבמאי של הלהקה.

האב הטרי, יובל, סיפר לכולם כיצד נבחר שמה של התינוקת — טליה: לפני הולדתו ציפתה אימו לבת, וגם שם מצאה לה — טליה. כדי לפצותה על כמיהותיה הר־חוקות, הוחלט להעניק שם זה לנכדתה.

סיבה נוספת למסיבה — יום־הולדתה של שלומית, שחל ביום שבו נערכה החגיגה. האוויר היה ספוג התרגשות, ובכל פינה בה התגודדו החוגגים ניתן היה לש־מוע דברים כמו: „הילדה של המדינה", „ההריון של המדינה" ו„ילדת הארוויזיון".

אביו של קיקי, המשתוקק כבר להיות סבא, אמר לכולם: „לעמי יש כבר בן, לשלומית וליובל יש בת, ואילו הבן שלי הוא בטלן, שיחשוב קצת גם עלי, ויביא לי נכד לשמחני."

כל החוגגים השתוקקו לראות את הילדה, וביקשו רשות מה־

מסיבת השבוע

רופא המיילד, דוקטור משה מי־רון, לראותה. הרופא נתן את אי־שורו, ודרך החלון הראתה הא־חות את טליה. הילדה, כנראה, לא נבהלה מהאנשים, והבעת־פניה הי־תה אדישה.

כולם החלו לנחש למי הילדה דומה, והדעה הרווחת היתה — היא דומה לאבא.

בלי אוכל, ממתקים ומשקה אי־אפשר, ולכך דאגו הסבתות: הן אפו עוגות שוקולד, עם ציפוי של פרחים ומרצפן, והשיקו עם כו־לם כוסות של יין. החוגגים הע־ליזים פצחו בשירת להיטה של הלהקה, מפסטיבל שירי הילדים האחרון: עודני ילד.

טליה דור „ההרוויזיון" נגמר, וטליה דור מוצגת קבל עם על־ידי ההורים המאושרים· בשעת הצילום ליטף יובל את בתו בחום ולחש באוזנה: „עוד פלש אחד וזהו." לאחר שראו האורחים את התינוקת החלו לנחש למי היא דומה. הרוב החליט שהיא דומה לאבא.

במיטת יולדות שלומית ואחותה הבכירה, מירי, מתחבקות בחום ומצהירות: „אנח־נו אמנם לא דומות, אך אנו אוהבות אחת את השניה מאוד, וה־אחווה בינינו היא אמיתית. אף פעם לא רבנו, ואנו נאמנות מאוד."

„כמו לסופיה לורן!" לקיקי רוטשטיין סיפ־רה שלומית שהיא מר־גישה כמו סופיה לורן. קיקי, מיהר להשיב לה, שהיא תקבל נשיקה מלכותית כיאה לכוכבת ישראלית בינלאומית, שהיא כמו סופיה לורן.

„כמו אבא שלנו!" שלומית אהרון מתחבקת ו־מתנשקת בהתרגשות עם צדי צרפתי, שאותו היא מכנה בחיבה, ה„אבא של הלהקה." לדעתה הוא גם הבמאי הטוב ביותר במדינה. צדי מצידו מעניק לה חיבוק חם.

מאת דניאלה שמי

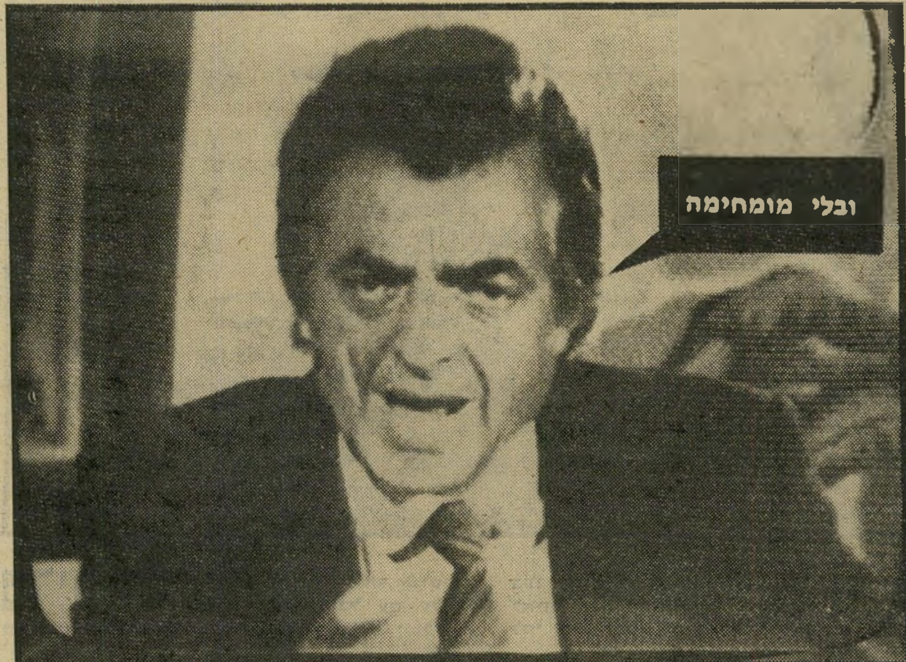

מועמדים יצחק ארצי, שמואל פלאטו־שרון ואדוארד קוזנצוב, בתשדירי־בחירות בטלוויזיה.

מדוע שיקר הכלב ואיך הג.יע בעלה של האשה ראשון במירוץ סוסים

■ בדיחה שנחתה השבוע בנמל־התעופה בן־גוריון, בטיסה ישירה מווינה, וביקשה זכויות של עולה חדש, מספרת שהחבר **ליאוניד ברז'נייב** קם בבוקר, פתח את החלון, ראה את השמש הזורחת ואמר: בוקר טוב, חברה שמש, איך את מרגישה? ענתה לו השמש: מצויין, חבר ליאוניד. ברז'נייב שמח על כך שהיום מתחיל ברגל ימין, יצא ללישכתו, ועבד בקצב מהיר, עד שעבר את המיכסה שקבע לעצמו. לפנות ערב, כשהגיע לביתו, פתח את החלון ואמר: ערב טוב, חברה שמש, איך את מרגישה עכשיו? ענתה לו השמש: עכשיו אתה יכול לקפוץ לי, כי אני כבר נמצאת במערב!

■ בעל הפאב **ארז אברמוביץ'** סיפר השבוע שמישהו פירסם מודעה בעיתון שהוא מוכר את כלבו המדבר. קונה נלהב הגיע לדירת בעל־הכלב ושאל את הכלב: „אתה מדבר?" השיב לו הכלב: „רק מדבר? אני מתקתק במכונת־כתיבה, מדבר שבע שפות, וגם יודע לבשל." ניגש הקונה לבעל־הכלב ואמר לו: „איך אתה מוכר כלב כזה?" ענה לו האיש: „לכלב יש תכונה נוספת: הוא גם משקר."

■ סיפור אחר של אברמוביץ': אשה מודאגת הגיעה לרופא ואמרה לו: „בעלי חושב שהוא סוס־מירוץ. האם אפשר לטפל בו?" הרופא ענה לה שהוא מכיר מחלות מסוג זה ויוכל לטפל בבעלה, אך הטיפול עולה בכסף רב. ענתה לו האשה: „זו אינה בעיה. בעלי זכה כבר בארבעה מירוצים."

■ הרוזנת האמריקאית **כריסטינה פלוצי** טוענת שהיא הוזמנה לחתונתם של יורש־העצר הבריטי, הנסיך **צ'ארלס** ו**ליידי דיאנה.** היא הוזמנה ביחד עם ארוסה הישראלי, רופא־השיניים הדוקטור **עמי פיז'נסקי,** שהוזמן עם בנו מנישואיו הקודמים. גם שני בניה של כריסטינה הוזמנו לחתונה. הרוזנת, השוהה בימים אלה בארץ, מתכוננת לנסוע בימים הקרובים לניו־יורק כדי להכין לעצמה מלתחה חדשה.

פינצ'י מור (משמאל) ושרונה מרש, השתתפו בתצוגת האופנה של בוגרות מכללת „שנקר". פינצ'י כימעט ופיספסה את התצוגה המפוארת: היא שהתה בשבוע שעבר בלונדון ועמדה להגיע ערב קודם התצוגה לישראל, אולם ביגלל עיכובים בנמל־התעופה של לונדון התעכב במטוס, ופינצ'י טילפנה לבעלה, עמי, כדי שיודיע למארגנים למצוא לה מחליפה. אך לבסוף הגיעה בזמן ואף הספיקה להשתתף בחזרות לתצוגה. בתמונה מדגימות השתיים סריגים של הבוגרת ענת קדוש.

■ **קאסווירה הולנדר,** יצאנית־הצמרת האמריקאית שהשתתפה בכנס הסכסולוגים, רואיינה ברדיו בתוכנית כל צבעי הקשת. כששאל אותה המראיין, **יוסי גרבר,** מיהו הגבר שנמצא עימה, אמרה לו: „הוא בא פעם לראיין אותי, ומאז אנו ביחד." בתום הראיון, כשהבחור יצא לשירותים, אמרה היצאנית־הסופרת לגרבר: „הנה מיספר הטלפון שלי, גם אתה יכול לנסות."

האיש שנשא את הלפיד

חם בחוץ. כשגופו שטוף־זיעה והוא על סף אפיסת־כוחות, הוא ממשיך לרוץ. שוב ושוב הוא מציית להוראות, חוזר על עיקבו־תיו וגומע בשניה ובשלישית את המסלול שבו עתיד הוא לרוץ כש־לפיד הכבוד בידו, בטכס פתיחת המכביה ה־11.

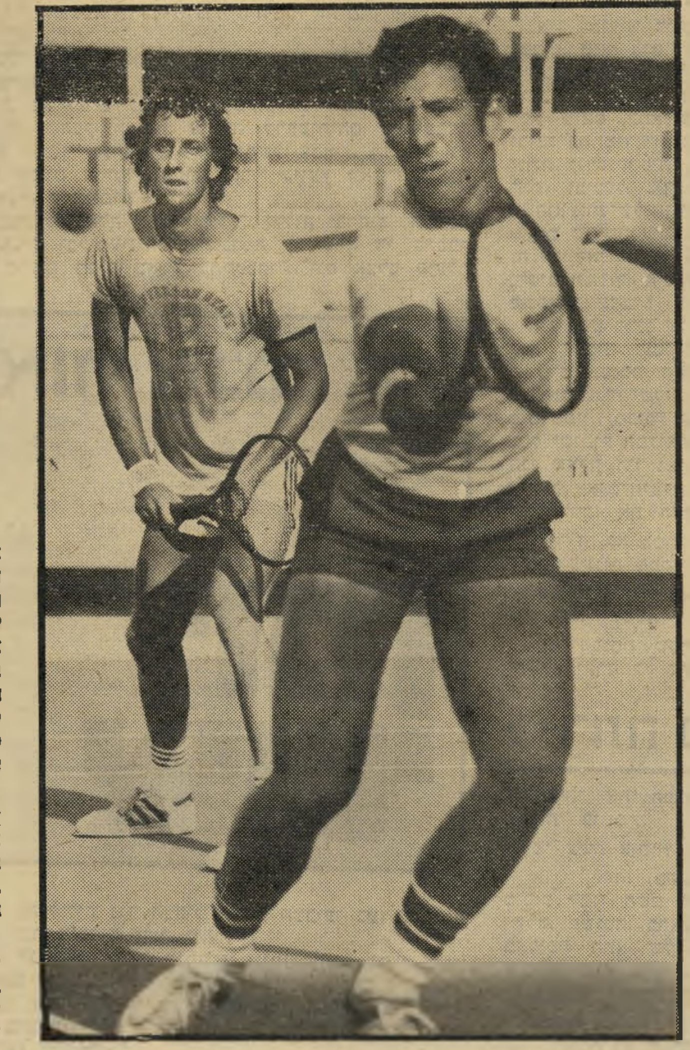

5 חודשים „כבר אז שאפתי ק־דימה,” צוחק שלמה גליקשטיין.

בן שנה לשלמה יש א־חות גדולה, שאותה מתאר כחברתו הטובה.

בן 5 „הילדים בגן פחדו ממני, הייתי הכי גדול בגן.” מהגן קפץ ישר לכיתה בי"ת.

בן 15 התנאים בהם נא־לץ גליקשטיין ל־התאמן באותן שנים היו קשים.

מבט לעתיד

העבר של גליקשטיין רצוף ניצחונות, ... גם ההווה. את העתיד קשה יותר ל... פות. השאיפות שלו מתרכזות ברצון לזכות בטורנירים בינלאומיי...

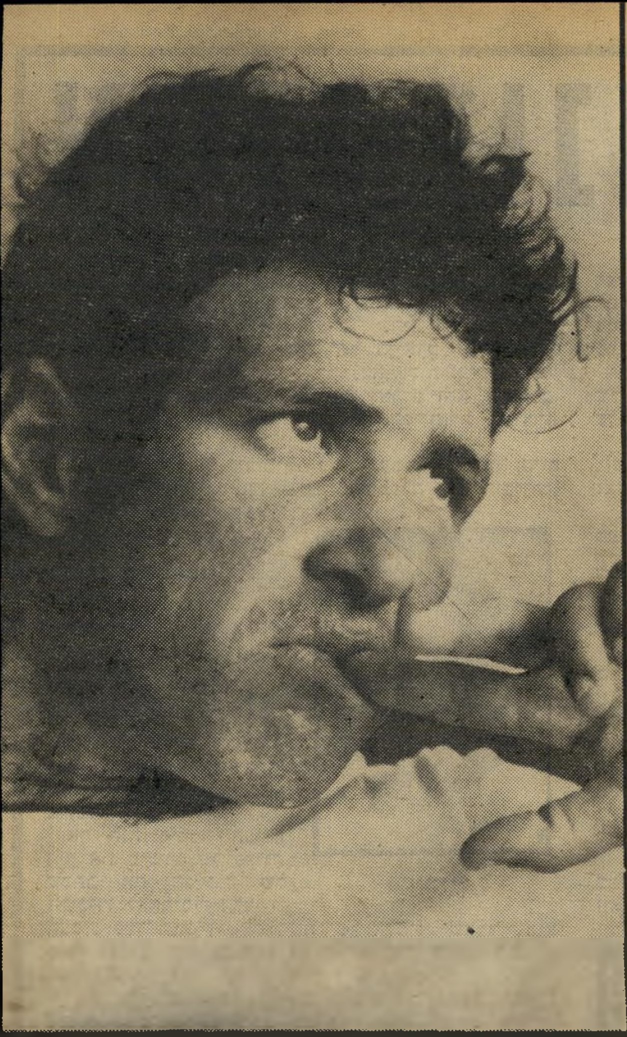

הידיים של המדינה

יש הרואים בשלמה גליק־שטיין את האיש שהפך את הטניס לספורט פופולארי בארץ. בתצלום: מתאמנים לקראת המישחק נגד הונגריה; גליקשטיין מחבט מס׳ 1 ודייויד שניידר מס׳ 2.

תחייך. לאט. קצת הצידה. מהר יותר. עוד פעם.

הוא מציית בקור־רוח ובסבלנות אינסופית — שתיים מבין התכו־נות שעזרו לו להפוך ספורטאי מס׳ 1 בארץ.

שלמה גליקשטיין, בן 23, יליד אשקלון, הפך בשנים האחרונות מלך הטניס של ישראל. הוא נערץ על־ידי המוני הטניסאים הישרא־לים — חובבנים ומקצוענים כאחד.

„לפני שלוש שנים, אחרי שאבא שלי נפטר, התחוללה תמורה ב־גישה שלי למישחק הטניס,” מס־פר גליקשטיין. „כל החיים, מאז גיל עשר, אני משחק טניס. מת־אמן, מתחרה וברוב המיקרים גם מצליח. לא הייתי יכול לעשות זאת בלי תמיכה מהמישפחה שלי. בתור ילד אשקלוני, חייב הייתי להגיע לאימונים בתל־אביב פע־מיים־שלוש בשבוע. אבא שלי היה תמיד עוזר לי וטורח להסיע אותה הלוך וחזור. תמיד עודד אותי, והיה גאה מאוד כשהגעתי להישגים.”

לפני שלוש שנים נפטר אביו של גליקשטיין ממחלה קשה. היתה זו מכה קשה בשבילו. „ואז בעצם השתנתה אצלי הגישה לטניס. ב־אותה תקופה החלטתי שאגיע רחוק. שאצליח להגשים, בשביל אבא שלי, את כל מה ששאף ור־צה לראות בי. והיום, כל הישג וכל תוצאה, מוקדשים לו ולזיכרו.”

ואכן, שלמה גליקשטיין הגיע רחוק מאוד במושגיו של הספורט הישראלי. הוא הצליח להעלות את מדינת־ישראל על מפת תחרויות הטניס הבינלאומיות, כשהוא מסו־מן כמס׳ 49 מבין אלף שחקני הט־ניס המקצוענים מכל רחבי תבל שנטלו חלק בטורנירים.

ניקוי ראש

„אחת הבעיות הכי חמורות שלי,” ממשיך גליקשטיין, „היא, שהטניס כימעט אינו מש־איר זמן לדברים אחרים. כל יום אני באימונים. כל חודש חודשיים חוץ־לארץ. תחרויות, אליפויות, ואין לזה סוף. כל חודשיים אני יוצא לשבועיים של חופש, ואז אני נוסע לאשקלון, להתפנק ב־בית, אצל האמא. נח ומנקה את הראש. פוגש חברים וקורא ספר טוב. נרגע מההתרוצצוית האינ־סופיות שלי בין המיגרש, הבית ושדות־התעופה הזרים.”

הרומן השני הכי־חשוב־בחיים של גליקשטיין הוא עם לינה לוי, אותה הכיר לפני שלוש שנים. „לי־נה ואני שירתנו בצבא כמדריכי גדנ"ע. חברה משותפת הכירה בי־נינו ומאז אנחנו ביחד.”

לינה היא ירושלמית בת 24. נאה וחייכנית, שמאז שיחרורה מהצ־בא עבדה כמזכירתם של שלושה שרי־אוצר, ארליך, הורביץ וארי־דור. כיום היא עובדת בתל־אביב. „יש לה הרבה סבלנות,” מגלה גליקשטיין וחיוך מתפשט באיטיות

(המשך בעמוד 56)

ההורים הגיעו ארו... מפולין. ה... נפטר לפני שלוש שנים, הא... עובדת כמזכירה בקופת־חולי...

לינה הירושלמית הנאה היא חברתו־הצמודה־מאוד של גלי... שטיין כבר שלוש שנים. היא מלווה אותו למישחקיו באר... וכשהדבר מתאפשר היא גם נוסעת איתו למישחקים שלו בחוץ־לאר...

אתנן זונה ומחיר ג׳ינגל

ספי ריבלין מוצא חן בעיני.

נכון, הוא היה די נתעב. הוא לא קרא תמלילים שנכתבו עבורו, כפי שהוא מספר. הוא הוסיף להם נימה אישית, נימה של שינאה וארס, שהיו מייוחדים לו. כשדיבר על יריב, לא דיבר על בן־אדם — אלא על שרץ, על פישפש. בכישרון רב, באמצעות מישחק של עיניים וקול, הבהיר למעריציו כי היריב הוא תת־אדם. בכך תרם תרומה מכרעת לתופעה המייוחדת שנוצרה בבחירות שהיו — זיהום המוחות.

אין זו הסברה פוליטית. זוהי תעמולה בנוסח הד״ר יוזף גבלס ודר שטימר, שיטה שהופעלה נגד היהודים, ושהכשירה את הקרקע ל־שלב הבא. אם היריב הוא שרץ, יש לטפל בו כמו בשרץ. את השרץ דורסים או מרעילים באדיי־רעל.

ריבלין

אם כן, מדוע מוצא ספי ריבלין חן בעיני?

זה הכל עניין יחסי.

ספי ריבלין האמין בתו־רה שאותה הוא בא „למ־כור" בשיטותיו הנלוזות. הוא לא יצא להשריץ שרצים תמורת בצע־כסף בילבד.

אך הנה פירסם העולם הזה את סיפורו של פלוני, שכתב את הג׳ינגל של הליכוד, ואחר־כך הלך ו־הצביע בעד המערך. ואת וידויו של אלמוני, שאמר שהוא מוכן לכתוב שיר עבור כל אחד — מרק״ח ועד התחייה (או כימעט).

איך קוראים לאשה שמתנה אהבים בלי אהבה, תמורת כסף? לגבר שאינו עוסק באהבה, אלא „מגיש שרותים מיניים"?

יש לכך שם תנ״כי עתיק. „לא תביא אתנן זונה ומחיר כלב בית ה׳ אלוהיך לכל נדר, כי תועבת ה׳ אלוהיך גם שניהם".

לא הייתי רוצה לפגוש בגרמני שכתב — נניח — ג׳ינגל נגד היהודים עבור המיפלגה הנאצית, כשרות מיקצועי, ושהלך אחר־כך להצביע בעד הקומוניסטים.

בתעמולה הפוליטית אין מקום לאנשים שאינם מאמי־נים במה שהם עושים. אין „מוכרים" פוליטיקה כמו סבון. „פוליטיקה" היא העיסוק בגורלה של המדינה, של האנושות, של בני־אדם חיים. מי שמוכן לכתוב ג׳ינגל למען המילחמה, כשהוא דוגל בשלום — או להיפך — הוא, בעיני, אדם מאוס.

על פני איש כזה אני מעדיף את ספי ריבלין בכל עת.

מוכרי התדמית

קראתי בעיתון אמריקאי כתבה על שני מוכרי־התדמית האמריקאיים שחלשו, כביכול, על מערכת־הבחירות בישראל — דייוויד גארת של מנחם בגין ודייוויד סוייר של שימעון פרס.

מסתבר כי דייווידיים אלה מהווים צמד־חמד לא מהיום. הם כבר התמודדו איש עם רעהו בכמה מערכות־בחירות קודמות. עם הארצות שבהן הפעילו את כישרונותיהם הברוכים נמנות ונסואלה, קוסטה־ריקה והקהילה הדומיניקאית.

הרשימה מאלפת. היא מורכבת כולה מארצות אמריקה הלאטינית.

הם לא פעלו בצרפת, גרמניה, בבריטניה. אף לא ביוון, בספרד ובפורטוגל.

ואכן — האם יעלה על הדעת שפראנסואה מיטראן יזמין מומחה אמריקאי לבניית תדמיתו? שהלמוט שמידט או מארגארט תאצ׳ר יזמינו אדונים משדרת־מאדיסון כדי לייעץ להם בבחירות?

עצם הרעיון מגוחך. הפוליטיקה היא העיסוק בעניינים המקוריים ביותר של כל הארץ, ואין שתי ארצות דומות. במערכת־בחירות פונים אל הנימות הטמירות ביותר של הנפש הלאומית. יש בה מקום לאינטואיציה, לנסיון, לידע שאינו כתוב בספרים. עצם הרעיון שמומחה זר, מעבר לאוקיינוס הגיאוגראפי והפסיכולוגי, יוכל לייעץ בעניינים כאלה, גובל בטירוף. או בתסביך נחיתות קולוניאלי.

האם יודע דייוויד סוייר מה זה צ׳חצ׳חים? האם יודע דייוויד גארת את ההבדל בין חיתוך־דיבור צברי ופולני?

מילא. באו שני אדונים נכבדים, גבו את שכרם והלכו הביתה. לא נגרם שום נזק.

אך הפרשה כולה משאירה אחריה טעם מסויים. היא מוכיחה כי ישראל התרחקה מאוד מצרפת ומגרמניה, וגם מיוון ומפורטוגל. קהיליית־התפוזים שלנו קרובה עתה מאוד לרפובליקות־הבננות, והיא נמצאת אי־שם בין קוסטה־ריקה ואקוואדור.

מועצת גדולי הקוראן

במשב כמה דקות מאושרות (לאנשי המערך), בשיא הפסטיבל של חנוך סמית במוצאי יום־הבחירות, היה נדמה כאילו יגבר המערך על הליכוד. כפי שהסביר סמית, גורמים לכך הקולות הערביים.

חלום זה נגוז במהרה, אך האפשרות בהחלט קיימת: האזרחים הערביים בישראל בוחרים בעשרה חברי־כנסת. אם ירכזו את הכוח האלקטורלי הזה, או אף חלק ניכר ממנו, ואם ייפטרו מרק״ח, הם יוכלו לקבוע מי ישלוט במדינת־היהודים.

כוח זה יגבר מדי ארבע שנים, כי הריבוי הטיבעי של הערבים הוא הגדול ביותר במדינה, והוא עולה אף על בני „עדות־המיזרח", המעניקים את כוחם לליכוד.

אין בזה כל רע. כל האזרחים שווים, בלא הבדל של גזע, לאום, דת, עדה ומין. מנחם בגין עצמו אמר זאת השבוע.

בכל זאת הייתי מציע למנחם בגין ולחסידיו להרהר מעט על ההשלכות של התפתחות זו. לפני מילחמת־העולם השנייה ישב בפרלמנט הבריטי גוש של נבחרים איריים, שלחמו על שיחרור עמם. הדברים הגיעו לידי כך שאירים אלה קבעו, למעשה, מי ישלוט בבריטניה. הם היו לשון־המאזניים במיקרים רבים. מכל הנימוקים להענקת העצמאות לאירלנד, היה זה הנימוק הפרגמטי המשכנע ביותר.

עוד מוקדם לנתח את התפנית המפתיעה שחלה בקרב הבוחרים הערביים בבחירות שהיו. מה גרם להם לתת קולות כה רבים למיפלגה שפתחה עליהם באש ביום־האדמה, שהפקיעה את מרבית קרקעותיהם, ששיעבדה אותם במשך שנים רבות ל„מימשל צבאי", הדוגלת גם כיום בקיום המוסד הבזוי הקרוי „יועץ ראש־הממשלה לעניינים ערביים"?

בבחירות אלה נקנו המוני קולות ברחוב הערבי, בסיטונות ובקימעונות. אך נדמה לי שלא די בהסבר זה. ערבים רבים באמת „התפכחו", וגם אצלם פועלת

אורי אבנרי

יומן אישי

שיטת „הגלולות נגד הבחילה". הם הצביעו בעד מיפלגה רעה, נגד מיפלגה רעה יותר.

אם יגבירו הערבים מגמה זו, ניתן לחזות מראש מצב שבו הם יבואו במקום הדתיים כלשון־המאזניים של הפו־ליטיקה הישראלית. לא עוד מועצת־גדולי־התורה, אלא מעין מועצת־גדולי־הקוראן תקבע מי יהיה ראש־הממשלה הבא של ישראל.

אך זהו כאין וכאפס לעומת מה שיתרחש, ברבות הימים, אם יסופחו השטחים הכבושים לישראל. אמנם, המספחים אינם חולמים על מתן זכויות אזרחיות ל„תושבי יהודה ו(ה)שומרון ורצועת־עזה". הם היו מעדיפים לגרשם מן הארץ, או להחזיקם כאוכלוסיה של עבדים. אבל כוונות לחוד ומציאות לחוד. במרוצת הזמן לא יהיה מנוס מהענקת זכות־הבחירה לערבים המסופחים.

מי ישלוט אז בארץ?

מי עושה קפנדריא?

יש מילה אחת בשפתנו המשגעת אותי. איני יודע איך מבטאים אותה כראוי, ולעולם איני בטוח מה היא אומרת — דבר או היפוכו.

המילה היא „קפנדריה". או קפנדריא.

מה זה, לכל הרוחות? דרך ארוכה מסביב למיכשול, דטור בלעז, או להיפך — קיצור־דרך? הצליל של המילה מרמז, איכשהו, על האפשרות הראשונה דווקא. מילה כזו ארוכה צריכה לסמל דרך ארוכה.

מילון אחר שהתייעצתי בו קבע שהפ״א בקפנדריה היא פתוחה, והדל״ת שוואית. כמו שכולנו מבטאים אותה. טעות.

מילון גור אומר, נכונה, כי הפ״א של קפנדריא היא דגושה וסגולה, והדל״ת פתוחה. איש אינו מבטא זאת כך, מילבד עמיקם גורביץ, אך זוהי הצורה הנכונה.

גור גם קובע מה משמעות המילה: „מעבר לקצר את הדרך". שנאמר במקורות: „מימי לא עשיתי בית־הכנסת קפנדריא". (במ״ר, י״א, י״ב.)

המילה חדרה לשפתנו מהיוונית. בדקתי אצל ידידי היווניים ומצאתי שזהו צירוף של שתי מילים: קופי — שבירה (ביוונית מודרנית) ודרומו — דרך, רחוב. שבירת־דרך, בקיצור.

איש החזון וההגות

עלי לבקש סליחה מאליהו שפייזר.

לא, לא עשיתי לו כל רע, וגם לא דיברתי בו סרה. אבל חטאתי לו בליבי.

חשבתי שהוא עסקן מיפלגתי אפור. איש של מאני־פולציות ואינטריגות. אדם שהקים גוש־כוח במיפלגת־העבודה, ללא שמץ של אידיאלים, חזון או מצע כלשהו, מילבד סיסמות ניציות אופנתיות.

והנה, במיקרה פתחתי את הרדיו במכוניתי ושמעתי קטע מראיון שהעניק שפייזר ליצחק ליבני.

איך יכולתי לטעות כך? הנה, שמעתי מפי שפייזר עצמו: הוא איש של חזון, איש של מחשבה והגות, שליכד גוש גדול של אנשי־מיפלגה מסביב לאידיאלים. הוא מואס במאניפולציות ודוגל בהתמודדות של רע־יונות, ודמוקרטיה מיפלג־תית, וביכלל. אך בעיקר — הוא איש־של־חזון־והגות.

שפייזר

ואם שפייזר אומר כך — זה בוודאי נכון. כי מי מיטיב להכיר את שפייזר משפייזר עצמו?

אני ממש כועס על עצמי. הנה ישבתי עם שפייזר שנתיים בכנסת התשיעית. שמעתי שניים־שלושה נאו־מים מפיו. (מכיוון שנכחתי בכל ישיבות המליאה, בטו־חני שאלה היו נאומיו ה־יחידים. איש־חזון־והגות אינו צריך לנאום הרבה. הוא יכול לרכז את החזון־וההגות במילים ספורות.)

איך זה לא שמתי לב לחזון שבנאומים? איך לא ראיתי את הרעיונות המקוריים שניתזו לכל עבר?

על כגון אלה נאמר: עיניים להם ולא יראו, אוזניים להם ולא ישמעו.

חבר־הכנסת שפייזר, קבל־נא את התנצלותי. בחיי, זה לא יקרה לי שוב.

לידתה של מיפלצת

ראיתי את הסרט האנטי־קומוניסטי החריף ביותר שחזיתי בו מימי.

מי עשה אותו? קומוניסט, כמובן.

אנג׳י ורה (בהונגריה, כמו בצה״ל, שם־המישפחה מופיע לפני השם הפרטי) היא נערה הונגריה תמימה, ישרה, פשוטה, בראשית המישטר הקומוניסטי במולדתה. באסיפת התא של המיפלגה בבית־החולים, שבו היא עובדת, היא מתלוננת על הזנחה ורשלנות, הפוגעות בבני־אדם — החולים.

דבריה של הפועלת נגד המנהלים הבורגניים מושכים את תשומת־לב המיפלגה, והיא נשלחת לקורס לפעילים קומוניסטיים. מרביצים בה את התורה. וככל שהיא הופכת קומוניסטית טובה יותר, משוכנעת יותר, כן היא חדלה מלהיות נערה תמימה, ישרה, פשוטה.

אנג׳י ורה

היא מסכימה להלשין על פועל זקן והגון, הרוטן נגד בוס מיפלגתי. היא מלשינה על המדריך שלה, שבו התאהבה ושאותו פיתתה. היא יוצאת מן הקורס במכונית מיפלגתית ועוברת על פני חברותיה, הרוכבות בשלג על אופניים. היא תהיה עיתונאית, עורכת, מנהיגה ב־מישטר של מישטרה חשאית והלשנות.

לידתה של מיפלצת.

מה רצו יוצרי הסרט הזה להגיד? לכאורה: שפעם, בימי סטאלין, הקומוניזם היה רע, ועכשיו הוא טוב.

אבל המסר האמיתי הוא הרבה יותר עמוק. הוא אומר שדוקטרינה טוטאליטרית מוכרחה להרוס את האדם, שההתמסרות הקנאית לתורה כלשהי, ותהיה טובה ככל שתהיה, מביאה לדה־הומאניזציה. כפי שאבותינו הכנענים הקריבו את בניהם למולך, כן נדרש המאמין הטוטאליטרי להקריב על מיזבח האידיאלים של המישטר כל דבר שהוא הגון ויפה: אהבה, רעות, נאמנות לאדם.

כשמסר זה בא מתוך אולפן קומוניסטי בהונגריה, בצורת סרט יפהפה, החושף את פרטי־הפרטים של התהליך — חובה היא לראותו.

כל העיר מחייכת טרופי

זה לא כתוב בהורוסקופים
זה לא ענין לפסיכולוגים
אך כל העיר מחייכת טרופי.

מיץ וגזוז בעשרה טעמים
משאיר אחריו עיר מלאה חיוכים.
כך, עם טרופי ביד מחייך כל אחד
כל העיר מחייכת טרופי.

תשלובת תבורי

אריאלי

טל-ארויו

היי, ירוק לי O.K.

O.K.
ה-בירה בפחית.

צ'יץ' והמצילים

אני יושב בחדר־העבודה שלי ביום השבת בבוקר, ומשקיף על הים.

המראה אינו רגיל: איש אינו מתרוצץ על שוברי־הגלים, איש אינו משתכשך במים. הים ריק מאדם.

כדבר הזה אינו קורה אף ביום־הכיפורים. תמיד נמצאים תריסר יהודים, וכמה־וכמה תיירים, השוחים במים הכחולים גם ביום המקודש.

הפעם — אין. משרוקיות שורקות וקולן מנסר בחלל. הרמקולים מטרטרים. אין ספק: צ'יץ' גייס המוני מפקחים ושוטרים כדי למנוע את כניסת הקהל למים.

זהו סוד החיסכון: לגייס עשרות פקחים כדי למנוע את העסקתם של תריסר מצילים.

שיגעון? לא יותר מאשר שאר פרטי פרשה משוגעת זו.

המילחמה בעיצומה. המצילים מוותרים על רבבות לירות בחודש, שכר השעות הנוספות, תוך הפעלת עיצומיהם. צ'יצ' אירגן מיבצע צבאי של פקחים, פשט בהשכת־לילה על תחנות־המצילים, והחרים את החסקות שהושכרו על־ידי המצילים. בכך פגע בהנאתם של מאות אזרחים. אנשים הנמשכים אל הים בימי־הקיץ הלוהטים, משלמים על כך בחייהם.

שיגעון? חכו לפרק הבא בסידרה זו!

■ ■ ■

שמעתי את דבריו של צ'יץ' ברדיו, אחרי טביעתן של שתי הנערות בשבוע שעבר, בחוף גורדון. הן ניספו אחרי שהמצילים הניפו את הדגל השחור והסתלקו, במיסגרת עיצומיהם.

לפני כן טבעו אחרים במקומות שבהם חוסלו תחנות־המצילים, כחלק מאמצעי־החיסכון של ראש־העיריה. עיצומי המצילים נועדו להכריח את צ'יצ' לפתוח מחדש את התחנות שנסגרו.

באותו ראיון ברדיו היה צ'יצ' במיטבו. מפקד־גייסות־השיריון המכה באוייב. גנרל נחוש־החלטה שאינו נכנע, ויהיה מיספר הקורבנות כאשר יהיה. מצביא היודע שבכל מיבצע נופלים חיילים.

„לא ניכנע!" היתה סיסמתו של ראש־העיריה, והוא חזר עליה כמה פעמים תוך דקות מעטות.

מי ינצח בקרב? תשובתו הנחרצת של צ'יצ', תשובה אמיתית של גנרל: „מי שיש לו יותר נשימה!"

לצ'יצ', כך הסתבר, יש נשימה. לא כן לאותן שתי נערות. הנשימה נגמרה להן כבר אחרי הגל הראשון ששטף אותן.

האם המחיר אינו גבוה מדי? „בהחלט לא!" לדעת צ'יצ'. „בשביל פרינציפ צריכים להילחם!"

ואם זה יעלה בחייהם של עוד כמה נערים ונערות? קובע צ'יצ' באופן נחרץ: „השיקול הוא לא כמה זה יעלה." העיקר הוא שלא להיכנע.

וביכלל, מי טובע? „כמה מופקרים", שנכנסו לים למרות שנאמר להם, אישם בעמודים הפנימיים של העיתונים, שאסור להיכנס למים. אם אינם יודעים לקרוא, או אם אינם קוראים עיתונים, זוהי הבעייה שלהם. וליתר ביטחון גוייסו בשבת שלאחר מכן עתודות הפקחים.

כל הכבוד. כך מדבר מפקד. כך צריכים להילחם, כאשר האוייב עומד בשער. כך הציל צה"ל את המדינה ועצר את הסורים והמצרים במילחמת יום־הכיפורים.

השאלה היא אם כך צריכים להילחם גם נגד קומץ של מצילים בחוף תל־אביב, ואם לשם כך יש להקריב קורבנות ולקבוע מהו שיעור־האבידות הסביר.

או שמא יש כאן דוגמה מדהימה של טירוף־מערכות.

■ ■ ■

אין לי דבר נגד צ'יצ'. להיפך. אני די מחבב אותו. אני מעדיף אנשים מקוריים, בעלי קצוות חדים ועור מחוספס, על פני עסקני־מיפלגות אפורים ועגולים, שאפשר לדחוף אותם לכל חור.

אבל נדמה לי שבפרשה זו השתבשו אצל צ'יצ' המושגים. הוא לקה בליקויי־מאורות.

מזה כמה שנים מתנהלת מילחמת־חורמה, מילחמה אישית, מילחמה פרטית ממש, בין ראש־העירייה ובין המצילים שלו.

איני יודע מה גרם לכך, מי העליב את מי, ומדוע דבקה בצ'יצ' השאיפה — שאיפה שאי־אפשר עוד לכבוש אותה — „לדפוק את המצילים."

בצד האחד עומד ראש־העירייה הכל־יכול, בעל־הבית של העיר הגדולה ביותר בארץ, מפקד בעל עבר יפה בצה"ל, המנהל את הקרב כאילו עמד לפני מפה המסומנת בחיצים.

בצד השני עומדים המצילים — רובם בחורי־חמד, בנים אמיתיים של תל־אביב, צעירים פשוטים, בלתי־מתוחכמים, בעלי אחד המיקצועות היפים ביותר עלי אדמות. אני מכיר אחדים מהם, כשם שאני מכיר את צ'יצ'. במשך שעות שמעתי סיפורים נרגשים על מעשי־הצלה שונים. ראיתי את ההתרגשות אחרי מיקרה שבו נכשלו — והכישלון הוא מוות. ואת הגאווה הצוהלת כאשר הצליחו, והעניקו לאדם חיים חדשים. כל מציל כזה הוא „אבא" של מאות אנשים ונשים, המתהלכים עלי־אדמות תודות להם. (גם אני ניצלתי פעם, כאשר התהפכה החסקה שלי בים סוער.)

מה גורם למילחמה הזו בין שני צדדים כאלה?

■ ■ ■

לכאורה: הכסף. צ'יצ' אומר שעל העירייה לחסוך. לשם חיסכון עליה לסגור תחנות־הצלה רבות. שהאזרחים יואילו־נא להתרחץ במקומות הנותרים.

זה נשמע לי כשטות גמורה. כל חוף־הים של תל־אביב מספיק בקושי למתרחצים. אמנם, העשירים יכולים לטבול בבריכות האלגנטיות של בתי־המלון והקאונטרי־קלאב. אבל אנשים אחרים, כמוני, מעדיפים את הים שאלוהים נתן לנו. ושום ראש־עירייה לא ישכנע אותנו כי צריכים לתקן את המשק העירוני המתמוטט על־ידי חיסכון פעוט בשכרם של כמה מצילים.

חסידיו של צ'יצ' אומרים: המצילים הם חמסנים. הם רוצים עוד ועוד.

אלא שאין בכך אמת. שכרם של המצילים הוא גבוה בשיא־העונה, וגם המאמץ שלהם הוא עילאי. לעומת זאת אין למצילים מה לעשות בחודשי החורף.

אוייביו של צ'יצ' טוענים שיש כאן קנוניה: צ'יצ' רוצה לחסל את כל החופים העממיים, על מציליהם, כדי להעניק את החוף כמתנה לבתי־המלון, השייכים לאילי־ההון — ביניהם גדולי־הנדבנים של תנועת־החרות וניצולי־מחנות שעלו לגדולה במועדוני־פראנקפורט. תמורת זאת יתרמו אילי־ההון לקרן־הבחירות של צ'יצ' בבוא היום.

איני מוכן להאמין לסיפור זה. איני מוכן להאמין שיקריב חיי־אדם על מיזבח של בחירות.

אם כן, מה?

חוששני שיש כאן עניין של על־כונות, מישחקי־יוקרה מילחמות־כוח.

■ ■ ■

יש עוד משהו. משהו שאיש אינו מודע לו. משהו המתנגן בתת־ההכרה של שני הצדדים הלוחמים.

בגופה של תל־אביב העיר מתרוצצות שתי נשמות. נישמתה של תל־אביב־הימית ונישמתה של תל־אביב היבשתית.

צ'יצ' מגלם את הנשמה האחת. המצילים (וגם אני, אודה בכך) מגלמים את השניה.

בראשית היתה תל־אביב היבשתית. יהודי יפו, שהקימו את שכונתם העברית הראשונה, לא הלכו אל שפת־הים. הם הקימו את נווה־צדק במרחק ניכר ממנה, כאילו ברחו ממנה עד כמה שאפשר. לאחר מכן התרחבה העיר החדשה מיזרחה, לשכונת־התיקווה. ורק כאשר לא היו עוד אדמות בכיוון זה, מפני שבעלי־הפרדסים הערביים לא רצו למכור, התקדמה העיר בעל־כורחה, מאונס ממש, אל שפת־הים, באמצעות רחוב־אלנבי.

כשהגיעה העיר לחוף, נאלצה להתקדם לאורכו. לא היתה ברירה. אך ברגע הראשון שיכלה, פנתה עורף לים. היא הלכה לאורך רחוב בלוך ואיבן־גבירול, לתוכנית־למ"ד, לרמת־אביב, לאפקה ולצהלה.

זוהי תל־אביב אשר גבה אל הים. שהניחה לרחובות שליד הים לשקוע בהזנחה נוראה, ולטיילת להפוך מרכז של עבריינות־צעירה. לא ראיתי כדבר הזה אף בעיר אחת בעולם, השוכנת לחוף־ים.

השפכים זיהמו את הים, ובמשך שנים רבות אי־אפשר היה להתרחץ בו ביכלל. (בבחירות של 1951 המציאה התעמולה של מפא"י את הג'ינגל הבא נגד ישראל רוקח, ראש עיריית־תל־אביב ומנהיג הציונים הכלליים: „רוקח, רוקח, תהיה בן־אדם — / שב בתל־אביב וטהר את הים! / עבודה זו רבה, ואין לך פנאי — / השאר את שילטון־המדינה למפא"י!")

האם אך מיקרה הוא שצ'יצ' עצמו קבע את מישכנו באפקה, הרחק משפת־הים?

המצילים (וגם אני) שייכים לתל־אביב אחרת. גדלנו ליד הים.

רחוב אלנבי בראשיתו: הגב אל הים

בעינינו, תל־אביב בלי ים היא כירושלים בלי החומה, כחיפה בלי הכרמל.

אני זוכר את שפת־הים בשבתות, בשנות ה־30', כאשר המוני בני־אדם כיסו את שפת־הים מאלנבי ועד בית־הקברות המוסלמי. נערים ערביים צעקו לה־בורס אג'יפסיין, ומכרו את גליונות העיתון הצרפתי שהגיעו באותו בוקר ברכבת מקאהיר, בהעדר עיתונים משלנו בשבת. היו מוכרי־אסקימו, ורובי־אוויר לקליעה־למטרה בטיר, וחסקות — והמצילים.

החוויות המיניות הראשונות של רבים מצעירי תל־אביב התחלקו בין גן־הדסה ובין החלל שבין הקלונסאות מתחת לסוכת טיר, על חוף הים. כנער בשרות אצ"ל נשלחתי להקים תא מחתרתי בתנועת זבולון. לבשנו מדים לבנים ויצאנו בשבתות בסירות־חתירה גדולות מן הירקון אל הים הפתוח.

לא נטשנו את הים גם כאשר התמלא בזוהמה. פעם מצאתי את עצמי, על גבי חסקה (ודווקא בחברתו של שמואל תמיר) בלב ים של חרצפים, שהשתרע על פני מאות מטרים מרובעים.

לצמצם את חוף־הרחצה? לסגור תחנות־מצילים? חיסכון על חשבון ההנאה היחידה שהיא גם תל־אביבית מובהקת, גם המונית וגם בחינם?

שום אדם שגדל בתל־אביב שלנו, תל־אביב הימית, לא יכול היה להעלות זאת על דעתו!

■ ■ ■

בכנסת השישית והשביעית ניסיתי להעלות רעיונות רבים לשיפור איכות־החיים במדינה. חלק מהם הוגשמו (הסעה־חינם של חיילים, התרת הפלות, החובה לחגור חגורות־בטיחות). אחרים לא הוגשמו כלל (הקמת חיל־כבאים ארצי, הנהגת קוורום בכנסת.)

אחת ההצעות שהיו קרובות ביותר ללִבּי היתה להקים רשות ארצית לשפת־הים.

במילים אחרות: להפקיע את כל החופים במדינה — בים־התיכון, בים־המלח, בכינרת ובים־סוף, מידי הרשויות המקומיות, ולאחדם בידיו של מינהל ממלכתי ארצי — אשר יפתח את כולם על פי תוכנית מרכזית, יטפח אותם ויספק בהם את השרותים.

הבאתי לכך נימוקים רבים. אך נדמה לי שדי בפרשה אחת זו של צ'יצ' והמצילים כדי להוכיח עד כמה רפורמה זו חיונית.

חוף תל־אביב אינו משרת רק את תל־אביב, ובוודאי לא צריך לשרת רק את הצרכים של עיריית תל־אביב. החוף שייך לציבור כולו, לכל גוש־דן, וגם לירושלמים המיסכנים שהקדוש־ברוך־הוא (שנראה לי תמיד כאל יבשתי מאוד) שכח להעניק להם ים.

אי־אפשר לטפל רק בחוף אחד, או בקטע אחד. טיפול כזה עלול תמיד להפוך קרדום לחפור בו, ולאו דווקא בחול הים. מאבקי־יוקרה, סיכסוכים — לכל אלה אין מקום בגן־עדן של מים וחול.

אני מחדש את ההצעה: לקחת את שפת־הים מידי כל העסקנים המקומיים, של מיפלגה א' ושל מיפלגה ב' — ולמסור אותה בידי מינהל מרכזי ייחודי, כדוגמת רשות שמורות־הטבע.

יכול מישהו לטעון כי מוטב למסור את החוף ליזמים פרטיים, כגון בתי־המלון, שידאגו לשרותים ויגבו תשלום.

זוהי גישה מסוכנת. אני יכול להרשות לעצמי לשלם עבור ההנאה מחוף גות, שבו לא תשרור אז הצפיפות. אך המוני ישראל יישארו בחוץ. הפער שהתגלה בבחירות יגבר עוד יותר. החופים הפרטיים יגבירו את השינאה בין אמידים ועניים, בין „ווז־ווזים" ו„צ'חצ'חים".

אלוהים נתן לנו את החול והים בחינם. הטלת מס על ההנאה מהם תהיה מעשה אנטי־סוציאלי, חטא שלא ייסלח.

מאת אורי אבנרי

מאת מאיר תדמור

המשק

זה מתחיל

השבוע זה התחיל, ובשעת כתיבת דברים אלה, מה שהיה בטוח
וא, שהחשב הכללי סגר את הברזים. כולם טענו נגד ההזרמה,
גד ההוצאה העודפת של הממשלה. עוד אין ממשלה חדשה, אבל
שורות חדשות יש: סוגרים את הברזים. ואולי עד שדברים אלה
ראו אור, תתחלנה גם המשאבות לשאוב. יעלו מחירי הדלק. לא
עכשיו הם זולים במיוחד, אבל הגיע הזמן לעלות. ובעיקבות
דלק, כרגיל, גם החשמל והמים וכל היתר.
מבטיחים לנו מתינות, לא מיתון; נעלה מחירים מעט ובשקט.
קטין סובסידיות, אין ברירה. מדד יוני הנמוך בכיס. גם זה של
לי לא יהיה גבוה במיוחד. עד אז תהיה לנו ממשלה חדשה, שרים
דשים ואולי גם מיסים חדשים ומעט גזירות חדשות. איך הם
מרו: „בדרך הנכונה".

כלכלה

עיסקה עתידית

זהו נושא הטעון הסבר. אנו חייבים לעשות זאת, כדי להסביר,
ה קרה למודעה של בנק מכובד.
ובכן, עיסקת חליפין עתידית, או בקיצור עיסקת „פורוורד", היא
התקשרות לקניית מטבע מסויים, תמורת מטבע אחר, בתאריך
תידי מסויים, כאשר שער החליפין לקנייה ולמכירה נקבע ביום
שירת העיסקה." ועוד הסבר: שער חליפין של מטבע אחד כלפי
חר, למשל המרק הגרמני לעומת הדולר היום, הוא „השער
מסירה מיידית", הקרוי בעגת הסוחרים — שער ה„ספוט". השער
נקבע חיום לעיסקה שתיעשה בעתיד נקרא שער ה„פורוורד".
טכניקה וצורת החישוב אינם מעניינינו ברגע זה. מה שחשוב הוא,
עיסקות חליפין עתידיות מקובלות היום בעולם המערבי, וחלק
נום של עיסקות הייצוא והייבוא נעשות בדרך זו. הן באות להבטיח
יבואן וליצואן מחיר מובטח בעתיד. יש בעיסקות אלה סיכון
סויים.
ועכשיו לעיקר: במודעה של „בנק המזרחי", המתפרסמת בעיתונות
יומית, מובא קטע מ„הארץ", המסביר, איך לקוח של הבנק
מע לעצת הבנק, ביצע עיסקת „פורוורד" על־ידי קניית מטבעות
ירופיות בכמויות גדולות לשישה ושמונה חודשים, והרוויח את
פרשי השער של אותן המטבעות לדולר.
מה שמפליא הוא, שעל־פי הדוגמה המובאת במודעה, הלקוח
פסיד הרבה כסף, בניגוד למה שכתוב בה. יכול היה לקנות כמות
ולה יותר של מטבעות אירופיות כיום, כנגד כמות הדולרים שמכר
עבר. עד כאן.

מבנים

15 שנות בניה

עובדי „בנק ישראל" עוברים בשבועות אלה לבניין החדש של
בנק בקריית בן־גוריון בירושלים. זהו, זה באמת בניין יפה, גם
בחוץ וגם מבפנים, ואפילו מותאם לתפקידו. מה פלא, לקח
הם 15 שנה לבנות אותו. מאז 1965 הוא נבנה לשיעורים; ולא
פאת מחסור בכסף: היה „חלש" בענף הבניין, בנו אותו. היתה
אות בענף, הפסיקו. עד עכשיו בנו שם 20,460 מטר רבוע; אל
אגה, יבנו עוד 10,000, אלה מחכים למיתון הבא.
שתי הערות: בבניין החדש יעבדו פחות. יום העבודה קוצר
חצי שעה, על חשבון הפסקת־הצהריים. יישאר יותר זמן לסידורים
עיר, לאחר העבודה.
כששמע פרופ' פארקינסון המפורסם, שהיה אורח הבנק לפני
נה, שעוברים לבניין חדש, שאל: מה ייעשה בבניין הישן. השיבו
: יימכר. אמר למארחיו: צריך להרוס אותו, רבותי, אחרת
מלאו אותו בפקידים חדשים.

הבניין החדש של בנק ישראל
15 שנים בנו בהפסקות

ביטוח

מה אומר החוק?

בראשון ביולי נכנס לתוקפו „חוק הפיקוח על עסקי ביטוח". החוק עוסק, בין היתר, ביחסים שבין סוכן־הביטוח לבין חברת־הביטוח. סעיף 30 בחוק זה הפך שדה־מריבה בין הסוכנים לחברות.

הסעיף קובע שלכל סוכן חייב להיות הסכם בכתב עם המבטח (חברת־הביטוח) ובו חייבים להיות, בין היתר, שני תנאים. הראשון קובע, שהסוכן חייב „להחזיק כספים שגבה ממבוטחים בחשבון נפרד". אומרים הסוכנים: כן, חשבון נפרד אצלנו בכספת. אומרות חברות־הביטוח: לא, בחשבונות מיוחדים בבנק, לכל חברת־ביטוח. מה אומר החוק? שניהם צודקים.

התנאי השני אומר: „להעביר למבטח עד ליום ה־15 בכל חודש כספים שגבה ממבוטחים בחודש הקודם." אומרים הסוכנים: להעביר כספים, בבקשה: אך פחות העמלות ובקיזוז סכומי נזיקין שונים. אומרות החברות: לא, את כל הכסף שגביתם; אנחנו נשלם לכם את העמלות וכל היתר. מה אומר החוק? שניהם צודקים.

התוצאה עד כה: הסוכנים הם בעד החוק כלשונו. הם תובעים שייכתב בחוזה עימם, מה שכתוב בחוק, ולא יותר. החברות גם הן בעד החוק, אולי קצת יותר, על־פי הסעיפים הנוספים שהן רוצות להכניס לחוזה. בין היתר טוענות החברות, שהסוכנים נוהגים „לחמם את הכסף", להשקיע אותו, ולהנות מרווחים נאים, עד להעברתו לחברה. אומרים הסוכנים: קודם כל אנחנו נוהגים לפי ההסכמים שהיו לנו עם החברות, ושנית „כל", מה פיתאום, הם שמים את הכסף בפריז'ידר?

ובינתיים נכנס החוק לתוקפו, אבל ההסכמים שבין הסוכנים לחברות לא נחתמו. בינתיים מייעץ איגוד חברות־הביטוח לחבריו, לחתום על חוזים זמניים. התוצאה: חברות „חזקות" מכתיבות לסוכנים את התנאים; וסוכנים חזקים מכתיבים לחברות „חלשות" את התנאים.

את העיקר לא שכחנו הפעם. ב־1.1.82 ייכנס לתוקף „חוק חוזה הביטוח", העוסק ביחסים בין המבוטח לסוכן ולחברת־הביטוח. אז נטפל גם בו.

זהב

המחיר ירד

„תאריך היסטורי" חדש נקבע בשבוע האחרון: מחיר הזהב ירד אל מתחת ל־400 דולר האונקיה (31 גרם). הזהב איבד יותר ממחצית ערכו בשוק. גם ה„בן־דוד", הכסף, איבד מערכו. הוא נפל ממחיר שיא של 50 דולר האונקיה ל־8.30 דולר, היום.

למה זה קרה? אומרים המומחים: כשהדולר מתחזק, והוא עושה זאת לאחרונה בקצב גובר, בגלל שערי הריבית הגבוהים בארצות־הברית, הזהב נופל. לא כדאי להחזיק בו. מפסידים פעמיים — פעם בגלל ירידת ערכו ופעם שנייה, אובדן ריבית צפוייה בהשקעה בדולר. את זה הבינו גם המשקיעים באירופה. מה עשו? קנו דולרים. וככל מיצרך מבוקש, עלה שוב ערכו. וזה גם מסביר מדוע ירד ערכן של המטבעות האירופיים, לעומת הדולר.

המומחים אומרים, שמחיר המתכות היקרות יוסיף לרדת. ויש להם סימנים: האוצר האמריקאי, אומרות השמועות, ימכור את מלאי הכסף שברשותו (140 מיליון אונקיות), כדי לקנות מתכות, שחשיבותן האיסטראטגית גדולה יותר, כמו קובלט וטיטניום. צעד שיוריד את מחירי הכסף.

ואשר לזהב, זה, על־פי החשש של הסוחרים בו, ימשיך לרדת; מתי יתחילו שוב לקנות זהב? על כך משיב סוחר מתכות גדול מניו־יורק: כשהזהב יגיע לשפל של 250 דולר האונקיה.

הבורסה

איפה הם כולם?

בשבוע שעבר היו עליות; גם בתחילת שבוע זה. משהו התעורר. אבל זה עוד לא זה. המחזורים היומיים עדיין לא גדלו. רוב המשתתפים הם אלה שהיו פה כל הזמן. אין משתתפים חדשים. רוב הכסף הגדול עדיין „על הגדר" — וזהו מונח בורסאי חדש יחסית. „על הגדר" משמעו עוד לא החליט, עדיין בעמדת המתנה; האם לקפוץ פנימה, או אולי יותר בטוח לחכות. כל הפיתויים של בורסה עולה, במתינות, ושל התלהבות שלאחר הבחירות, לא עזרו. איפה הם כולם?

מניות מסומנות

למילון הבורסה, או ליתר דיוק, לעגת הבורסה, נוסף מושג חדש: „מניות מסומנות", על משקל „קלפים מסומנים", להבדיל. השבוע אפשר היה לשמוע מפי המבצעים באולם המיסחר את המישפט: „כל בנק וחמסומנות שלו." ולמה הכוונה. כל בנק, ולא רק בנק, יש לו את המניות החביבות עליו ובהן הוא תומך, בדרך־כלל; ובדרך־כלל הן אלה הנמנות על קבוצתו. למשל? מי תומך בלאומי אפותיקאי, לאומי תעשיה, בל"ל, כמובן. במי יתמוך פי־בי ב„מירב", כמובן. מזרחי יתמוך בטפחות, למה לא? הוא שאמרנו, „מניות מסומנות".

ועוד משהו: בשבוע שעבר היו מניות „אלרן" באופנה. הן רצו ועלו כל יום ב־30 נקודות. המזרחי מחזיק חבילה כבדה שלהן; גם פי־בי לא טמן ידו בצלחת. לזה קוראים „סימון".

פרחים לעורך

אני מבקש מאדון בלאס, שמחזיק חבילה כבדה מאוד של מניות „סולל־בונה", לשלוח לי פרחים. כבר לפני חודש וחצי אמרתי במדור זה, שהוא יגיע לפשרה מחוץ לכותלי בית־המישפט. אמרו לי שאכן זה קרה. בפברואר עמדה המניה על 6500 נקודות; כשהודעתי על פשרה אפשרית היא עמדה על 9500 והיום על 19,000 נקודות. המחיר הסופי שהוצע לבלאס הוא לפי 25,000 נקודות. אגב, חלק מן המניות נקנו ב־1977 ב־1.10 ל"י (לא שקל). כל הכבוד. מגיע לו.

מצב איתן

מנתח פיננסי, מומחה במיקצועו, אמר לי השבוע: יש שלוש חברות גדולות שמצבן הפיננסי איתן והתחזית לעתיד הקרוב טובה מאוד: „ים־המלח", „פולגת", „שופרסל" (כן, שופרסל). הרווחים שלהן גדולים ואמיתיים; זה יבוא לידי ביטוי בערך המניות, אפילו בשוק שלנו.

חדשות

● מה־1 בספטמבר תונהג בבורסה שיטת מיסחר חדשה — שיטת המיסחר הרציף. עליה עוד נכתוב. כיוון שהמיסחר על־פי שיטה זו יסתיים ב־5.30 אחר־הצהריים, תהיינה בעיות לעיתונים ש„סוגרים מוקדם".

● „פולגת" הרוויחה לא רק מהייצוא, אלא גם מעיסקת „פורוורד" על ייצוא של 1 מיליון ליש"ט לבריטניה. הרווח נבע מהפרש שערים של 1.90 דולר לליש"ט לבין 2.30 דולר לליש"ט שקיבלו לאחרונה.

במדינה

העם

נשיא או מנהיג?

קריית־שמונה סבלה כרגיל. אך הפעם נוספה דמות חדשה לדראמה

אם חיל־האוויר הוא הפטיש המכה בריכוזי הכוחות הפלסטיניים בדרום־לבנון, קריית־שמונה היא הסדן.

השיטה פועלת, בדרך כלל, כך:

● מנחם בגין מחליט על פעולה של צה"ל בלבנון. הסיבה יכולה להיות מיבצעית (מידע על ריכוז עויין, איתור מיפקדה וכו') או פוליטית (הצורך להרשים את הציבור, לתת פורקן לרגשות או

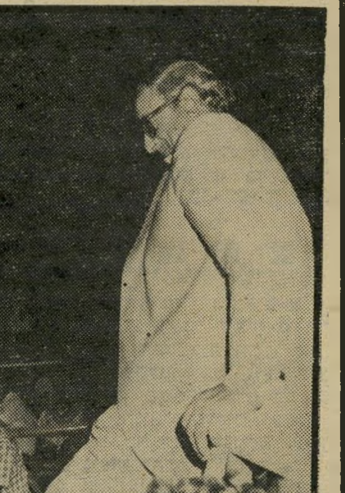

הנשיא נבון
אצבע מאשימה באצבע הגליל

לאותת מסר כלשהו לערבים ו/או לאמריקאים.)

● צה"ל מבצע את הפעולה, הורג כמה לוחמים פלסטיניים או אזרחים לבנוניים, הורס כמה מיבנים או כלי־נשק.

● הכוחות הפלסטיניים מגיבים בירי של קטיושות לעבר קריית־שמונה. בירי זה עלולים אנשים להיפצע או להיהרג, ומיבנים להיפגע.

● חיל־האוויר מופעל שוב כדי לבצע פעולה שתרגיע את הזעם בישראל.

גיבורים בעל־כורחם. כך קרה גם השבוע. מנחם בגין רצה — לפי הדלפות ממשלתיות — לאותת לאמריקאים, ערב בואו של השליח פיליפ חביב לישראל, כי עליהם לעשות משהו כדי להזיז את הטילים הסוריים מביקעת־לבנון.

טילים אלה מילאו תפקיד חשוב במסע־הבחירות של מנחם בגין. הוא הבטיח לסלקם בעצמו, אם האמריקאים לא יסלקו אותם („חכה, אסד, יאנוש יטפל בך..."). אף ששום אדם רציני בישראל אינו מייחס לנוכחות הטילים בביקעה חשיבות רבה, הפכה הפרשה עניין של יוקרה.

אחרי ההפצצה הישראלית, הגיבו הפלסטינים בקטיושות. הפעם נפצעו בקריית־שמונה אנשים ונפגעו מיבנים, יותר מן המקובל. בגין שיגר מייד את חיל־האוויר כדי לבצע פעולה נוספת, ובכך להרגיע את אנשי העיר הצפונית הפגועה.

איש לא שאל את אנשי קריית־שמונה עצמם מה דעתם על תפ־

(המשך בעמוד 37)

האם זה כדאי למערך?

ממשלת אחדות לאומית

(הנימוקים בעד ונגד)

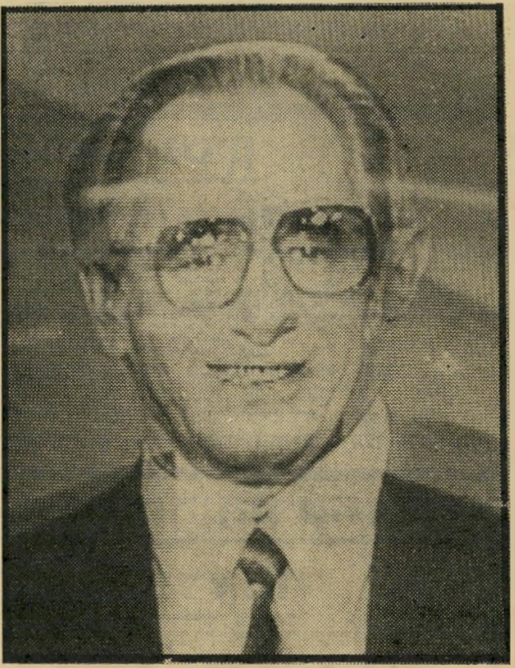

מנחם פרס או שימעון בגין?*

ברגע הראשון נשמעה ההצעה כמטורפת. להקים ממשלה של אחדות לאומית למחרת מערכת־הבחירות רוויית השינאה? ואכן, בישיבת־לילה של לישכת מיפלגת־העבודה היא נדחתה פה־אחד.

את ההצעה העלתה המפד"ל. היא עושה זאת אחרי כל מערכת־בחירות. כי המפד"ל היא „ילד־טוב־ירושלים", והיא בעד אחדות האומה וכל שאר הדברים הטובים.

כל עסקן משופשף יודע, כמובן, שמצד המפד"ל אין זה אלא מעשה טיכסי, מעין מישחק־אהבים לפני הגור־על־נפש. אחרי שהציעה את הקמתה של ממשלת־אחדות־לאומית, ואחרי שההצעה נדחתה, ניגשת המפד"ל במצפון שקט לעסק העיקרי: לסחוט עד כמה שיותר תיקים, כסאות וכסף מן השותף הבכיר בקואליציה המצומצמת הצפוייה.

כל עסקן יודע כי האינטרס של המפד"ל הוא ש ל א תקום ממשלת־אחדות־לאומית, כי בקואליציה כזאת יהיו כוחה בטל בשישים ויכולת־המיקוח שלה אפסית. הפעם, אחרי המפלה הנוראה שלה בבחירות, על אחת כמה וכמה.

אולם לא יוזמת־הפרק של המפד"ל חשובה, אלא הרעיון עצמו. הוא נדחה על־ידי המערך בקלות־דעת, „בלי שיקול" — כפי שאמר חיים צדוק, אחד הראשים המפוכחים במיפלגת־העבודה.

שיקול רציני יותר היה מלמד, שיש כמה וכמה נימוקים כיבדי־מישקל להקמתה של קואליציה־רבתי בשעה זו, הן לטובת המדינה כולה, הן לטובת המערך.

הם נוגעים לכל ארבע הבעיות הגורליות העומדות לפני המדינה: הבעיה הלאומית, הבעיה הכלכלית, הבעיה העדתית והבעיה הדתית.

● הבעייה הלאומית

באפריל 1982 חייבת ישראל לפנות את שארית סיני. אין ספק שהליכוד, בהנהגת מנחם בגין, מוכן לכך. אך במיקרה הטוב ביותר יהיה הדבר מלווה במשבר נפשי ופוליטי.

בפעם הראשונה יסולקו יישובים שהוקמו על־ידי המדינה, והדבר יהיה מכאיב. הימין־הקיצוני, בהנהגת התחייה וגוש־אמונים, יתגייס להתנגדות המונית, אולי אף אלימה וחמושה.

חשוב שבאותו רגע תעמוד בראש־המדינה ממשלה בעלת רוב מאסיבי, שתוכל להעניק גיבוי מאסיבי לפעולות שתתבקשנה, בייחוד אם יהיה צורך להפעיל את צה"ל במיבצע גדול נגד יהודים.

הנסיגה מסיני לא תפתור את הבעייה. אחריה עלולים היחסים בין ישראל ומצריים להידרדר. אם לא תהיה התקדמות בגדה־המערבית וברצועת־עזה. מנחם בגין כבר הוכיח שאינו מסוגל להתקדם. הוא תקוע במבוי סתום.

יתכן מאוד שממשלה, שכימעט מחצית חבריה יהיו אנשי המערך, תוכל להיות גמישה קצת יותר.

אם התהליך ייעצר לגמרי — יהיו לכך תוצאות הרות־אסון לגבי המצב במרחב, יחסי ישראל־אמריקה ומעמד ישראל בעולם כולו.

● הבעייה הכלכלית

הכלכלה הלאומית תקועה אף היא במבוי סתום. ההבטחות של יורם ארידור הם עורבא פרח. ליורם ארידור אין מושג. האמת היא שלליכוד כולו, וגם למערך כולו, אין מושג.

בשטח זה אין תיזה מול תיזה — זו של הליכוד מול זו של המערך. עומדות רק מליצות מול מליצות. לאיש אין תוכנית ברורה להוצאת העגלה מן הבוץ.

דבר אחד ברור: כל מדיניות העשוייה להינקט על־ידי הליכוד ו/או המערך מחייבת מידה רבה מאוד של שיתוף־פעולה מצד הגורמים העיקריים בכלכלה, תוך נכונות להתחלק בעול וליצור אווירה מתאימה.

ההסתדרות תוכל, מן הסתם, לבטא את דעתה וללחוץ למען האינטרסים של חבריה ב ת ו ך קואליציה־רבתי בצורה יעילה יותר מאשר מבחוץ. וההסתדרות, בהנהגת ירוחם משל, או בהנהגת ישראל קיסר, לא תעלה ממילא על הבאריקדות.

● הבעייה העדתית

זהו, אולי, הנימוק החשוב ביותר לטובת קואליציה־רבתי.

בבחירות 1981 התגלתה תהום בין שני חלקי ישראל. מצד אחד: מחנה שבו יש חפיפה רבה בין בני עדות־המיזרח, אנשי השכבות הכלכליות התחתונות ומעוטי־השכלה, בעלי השקפות לאומניות ודתיות, חסידי בגין והליכוד. במחנה השני יש חפיפה רבה בין אשכנזים, בעלי מעמד כלכלי איתן, השכלה גבוהה יותר, השקפה פחות לאומנית ופחות דתית, חסידי המערך.

פילוג כה חותך, המשתרע על פני כל המישורים, הוא סכנה לאומית ממדרגה ראשונה.

אין זו בעייה פוליטית בילבד — זוהי בעייה המאיימת על עצם קיומו של עם אחד, חברה אחת.

מערכת־הבחירות חשפה תהום זו והרחיבה אותה. קואליציה־רבתי לבדה בוודאי לא תסתום או תצמצם אותה. אך היא תיצור אווירה שבה יהיה ניתן — א ם י ר צ ו — לגשת למיבצע של הבראה לאומית.

● הבעייה הדתית

המצב הנתון יוצר גן־עדן לסחטנים דתיים. הליכוד יהיה תלוי כל־כולו בחסדי הדתיים, והם יודעים זאת. אין גבול למה שהם יכולים לדרוש, וכימעט אין גם גבול למה שהם עלולים לקבל, ביחוד כשיש שלוש סיעות דתיות המתחרות ביניהן, ושכל אחת מהן דרושה לקואליציה.

מצב זה ישתנה באופן דרמתי אם תקום קואליציה־רבתי. זו תוכל לוותר על השתתפות הדתיים בכלל. אם תיכלל בה המפד"ל המצומקת, יהיה כוח־המיקוח שלה אפסי.

בממשלה הזאת אפשר לעצור את ההתקדמות המתמדת של הכפייה הדתית, ואולי אף להסיג אותה במידת־מה.

● הבעייה הפרסונלית

ברור כי בראש קואליציה כזאת יעמוד מנחם בגין — גם אם ישיג המערך עדיפות מיספרית (מבחינת מיספר קולות־הבוחרים, תוך שיוויון של מנדאטים) עם הצטרפותה של שולמית אלוני אליו. כי בגין יכול להקים קואליציה בלי המערך, והמערך אינו יכול להקים קואליציה בלי הליכוד.

אולם בקואליציה כזאת יהיה שימעון פרס סגן ראש־הממשלה, והוא או יצחק רבין יוכלו לדרוש את תפקיד שר־הביטחון, השני בחשיבותו בממשלה.

יהיה לכך יתרון עצום: חסימת דרכו של אריאל שרון אל תפקיד שר־הביטחון. אם אכן מהווה שרון בתפקיד זה סכנה לאומית, סכנה לשלום וסכנה לדמוקרטיה, כפי שסבורים רבים וטובים, הרי זוהי הדרך ה י ח י ד ה למניעת הדבר.

● אין הבדל!

הנימוק הרציני היחידי נגד קואליציה כזאת הוא שבבחירות התגלו הבדלים תהומיים בין שני הגושים הפוליטיים — הליכוד והמערך — ואי־אפשר לגשר על פני הבדלים אלה.

התשובה היא: לא דובים ולא יער.

בלהט הבחירות המציאו שני הצדדים הבדלים עצומים. דובר על „שתי תרבויות". לשני הצדדים היה כדאי ליצור היסטריה כזאת, כדי לבלוע את המיפלגות הקטנות שבשכנותן. המערך יצא „להציל את המדינה מידי הליכוד", ויצר סביבו שדה של הרס. הליכוד יצא „להציל את המדינה מידי המערך", ופגע קשה במפד"ל, בתמ"י ובתחייה.

זה היה טכסיס נחמד ומחוכם — אך רק כסיל יתייחס אליו ברצינות אחרי־מעשה.

האמת היא שאין כימעט הבדל מהותי בין שני הגושים. מי שדיבר על „שתי תרבויות" ביקש לחפות על העובדה שאין „שתי מדיניות". שני הגושים דוגלים בארבעת הלאווים לגבי הנסיגה מן השטחים, ירושלים, מדינה פלסטינית ואש"ף. גם לגבי האוטונומיה וההתנחלות, הכלכלה והחברה, הדת והחינוך, ההבדלים ביניהם הם מיזעריים, אם יש כאלה בכלל.

אליהו שפייזר וחיים קורפו יסתדרו ביניהם היטב. יצחק רבין ויצחק שמיר יוכלו לשתף פעולה בלי בעיות. המתיחות בין פרס ובגין היא אישית בילבד, ואינה מגיעה לממדי השינאה שבין פרס ורבין.

יש לקואליציה־רבתי כזאת יתרון גדול: היא תשקף את המצב לאמיתו, תחסל אשליות ומיקסמי־שווא. היא תאפשר גיבוש אופוזיציה אמיתית, לאומנית, ליברלית ושמאלית — שתאפשר ויכוח של ממש והתמודדות של דיעות אמיתיות.

● הנימוקים נגד

הנימוק האמיתי היחידי נגד רעיון זה, שהביא לפסילתו על הסף, טמון בתיקוות המערך לתפוס את השילטון תוך זמן קצר, אם יישאר באופוזיציה.

החשבון הוא כך: תוך זמן קצר יעלו ספינות הליכוד על שירטונים.

ספינת ארידור אינה יכולה להישאר על פני המים. האיש רוקן את קופת־המדינה. תחת לפעול להבראת הכלכלה הלאומית, הוא ניצח על משק־חמס למען הבחירות.

הדבר יביא משבר כלכלי. המשבר יפקח את עיני הציבור, ובייחוד את עיני השכבות העניות, שתמכו בבגין. זה יתן סוף־סוף סיכוי למערך.

אחרי החזרת סיני, שתהיה מלווה במשברים חמורים, ישנה אנוור אל־סאדאת את הקו שלו וישתדל להתקבל בחזרה בעולם הערבי. בגין לא יתן לסאדאת את ההתקדמות בגדה המערבית וברצועת־עזה, שהנשיא המצרי זקוק לה. הציבור ייווכח לדעת כי בגין ויתר על השטחים הכבושים מבלי להשיג שלום אמיתי. מרוב אכזבה יפנה אל המערך.

הכפייה הדתית הגוברת תיצור אף היא התמרמרות בקרב שכבות רחבות, ואלה יתחילו להתגעגע לשילטון המערך.

יתר על כן: הקואליציה היא כל־כך מצומצמת שהיא לא תוכל להחזיק מעמד. יהיו בה משברים בלתי־פוסקים. כל סיעה קטנה יכולה לסחוט ויתורים חדשים בכל עת, ולא תעמוד בפני פיתוי זה. בכנסת יהיה מצב הממשלה קשה, והיא תפסיד הצבעות רבות.

ואין לשכוח: הליכוד הוא בגין, ובגין עלול לרדת מן הבמה.

לפי חשבון זה, מוכרחה הממשלה ליפול

(המשך בעמוד 48)

* הקרנת שני האישים בוזמנית, כהלצה של הבמאי לפני העימות הטלוויזיוני בין שני המנהיגים.

תשקיף

חוק נגד התפטרות נבון

הליכוד מתכונן בהקדם האפשרי לחוקק שינוי בחוק־יסוד: נשיא המדינה, שיקבע כי נשיא המדינה, אחרי סיום תפקידו, לא יהיה רשאי להציג את מועמדותו לכנסת בבחירות הראשונות לאחר מכן.
הכוונה היא למנוע בעד יצחק נבון מלהתפטר, כדי לעמוד בראש המערך, כפי שמציעים כמה מפעילי מיפלגת־העבודה, הרואים בו את המתחרה האפשרי היחידי למנחם בגין בבחירות הבאות.

השב"כ נגד היועץ

שרות־הביטחון הכללי מתנגד ל־המשך קיום תפקיד יועץ־ראש־הממשלה לענייני ערבים, ודורש לסגור את מישרדי היועץ ברחבי־הארץ.
ראש השב"כ הופיע לפני ועדת־השרים, שהוקמה כדי להחליט אם להמשיך ולקיים את מישרת היועץ לענייני ערבים, ודרש לבטלה.

בעיקבות ההפצצה - נציג עיראק נשיא העצרת

נראה כי בעיקבות הפצצת הכור העיראקי על־ידי חיל־האוויר, ייבחר נציג עיראק כנשיא התורן של עצרת האו"ם.
בחודש הבא מגיע תורו של הגוש האסיאתי לשלוח את נציגו לתפקיד נשיא עצרת האו"ם. על התפקיד התחרו, מילבד עיראק, גם בנגלה־דש, סינגפור וסוריה. בעיקבות הפצצת הכור על־ידי חיל־האוויר הסכימו יתר המתמודדות להסיר את מועמדותן, וסגן־שר־החוץ העיראקי, איסמט קיטני, ייבחר כנשיא העצרת.
למעשה הסכימה לכך גם ארצות־הברית, כפרס על המתינות שגילתה עיראק בוויכוח על ההפצצה.

הסכם שרון - ארידור

שר־האוצר, יורם ארידור, הוא מהתומכים הגדולים במינויו של אריק שרון כשר־הביטחון, בעיקבות שיחה שקיימו השניים בסוף השבוע שעבר.
בשיחה התחייב שרון לפני ארידור לבצע קיצוץ גדול בתקציב־הביטחון, בשיעור העולה על זה שכבר הבטיח שרון בעבר. הכספים שיקוצצו יופנו על־ידי האוצר להמשך מימון מדיניות־ההוזלות שלו.

הקואליציה תתמוך בשרון

בכנסת אין מתייחסים ברצינות־יתר להצהרת ח"כ המפד"ל, אברהם מלמד, שיצביע נגד הממשלה, בעת שזו תוצג לפני הכנסת, אם ייכלל בה אריק שרון כשר־הביטחון. מלמד התבטא באחרונה שהוא יתנגד לממשלה שבה יהיה שרון שר־ביטחון, אך נסיון העבר מראה שמלמד הצביע כבר פעמים אחדות בניגוד לעמדה, שעליה הצהיר קודם לכן.
אין גם כל סיכוי לכך שסגן־שר־הביטחון, מרדכי ציפורי, ייעדר מאולם־הכנסת בעת הצגת הממשלה החדשה, אם אריק שרון יהיה בה שר־ביטחון.

צה"ל מתכונן לשרון

בקרב הקצונה הבכירה של צה"ל מתחוללת סערה, בעיקבות האפשרות שאריק שרון ימונה כשר־הביטחון הבא.
מרבית חברי המטכ"ל, בראשותו של הרמטכ"ל רב־אלוף רפאל („רפול") איתן, מתנגדים לשרון, וחלקם אף מאיימים בפרישה.

הרמטכ"ל פועל נגד ירידה

הרמטכ"ל, רב־אלוף רפאל („רפול") איתן, התחיל לזמן אליו לשיחות קצינים קרביים במילואים, בעיקבות ידיעות על כוונתם לרדת מהארץ.
רפול מנסה לשכנע את קציני־המילואים שלא לרדת, ולחלקם הוא אף מציע להתגייס לצבא־קבע ולהשתלב במערכת־החינוך הצבאית.

נחשף נסיון חבלה ב„אל־על"

נסיון חבלה במטוס „אל־על", שעמד להמריא לפני כשבועיים מנמל־התעופה של ציריך, נחשף על־ידי עובדות־הביטחון הישראליות בנמל.
מיזוודה שהגיעה מנמל־התעופה של ז'נבה עוררה את חשדה של אחת מעובדות־הביטחון. היא הזעיקה את בעל המיזוודה, ביקשה ממנו לפתוח אותה ובמיזוודה התגלה מיטען חומר נפץ.

הטיסה המיסתורית של פלאטו

אין זו הפעם הראשונה ששמואל פלאטו־שרון יצא השנה מהארץ בדרך מיסתורית. גם בחודש פברואר יצא במטוס פרטי, ועד כמה שידוע טס אז לאירופה לגיוס כספים.
פלאטו יצא השבוע בחברת אדם אחר. קודם לכן הודיע למראיינת „העולם הזה" (ראה עמודים 51—53) שהוא טס לאילת.
לאחר מכן הודיע עוזרו, צבי ויידר, כי אמנם פלאטו טס לאילת, ושם פגש איש־עסקים דרום־אמריקאי. בעיקבות שיחה זו החליט פלאטו לטוס מייד לאקוודור. שיטת הטיסה נבחרה כדי לשבש ניסיונות צרפתיים לשים עליו יד.
הידיעה הודלפה על־ידי מישטרת הגבולות, שנקטה אמצעים מיוחדים כדי לאפשר את יציאתו משדה־דב בתל־אביב, ומיד עם היוודע הדבר בארץ ניסתה מישטרת צרפת לברר פרטים.

לחץ על נבון

אישים שונים, המקורבים למיפלגת־העבודה, ניסו להשפיע על נשיא־המדינה, יצחק נבון, להטיל את תפקיד הרכבת הממשלה על שימעון פרס.
אישים אלה טענו באוזני נבון, שלמרות שברור שפרס לא יצליח להרכיב ממשלה, הרי שהקמת ממשלתו החדשה של מנחם בגין תידחה לפחות ב־21 ימים. דבר שיותיר למערך זמן נוסף לנסות ולהפריע לבגין בהרכבת ממשלתו.
נבון דחה בתוקף רב כל פנייה כזו אליו.

תורג'מן יעבור לת"א

נראה שהפירסומים כאילו עומד ניצב נפתלי קראוס להחליף את מפקד מחוז תל־אביב הפורש, משה טיומקין, אינם נכונים. התפקיד של מפקד מחוז תל־אביב יימסר כנראה לידי תת־ניצב אברהם תורג'מן, מפקד מרחב חיפה.

דולצ'ין שבר את השיא

יושב־ראש הנהלת הסוכנות היהודית, אריה דולצ'ין, הידוע כמי שאוהב להתגורר במלונות־פאר ברחבי העולם על חשבון הסוכנות היהודית, שבר בשבוע שעבר אפילו את שיא הביזבוז של עצמו.
דולצ'ין שהה במשך שלושה ימים במלון הנחשב כיקר ביותר, „הילטון נוגה" בג'נבה, שם מתגוררים בדרך כלל רק עשירים מסוגם של שייח'ים ערביים עשירים או אילי־ספנות יווניים.
מחיר חדר ללילה ב„הילטון נוגה", ללא ארוחות, הוא 325 פראנקים שווייציים, שהם כ־19 אלף לירות.

קנוניה נגד טימרמן

קבוצה של עיתונאים אמריקאיים, אנשי הימין הקיצוני, עומדת לצאת לארגנטינה, כדי לאסוף בחוגי המימשל הפאשיסטי שם חומר נגד העיתונאי הארגנטיני תושב ישראל, יעקובו טימרמן, שהאשמותיו נגד שילטונות ארגנטינה הביכו את הנשיא רונלד רגן והימין האמריקאי.
טימרמן גילה כי בארגנטינה פועל מנגנון הדומה לגסטאפו, המעריץ את היטלר והמפעיל שיטות־עינויים חמורות במייוחד נגד יהודים.
העיתונאים האמריקאיים יבואו, כנראה, גם לישראל, כדי לחקור, כביכול, את טימרמן ולהציגו כשקרן.

הליכוד יוציא יומון

אישים שונים בליכוד בודקים עתה את האפשרות לגייס כסף כדי להוציא ביטאון יומי לליכוד.
יומון הליכוד היום נסגר לפני כעשר שנים, בהותירו אחריו חובות גדולים. היום היה עיתון שמיזג את חרות, ביטאונה של תנועת־החרות ואת הבוקר, עיתונה של המיפלגה הליברלית.
איל־הכספים שאול אייזנברג, ההולך ומשתלט על הליכוד, מתכונן להוציא שבועון שישמש לביצור כוחו הפוליטי.

צעירי פרס קיבלו תפקידים

הצעירים שליוו את שימעון פרס בשנים האחרונות, ושלהם הבטיח פרס תפקידים ממלכתיים אחרי שהמערך יזכה בבחירות, קיבלו כבר תפקידים במיסגרת מיפלגת־העבודה.
דוברו ויועצו של פרס, יוסי ביילין, עומד לקבל את ראשות אגף־ההסברה של המיפלגה. גידעון לוי, שנועד להיות ראש לישכת ראש־הממשלה, ממשיך לעבוד כיועצו וכעוזרו הראשי של פרס, ואילו ישראל פלג, שנועד להיות ראש לישכת־העיתונות הממשלתית, ימשיך לרכז את סיעת־המערך בכנסת ולכהן כדוברה.

איגוד העיתונאים נגד ארידור

האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל עומד לצאת במיתקפה חריפה על שר־האוצר, יורם ארידור, בעיקבות התקפותיו הגסות של ארידור על עיתונאים שונים. ארידור ועוזריו דורשים לפטר את אלישע שפיגלמן מהטלוויזיה, לנקוט אמצעים נגד גדי סוקניק מהרדיו, ומחרימים את הכתב הכלכלי של ידיעות אחרונות, גידעון עשת.
יושב־ראש האיגוד, העיתונאי לוי יצחק הירושלמי, התבטא בחריפות נגד ארידור. גורמים באיגוד דורשים לקיים בעיתונים קשר של שתיקה נגד ארידור, אם אכן יצליח לפגוע בשפיגלמן או בסוקניק.

במדינה

(המשך מעמוד 34)

קידם המייוחד במישחק זה. מבלי שנשאלו, הם עונים — לא בדי־בורים, אלא ברגליים. תחלופת ה־אוכלוסיה במקום היא עצומה.

מנהיג פוטנציאלי. פרשת ה־שבוע יכלה להיות רגילה — לולא נוספה למחזה דמות חדשה: נשיא המדינה.

אחרי הפעולה הזדרז הנשיא לבוא לקריית־שמונה, לשתף את עצמו בסיבלות התושבים. הוא לא הסתפק בכך, אלא השמיע דברי־ביקורת חמורים ביותר על הממשלה, שאינה מטפלת בקורבנות הפיגועים, ובעיר בכלל, בדרך הנאותה. הוא גם נתן לממשלה עצה שגבלה בפקודה: לשגר לקריית־שמונה מייד ועדת־שרים, שתשב במקום עד שיימצא פיתרון לבעיות.

היתה זאת מוסיקה חדשה מפיו של יצחק נבון, ובצמרת המיפלגות הזדקרו כמה זוגות־אוזניים. האם מדבר נשיא־המדינה או מנהיג פו־ליטי פוטנציאלי?

אחרי הבחירות נשמעו במיפלגת־העבודה קולות שתבעו להזעיק את יצחק נבון לראשות מיפלגת־העבודה המנוצחת־המובסת, כדי לפ־תוח במיבצע־חירום של כיבוש „עדות המיזרח" (העולם הזה 2287).

הנשיא בקריית־שמונה הצליח — בכוונה או שלא בכוונה — להר־אות מה יכולתו בשטח זה. הוא דיבר אל בני עדות־המיזרח. הוא שלח אצבע מאשימה לעבר הממ־שלה. הוא ביטא את מאווייהם ו־תביעותיהם. הוא התקבל על־ידם כמלך.

בתל־אביב לא נעלם מסר זה.

כנסים

עצרת המועקה

הכנס שנועד לחוג את הניצחון הפך סמל לכישלון

כאשר עלה הרעיון לראשונה, היתה לו משמעות מעשית ברורה. כנס הפלמ"ח נועד לתרום תרומה חשובה לתעמולת־הבחירות של המערך, לזהות אותו עם העבר המפואר, להזכיר לציבור את שו־רשיו, להזעיק לפעולה את הלו־חמים הוותיקים.

ירוחם כהן בכנס
וגם עסקנים בהמוניהם

במחשבה שנייה נפסל הרעיון. תחת זאת נקבע לכנס יעד אק־טואלי אחר: לשמש במה לחגיגת־הניצחון העיקרית של המערך, אחרי הבחירות.

שלטים מיותמים. בינתיים קרה מה שקרה, וכנס הפלמ"ח הפך מאורע עגום מאוד. עסקני המערך באו בהמוניהם — ביניהם אנשים כמו שימעון פרס וירוחם משל שהקשר שלהם לפלמ"ח לוטה ב־ערפל. הפלמ"חניקים האותנטיים, כמו ירוחם (הג'ינג'י) כהן, כמעט נעלמו בין העסקנים. בחלל ריחף

(המשך בעמוד 38)

לא תחסום שרון בדישו

מי מפחד מפני אריק שרון? **כולם. כל מי שעומד בד־רכו אל המנהיגות העליו־נה במדינה.**

מנחם בגין אמר לפני שנה („ב־הלצה") שאם אריק שרון יהיה שר־הביטחון, הוא „יקיף את מישרד ראש־הממשלה בטנקים". כלומר: יבצע הפיכה צבאית.

שימחה ארליך אמר, באותה עת, שאם אריק שרון יהיה שר־הביט־חון, הוא יכניס את מתנגדיו למח־נה־ריכוז, והוא — ארליך — ייכנס לשם ראשון.

כל ראשי תנועת־החרות, שיש להם השאיפה להשתתף בבוא העת במאבק על ירושתו של מנחם בגין, חוששים מפני מפני שרון.

ואזרחים ללא־ספור במדינה חו־ששים שאם יגיע אריק אל עמדת־כוח מרכזית זו, יהווה שם סכנה לדמוקרטיה ולשלום גם יחד.

ובכל זאת: השבוע היה נדמה שרק נס יכול למנוע את מסירתה של עמדת־מפתח זו בידי שרון.

מה גרם לכך?

שוב ושוב

סוד גלוי הוא שמנחם בגין ביקש למנוע את הדבר. אנ־שיו הגו את הרעיון של מסירת התיק בידי יצחק שמיר, ומסירת תיק החוץ בידי אליהו בן־אלישר. אחרת, אמרו, יישאר בגין עצמו בתפקיד הביטחוני.

אולם בגין לא רצה לנהל בגלוי מערכה נגד שרון. על פי שיטתו הבדוקה, ביקש שמישהו אחר יגייס התנגדות לשרון, כדי לאפשר ל־בגין עצמו לטעון כי היה רוצה בשרון, אלא שהדבר אינו אפשרי.

הדבר לא הצליח. ראשית כל, מפני שהליברלים, יריביו של שרון, רוצים בתיק החקלאות, שבו תלוי קיומה של החקלאות הפרטית, הנה־רסת והולכת תחת ידיו האמונות של שרון. ארליך לא יכול היה עוד לח־סום את דרכו של שרון לתיק ה־ביטחון.

יש גם סיבה פרגמטית אחרת לאי־חסימת שרון: אם יקים בגין קוא־ליציה של 61 ח"כים, יהיה כל ח"כ חשוב. אם יתרגז שרון ויקח את ה־מנדאט שלו לתנועת־התחייה, אין רוב ואין קואליציה. ואילו במחנה התחייה יהווה שרון סכנה מיידית ל־ליכוד.

אלא שעל כל הסיבות המעשיות האלה מאפילה סיבה אחרת, בלתי־מוגדרת: אי־אפשר לחסום את שרון. הכל התעייפו מן המאבק נגדו, ואילו הוא טרי ורענן כמו ביום הראשון.

זהו כוחו המייוחד של אריאל שרון: כאשר הוא קובע לעצמו יעד, אין הוא מרפה ממנו. יכול הוא להי־כשל פעם, פעמיים, חמש פעמים, מאה פעמים — שוב ושוב יחזור אל המית־קפה. לעולם אינו מרפה, אלא כאשר ההישג בידיו.

במשך שנים היה היעד: ה־רמטכ"לות. הוא ניסה להפיל את חיים בר־לב. הוא הפיל את דויד („דדו") אלעזר. הוא ניסה להפיל את מוטה גור. בתפקידו כיועץ ראש־הממשלה יצחק רבין ניסה להפיל את שר־הביטחון שימעון פרס, כדי לפנות את הדרך לשר אשר ימסור לו את תפקיד ה־רמטכ"ל.

יעד זה לא הושג. תחת זאת העלה שרון את מבטו אל המדרגה הבאה: תפקיד שר־הביטחון. הוא ניסה להשיג את התפקיד עם הק־מת ממשלת־בגין ונכשל. הוא ניסה להשיגו אחרי שעזר וייצמן התפ־טר, וחסם את דרכו של כל מועמד אחר לתפקיד. בגין חסם אותו. עכשיו הוא חזר להתקפה, והיעד בהישג־ידו.

השבוע היה נדמה שחוץ מהקמת ממשלת־אחדות־לאומית (ראה עמוד 35) אין דרך למנוע ממנו את ה־תפקיד. כל נסיון אחר יהווה הבעת אי־אימון מוחץ באריק שרון — ויגרום למשבר חריף ביותר.

פינוי ימית

יש המצרכים על כניסתו של אריק שרון לתפקיד זה ביגלל סיבה אחת בילבד: שר־הביטחון הבא יהיה אחראי לפינוי חבל־ימית.

אין אדם שייטיב לבצע זאת כמוהו.

הדבר ייכרה תהום בינו ובין ה־ימין הקיצוני, חבריו־בהווה — גוש־אמונים, התחייה ועוד. אך אין ספק שאריק יקדיש במיקרה זה את כל כוחו למיבצע זה, כפי שהוא עושה לגבי כל מיבצע שיוקרתו האישית תלוייה בו.

שאלה מעניינת אחרת נוגעת ל־תקציב־הביטחון. במילחמתו רבת־השנים ברמטכ"לים ובשרי־הביט־חון שחסמו את דרכו, הציע אריק קיצוצים דראסטיים בתקציב־הבי־טחון, בממדים שבעבר רק סיעת העולם הזה — כוח חדש בכנסת העזה להציעם. הוא טען כי קיצו־צים אדירים אלה יגבירו את יעי־לות מערכת־הביטחון וישפרו את צה"ל.

הדבר נבע מרצונו להפיל את הרמטכ"לים — דדו, מוטה גור ו־רפאל איתן, ואת שרי־הביטחון שימעון פרס ועזר וייצמן. אך ה־דבר גם נבע, בלי ספק, מאמונתו בצידקת הדבר.

כשר־הביטחון ירצה אריאל שרון לסלק את רפאל („רפול") איתן, שבו הוא רואה את יריבו. הוא ירצה למנות רמטכ"ל צעיר, שיי־שמע לו, כגון אביגדור („יאנוש") בן־גל או דן שומ־רון.

האם בתפקיד זה ימשיך להציע קיצוצים בתקציב־הביטחון — או להיפך, ישנה את עמדתו וידרוש את ההיפך?

שור דורסני

אך הבעייה העיקרית הכרוכה במינויו של אריק כשר־הביט־חון אינה נוגעת כלל לתפקיד זה, אלא ליעד הבא.

זוהי דרכו של אריק: ברגע ש־הוא משיג יעד אחד, הוא קובע את היעד הבא. ואז הוא מתחיל להילחם להשגתו באותם העקש־נות, חוסר־הרחמנות, הריכוז ה־מוחלט והדבקות־במשימה, שגילה בזמן שנלחם להשגת היעד הקודם.

היעד הבא הוא, בלי כל ספק: ראשות הממשלה.

יתכן שתהיה לו הסבלנות להמ־תין עד לירידתו של מנחם בגין מן הבמה — אך הדבר אינו בטוח כלל וכלל. הוא יכול לפתוח במערכת חתירה בלתי־פוסקת תחת מעמדו של בגין, כפי שעשה שר־הביטחון פרס לראש־הממשלה דאז, יצחק רבין. אין ספק שבגין, המכיר את אריק היטב, חושש מכך.

אין ספק שאריק יזיז שמיים וארץ כדי לחסל את כל היריבים על ירושת בגין, וינסה להשתלט על תנועת־החרות. יתכן כי כניסתו לתפקיד שר־הביטחון כבר מהווה את ההכרעה הסו־פית.

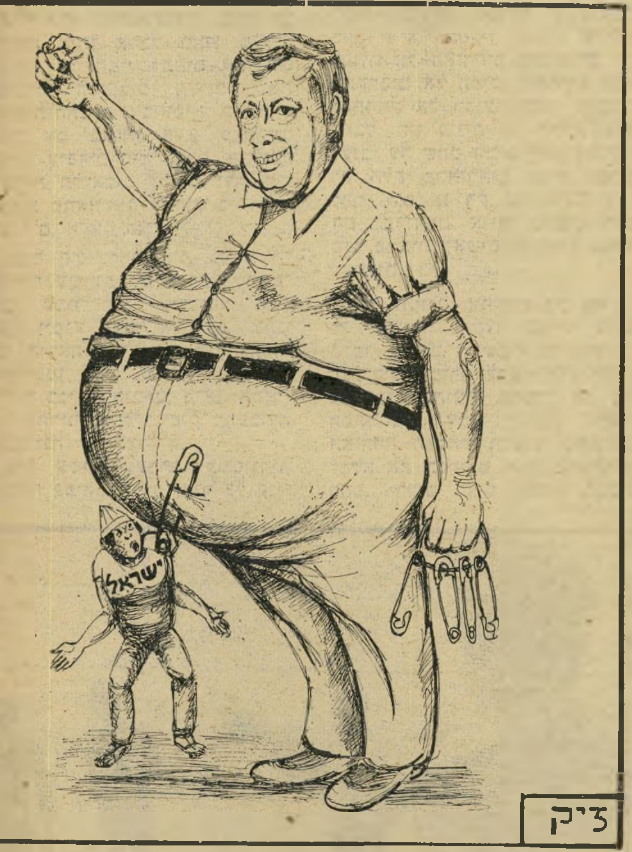

סיכות ביטחון

כי בידי אריק יהיו מאותו רגע יתרונות כבירים. שום מנהיג אחר בתנועת־החרות לא יהיה בעל ית־רונות. דומים.

בבחירות 1981 הוכח כי לגבי סיכויי הליכוד יש חשיבות מכרעת לדמותו של המנהיג העליון. לא הליכוד ניצח, אלא בגין. הוא האיש שהביא את לגיונות „עדות המיזרח" לליכוד, והוא שגייס את הלהט הלאומני שהעלה את הליכוד ל־שילטון, וביחוד בקרב הדור ה־צעיר.

אין איש בצמרת חרו[...] שיוכל לתפוס את מקו[...] של בגין מבחינת הכארי[...] מה האישית, ההשפעה ע[...] עדות־המיזרח והיכולת ל[...] צג את הלהט הלאומני [...] מילבד אריק שרון.

המוני ישראל שרו „אריק מל[...] ישראל" לפני ששרו „בגין מל[...] ישראל". יש לו כאריזמה. הוא ג[...] בורו של הנוער הלאומני. ואם עדי[...] אינו מושרש בקרב עדות־המיזר[...] כמו בגין, אין ספק שבהעדר מו[...] מד אחר ימלא הוא את החלל הז[...] כאשר יירד בגין מן הבמה.

מישרד־הביטחון עצמו מהוו[...] עמדת־כוח אדירה. הוא חולש ע[...] מחצית תקציב־המדינה (מילב[...] סעיף החובות). הוא שולט על אימ[...] פריה כבירה. יש לו היכולת לכ[...] את המאורעות הלאומיים על [...] רצון המחזיק בו, בייחוד כאשר [...] שר מצפצף על הנחיות ראש־המ[...] שלה והממשלה — כפי שעשה אר[...] פעמים רבות בעבר.

הוא יכול לחמם גבולו[...] ליצור משברים, לבצע פע[...] לות מזהירות, שייזקפו [...] עיני הציבור לזכות השר.

בהיראכיה של ישראל, ש[...] הביטחון הוא מס' 2 בממשלה, כ[...] שר־החוץ בארצות־הברית. שלו[...] ראשי־ממשלה (דויד בן־גוריון, [...] אשכול ומנחם בגין) החזיקו ביד[...] הם גם את תיק הביטחון, כדי ל[...] נוע את עלייתו של מתחרה מסו[...]

לא יורם ארידור, לא יצ[...] שמיר, לא יעקוב מרידור ואף דויד לוי יוכלו להתחרות עם אר[...] כשזה יהיה שר־הביטחון. ואם חברו כולם ביחד כדי לחסום דרכו של השור המסתער — ק[...] לוודאי שאריק יפיל את כולם. [...] כבר עשה זאת בהצבעה במ[...] חרות, לפני כמה שבועות ביל[...]

יתכן שמנהיגי חרות ירצו להכיר במציאות [...] אך אריק עצמו מכיר [...] תה. הוא יודע שיש לו ע[...] סיכוי כביר — וברגע ש[...] כנס לחדר בלישכת ש[...] הביטחון, יקדיש 99 א[...] ממירצו העצום למיבצע [...] שני, בלתי־נלאה ובלו[...] פוסק למימוש סיכוי זה.

עד עכשיו: 8 טבעו למוות

דר? אני לא מבין מה
ית היא עושה פה!" אמר ב־
ליאה איתן ארבל וקפץ מעליה
דרכו אל המים. בתום חודשיים
עיצומי המצילים, העוזבים את
תחנות־ההצלה בחופי תל־אביב
כל יום בשעה 2.00 בצהריים
אינם עובדים בימי שבת, החליטה
עיריית תל־אביב להציב גדר, כדי
מנוע מהאזרחים לרחוץ בים ללא
צילים (ראה הנדון).

ביום השישי האחרון גייסה ה־
עירייה עשרות נערים, כדי שיית־
עו עמודי־ברזל ויימתחו חבל,
שר יימנע מעבר אל הים. „נתנו
נו הוראה לגדר את קטע החוף
פרישמן ועד לגורדון," מסביר
חיוך בני תג'קוב בן ה־18, המאו־
ר מהרווח הקל שיפיק מהעבודה
הזדמנה לו במיקרה.

עוד עשרה נערים, כשסיגריה
קועה בפיהם וחיוך נסוך על פני־

הם חוזרים!

תפקידם של שני הנ־ערים, החבושים בכו־בע מצחייה, הוא להוציא את הקהל מן הים, אך הם מתקשים למלא את התפקיד. בדרכם מחוף פרישמן אל חוף גורדון עוצר אותם השוטר, ומורה להם לח־זור לחוף פרישמן, מפני שהמתרחצים שם חזרו למים.

בכל השנה שעברה טבעו שלוש־עשרה בת"א - בחודשיים של העיצומים כבר טבעו שמונה

הטרנזיט האפורה של פקחי העי־רייה עשרות נערים נוספים, חבושי כובע מצחייה, המרמז שנוכחותם בחוף היא בתפקיד פיקוח. עליהם לפנות אל האזרחים החמקניים ה־מתקרבים אל המים, ולהורות להם להתרחק אל רצועת־החוף שמעבר לחבל. הם פונים אל הקהל שוב ושוב, עד שהם זוכים לתשומת־לב. רק חלק מהאזרחים במים נשמע להם, וגם אז רק עד לרגע שבו הם מתרחקים. או־אז מתמלא הים שוב במאות ראשים, השוחים במים הצוננים.

זוהי תמונת חוף־הים בין פריש־מן לגורדון. מהקצה הצפוני מגיע שוטר במדים, המשגיח על הפקחים הצעירים, ומורה להם לשוב לחוף פרישמן, ולהוציא מהמים את כל המתרחצים. עמודי־הברזל, שלטי־האזהרה, הפקחים והשוטר מתקשים למלא את תפקידם. הכל מתעלמים מהם. ילדים רצים מתחת לגובה

„מצפון עגום"

קורא איתן ארבל לחבל המתוח בין עמודי־הברזל. חבל זה אשר צריך למ־נוע מעבר לים, אינו זוכה למלא את יעודו. איתן קופץ מעליו ואומר: „אם החבל משקיט את מצפון ראש העיר, אז יש לו מצפון עגום."

צחוק לשוטר

בתנועות ידיים קורא השוטר במדים לכל המתרחצים לצאת מן המים. הם אמנם נים לו, אך קודם לכן מקפידים להגיב — האחד כועס השני צוחק.

עמלים במרץ לסיים את המשי־
שהוטלה עליהם עד כניסת
שבת. הם עוסקים בשלהם ואזרחי
־אביב הגודשים את החוף
שלהם. מתעלמים לחלוטין מה־
ל המתוח בין העמודים.
לתיגבור ההשגחה פלטה מכונית

החבל, מבוגרים קופצים מעליו, ויש כאלה אשר בחרו פשוט לשבת עליו.

לורי זיונץ יושבת נינוחה בחוף פרישמן בשעה 15.00 ביום שישי, כששלושת ילדיה, אבי (4), שירי (5) ואביבית (8), רצים לכיוון המים. החבל גבוה מהם ולאימם הם אומרים: „אמא, תראי, יש חבל ואנחנו יכולים לעבור מתח־תיו." אימם מצחקת ואומרת: „אני מסתכלת, אל תתרחקו יותר מידי." מעליהם ומעל ה„גדר" מנתר צעיר בלונדי. זהו איתן ארבל, המבקש הסבר לתופעה החדשה של החבל בחוף. „זו הדרך לפתור את ה־סיכסוך בין העירייה והמצילים?" הוא מגחך בפליאה. „במאבק בין העירייה והמצילים מושקע כסף ומאמץ אשר היה צריך להפנות לתיגבור המצילים בחוף. בחוף־ים צריכים להיות כמה שיותר מצי־לים. כאזרח המשלם מיסים לעי־ריה, אני רוצה שיוקצה סכום כסף מירבי לביטחון חיי הרוחצים בים. אני בא כל יום לים. כמוני עוד רבים אחרים. הים הזה צריך להיות פתוח ובטוח."

מצפון העירייה

איתן מסתכל סביבו ומוצא שהחבל אינו עוצר את החפ־צים להגיע אל המים. הוא תמה,

(המשך בעמוד 43)

במדינה

(המשך מעמוד 37)

ריח הכישלון הפוליטי של המחנה.

מכיוון שלא היה ברור אם זהו כנס של הפלמ"ח או כנס כללי של חטיבות ההגנה, לא באו המוני הלוחמים של ראשית תש"ח. ה־שלטים של גולני, גיבעתי, קירייתי ואחיהם נשארו מייותמים.

המשתתפים הקשיבו לנאומים, בירכו איש את רעהו, התחבקו למען המצלמות וחזרו הביתה, כש־מועקה בליבם. איש מהם לא היה בטוח מה מקור המועקה: הרגשת־הגיל למראה החברים והחברות, הידיעה כי הפלמ"ח שוב אינו ה־אידיאל של הנוער, או הכישלון

מיפגש בכנס הפלמ"ח
ניצחון שלא היה

של המערך, הסותם את הגולל על התיקווה שתנועת־העבודה ההיסטו־רית שוב תטביע חותמה על החברה הישראלית.

עיתונות

ה„שלום" הרוסי

כדי להצליח בעיתונות אסור לבקר את מדיניות הסוכנות והממשלה

יוסף וינוקורוב ייסד את היר־חון ברוסית מיר (שלום) כאשר הגיע לארץ מברית־המועצות, לפ־ני שבע שנים. כאשר החל היר־חון לגלות עמדות עצמאיות בענ־ייני עליה וקליטה, וביקר את מדיניות הממשלה והסוכנות, הת־עוררו בעיות, שווינוקורוב סבר שרק בארץ מולדתו יתכנו כמותן.

וינוקורוב היה עיתונאי בברית־המועצות. הוא כתב בסובייטסקי ספורט, יומון שיש לו שישה מיל־יוני קוראים, ובשבועון מיוחד ל־מורים.

מספר וינוקורוב:

אני לא חושב כמו הממשלה והסוכנות בכמה עניינים חשובים, ואני כותב את זה בעיתון שלי. אני חושב שיש בעייה קשה עם יחסי־הציבור של העליה, ביחוד העליה מרוסיה. שישים אחוזים מהישראלים מגלים עמדות עויי־נות נגד העולים, וזו בעיה חמו־רה יותר מבעיית העבודה או ה־דיור.

אני חושב שלנו אסור למנוע מהייא"ס והג'וינ"ט לעזור לעולים בווינה ובארצות־הברית. יהודי ש־יוצא מברית־המועצות, והגיע לכל מקום בעולם, אנחנו לא איבדנו אותו. ביגלל הדברים האלה יש לי עימות מתמיד עם הסוכנות, מאז שהליכוד הגיע לשילטון.

בינואר 1979 הקימו בסוכנות מחלקה רוסית. בראשה הועמדה לאה סלובינה, שהיתה עורכת קרוג, העיתון של הליכוד ברוסית. כשהיתה באופוזיציה, צעקה שצ־ריך לתקן את מצב העולים. כא־שר הגיעה לשילטון, התחילה להיי־לחם נגד העיתונאים, ובמיוחד נגד

(המשך בעמוד 56)

חייקה גרוסמן:

„אין לי עניין להיות בכנסת!"

חייקה גרוסמן היתה מהבולטים והפעילים שבחברי־הכנסת. שלוש קדנציות בילתה בבית־המחוקקים, ועתה היא בחוץ.

● **איך קרה שנשארת מחוץ לכנסת?**

במפ"ם יש עקרון שמי שהולך לממשלה לא הולך לכנסת.

● **עד כדי־כך היית בטוחה שהמערך ירכיב את הממשלה?**

כן. לפני כמה חודשים זה היה ברור לחלוטין, ואז בא ארידור עם השוחד שלו, והקערה התהפכה על פיה.

● **מאז שארידור מונה כשר־אוצר ועד לבחירות, עבר זמן. האם לא ניסית, במשך הזמן הזה, להיכנס בכל זאת לרשימת המערך לכנסת?**

לא. אין לי עוד עניין להיות בכנסת. הייתי שם שלוש קדנציות, ואני מכירה את הכנסת לפני ולפנים. אין לי יותר מה לחדש.

● **ומה תעשי?**

אמלא את תפקידי הציבורי על הצד הטוב ביותר.

● **איזה תפקיד?**

איני יכולה לומר ברגע זה.

● **מתי תוכלי?**

כשהעניינים יתבהרו, בעוד שבוע שבועיים.

יזהר כהן:

„אני מיקרה קלאסי של האירוויזיון!"

יזהר כהן, כוכב האירוויזיון (אבניבי), נעלם לחלוטין מנוף הבידור בארץ. שמועה רדפה שמועה. אמרו שהוא לא רוצה לשיר יותר. אמרו שהוא לא יכול לשיר יותר. אמרו שהזכייה באירוויזיון, שהפכה אותו לפתע לכוכב מפורסם מאוד, היתה גדולה עליו, ושהוא לא יכול היה לעמוד בקצב המסחרר ונשבר. השבוע שמחתי לשמוע שיזהר שב אל עולם הבידור עם שלושה שירים חדשים שכתבו הוא וקורין אלאל, ותקליט חדש שלו, בהפקתו של דודו אלהרר, עומד לצאת בקרוב לשוק. שאלתי אותו —

● **יזהר, לאן נעלמת?**

עשיתי הפסקה מכוונת של כמעט שנתיים. היו לי בעיות אישיות, הייתי חייב להפסיק.

● **היו לך הירהורי פרישה?**

היו לי מחשבות על פרישה. עברתי תהליך התבגרות שבו חשבתי הרבה. חשבתי שאני לא רוצה להיות חלק מעולם הבידור, לא רוצה להיות זמר. אבל בעזרתם של כמה אנשים טובים החלטתי להפסיק את הפרישה ולחזור.

● **מה בדיוק עבר עליך?**

היו לי עניינים עם עצמי, כל מיני לחצים חזקים. הכל קרה בווליום חזק — ההצלחה הפנטסטית, הפירסום, ההערצה. דברים איבדו פרופורציה, הרגשתי שמשהו איתי לא בסדר. זהו סיפור קלאסי של כל זוכי האירוויזיון. רק עכשיו קראתי ספר על מה שקרה לאותם שזכו במקומות הראשונים. פראנס גל, למשל, היתה צריכה לפרוש לשש שנים, עד שחזרה. הכתב הנורווגי שבא לראיין אותי כעת, לקראת הנסיעה לערב זוכי האירוויזיון, סיפר לי שהסיפור שלי הוא קלאסי ושאין לי מה לדאוג.

● **איך אתה מתכוון לחזור לעולם הבידור?**

לאט לאט, ובצורה אחרת. דברים לא ייצאו יותר מפרופורציה, הכל יעשה יותר בנחת ובאופן ריאלי. הקלטתי שני שירים יפים, שכתבנו קורין אלאל ואני, ואני מקווה שהקהל יאהב אותם.

● **אחרי המשבר שעברת, איך אתה מתייחס לערב זוכי האירוויזיון שיתקיים בנורווגיה?**

עכשיו אני לוקח את זה כסתם כיף. אין תחרות, וכל זמר בא עם השיר שזכה בו. חוץ מזה יהיה מעניין מאוד לפגוש אנשים שעברו משבר דומה לזה שאני עברתי.

● **אתה חוזר להופעות ברחבי הארץ?**

אני עוד לא מאה אחוז. אני אמנם מרגיש הרבה יותר חזק, אבל לא מספיק. לאט לאט הכל יהיה בסדר.

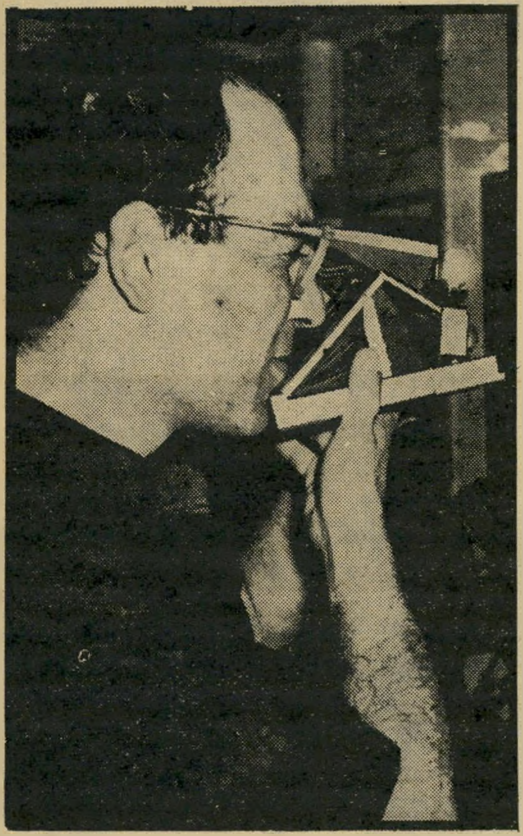

דויד טרטקובר:

„הביקורת לא תאמר לי מה לעשות!"

דויד טרטקובר, המכונה טרטה, הוא אחד הגרפיקאים הטובים ביותר בארץ. בשבוע שעבר הפתיע את חבריו ואת קהיליית האמנות בארץ. טרטה הציג את תערוכת הציורים הראשונה שלו, ב„גלריה נעמי גיבעון" בתל־אביב. הפתיחה נערכה ביום השישי אחר הצהריים, שלא כמקובל, ורוקנה את קפה „כסית" מיושביו הקבועים. מוישלה איש־כסית הכין סנגרייה ממסטלת במייוחד, וכמו שאמר הסופר איציק בן־נר, שגם הוא נכח במקום: „כל העיר נמצאת כאן, איש לא נעדר."

● **טרטה, מה אתה מציג בתערוכת־הציורים הראשונה שלך?**

אני מציג ציור מקומי, ארץ־ישראל. אני חי בארץ, הראש שלי בארץ, והכל יוצא מהנוף של הארץ. התבקשתי לפני זמן מה על־ידי רינו צרור להכין דיוקן עצמי לעיתון פרוזה. ציירתי שיחי סברס וכתבתי ראש־רחביה, כאן זה מתחיל.

● **מהשיחה שלנו יכול להשתמע, כאילו אתה מצייר את נמל יפו ואת סימטות ירושלים.**

אני לא מצייר את נמל יפו ולא את סימטות ירושלים. אני מצייר ציור עכשווי של שנות השמונים. אני רואה בציור שלי נוף.

● **איפה החבאת את כל הציורים עד עכשיו?**

אני מצייר הרבה שנים, למגירה. עכשיו יצאתי מהמגירה, כי אני חושב שהגיע הזמן.

● **רפי לביא, בביקורת על התערוכה שלך, כתב: „כניסה חזקה להיכל האמנות." איך אתה מתייחס לביקורת?**

זה נעים לקרוא ביקורות טובות. קראתי גם ביקורות פחות טובות. קראתי ביקורות מהימנות וביקורת אחת, בג'רוזלם פוסט, חצי מכסחת. אני לא מתרגש מביקורת. אני יודע מה אני עושה, מה הבעיות שלי ולאן אני הולך. הביקורת לא תאמר לי מה לעשות.

● **אנשים קונים את הציורים שלך?**

קונים. אבל אותי יותר מעניין שאנשים באים, ואני שומע כל הזמן משפט אחד שחוזר על עצמו: „הפתעה, הפתעה, הפתעה." בשבילי התערוכה היא התנסות חדשה, למדתי ממנה הרבה מאוד גם על יחסי גלריה ואמן.

שרית ישי

קיץ בלי מני

מ ה יכול להיות יותר מהנה מאשר בילוי של ליל־קיץ על כרי־דשא נר־חבים, מסביב לבריכת־שחיה מלאה במים כחולים וצלולים, עם כיסאות־נוח מסביב לה, עם פירות ומשקאות בשפע, עם קי־שוטים של בלונים צבעוניים וכתובות מוארות באש ואנשים לבושים בבגדיי שבת לבנים וגוחים, רחוק מן הרעש ה־תל־אביבי. כל זה היה שם, בכפר־הנופש קיסרית, אך משום מה הפך האירוע, ש־

לא בעבודה היו מנחה התוכנית מני פאר והתחקירנית היפה של **שעה טובה**, דליה מור. בעוד שמני בא למסיבה בין הראשונים, איחרה דליה לאירוע, אך מיד נקראה להתייעצות קצרה עם מני בעניין אירגון המסיבה.

מפיק במים הוא אהרון („ארלה") ליד השלט הענק שצ כמוהו, אך כולם העדיפו להישאר יבשים.

אבא ובת הם במאי הקולנוע אהרון שמי ובתו איריס שמי, זמרת **בלהקת** סקס ליד אירס יושב גם החבר הקבוע שלה, יוסי מזור. „אני כבר מרביץ לה," התלוצץ האב. המסיבה, אשר היתה אמורה להיות אירוע עליז, הפכה למיפגש חב משעמם, כשהמוסיקה היחידה ברקע היתה אות התוכנית, ולא מוסיקת דיסקו רעשנית כנהוג ה

קארין דונסקי הדוגמנית במשק־פי־שמש צבעוניים ושימלה לבנה וחשופה עם שיער ארוך וגלי.

יפות, יפות היו שרית צמח (מימין), מורה למוסיקה, עם הזמר צביקה פיק ועם תבל לשעבר, רינה מור. בתמונה מימין: מירית שם־אור, אשתו צביקה פיק, בחולצת מחשוף עשויה מפאייטים צבעוניים, ואשר שערה היה שזור צמות וחרוז הרבה מאמץ ורצון טוב הושקעו בתיכנון המסיבה ובקישוט המקום וההענות המוזמנים היתה מלא

מאנדי רייס־דייוויס באה ארצה לביקור קצר ונראתה שזו־פה ובשיער ארוך. היא באה עם בתה, דנה שאולי, ועם חבר חדש אנגלי.

תתפיה התקבצו ליד הבריכה כדי לחגוג

ולדפינגר, מפיק התוכנית, שקפץ לבריכה ושחה במים. ארלה ציפה שגם אורחים אחרים יעשו ארלה חגג באותו יום גם את יום הולדתו.

את יום־הולדתו ה־37, ושבא מירושלים עם אשתו עמיאלה. היו שם התחקירנים, התפאורנים, הצלמים ושאר עובדים. ה־אמנים שהופיעו במשך השנתיים האחרו־נות בתוכנית, באו בהרכב מלא. אך בכל זאת עזבו כולם עם ההרגשה, כי המסיבה היתה יכולה להיות עליזה יותר, שמחה יותר, ומשום מה לא היתה כזאת.

✱ איציק קול ואורי דן

מנכ"ל אולפני הרצליה, איציק קול, שהחלים מהתקף אולקוס, בא סמסי־בה עם אשתו נעמי וסיפר כי למחרת היום הוא טס לארצות־הברית, כדי לשמש שופט בתחרות־יופי אמריקאית. „מה שמטריד אותם זה הסיליקונים בשדיים," אמר איציק, שביים והפיק את תעמולת הבחירות של המערך, „אך מה שמעסיק אותי הן ההכנות לקראת הבחירות הבאות."

העיתונאי אורי דן הסביר, כי „למעשה המערך ניצח בבחירות, גם אם כולם חושבים שהליכוד ניצח." עמיתיו העיתו־נאים שהיו במקום שאלו אותו, אם יבלו בעתיד במחנות־מעצר נוחים או שיאלצו לסבול גם שם.

המלחין אלדד שרים, עם מבט דומנטי בעיניים, אמר: „איזה מקום נהדר פה! התחתנתי כאן, לפני שנים אחדות, ואש־

הם מראיינים גם סוסים

או לפחות כך זה ניראה, כא־שר סוס לבן ועליז אחד מעוב־די המלון, השתתף בטכס הקצר וההיתולי של הבאת הלפיד להדלקת הכתובת **שעה טובה**.

שיער החליטה לגדל רותי גלזר, מעצבת־האופנה הירושלמית שסימן ההיכר שלה הוא הקרחת המבהיקה שלה. „בגלל הקרחת אני לא מצליחה למצוא עבודה, ולכן החלטתי לגדל שיער שיגיע לי עד הכתפיים," אמרה. על אוזנה טגיל ענק.

האלוף במילואים רחבעם („גנדי") זאבי בא עם אשתו יעל, תפס מקום טוב באמ־צע, על אחד מכיסאות־הנוח, ונשאר שם כל הערב. שדר הספורט אלכס גילעדי, השוהה בלונדון, קפץ ארצה לחופשה ב־אילת ובא למסיבה כדי לגלות כי „עכ־שיו אני בליגה ב׳, כבר לא אומרים לי שלום כמו פעם."

כולם ניסו לנחש כמה כסף הוציאה הטלוויזיה על כל העניין, אך התברר כי בעלי כפר־הנופש עשו את המסיבה על חשבונם. הטלוויזיה השתתפה רק בסכום זעום.

תחיה אדר ■

✱ מאחרי הקלעים ובתחתית הבריכה

מנדי רייס־דייוויס באה עם בתה דנה ועם חתיך־צמוד־אנגלי לחופשת־קיץ, וסיפרה כי היא עומדת להשתתף בהצגה חדשה בלונדון. ח"כ עקיבא נוף בא עם חברתו, רותי הולצמן, הנמצאת בהריון מתקדם. כולם התיישבו על כיס־אות־הנוח או על הדשא וציפו לתוכנית כלשהי. לבסוף עלה מני פאר על הבמה, הציג את כל עובדי התוכנית, הנמצאים תמיד מאחרי הקלעים. כאשר הציע לאר־גן בבריכה מישחק כדור־ים נגד נציגי העיתונות שבמקום, העיר לו מישהו כי העיתונאים כולם כבר נמצאים עמוק ב־תחתית הבריכה.

המוסיקה היחידה שהושמעה היתה ה־צלילים הפותחים את שעה טובה מדי ליל שישי, והמלצרים עברו עם מגשים, עלי־הם היה עוף מטוגן ודגן מטוגן בשומשום.

היחידי שלא נסע דרך רחוקה היה דגי זיידל „הצדיק", המתגורר בבית שכן ל־קיסרית.

בגלל הווילות השכנות לא השמיעו מו־סיקה של דיסקו, כדי לא להפריע את מנוחת השכנים, ואחרי שהוגשו כל העו־גות התחילו האנשים להתפזר. מני היה אחרון החוגגים. הוא הגיע הביתה בחמש לפנות בוקר.

עייף היה חיים („ויויאן") הרצוג, שעמד בראש מערכת הבחירות של המערך. הוא חיפש מנוחה על אחד מכיסאות־הנוח במקום. לידו אשתו אורה.

אמור היה להיות מסיבה עליזה, למיפגש חברתי שקט ומשעמם. מי שבא למסיבה כדי לרקוד לצלילי מוסיקה רעשנית, הת־אכזב. מי שבא כדי לחזות בתוכנית אמ־נותית עשירה, גם כן התאכזב. והמסיבה, שנערכה לכבוד צאתה של תוכנית הטל־וויזיה שעה טובה לחופשת־קיץ, הפכה לאירוע שלא היה בו לא מלח ולא פיל־פל. סתם פגישה של 600 איש, שכולם נטלו חלק במשך השנתיים האחרונות בתוכנית הטלוויזיה, אם כמרואיינים כ־עובדי התוכנית.

הרבה מאמץ הושקע בתיכנון המסיבה ובקישוט המקום היפה להפליא, וההיענות של המוזמנים היתה כמעט מלאה. מנחה התוכנית, מני פאר, היה בין הראשונים שבאו למקום, וכן מפיק התוכנית אהרון („ארלה") גולדפינגר, שחגג באותו היום

תי, ענת, הנמצאת בחודש התשיעי ל־הריונה עוד יכולה ללדת כאן."

✱ ירדנה ארזי ואלכס גלעדי

התחקירנית גוני סביר גילתה, כי היא נמצאת בחודש השישי, „דבר שהצלחתי להסתיר עד עכשיו, אך יותר אי־אפשר." הזמרת ירדנה ארזי באה עם חברה, נתן תומר, והציגה גיזרה דקה מאוד. „אני בדיאטה," הסבירה, ואיש לא הבין מדוע, כי היא רזה מאוד ממילא. הזמר צביקה פיק בא עם ג'ונאס מימון, הלשעבר של פנינה רוזנבלום, והתחמק מעיני הצלמים כאשר עמדה לידו חתיכה כלשהי.

רחל מרחלת על כל העולם

היה עצוב וכבר שמח

לרגע קצרצר אחד, שאיש לא הצליח להבחין בו, היה עצוב לפנינה רוזנ־בלום, הידועה בציבור כזוהרת. תוכנית היחיד שלה, שהיתה גם תוכנית היחיד של הבדרן יואל שר, ירדה מהבמה לאחר עשר הצגות בדיוק.

אך לאחר אותו רגע קצרצר שוב צהלה פנינה ושמחה, והסיבה, לא להאמין — רומן חדש. שם המאושר הוא דייוויד בורשטיין, עשיר אוסטרלי גרוש, שאשתו חיה בארץ והוא קופץ מדי פעם לבקר אותה ואת ילדיו.

וכך, באחד הביקורים, הסתנוור דייוויד מפנינה, וגם פנינה לא נשארה, איך אומ־רים, אדישה לקסמיו. לעומת־זאת אדישה עכשיו פנינה לקסמיו של אהובה הקודם, ג'ונאס מיימון, שגם הוא מצידו אדיש לקסמיה, אבל לעומת־זאת אינו אדיש לקסמיה של צביה גליצקי, שהיא גם אחותה של השחקנית יונה אליאן, ש־היא גם אשתו של הזמר ששי קשת.

פנינה רוזנבלום
לא אדישה

אהבה ומוסיקה

החוגים הדתיים מכירים אותו היטב, אך גם אחת כמוני, העוקבת אחרי השירה החסידית, ופסטיבלים חסידיים וירושלמיים, ורואה איך הוא זוכה שם תמיד באחד המקומות הראשונים, מכירה אותו את מונה רוזנבלום, הנחשב היום כמס' 1 בשירה החסידית. בטלוויזיה, בתוכניות הדת, הוא המנהל המוסיקלי המבוקש ביותר.

מונה, שהוא גבר כבן שלושים, תמיד הסתיר את אהבותיו, עד לשבוע זה.

הפעם התגלתה אהבתו במלוא הדרה. מונה צעד אל מתחת לחופה עם חסידה דתית אמיתית, שאת שמה לא גילינו מפאת צניעותה. הוא חגג את נישואיו בפאר והדר בהתאם למסורת ולשיבעת הברכות. אותי מעניין אם מונה יקדיש לאשתו החסודה והאהובה שיר חסידי, אולי משהו משיר השירים?

אל - אל
אל הילל

משה הילל מזכיר לכם משהו? ננסה שוב: הצנחן המזמר? נזכרתם? יופי, כי יש סיפור.

למשה לא כל־כך הלך בזמן האחרון. בזימרה לא הלך לא אי־אי־אי. גם העסקים היו קצת בשפל המדרגה, כי בפאב אל־הילל, שפתח לפני כחצי שנה, שתו קצת יותר מדי על חשבון הברון, וקצת פחות מדי על חשבון הקליינטים. המקום גם לא היה מסודר כל־כך מבחינת הרשויות ודברים כאלה. ומכיוון שצרות, כידוע, באות בשלישיות, התחילו ליחשושים רמים מאוד שגם העניינים שבין משה ואשתו, שרית, לא כל־כך... וכל זה, אמרו, משום שאחיה של שרית היה שותפו של משה לעסקים, וכשבעסקים לא הולך, בין השותפים לא שורה הידידות.

אלא שעכשיו, כך אומרים, התחילו ה־עניינים לשוב ולהסתדר. משה החליט שאח זה אח, ואשה זה אשה, והוא ושרית שוב כמו זוג יונים והפעמונים מצלצלים על צוואר החסידה, כי שרית כבר בחודש השלישי להריונה. ואם זה לא מספיק בשביל האושר, אז משה גם הקליט כמה שירים חדשים, שמצליחים די יפה ברדיו, ואני שולחת לכולם בירכת אל־אל־הילל.

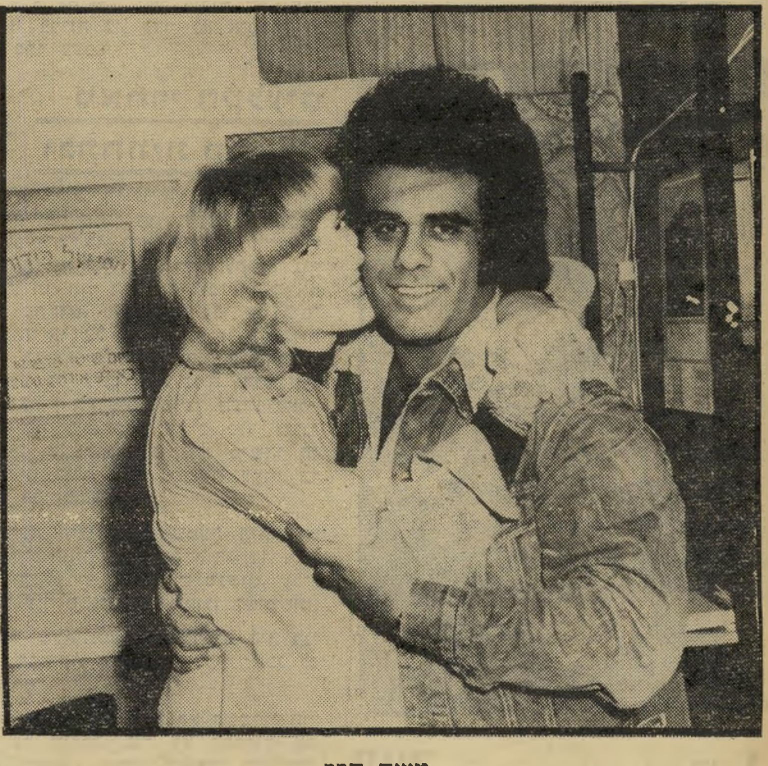

משה הלל
אח זה אח ואשה זה אשה

שוברת הלבבות

פעם היתה שחקנית ושמה נעמי כפרי, שחוץ מזה שהיתה שחקנית, היתה שוברת לבבות אמיתית. בהתחלה הביא אותה הבמאי דני ליטאי ונתן לה תפקיד ב־הצגתו כה לחי. לא עבר זמן רב, ודני עזב למען נעמי את אשתו. אלא שאז, בהצגה, הכירה נעמי כפרי את הזמר דני מסינג, שהיה אז בתחילת דרכו. מיד עשתה נעמי תרגיל לדני ליטאי ושברה את לבבו, והלכה והתאהבה לה בדני מסינג. ולא סתם התאהבה, אלא שהיה גם תכל'ס: השניים התחתנו, לא לפני שדני מסינג עזב למען הנישואין האלה את אשתו ואת ילדיו.

אלא שגם הנישואין האלה לא ארכו זמן רב, ולב שבור נוסף יצא לדרך. דני מסינג נסע לאמריקה לחפש את מזלו. ואילו נעמי עזבה את שדות המישחק והפכה עורכת־סרטים. והנה, שוב נרשמה נעמי לנישואין, הפעם מדובר בצייר־סטיריקאי, דודו גבע, וכל העיר מקווה שליבו לא יישבר.

נעמי כפרי
העיר מקווה

שוטר במקום זאב

מה שנראה משונה מאוד על אנשים רגילים, יכול להיראות רגיל מאוד על אנשים לא רגילים, וזהו בדיוק הסיפור הבא.

זוכרים את אלי הזאב, אותה דמות ססגונית ואלימה מאנשי הרב כהנא, זה שהיה מעורב בקטטות ומכות, ושבסוף התברר שעבד פעם למען האפ־בי־אי? אותו אלי הזאב נהרג בחברון לפני יותר משנה, ויחד עימו עוד חמישה מבחורי ישיבת ההסדר. אלי הזאב דנן הותיר אחריו אלמנה, ושמה שושנה הזאב. לאנשי צוות העולם הזה, שביקשו לדבר עם האל־מנה ולצלם אותה, היו צרות צרורות, ועניינים עם המישטרה ואפילו מישפט.

שושנה הזאב
מזל טוב

גלעד ברטוב
צרות צרורות

בחקירת המישטרה טיפל אז קצין מיש־טרה צעיר, ושמו גלעד ברטוב (גוטנס־קי), שעשה את העבודה במסירות רבה מאוד־מאוד.

והנה, מה רוצה המזל, שממש לא מזמן מתפרסמת מודעה בעיתון המודיע, עיתונה של אגודת ישראל, ומה כתוב במודעה? ששושנה הזאב, אלמנתו של אלי, וקצין המישטרה, גלעד ברטוב, עומדים לבוא בברית הנישואין.

כמו שראיתי את זה קפצתי כנשוכת־נחש, ושאלתי את שושנה בעצמה אם יש אמת בפירסום, ושושנה לא רק אישרה שכך באמת עומדים הדברים, אלא אפילו אמרה: „אני שמחה שהעולם הזה מאחל לי מזל טוב לרגל נישואי.״

מאחל, גם מאחל.

(המשך מעמוד 38)
„החבל הזה בא לפתור את מצפון העירייה? המצפון הזה נראה בעיני עגום."

אלי עטר (19) יושב בנחת על החבל. הוא עבד בעבר כמציל, אולם כל מה שקורה היום בחוף אינו מטריד אותו. „אני על עצמי יודע לשמור," הוא אומר באדישות, וממשיך לנוח על החבל.

עמודי־ברזל, חבל, פקחים ו־שוטרים הם נוף חדש בחופים. קהל אדיש המתגנב אל הים — זהו ספורט חדש בחופים, שבהם ננטשו תחנות־ההצלה ממצילים. נשאלת השאלה: מי יגיש סיוע מיקצועי נכון בשעת טביעה.

„אנחנו דורשים מהעיריה שתחזיר לעבודה שיבעה מצילים, ושתאייש שלוש תחנות־הצלה שנסגרו העונה," מבהיר אברהם לוי, מוועד המצילים. בחודשיים שבהם נוקטים המצילים בעיצומים, מתו בטביעה שישה אנשים. העירייה מחרישה. היא מצפה שהציבור יהיה סיבלני.

● 8.5.81 — קורבן 1

טבע בחוף פרישמן תייר, סימונס דיין (58), שהגיע לישראל מאנגליה. הוא התגורר במלון סיטי, השוכן ברחוב מפו בתל־אביב, וירד לרחוץ בים „גלי שקט" (לפי הגדרת המצילים).

בשעה 15.00 מצאו את גופתו צפה במרחק 40 מטר מהחוף. מצילים לא היו באותה שעה בחוף, ונערים ששחו בים משו אותו. הודעה נמסרה למישפחתו בלונדון.

● 5.6.81 — קורבן 2

טבע בחוף הילטון־דרום ראובן ג'ורג' (60). מביתו שברחוב שלו 7 בתל־אביב הוא ירד לרחוץ בים. בשעה 8.30 בבוקר, במרחק 45 מטר מהחוף, גילו אותו מתרחציח, שמיהרו לקרוא למציל מתחנת־ההצלה שבחוף הילטון־צפון. אחד מהמצילים מיהר לשחות אל הגופה, ומשה אותה מהמים בעזרת גלגל־הצלה.

חוף זה, הילטון־דרום, אינו מאוייש השנה. תחנת־ההצלה שפעלה בו בעונה הקודמת נסגרה בשל הצימצומים. מסוכת־ההצלה בחוף הילטון־צפון מביטים המצילים לכיוון צפון בלבד, מכיוון שתחנתם פונה לכיוון זה, והם אינם מסתכלים ממרום סוכתם אל חוף הילטון־דרום.

● 23.6.81 — קורבן 3

טבעה, באותו חוף, הילטון דרום, חנה אפרגאן (14), שהגיעה לחוף מהישוב עמישב שליד פתח־תיקווה. ביום הראשון לחופשת־הקיץ, בתום שנת הלימודים, הגיעה לחוף, כדי להנות מטבילה ראשונה העונה במים הצוננים.

בשעה 11.30 הבחין בה החייל שלמה מקמל במרחק 65 מטר מהחוף. יחד עם הנער סימון פרלזון, שהגיע למקום על גבי גלשן, הם הוציאו אותה לחוף, ומיהרו להזעיק מציל מתחנת־ההצלה בחוף הילטון־צפון.

אותה שעה היה חוף הילטון־דרום הומה בקהל, שהתעלם מההוראה: „מערבולות, אסור לשחות בחוף ללא מצילים." קהל זה שחה בים, וגם נהנה מכל שירותי־החוף הניתנים במקום (כיסאות, מיזנון, ומיקלחות.)

שלושה ימים היתה הילדה חנה אפראגן מחוברת למכונת־הנשמה במחלקה לטיפול נמרץ בבית־החולים הדסה בתל־אביב. בבוקר היום הרביעי הפסיקה לנשום.

● 26.6.81 — קורבן 4

טבע בחוף צ'ארלס קלור הנער חלד חאמדי (17), שהגיע לחוף ממחנה הפליטים בלטה, שליד שכם. בשעה 10.45 בבוקר, כשהים במצב „גלי נוח", גילה אחיו הצעיר של חלד את הגופה הצפה במרחק שני מטרים מהחוף. הוא מיהר לקרוא לעזרה מציל מתחנת־ההצלה בחוף בוגרשוב, במרחק 210 מטר.

● 7.7.81 — קורבן 5

● 7.7.81 — קורבן 6

טבעו בחוף גורדון, ליד קיר

(המשך בעמוד 48)

הקשר התורכי

הרשת שהפעילה את הקשר התורכי. למטה מימין: דינה אהרוני. מעליה (בחולצה לבנה): בעלה, הרצל אהרוני. באמצע (עם ז'קט של עור): דויד טבארי, עבריין נמלט של חזר לארץ עד היום. מעליו (בחולצה שחורה): ליז טבארי, אשתו של דויד. משמאל: שלמה זאד

השבוע, כשנה לאחר שהחל המישפט, נגזר דינם של שניים מנאשמי „הקשר התורכי". הרצל אהרוני וחיים זאדה נדונו ל־12 שנות מאסר כל אחד.

בנימוקים לגזר־דינה קבעה השופטת ויקטוריה אוסטרובסקי־כהן:

„החדרת כמות עצומה כזאת של סם קשה לארץ כמוה כפעולה עויינת נגד אזרחי המדינה. הסם יכול להגיע ולפגוע באזרחים ובחיילים, במבוגרים ובקטינים, ואין צורך לחזור ולהרחיב את הדיבור על התוצאות המחרידות של התמכרות להירואין. לפי העובדות, כפי שנקבעו על־ידי, שני הנאשמים אינם שליחים או בלדרים או מפיצים. הם משתייכים לכנופייה חסרת־מצפון, אשר בשביל בצע כסף ובשביל רווח עצום התארגנה לצורך מיבצע הברחה גדול זה. הנאשמים היו בין אלה אשר היו עשויים לקבל לידיהם את המישלוח.

„אין זה חשוב ואין זה קובע מה היה חלקו של כל אחד מהנאשמים באירגון ובמימון המיבצע, אשר בוצע על־ידי אותו ,אכבר' האלמוני, אשר שלח שני קילוגרם הירואין, כמעט טהור, באמצעותו של תמר הפרסי."

עד כאן גזר־הדין.

בעשור האחרון חלה עליה תלולה בשימוש בסם ההירואין בישראל. אחת הסיבות העיקריות לכך היתה גל המתנדבים האמריקאי, שהגיע אחרי מילחמת 1967. את הביקוש הקטן שנוצר החליטו לנצל גורמים פליליים. הללו הרחיבו את הביקוש, ועימו את השוק. מחירו היקר של ההירואין, והקשיים שבהברחתו, אילצו קבוצות של סוחרי סמים קלים יותר, כחשיש וגלולות למיניהן, להתחבר יחד. הם השקיעו בשותפות כסף, ולעתים הבריחו חשיש בכמויות גדולות לאירופה, כדי לממן את הבאת ההירואין, בעיקר מתורכיה ומאיראן.

בראש אחת מאותן קבוצות עמד דויד טבארי, סוחר סמים ממוצא פרסי, שנהג לנסוע לתורכיה לעתים קרובות לרגל עסקיו. שם פגש סוחר־סמים פרסי אמיד בשם אכבר. שותפיו של טבארי היו הרצל אהרוני, שעסק בסחר עופות בשוק העליה בתל־אביב, וחיים זאדה, אזרח עובד צה"ל מחולון, שהביא לשותפות גם את בנו שלמה, שהיה נרקומן.

טבארי נסע לתורכיה עם הכסף שגייס, ושם התברר לו כי הכסף אינו מספיק לקניית שני קילוגרם.

הוא טילפן להרצל אהרוני, וביק ממנו לבוא לתורכיה עם יתר הכסף. אהרוני נסע אל טבאר ושהה שם כשבוע, עד לביצוע העיסקה.

מחירם של שני קילוגרם הירוא בתורכיה היה 15 אלף דולר הקילוגרם. בארץ נמכרת סחורה במחיר של 15 מיליוני לירו הקילוגרם — רווח של אלף אחוז בערך.

ההירואין התורכי נשלח ליש ראל כשהוא ארוז בתוך רשמקו הבלדר היה צעיר פרסי בשם דהר זביח קרסל. כאשר הגיע לישראל לפני יותר משנה, המתינה לו מישטרה בנמל־התעופה בן־גוריו שם נעצר. אך השוטרים החליט להשתמש בו כדי להפיל בפח א הכנופייה כולה, וניתן לקרסל המשיך לבית־מלון בבת־ים, ש אמור היה ליצור קשר עם שולחי

„הג'ינג'ית המבולבלת" שינתה את עדותה בבית־המישפט וסיפקה את ההוכחה לקשר בין אנשי החבורה

צייד הסמים במכונית מישטרה, בשעת פעולה, פקד חביב שוויקי, ראש מחלק סמים מיבצעי ארצי. שוויקי, הניצב בראש היחידה המייוחדת, מופקד על המאבק בלווייתני הסמים הקשים הפועלים בישראל ומחוצה לה. בצמרת המישטרה זכה שוויקי להערכה שכן ההצלחות של יחידתו העלו את יוקרת המישטרה. שוויקי עשה את שירותו הצבאי ביחידה מובחרת.

מתים רק פעם אחת

הרצל אהרוני הגיע לאר יום אחרי קרסל, ויום א לאחר מכן שיגר אהרוני את אשת דינה, ואת לידה, אשתו של דוי טבארי, ליצור קשר עם דהר ולהביא את ההירואין. הנשי חזרו בלי החומר. למחרת טיל דהרם אל חיים זאדה. זה ביק מהפרסי לבוא לדירה, ברחוב גיי סות השיריון 8, שם התגורר זילפה, אימה של דינה אהרונ

(המשך בעמוד 46

דן בן־אמוץ על עמוס קינן: מב׳ין שנינו אתה אלוף השמאלץ הרומנטי והמתקתק

עמוס קינן על דן בן־אמוץ: יוצר ללא כלים, החוצב אנדרטה מחומר שאינו קיים

מכות מתחת לחגורה

בצל מערכת־הבחירות וספיחיה התנהל בחמשת השבועות האחרונים תלת־קרב עוקץ צני בין שלושה מכוכבי העיתונות העברית: הסופרים עמוס קינן, אפריים קישון ודן בן־אמוץ. הכוחות לא היו שקולים: מול עמוס קינן (שכתב את דבריו בצהרון „ידיעות אחרונות") התייצבו שני יריבים (שהשתמשו בדפי „מעריב"). דן בן־אמוץ מצא בקרב הזה את ההזדמנות לחזור ולתת למדורו את שם הטור שהיה לו בשעתו ב„העולם הזה" — „הנהלת חשבונות". השלושה מכירים היטב איש את רעהו, ומחסלים חשבונות בלי רחמים.

„העולם הזה" מביא כאן קטעים נבחרים מהקרב שהתנהל בכלים שבורים על דפי גיליונות סוף־השבוע של שני הצהרונים, מאחר שמי שאינו קורא את „ידיעות אחרונות" ואת „מעריב" כאחד לא היה יכול לעקוב אחר מהלכיו המדוייקים.

אפריים קישון
„סוף־סוף סופר"

קינן: בן־אמוץ פנה לנוער המאונן

אני יודע שגיבון כתב ספר כזה על רומי. אבל השם טוב, כי המיקרה דומה. שקיעתו ונפילתו של קישון דומות לאלו של האימפריה הרומית.

קודם כל, קרה משהו לאוייב: בעוד אנו מפתיעים אותו ללא הרף מ־1948 ועד 1967, הנה קם הוא עלינו להפתיענו ביום כיפור 1973.

שנית: סאלח שבתי התעורר מתרדמה עמוקה והתחיל לדבר את העברית של עצמו.

של עצמו: לא של בן־אמוץ, לא של אפרים.

סאלח שבתי אמר אשכרה דאווין, חנטריש מסטול, ואז שני החנטרישים של העבר הקרוב נעשו מסטולים ולא ידעו כלל היכן הם.

חוץ מזה, ארבינקא נכנס לבית־הסוהר בעוון מעילה וסאלח שבתי נעשה ראש־עיר.

חוץ מזה, סאלח שבתי הפסיק להיות פועל־דחק ונהיה קבלן: מפני שהערבים באו לעבוד במקומו.

קישון, שהוא ציוני משחר נעוריו, לא היה מסוגל להיות ביטוי לאהבת־המולדת ולאהבת העבודה של הפועל הערבי. הוא נשבר.

קישון נשאר **ללא אלמנט.**

מה פירוש המילה אלמנט? **פירושה הוא: קהל הקוראים הטבעי שלך בארצך הטבעית האורגאנית שלך.**

קהל הקוראים של קישון נעלם מארץ־ישראל.

דן בן־אמוץ, גבר מזדקן, פנה באורח טיבעי אל הנוער המאונן. במיקרה של צרה וחירום, כל אחד פונה אל השורשים האמיתיים שלו.

קישון, אילמלא היתה ציונות ואילמלא היה/ציוני, היה נעשה כיום סופר מכובד בתוך התרבות האוסטרו־הונגרית־גרמנית.

דן, שהוא סופר פחות גדול מקישון, פשוט החליף את הצדי"ק של הציונות באות אחרת, אם גם בתוך אותו אל"ף בי"ת. קישון חזר אל השורשים: כמו הרצל, אשר בבזל הקים את מדינת־היהודים, חזר לציריך.

היום הוא סופר גרמני — מה שהוא היה בעצם כל הזמן וגם צריך היה להיות. הוא הימר על תופעה חולפת, נכשל — אך חזר בו, כי היה לו לאן. לדן אין לאן לחזור בו.

קישון: אין רכילות עלי

בלי הרייך השלישי

הקולגים שלי בארץ קנאן, עמוס יקירי, המעלימים מקוראיהם בעיקביות מרשימה את 26 השפות הנוספות, שבהן מודפסים ספרי, ועיתים מצליחים באופן יחסי יותר מאשר בגרמניה (למשל ביוגוסלאוויה, מה אתה אומר על זה?), החלו לנגן לאחרונה על המיתר הנאצי האחד והבודד 24 שעות ביממה. לא עוד ידיעה אחת, לא עוד רכילות כלשהי על אודותי בלי להזכיר, בחבילה אחת, גם את הרייך השלישי. „הפליטונאי א. קישון, הפופולארי במיוחד בגרמניה, ערך ברמת־גן מסיבת יום־הולדת לבתו רנה"...

ועכשיו בא גם עמוס ומסיק מן העובדה, שאני נמצא זה כמה חודשים בשווייצריה, כי אני סופר גרמני, אשר „חזר לשורשיו האמיתיים". האם אתה מעוניין לדעת לאיזו חברה טובה נכנסת, באיזה קרנבל משוגה אתה משתתף, עמוס יקירי? הנה לך מיספר דוגמות להנאתך:

במוסף הארץ נכתב, למשל, ש„קישון הוא ליצן־החצר של גרמניה".

„קוויזלינג", מתקן את המוסף הפסל יגאל תומרקין בחותם, „שכל מישטר פאשיסטי היה מתגאה בו." תומרקין אף מוצא, שאני גזען, ומוסיף כראיה ש„סאלח שבתי הוא מין שאנדור הונגרי, והשוטר אזולאי הוא מין מיקלוש." אכן, עמוס יקירי, עליכם לבוא לידי קונסנסוס לאומי, אתה והפסל: האם סאלח הוא ממוצא הונגרי או ממוצא גרמני, עלי לדעת זאת בהקדם.

בן־אמוץ: תלמיד מפגר

ליד חנוך לוין

ל קירו־של־קישון,

אתחיל בווידוי שכלאתי בקרבי כל עוד התעלמת ממנו או כתבת עלי, ברגעי־חולשה, כמה מלים טובות (שוודאי לא סלחת לעצמך).

אני מכיר בארץ הזו סופרים גדולים ממך, ציירים מוכשרים ממך, עיתונאים טובים וחשובים ממך ושניים־שלושה משקיפים ופרשנים רציניים ויסודיים ממך (בתחום המחזאות אתה נופל מניסים אלוני ובתחום הסאטירה אתה נראה כתלמיד מפגר ליד חנוך לוין). אבל עלי להודות שבתחום אחד אין שני לך בארץ. בתחום האבסורד, שום סופר או עיתונאי, שום מנהיג פוליטי או שר בממשלה, אינו מגיע לקרסוליך. אתה מלך האבסורד! בקרב חסרי־הדעת המבקשים להעמיד פנים של אינטלקטואלים, רבים מעריצי־אבסורדיך ותסידיהם השוטים.

קינן: כישלונו של קישון

אפרים קישון לא ניסה להעמיד פנים שהוא מה שאיננו, לא לקח לעצמו זהות שאולה.

אפרים קישון היה בטוח שהוא אנחנו. שאותה מהות שהוא מבטא אותה, היא המהות שלנו.

לאפרים קישון יש גם מה שאין לדן: יש לו כוח ויש לו כלים. בכוחו ובכליו הצליח לזמן־מה לחולל פלא: כמו שהוא חשב שהוא אנחנו, כך למשך זמן מה חשבנו אנחנו, שאנחנו הוא, קישון — הוא וכל מה שהוא מבטא, הוא והמטען הרוחני־ריגשי־היסטורי־אידיאולוגי שלו.

כישלונו של קישון הוא טרגדיה, וטרגדיה של כולנו.

זה כישלונה של ציונות אשכנזית קרתנית מעמד־בינונית, אשר קיוותה בכל ליבה לכונן כאן עיירה גאה ועצמאית, עיירה שיש לה צבא אדיר, גטו של פרנסות־אוויר, אבל עם זיקפת אדירים, עיירה החיה על גויים של שבת — יהודים ולא יהודים — ואף רודה בהם ביד רמה.

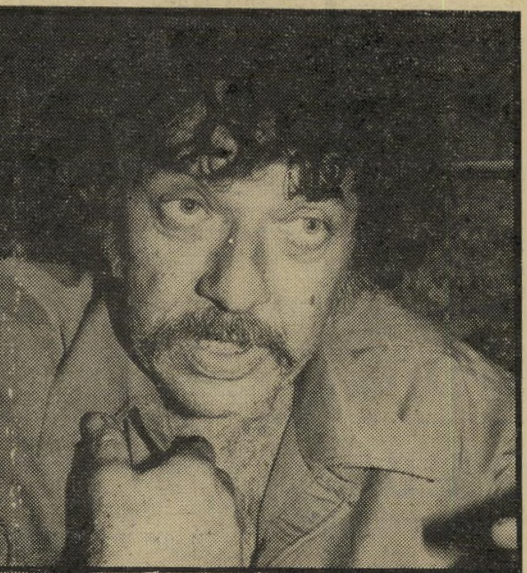

דן בן־אמוץ (1981)
„גבר מזדקן"

קישון: סוף־סוף לא בדחן

בטרם אסביר את עצמי, עלי להודות לך מקרב לב על שקראת לי סופר ברשימתך, ולא פליטונאי או בדחן, כמקובל בחברה הטובה. באמת תודה לך. טרם זכיתי בארצנו לכבוד כזה. אתה ערכת לי ממש פרמיירה. שכן בשום אנתולוגיה עברית על ספרות או על המחזה המקורי, בשום קובץ, חוברת או מסה מסוג זה לא תמצא את שמי אפילו בזכוכית מגדלת, עמוס יקירי. הנני סוד צבאי, חומר מסווג. על תריסרי הספרים שלי המופצים על פי כדור הארץ, ואשר הפכו אותי בתרגומיהם השונים לסאטיריקן בכיר בעולם, פורסמה עד עכשיו ידיעה אחת ויחידה בעתונות שלנו: מיספר החשבון שלי בבנק שווייצרי.

קישון: כור מחצבתך הגאלי

„רגע, חושבים."
כך אומר סאלח שבתי, קרוב לוודאי בגרמנית. אם אינני טועה, ידידי עמוס, גם אתה שהיית בשעתך כמה שנים טובות בצרפת, ואיש לא טרח להאשים אותך, שחזרת לכור־מחצבתך הגאלי. יתר על כן, בשום עיתון לא פורסם מיספר חשבון הצ׳קים שלך, ולא זה של דניאל ברנבוים ויעקב אגם. שום עיתון לא שאל איזה רשיון־ישיבה קיבל גיבור האומה אבי כהן משילטונות העיר ליברפול, או דני קרוון משלטונות איטליה. האם ראית אי־פעם בעיתונינו כותרות רועשות של קידוש הלבנה על אודות שפע הזמרים, הציירים, המנצחים, המפיקים, הכנרים, השחקנים, האדריכלים והפרופסורים־בשנת־השבתון, שיצאו את הארץ בתוקף מיקצועם לתקופה קצרה או ארוכה יותר כדבר המובן מאליו?

האינך מוצא, עמוס ידידי, שלתסביך הרדיפה שלי יסודות איתנים?

קינן: האלמנט של קישון נגמר

קישון הוא סופר יותר גדול מדן בן־אמוץ, פילוסוף יותר גדול, וכמובן מהמר הרבה יותר מזהיר.

אם דן ידע ללמד את הזאטוטים איך אבא שלהם היה מדבר, קישון ידע ללמד את האבות איך הזאטוטים שלהם ידברו.

קישון לימד את הבורגנים הזעירים החדשים להגיד שאמש גמזו אותם בפוקר. קישון לא למד אמש ולא למד גימוז מאיש לפניו. בניגוד לדן בן־אמוץ שלמד עברית, קישון יצר עברית. את העברית של קישון למדו, דיברו, שיחקו על הבמה ועל המסך וחיו אותה, עד שהאלמנט של קישון נגמר. זה לקח זמן לא קטן.

קישון: הקהל שלך

לא מצטמצם?

במאמרך קשרת את גורלי עם זה של הצבר־העולה דן בן־אמוץ, שגם הקהל שלו נעלם, לפי הרגשתך. אליבא דאמת, אינני חסיד גדול לעיסקות־חבילה בשדה האמנות והתרבות, כי מישהו תמיד מרוויח מן השידוך

דן בן־אמוץ מראיין את עמוס קינן (1960)
„כי מזיון תצא תורה"

הכפוי, ומישהו תמיד מפסיד בו. אבל אם כבר עיסקת־חבילה, מדוע לא עם עמוס קינן? האם הקהל שלך אינו הולך ומצטמצם בקצב ריבוי שידורי הצבע, יקירי, האם מדורך הסאטירי לשעבר „דעתו של עוזי" איננו ערך מוזיאלי היום, כלום אינך סובל כמונו משינוי הערכים הזוחלים בארץ הצבי?

מה קרה, אתה שואל?

שום דבר לא קרה. פשוט הזדקנו, ידידי הטוב, שנינו ביחד. לא הקוראים נעלמו, אלא נעורינו חלפו ללא שוב, שלנו ושל הקוראים. אנחנו נהיה עוד מעט בני שישים, אם זכרוני אינו מטעני. באוטובוס היו מוסרים לנו היום את מקומם ילדי הקוראים שלנו, אילו נסענו עוד באוטובוסים. אנחנו בגיל המעבר, יקירי, שאל את הרופא שלך. כדי להבין מה קורה אתנו, אינך חייב לבנות עוד תיאוריות משלך ולאסוף עדויות — די להסתכל במראה.

קינן: ילקוט הכזבים

הוא אוסף של הומור דהוי

דן בן־אמוץ הגיע לארץ־ישראל כמה וכמה שנים טובות לפני אפרים. דן בן־אמוץ השליך את בגדי הגלות שלו לאש עוד בערב הראשון. הוא הימר על ארץ־ישראל.

דן, כמו מהמר טוב, כאמור, הלך עד הסוף. הוא אפילו למד איך להיוולד אחורנית. הוא למד את שירי הילדים ואת פיטפוט התינוקות, הוא למד איך סבתא וסבא היו מספרים לו מעשיות מזמן התורכים. אילו היו לו סבא וסבתא שראו את התורכים. למי שמסתכל על חיינו ועל חווייתנו בעין בלתי מזויינת — וזיונים כידוע זה לא הכל — דן בן־אמוץ היה הביטוי, אם לא ההתגלמות של ארץ ישראל.

קשה לקבוע בוודאות אם היה זה הוא שהמציא את הנוסטאלגיה, אבל מה שבטוח הוא, שהאיש למד את המיקצוע כאילו המציא אותו. ילקוט הכזבים הוא אוסף של הומור דהוי, שהתאים מאין כמותו למציאות דהויה, שרצתה לזכור את עצמה כאשר היתה צעירה ויפה — אבל כבר לא ידעה איך זה נראה ואיך זה נשמע. שום אדם סנילי אינו מצליח להיזכר איזה זאטוט נהדר הוא היה, ואולי זאת אחת מהגדרותיה של הסניליות.

בן־אמוץ: אתה אלוף השמאלץ

אתה מדבר על שמאלץ בן־אמוצי, אבל מבין שנינו אתה אלוף השמאלץ הרומנטי המתקתק (ועוד אחזור אל כתיבתך הסאכארינית על נוף ארצך ומולדתך, אם רק לא תנטוש את המערכה, שאני מקווה להמשיך כאן, עד שאמצא לי נושא משעשע יותר לעסוק בו).

אתה מדבר בהתנפחות על תרבות, כאילו זו נפחה נשמתה במאה ה־19. בעיניך, כמו בעיני הבריטים, מיפעל פוספאטים הורס ומשחית את הדרו הקדום של המידבר ושל הנוף התנ"כי, אשר הונצח בפעם האחרונה על־ידי רוברטס. הרומנטיקה המבחילה שלך משתקפת היטב בציוריך האינפאנטיליים, שנראים כאילו נתלשו מספר עשה זאת בעצמך, בו התלמיד ממלא את החלל שבין הקווים בצבעים ממוספרים.

קישון: שם חיבה יוחנן רשת

רק עיתון אחד נענה לתחנוני: המבקר הספרותי של הארץ יורם ברונובסקי, הכותב בשם־החיבה יוחנן רשת, הקדיש לי עשרים שורות שלמות. יורשה לי להעתיק לפחות את התחלת ביקורתו הספרותית:

„למי שנגעל מן העברית הגמלונית, המאולצת והעלובה של אפרים קישון צריך להזכיר, כמובן, את העובדה, שקישון הוא עולה חדש שאין לבוא אליו בדרישות מוגזמות. אלא שאז יכול אותו נגעל היפותטי לטעון, שהצרה היא, שקישון כמו אינו מכיר במוגבלותו ומגושמותו הלשונית אלא להיפך, מחשיב כנראה את עצמו אשף לשוני, ומתבדח כל הזמן עם ובתוך המדיום הזר והמתנכר לו הזה, הלשון העברית. הוא חושב, שהוא מצחיק בכותבו התחכמויות לשון אוויליות..."

בן־אמוץ: הריר שהם מפרישים

אתה רוצה לזכות בכבוד ובהערכה של איזה יוחנן רשת או חלזונות אחרים מסוגו המתקדמים על גבי הריר שהם מפרישים במוספים לספרות — קח דוגמה מקינן יקירך. בניגוד לקהל הקוראים שלך קהל קוראי ספריו „הרציניים" של קינן לא נעלם. הוא עדיין לא הגיע אליו ועל כך כל הכבוד לו — אין מה לדבר. אני מקווה מאוד שהוא ימשיך ללכת בדרכו הספרותית בלי לשנות כיוון. אם יום אחד הוא יתחיל לכתוב ספרים על חייו בצורה מובנת ולא מנוכרת (כפי שהוא יודע לכתוב רשימות פוליטיות) הקהל עוד עלול לרכוש את ספריו שעוד יתורגמו לשפות זרות ואני מכיר את נשמתו הרגישה של קינן. ביום בו יאלץ לפתוח חשבון בשווייץ הוא ימות משברון לבב, לא הייתי רוצה שיגיע לידי כך. אני מאחל לו שנים ארוכות של כתיבה רצינית שאיש לא יקרא אותה.

קינן: בן־אמוץ הוא סופר שיטחי

דן בן־אמוץ הימר על התכחשות לזהותו, ושאל לעצמו לצורך נוחיותו את מה שנראה לו באותה שעה כזהות המבטיחה ביותר: הצבר. ארץ ישראל. היפה.

אילו היתה הצבריות מציאות של ממש ולא אופנה שיקרית, היתה לבטח מצמיחה פרי הילולים טעים ועסיסי יותר מבן־אמוץ. אפילו סופר שיטחי ובעל כישרון מאוד קטן כמו בן־אמוץ, יכול היה להפיק מתוך מציאות אמיתית משהו יותר עמוק מ„מה נשמע" ומשהו פיוטי יותר מילקוט הכזבים. השמאלץ הבן־אמוצי, שנגמר לו הסוס מהר, היה כישלון כפול, איפוא: כישלונו של יוצר ללא כלי־יצירה לחצוב אנדרטה מחומר שאינו קיים.

נכון שעם בעיית הזיוניונים יש לו הכלים להתמודד. הצרה היא שאנדרטה הבנויה מחומר זה, בהכרח אינה עומדת לעד. עד הנה בן־אמוץ כפנומן חברתי של חיי התרבות. ואשר לבעיותיו האישיות, כיצד להשקיע בשווייץ את האתנן שהוא גובה עבור הזיוניונים שלו, נקווה שימשיך לעמוד בהן.

בן־אמוץ:

אוננות אינטלקטואלית

אתה מבקש שיתייחסו אליך בהערכה, בכבוד וברצינות — תתחיל לכתוב ספרים שלא יימכרו, שאיש לא יבין אותם ואיש לא ירצה לקרוא אותם. קח דוגמה מקינן למשל. הממזר הזה יודע את הסוד. כתיבתו העיתונאית היא בשביל ההמונים, לצרכי פרנסה בלבד (הרי מוכרחים להתקיים איכשהו) אבל כשהוא עוסק בספרות הוא עושה כל מה שביכולתו כדי שספריו לא יימכרו חלילה יותר מאשר במחצית או רבע המהדורה הראשונה. הוא לא כותב בשביל הקוראים. הוא, חביבי, כותב את האוננות האינטלקטואלית שלו בשביל הנצח. ומי שכותב בשביל הנצח אסור לו שיבינו ויעריכו אותו בעודו בחיים. עליו לכתוב בצורה מנוכרת, אזוטרית וסתומה ככל האפשר. רק כך יש לו סיכוי שאחד הפאראזיטים, אחד הכתבנים המתוסכלים המתפרנסים בעיתונות משפיכת דמם או ליקוק פצעיהם של יוצרים, „יגלה" אותו להמונים הנבערים ויעניק לו את התואר החשוב „סופר". עליך להודות שסופרים מעטים במדינה זו השיגו את המטרה הנאה שקינן הציב לעצמו. כישלונו כסופר הוא הצלחתו הגדולה ביותר.

קינן: לתרגם את הזיונים ליפאנית

אני, אישית, מכיר בארץ הזאת שקרן אחד או שניים, שפיתחו מיומנות מיקצועית מסויימת, והם מסוגלים לשבח ולקלס סופר שהוא תועבת נפשם, בידיעה שזוהי השקעה טובה, ושהמיקצוע מחייב. התקווה שלך, אפרים, היא שאולי עוד כמה שקרנים יהפכו למיקצוענים, ואז יום אחד לפתע תזכה להתייחסות, לביקורת במוסף ספרותי, ורק אתה ואני נדע שפשוט לא היתה להם

עמוס קינן (1981)
„צ'ילבה, צ'ילבה, צ'ילבתי"

ברירה, סוף־סוף הם עוסקים באחד המיקצועות העתיקים שבעולם, ולא תמיד חובה לאהוב את הלקוח.

אישית, אני מאחל לך כל טוב, ומקווה, כמוך, שעוד נריב ועוד נתגושש ללא רחמים, כי לא אתה ולא אני ראויים לרחמים, נשאיר את רחמינו לזקוקים להם.

למשל: אולי אתה יכול להשתדל שיתרגמו את הזיונים של בן־אמוץ ליפאנית ולגרמנית, כי מזיון תצא תורה.

בן־אמוץ: האנדרטה שלי

תעמוד הלילה

אל תחשוב קינן שאינני מעריך ומוקיר את דאגתך. אני ממש אסיר תודה לך שהזכרת לקישון את עניין תרגום ספרי האחרונים ליפאנית וגרמנית. המנוול הזה מנסה להתעלם מהעניין, על אף המיכתבים והמיברקים הרבים ששיגרתי לו לשווייץ בנדון. אתה יודע מה אני מוכן לעשות בשבילך כאות הוקרה לשתדלנותך? אני מוכן להשפיע על זמורה־ביתן־מודן שירכשו את ספריך בתחנה ושואה 2 ויתרגמו אותם לעברית. איך אני בשבילך צ'ילבה, צ'ילבה, צ'ילבתי?

אה כן. עוד משהו. אתה מודה שעם בעיית הזיוניונים יש לי הכלים להתמודד, אבל — וכאן אתה מכניס לי שטוזה — „הצרה היא שאנדרטה הבנויה מחומר זה, בהכרח אינה עומדת לעד." קינן חלושי, אתה פוזל ללא הרף לעבר הנצח — לא אני. אחרי — המבול! אחר מותי, שיישרף העולם עם כל כתבי וכתביך! אני — תאמין לי — די לי בכך שהאנדרטה שלי תעמוד לי הלילה ומחר בין חמש ושבע.

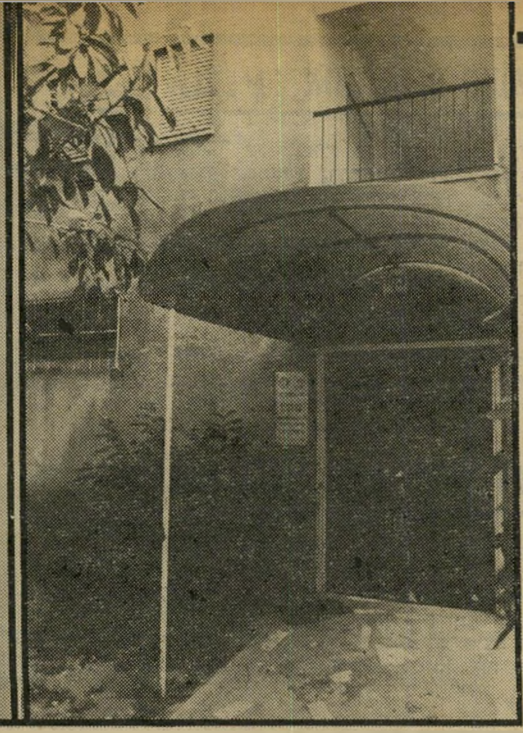

הכניסה למכון

בפינה שקטה, ברחוב שלמה המלך בתל־אביב, מצביעים השלטים על הכניסה למכון העיסוי. המכון ממוקם בקומה התחתונה של בית דירות, והכניסה אליו היא דרך החצר. הדיירים לא חשדו במאומה. במשך כמה שבועות נהגו שוטרי מחלק המוסר לארוב ללקוחות שיצאו מהמכון אחרי הטיפול, ולגבות מהם עדויות על טיבו של הטיפול.

הכל תלוי

לכאורה, הכל נראה בסדר. המקום: רח' שלמה המלך, מס' 103, תל־אביב. השילוט המפורט שבכניסה לחצר הבית, מבהיר: קופת־חולים ישובית — רופאים פרטיים. בחדר־הקבלה הנקי מקדמת את פניך אחות צעירה, בחלוק לבן. את דמי־התשלום עבור הטיפול עליך למסור לקופאי המבוגר שיושב בכניסה.

אך למעשה, מתחת לחלוק הלבן, האחות אינה לובשת מאומה. למונח „קופת־חולים ישובית" אין שום הסבר הגיוני, והאחיות שבמקום, האמורות להתמחות במסג' פרה־רפואי, עברו קורס שארך ארבע שעות בילבד. המדריכים השאירו למתלמדות כר נרחב לדמיון ולאינטואיציה הבריאה שלהן.

ב־29 ביוני, בשעות הצהריים, פשטה המישטרה על קופת־החולים הישובית, ועצרה שש צעירות שעבדו במקום, את המנהל, אדם פעילן, ושני עוזרים, מאיר ברוך ושלמה פולק.

הדוקטור אדם פעילן ואחיו, שניהם מעל לגיל שבעים, לבני־שיער ועייפים מהחיים, הובאו לפני השופט אהוד ולך, שנתבקש על־ידי המישטרה לעצרם בגלל ניהול מכון שעסק, בין היתר, גם במתן שירותים מיניים.

מן העדויות התברר, כי קופת־החולים הזו היתה מפרסמת מודעות בעיתונים, שהציעו קורס למסג'יסטיות רפואיות. כל בחורה שנקלעה למקום בעיקבות המודעה, היתה עוברת קורס מזורז של ארבע שעות, שנועד לה לבדה. לדברי החשודים, העביר את הקורס הפרטי הזה אדם בשם מנשה, שמקצועו המקורי נהג. הוא היה מבקש מהמתלמדת להתפשט, והיה מעביר את ה„שיעור" על גופה. אחרי ארבע שעות כאלה, היתה המתלמדת „מסג'יסטית מומחית".

„ביד או בפה"

מנשה טרם נעצר, כיוון שלא נמצא, אבל חלק מהבחורות שעבדו במכון כבר נחקרו. הן באו בתמימות ללמוד מקצוע. מכיוון שאופנת מכוני־המסג' כמעט שנעלמה מן הנוף הישראלי, בגלל פסיקת בית־המישפט־העליון, שראה בהם בתי־בושת, משכו המודעות נערות, שהתכוונו ללמוד מסג' רפואי כמיקצוע מכובד.

במקום היו ארבעה חדרונים קטנים, שעל דלתו של כל אחד מהם היתה קבועה נורית זעירה, שנועדה להזהיר מפני פשיטת המישטרה. הלקוחות היו מגיעים לקופת־החולים ללא כל תלונות על מצב בריאותם, והיו נשלחים למסג'. לנערות לא הוסבר, כנראה, על־ידי החשודים מה עליהן לעשות, אבל אם לא הסכימו לדרישות הלקוח, נקראו למישרדו של הרופא־המנהל והלה היה מבקשן להיות נחמדות ללקוחות. בדרך כלל קיבלו הלקוחות הרפיה ללא קיום מגע מיני מושלם. אבל כמה מהבחורות טענו, כי אחת העובדות היתה נוהגת גם לקיים מגע מיני מושלם. היא עצמה הכחישה זאת, והודתה רק בגרימת הרפיות למיניהן.

בין העדויות שגבתה המישטרה מצויה עדות של קטינה, שהוזמנה

הקשר התורכי

(המשך מעמוד 43)
להביא עימו את ההירואין. אנשי מישטרה הורו לדהרם לתבוע זאדה שיגיע בעצמו למלון, בטואנה שהפרסי אינו מסוגל למצוא ת הכתובת.

זאדה הגיע למלון, ודהרם הניח ת הרשמקול בתוך מכוניתו. ביתו רגע הקיפו אנשי המישטרה ת זאדה ועצרו אותו, ולמחרת צרו את הרצל אהרוני ואת שתי נשים.

כל העצורים הכחישו כל קשר נניין. זהותן של שתי הנשים שאלו על דהרם בבית־המלון, א היתה ידועה למישטרה באותו לב. פקד חביב שוויקי, שפקד י המיבצע, רק חשד כי לידה בארי, עקרת־בית דוברת פרסית ם לשתי בנות, היא אחת הנשים היו במלון. רק לאחר שאמר לה זוהתה על־ידי אחד העובדים מלון, נשברה והודתה כי באה שאול בתום לב על חבילה ובה גדי ילדים, שבעלה היה אמור ולוח כמינהגו.

עדותה בבית־המישפט היתה

סניגורית קפלן
עדות כבושה

מבולבלת, והיו בה סתירות רבות. וחלט להכריז עליה כעל עדה־עויינת. אך אחרי 11 ימים של הפסקה במישפט, חלה בו תפנית דאמתית. לידה טבארי הודתה פתע בקשר שבינה ובין הרצל הרוני, ששיגר אותה למלון בדמות אשתו. היא גם סיפרה בעלה, דויד טבארי, נהג להכותה והתעלל בה. לדבריה, החליטה מר את האמת, „מתים רק פעם זת." בעת העדות נראתה לידה מבולבלת, דיברה על איומים בטלפון ולא היתה יציבה. אך עדותה תקבלה. בעלה, דויד טבארי, וכרז עבריין נמלט.

עורכת־הדין היפהפייה, הד"ר דינה קפלן, שייצגה את הרצל הרוני, הגישה מאוחר יותר ערעור על פסק־הדין, בטענה שעדותה של לידה טבארי היתה „עדות כבושה" — מונח מישפטי המתאר עדות שאין להאמין בה. הפרקליטה טענה גם כי העדויות היו נסיבתיות, אולי מחשידות, אך לא מספיקות לביסוס ההרשעה.

תוצאות מישפט זה היוו חוליה בשרשרת ארוכה של הצלחות המישטרה בתקופה האחרונה. הצלחות אלה, שלוו בתפיסות סם רבות, גרמו להאמרת מחירים בשוק הסמים. בפרשה זו הצליחה המישטרה להניח ידה על שורה ארוכה של דמויות, שהיו מוכרות למישטרה מזה שנים:

- דויד אמטטני טבארי, סוחר סמים בעל עבר פלילי, המשועבד בעצמו להירואין, כיום עבריין נמלט.
- הרצל אהרוני, בן 28, שהסתבך בעבר בתיגרות אלימות בשוק עליה.
- אשתו, דינה, ו־זימה זילפה־זיווה. אביה של זו נרצח לפני כמה שנים על־ידי מאהבה של אימה, כאשר נמצאו במצב אינטימי. הרצח אירע בדירה ברחוב גייסות השיריון 8, לשם אמור היה להגיע הבלדר הפרסי.
- חיים זאדה, בן 54, עובד צה"ל שהיה מוכר כמתעסק בסמים, ובנו שלמה, שהצליח להימלט מהמישטרה אחרי מעצרו של אביו, אך נתפס לאחר חודשיים בחולון, במירדף מלווה יריות. שלמה זאדה ממתין היום למישפטו.

אופיום במרצדס

חיסול הרשת האחרונה בא לאחר שורה של הצלחות אחרות —

- לפני כשלושה חודשים נתפסה הבלדרית חיה ולדמן מבתים עם קילוגרם הירואין, ונדונה לחמש שנות מאסר.
- השנה נתפסה אנגליה בשם ז'אנט ג'ונל, שבתחתית הכפולה של תיקה נמצאו 900 גרם הירואין. היא נשפטה למאסר ארוך.
- לא מכבר חוסלה רשת של מבריחי חשיש בדואים, שהבריחה את הסם ממצרייב לישראל. הללו נתפסו באיזור הג'ורה שבפיתחת־רפיח, שנחשב עד לאחרונה לגיזרה בטוחה לסוחרי־סמים.
- חוסלה רשת שהבריחה סמים בכל רחבי המיזרח התיכון, ואשר בראשה עמד ארמני, תושב מיזרח ירושלים, ושמו מטוסיאן. עם רשת זאת שיתף פעולה איש או"ם אוסטרי, שניסה להבריח 63 קילוגרם אופיום במכונית מרצדס. האוסטרי נדון ל־30 חודשי מאסר ומטוסיאן נדון לשבע שנות מאסר.

לפני כחודשיים נתפסו שני יהודים גרוזינים, מוצגר שווילי ויצחק בשדה דזאגאשווילי בשדה־התעופה בן־גוריון, כשעמדו להוציא מן הארץ תיק שהכיל 23 קילוגרם חשיש.

בפברואר 1981 הגיע לארץ יעקב רפאלי, תושב שכונת־התיקווה. הוא הגיע מיוון ובמיזוודתו נמצא קילוגרם הירואין. רפאלי הסכים לשתף פעולה עם המישטרה, שהבטיחה להמליץ על הקלה בעונשו. המטרה היתה ללכוד את ראש הרשת, שימעון בן־משה, תושב אזור, שהמתין בתורכיה.

רק לאחר שקיבל אישור מרפאלי, שהסם הגיע בשלום, חזר בן־משה ארצה. הוא הגיע לביתו של רפאלי, שם קיבל את „החומר", שהיה מורכב הפעם מקמח וסוכר ענבים. בדרכו החוצה, עטה עליו המישטרה. הוא נעצר, ומישפטו מתנהל בימים אלה. רפאלי, הבלדר, נדון לחמש שנות מאסר.

הצלחות אלה אינן מקריות. במישטרה נוטים לייחס אותן לצוות שבראשו עומד פקד חביב שוויקי. צוות זה הוקם בעיקבות אחת ההמלצות של ועדת־שימרון לבדיקת מצב הפשיעה בארץ. לאחר שהוועדה דנה בהחמרת הפשיעה, היתה אחת מהמלצותיה להקים יחידה ארצית לטיפול בעבירות סמים, שהיקפן חורג מתחום טיפולן של תחנות־מישטרה מקומיות. רשתות המפיצות סמים פועלות לעתים קרובות בהיקף ארצי, ואף מפתחות קשרים בינלאומיים.

בעיקבות ההמלצה הוקם ציוות סמים מיבצעי ארצי, שהורכב מאנשי מישטרה מובחרים, בעלי ניסיון רב בנושאי סמים, בילוש ומודיעין. בראשו הועמד צעיר נמרץ, הפקד חביב שוויקי. השיטה שבה פעל הצוות בנושא הסמים היתה חדשה. אנשי הצוות לא עסקו ב„תופעה", אלא התרכזו ב„יעדי־אדם", במילים אחרות — באנשים שהיקף פעילותם בענף היתה חריגה. המטרה היתה לתפוס אנשים אלה בשעת מעשה, כאשר הם מבצעים עיסקות פליליות.

נעמי ארווה

„הבחורות לא לבשו דבר מתחת לחלוק", מספרת אחת העובדות במכון העיסוי הרפואי המכובד, שלטענת המישטרה היה בית־בושת

למישרדו של הרופא, כדי להעניק לו מסג'. ואז סגר את הדלת וביצע בה מעשה מגונה.

המישטרה ממשיכה לחקור חשדות על הונאת הנערות שביקשו ללמוד מיקצוע בקופ"ח, על ניהול בית־בושת וגם על עבירות של מס־הכנסה.

מספרת ברכה כהן*, קצוצת שיער בת 23 מחולון:

קשה לי לדבר על מה שהיה, אני בקושי יכולה היום להסתכל לבת שלי בת השנתיים בעיניים. כל כך אני מרגישה מזוהמת.

הגעתי לקופת־חולים ישובית דרך מודעה בעיתון, שאותה ראיתי לפני כמה חודשים. מצבי הכספי היה גרוע מאוד באותה התקופה. התגרשתי מבעלי והייתי צריכה לדאוג לפרנסתי ולפרנסת הבת שלי, שרון. המודעה בעיתון נראתה לי עניינית. נערות, בואו לימדו מסג' בקופת־חולים, מיקצוע מעניין ו־שכר גבוה. לרגע לא היססתי. מי ידע שקופת־חולים ישובית אינה קופת־חולים רגילה? גם כשהגעתי למקום לא נראה לי שום דבר חשוד. אדם פעילן קיבל אותי לשיחה. הוא הסביר לי את העבודה.

* שם בדוי.

פחות או יותר, והיה חביב מאוד. בסוף השיחה הוא גם הזהיר אותי שיהיו בחורים שיבקשו ממני לעשות להם הרפיה מינית. לא הבנתי מה זה, והוא הסביר לי שיש גברים שמבקשים מהמסג'יסטיות לעשות להם ביד או בפה. הוא אמר לי לסרב להם ולשלוח אותם לקופה מיד. היתה לי הרגשה מוזרה לגבי האזהרה שלו, אבל העובדה שהזהיר אותי, ואסר עלי לעשות הרפיה מינית, השקיטה אותי.

המקום נראה סולידי לגמרי. הדבר היחידי המוזר שם היו המנורות בתאים, שיכלו להבהב ולהזהיר את הבחורות בשעת סכנה. על איזה סכנה דיברו, לא ידעתי. גם לא טרחו להסביר לי.

הבחורות שעבדו שם היו רובן צעירות ונחמדות מאוד. מילבדן היו שם גם שלמה פולק ומאיר ברוך, אנשים מבוגרים וחביבים, שעבדו בדרך כלל על הקופה, ו־היפנו את הלקוחות לתאים, שבהם חיכו הנערות.

עוד באותו היום קיבלתי שיעור בעיסוי מבחור בשם מנשה, שעבורו שילמתי מאה שקלים. מנשה העביר לי ולעוד כמה בחורות חדשות שיעור של שלוש שעות בערך. הוא הדגים לנו כיצד עושים מסג' והתחלתי לעבוד עוד באותו היום, אחרי השיעור.

היום הראשון עבר בסדר, עשיתי מסג' לשני גברים מבוגרים, שהיו נחמדים מאוד ולא באו אלי בדרישות מייוחדות. כשגמרנו לעבוד, נסעתי הביתה עם בחורה שהיתה ותיקה במקום. בדרך היא שאלה אותי אם עשיתי למישהו הרפיה, אמרתי לה שלא והוספתי שאין לי שום כוונה לעשות כך. היא צחקה ואמרה לי: „ברכה, דבר ראשון, אי־אפשר לעבוד במכון בלי לעשות את זה, ודבר שני, שתדעי לך שמזה מרוויחים הרבה כסף. הגברים אוהבים את זה ו־נותנים לנו טיפים גבוהים."

הייתי המומה לגמרי. פתאום נזכרתי בכל מיני דברים שלא שמתי לב אליהם קודם — העובדה שכולן הסתובבו שם רק בחלוק לבן ובלי שום דבר מתחת, החיבוקים ו־הבדיחות עם הלקוחות. פתאום

בטיב העיסוי

הבנתי את הכל.

באותו יום הייתי בטוחה שלעולם לא אחזור למקום הזה, אבל בערב, אחרי שהשכבתי את הילדה, עשיתי חושבים. הכסף חסר לנו, הייתי שקועה בחובות איומים, ואולי זוהי הדרך לצאת מהבוץ שבו שקעתי. למחרת חזרתי לעבודה, כשהחלטתי נחושה לעזוב את המקום ברגע שאגמור להחזיר את החובות שלי.

„חכי, גם תורך יגיע"

לקוחות באו והלכו. חלק ביקשו הרפיה מינית וחלק לא. היו כאלה שבאו רק לשבת ולדבר. כך הם התפרקו — בשיחה.

הסתרתי את הסיפור הזה מהמישפחה שלי. אמא שלי אשה מבוגרת, וידעתי שהדבר יכול לפגוע בבריאותה בצורה קשה מאוד. גרע בבריאוהת בצורה קשה מאוד. הרווחתי הרבה כסף. קיבלתי טיפים של 5000 לירות ויותר, בנוסף למשכורת הבסיסית. וזה מה שהחזיק אותי שם.

מהבחורות הוותיקות יותר שמעתי סיפורים מזעזעים. סיפרו שפעילן מנסה להתעסק עם הבחורות ולבקש מהן מסג' והרפיות. בחורה שאיתה התיידדתי אמרה לי: „חכי הכי, ברכה, גם תורך יגיע." ובאמת, תורי הגיע מהר מאוד.

ימים מעטים לאחר שהתחלתי לעבוד, ניגש אלי פעילן וביקש ממני להישאר איתו אחרי שעות העבודה ולעשות לו מסג'. סירבתי. באותו היום ברחתי הביתה יותר מוקדם.

זמן קצר אחרי שהתחלתי לעבוד היתה הפשיטה של המישטרה. עצרו אותנו והחזיקו אותנו 48 שעות במעצר. הדברים האלה שקרו לי נראו לי כל כך לא אמיתיים — הם נראו לי חלק מסרט מפחיד או מסיפור רע. כמובן, שהמישפחה שלי היתה צריכה להגיע לבית־המישפט ולהוציא אותי בערבות. כך גם נודע להם הכל. כל המישפחות שהגיעו לבית־המישפט כדי להוציא את הילדות שלהן בערבות היו המומות. היו שם בעלים ששמעו לראשונה את האמת על מה שעושות הנשים שלהם בעבודה. היו אמהות ואבות. המעצר עצמו היה חוויה משפילה, למרות שבמישטרה התייחסו אלינו יפה מאוד, ועשו הכל כדי שנוכל לצאת משם מהר.

במידה מסויימת טוב שזה קרה. המעצר הביא סוף לכל הסיפור הזה. מי יודע כמה זמן עוד הייתי ממשיכה לעבוד, ואם הייתי מוצאת את הכוח הדרוש כדי לקום ולעזוב, למרות כל הפיתויים הכספיים. מזל שהסיוט הזה נגמר.

עד כאן סיפורה של ברכה.

דניאלה ועקנין* מחולון, יפהפיה בת 21, מתקשה עדיין לעכל את החוויה שעברה.

מספרת דניאלה:

לפני שבועיים נתקלתי במודעה של קופת־חולים ישובית. המודעה עשתה עלי רושם טוב, והלכתי למקום בשביל לבדוק מה בדיוק הם מציעים. תמיד רציתי להיות אחות ולעבוד עם אנשים.

„אמא חשדה"

פגשתי שם את הפרופסור והיתה לנו שיחה שבה הוא סיפר לי שהמוסד הוא מוסד רפואי ותיק ומכובד. ביקשתי ממנו לפרט ולהסביר, ואמרתי לו שאם זה לא חוקי אני לא מוכנה לעבוד שם. הפרופסור הרגיע אותי ואמר לי שאין בעיה כזאת. הוא גם הבטיח לי שילמדו אותי לעשות מסג' לאנשים חולים, ושאקבל הסמכה.

כשחזרתי הביתה וסיפרתי לאמא שלי, היא מיד התחילה לחשוד, וביקשה להיפגש עם הפרופסור. הוא הסכים להיפגש איתה ונתן לי אפילו מיכתב בשבילה, עם החותמת שלו כרופא מוסמך. המיכתב די הרגיע את אמא שלי, והחלטנו שאלך לעבוד שם לתקופת נסיון.

ביום הראשון שלי בעבודה נעצרנו כולנו על־ידי המישטרה. הספקתי להיות שם שעה אחת וז... הייתי בשוק. איזה בושות! ... ידעתי בכלל מה הולך שם.

כשהגענו לבית־המישפט, ושמע... את הסיפורים של שאר הבחור... פשוט לא האמנתי. המישט... שיחררה אותי למחרת. בהתח... לא האמינו שזה היה היום הרא... שלי בעבודה. זה נראה להם תיר... פשוט מדי. אבל אחר כך, כשה... שהייתי זרה לכל הבחורים שע... תצפיות על המקום, האמינו לי. ... הסיפור הזה זיעזע אותי. א... מזל שהדברים קרו כך, ושי... הספקתי להתחיל לעבוד שם ולה... כנס לכל הבוץ הזה.

* שם בדוי.

עד כאן סיפורה של דניאלה.

דניאלה היא בחורה פשוטה נעימה, שהחיים לא האירו ... פנים. בגיל 17 נישאה לחבר מי... דות, ואחרי שנה ילדה את ב... הראשון, שהוא עיוור ומפגר מליד... האם הצעירה כרעה תחת נ... העול הפתאומי שהוטל עליה. ה... לא זכתה גם להדרכה כלשהי בנו... לטיפול בילד המוגבל. שנה לא... הולדת הבן התגרשה מבעלה וחזו... לגור בבית הוריה שבחולון.

הדוקטור פעילן מכחיש את ... עדויות שמטילות בו דופי. ה... שכר להגנתו את עורכי־הדין נ... קנת ועימנואל ידידיה וטען להגנ... כי שורש העניין נעוץ בסיכסו... עבודה בין אחד העובדים וההנהל... לדבריו המוסד שהוא מנהל ה... מוסד מכובד, המוכר על־ידי שי... טנוות הבריאות.

לדברי פעילן, גם שאר העדוי... ניגבו מפי עובדים שפוטרו מעב... דתם ושרצו לפגוע בשם הטוב ש... המוסד ובמנהלו. לדבריו חשז... ההנהלה בטוהר המידות של כ... מן הבחורות שהועסקו במוסד, התלוננה על כך במישטרה.

פעילן על מעצרו, בטענה שהו... סובל ממחלת־לב קשה והמעצ... עלול להחמיר את מצבו. ביר... המישפט דחה את העירעור.

כתב־אישום עדיין לא הוגש, א... הפרשה הסתבכה בינתיים, כשעל... החשד ששוטר מסויים נהג לפקו... את המקום מפעם לפעם וכי ש... טרת אחת אף עבדה בו.

מעשה שנעצרה

ביום הראשון לעבודתה כמע... נעצרה דניאלה ועקנין על־ידי מישטרה. הבחורות שהסכימו לספר את סיפורן לכתבת **העולם הזה**, בי... שו שלא לפרסם את שמותיהן. בתמונה: דניאלה בחדרה שבבית הור...

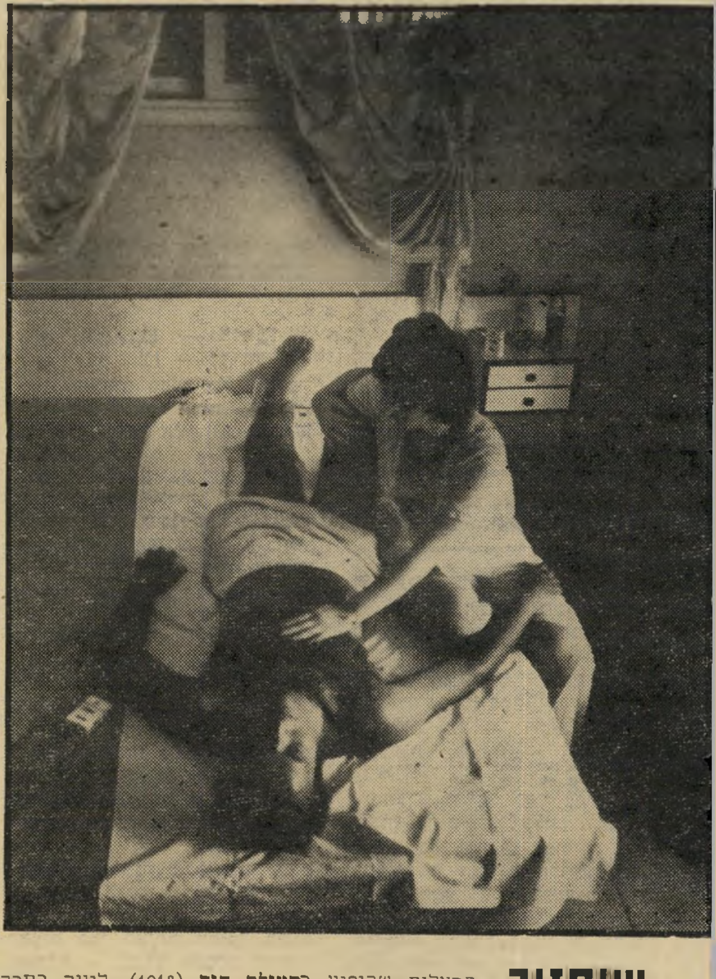

שיחזור

התצלום שהופיע ב**העולם הזה** (1918), ליווה כתבה של זאב יפת. היתה זו כתבת־תחקיר מייוחדת על מכוני־העיסוי בתל־אביב, שעוררו בזמנו שערוריה. בתמונה: העיתונאי יפת זוכה בעיסוי, באחד ממכוני העיסוי שפעלו בעיר, במיסגרת הכתבה.

(המשך מעמוד 15)

ברתו. בדרך לחיפה סיפרה ל־
רתה את התוכנית לגילוי הק־
: אם אמנם זהו קשר, יערך
א־ספק ניסיון נוסף לפגוע ב־
ון, וצריך להשתמש בו כפיתיון
ללכוד את המתנקשים. חשדה
רנה היה מופנה אל כל חוג
ריהם של שחקני הניבחרת,
ן רק למכרים היתה גישה אלי־
. ביניהם חייב להימצא הבוגד.
בינתיים, בדרך לחיפה, אסף
ון שני חיילים. לא חלף זמן
, ואחד מהם כיוון את נישקו
אלון, והודיעו שהם אינם חיי־
אמיתיים, ושאלון חטוף, ו־
יו לעצור את מכוניתו לצד הד־

אותה — ולמען דבר צודק זה אני נלחם.״

ועל כך משיב אלון: „לוא היית מרגיש את אהבת המולדת שאותה מרגיש כל צעיר ארץ־ישראלי פשוט לארץ־ישראל, ואותה מרגיש כל יהודי בגולה הרוצה לשוב ולחיות במולדת הניצחית, היית מבין מדוע אנו מוכנים להקריב את חיינו למען נוכל לחיות כולנו כבני־חורין בכל ארצנו! אבל אתה בעל־מום בנפשך — אינך מרגיש שום אהבה לארץ מולדתך, שבה נולדת אתה, ובה נולד עמך.״

ואלון ממשיך בוויכוח עם הבוגד: „הכל יודעים יפה, ואנחנו חוזרים ומצהירים זאת ללא הרף, בית־החולים הדסה. הם עשו מעשי זוועה שלא יתוארו!

„אולם בחורינו, לוחמינו המעטים, השיבו מכה על מכה, ולאט־לאט היטו את כפות המאזניים של המילחמה לטובתנו... הלוחמים הערבים התמוטטו מעוצמת הסתערותנו ונסו, ובעקבותיהם נסו מן הערים והישובים הערביים גם התושבים הערבים. כי הם, שרצו לשתות את דמן של אימותנו ולנפץ אל הקירות את ראשי ילדינו, ולהרוס, לאבד ולהשמיד את כולנו עד האיש האחרון — הם היו בטוחים שאנחנו נרצה לעשות להם גם כן אותם הדברים...

וכך נוצרה בעיית הפליטים —

הירות - רעל! סיפרי ילדים הנראים כתמימים,
וכרים דיעות קדומות והיסטוריה מסולפת

. החוטפים גילו את אקדחו של
ון, ואחר־כך הרדימוהו.
כשבי גילה אלון שהוא נמצא
ברת ידידו, רפי, וסגן־מאמן ה־
נחרת, אביתר עציון.
ומי השובים?
אירגון מחבלים ערבי, אשר
ה בוגדים ישראלים משתפים
מו,״ היא התשובה, ומי שמשתף
ולה עם החוטפים אינו אלא ה־
מן הלאומי, אברהם הגלילי!

אקדחי מאוזר לחוטפים

יצד נעשה המאמן הלאומי
בוגד מסוכן? רפי, השוער,
ביר זאת לאלון. הסובייטים וה־
בים נבהלו מהאפשרות, שבאלי־
העולם ישחקו „עברים וער־
באחווה גמורה, בניבחרת הל־
מית הארץ־ישראלית בכדורגל״.
למנוע זאת, הוקם אירגון־
בלים ערבי מיוחד: „וניתנו לו
צעים בלתי־מוגבלים ואנשים
שרים — וביניהם אחד מטובי
הפנטים בעולם הערבי, וכן קיש־
את אירגון־המחבלים הזה עם
ספר בוגדים מן היישוב העברי
רץ, בוגדים מן הסוג הגרוע ב־
ר, העובדים בשירות האוייב —
ורים שאין בליבם שום רגש
ולדת ולעם, והם שואפים להס־
את ארץ־ישראל כולה לידי
לטון ערבי מוחלט...״
הנה, אותו מהפנט ערבי כל־
ל, הוא שהיפנט את המאמן הל־
מי, אברהם הגלילי, הפועל בשי־
הבוגדים ללא ידיעתו, והוא
ביא לחיסולה של הניבחרת הל־
מית. הסוד הנורא הזה התגלה
פי כאשר נחטף, והבוגדים ניסו
פנט גם אותו. אך המזימה נכש־
, ורפי הצליח להפנט את המ־
נס, ולסחוט ממנו את סודות
חתרת הבוגדנית. מעתה שולט
עשה רפי בכל מעשי המחתרת
את באמצעות המהפנט־המהופנט.
אכן, עד מהרה הגיע המהפנט,
, והביא עימו שלושה אקדחי
וזר למען החטופים.
אלא שאז נתגלתה מזימתם של
טופים הגיבורים. הערבים והבו־
הישראלי שעימם צרו על החדר.
הטילו לתוכו גאז מרעיל. הכ־
־גלנים הצליחו לפרוץ החוצה,
חדר נותר רק עלי. אמר אלון:
לצו לנשום את הגאז המרעיל
ו, ואם ימות ביסורים קשים,
ה זה עדיין עונש קל לעומת
יתות שהביא על רבים אחרים.״
הספורטאים האמיצים מצאו עצ־
נצורים בקומה השלישית.
הבוגד, אחד החיילים המדומים
לון לקח במכוניתו, דרש מה־
ורטאים להיכנע. וכה אמר הבו־
: „אני אינני מכיר בעם וב־
לדת הללו, שאתה מדבר עלי־
! עם ישראל וארץ־ישראל הם
מצאה אימפריאליסטית וצריך לח־
אותם יחד עם כל האימפריא־
ום בעולם. צריך להחזיר את כל
ארץ הזאת לערבים שמהם גזלו

שארץ זו היא גם מולדתם של הערבים אשר נולדו בה, לא פחות משהיא מולדת שלנו, בני הארץ הישראלים...״

„אבל הערבים — הם אינם רוצים לחיות עימנו באחווה במולדת המשותפת שלנו! מאחוריהם מיליוני איש, והם עשירים יותר מכל עמי העולם, בגלל הנפט הרב שלהם... הם אינם מסכימים בשום פנים ואופן להשלים עם קיומנו בארצנו, ושואפים בכל הדרכים ובכל האמצעים להשמיד אותנו, ממש כשם שהשמידו לפני דור את האשורים והארמנים... אך מזימתם של הערבים, השואפים להשמידנו, לא תיצלח! ומדוע? — כי האיכות שלנו והרמה האנושית שלנו קובעים יותר, ולא הגודל המיספרי והעושר החומרי שלהם! יש

„עצור! הרעים בוגד״

לנו מטרה נעלה — להיות בארצנו עם למופת ואור לגויים, כאבותינו הנביאים לפנינו.״

אלון יצא קדימה, והמשיך בדבריו, חושף את עצמו מול לוע המיקלע שבידי הבוגד הישראלי.

כנגד טענת הנישול שהיתה בפי הבוגד, אמר אלון: „מילחמת־השיחרור היתה המילחמה הקשה ביותר והנואשת ביותר של עם ישראל בדורות האחרונים. היישוב הישראלי מנה אז כ־650 אלף נפש בלבד, מול כמיליון ערבים מקומיים ועוד כ־40 מיליון ערבים בארצות שמסביבנו. מטרת מיליון הערבים שישבו בארץ היתה פשוטה ואיומה כאחת — להשמיד במרחץ־דמים נורא, בשחיטה ובעינויים קשים, את כל התושבים העיבריים ולרשת את בתיהם ורכושם ואת הארץ כולה, ולמחות כל זכר שלנו מתחת לשמיים ומעל פני האדמה...

„הם פתחו בהתקפות על ישובינו בכל קצווי הארץ, וארבו לשיירות האספקה שלנו בדרכים. הם רצחו בפראות נשים וטף חסרי־מגן בערים שבהן ישבו אלה בצד אלה ישראלים וערבים, התעללו בגוויות הנרצחים. בדרכים הם השמידו עד האיש האחרון שיירות שלמות שלנו, ביניהן שיירת רופאים ואחיות שעלתה להר־הצופים בירושלים, ל־

טען אלון — כבלון תעמולתי שניפחו הערבים ותו־לא. הסיפור חזר על עצמו, לדבריו, אחרי מילחמת ששת־הימים: „התנהגותנו עם הערבים בשטחים ששיחררנו היתה למופת — אך שוב, רבים מהם היו בטוחים שנעשה להם מה שהם רצו לעשות לנו, והם מיהרו לעבור אל מעבר לגבול. כרגיל, כעבור ימים לא רבים, הם התחילו לצעוק ברדיו, בטלוויזיה ובעיתונות, שהם גורשו על־ידינו בכוח מן הארץ. ושוב, הם הצליחו לשכנע את דעת־הקהל בעולם, שזו האמת, והשקר הנוסף שלהם שיכנע אותך ואת חבריך הבוגדים גם כן!״

וכך, בעוד אלון מסיח את דעתו של הבוגד, חמק רפי והצליח להפתיעו תוך איומי אקדח. אך הוא לא ירה בו. הבוגד ייבב ו„התפלש לרגלי רפי ואלון, מנשק את נעליהם. ברגע זה התגלה לו כל התיעוב שבפשע הנורא שפשע כלפי עמו, העם הישראלי,״ והוא שלף שאבריה ונעץ אותה בליבו.

שוביניזם ועליונות

בינתיים השתחרר המאמן הלאומי מהשפעת המהפנט הערבי. הוא הזעיק את שר־החינוך־והספורט ואת חברותיהם של הספורטאים, והללו חשו אל הבניין, שם כבר התגברו הכדורגלנים על כל אוייביהם.

הסיפור מסתיים בנימה אופטימית. רפי ואלון מציעים נישואין לחברותיהם, ותשובת שועה, חברתו של רפי, היא: „אנחנו נסכים להינשא לכם, בנים — אך ורק בתנאי שתזכו את ארץ־ישראל באליפות העולם בכדורגל!״

עד כאן סיפור הספורטאים הצעירים.

כאשר מגיע סיפור מעין זה לידי ילדים בני עשר, סכנתו גלוייה לעין. הם לומדים ממנו שכל הערבים הם רוצחים הזוממים להשמיד את ישראל, לרצוח ילדים ולנפץ את ראש האימהות. הם לומדים שערבי טוב הוא ערבי מת — או מי שהחליט להיטמע ולהתבולל בעם היהודי תוך ויתור על זהותו הלאומית והדתית. הם לומדים את תולדות מילחמת־העצמאות בדרך מסולפת, חסרת כל קשר למציאות. הם לומדים ש„העולם כולו נגדנו״, ומתחנכים לשוביניזם ולתחושת עליונות גזענית.

הספר גדוש בתיאורי אלימות, שכל מטרתם לעורר רגישות זוועה, פחד ושינאה, תוך השקעת שירי תהילה וחשבונות למתנחלים ב„ארץ־ישראל השלמה והמשוחררת״. כאשר בבתיה״ס ובתנועת־הנוער, בעידן שר־החינוך זבולון המר, אין שום נוגדנים בחומר הלימוד, התוצאה תבוא לידי ביטוי בעוד שמונה או עשר שנים, כאשר קוראי הספורטאים הצעירים ודומיו יתחילו לקחת חלק בחיים הפוליטיים.

שלמה פרנקל

(המשך מעמוד 43)

המארינה, שתי נערות — ירדנה נגר (12) ותהילה כורש (12), שהגיעו לחוף בחברת נערות נוספות מיהוד.

החוף המה אנשים, וחבורת הנערות פנתה יחד אל המים. בשעה 15.30 מצאו עצמן נסחפות לעומק הים, והחלו זועקות לעזרה, כשהן אוחזות זו בזו.

הנערים ששחו לעברן נסחפו אף הם למרחק 80 מטר מהחוף. זרם המים והמערבולת מנעו מהם לשחות לכיוון החוף. הם הצליחו להגיע אל קיר האבנים המקיף את המארינה. האבנים החדות פצעו כל מי שניסה לטפס עליהן, אולם זה היה מוצא נואש יחידי עבורם. השתיים הגיעו במצב אנוש. תהילה כורש לא נשמה, ואצל ירדנה הדופק עדיין פעל.

אמבולנס שהוזעק למקום פינה את שתיהן לבית־החולים שבו נקבע מותן. אל בית המישפחות המתאבלות הגיעו גם שני הנערים שעזרו בחילוץ הנערות. בני המישפחות הודו להם על התושיה שגילו. על שלא עמדו אדישים וקפצו אל הים המסוכן כדי לנסות ולהציל את הבנות. אחיה הבכור של ירדנה נגר ז״ל אמר: „כל הכבוד לאותם בחורים, אולם הם אינם יודעים לפעול כמו מצילים,״ הוא חזר ואמר בצער, „אם היו מצילים בחוף, היתה היום אחותי בחיים. שכן הדופק פעל עדיין, כשהוציאו אותה מהמים.״

אחותה של ירדנה מוסיפה ואומרת: „היינו קורבן לעקשנות של צ׳יצ׳, היום זה קרה לנו ומחר לעוד מישפחה.״ בני־המישפחה מסרבים לדבר על הנושא. „שום־דבר לא יחזיר לחיים את אחותנו, זה הגורל.״ חותם את השיחה אחיה הבכור של ירדנה ז״ל, שהיתה בת־הזקונים במישפחה בת שיבעה ילדים. רק ירדנה נותרה לגור עם ההורים, שכל ילדיהם האחרים בגרו ויצאו מהבית.

אחותה של ירדנה ז״ל זכתה לפני שלוש שנים בתואר מלכת־המים בתחרות של העולם הזה. זוהי יהודית נגר היפהפיה, שהיום היא אחת מדוגמניות־המסלול המבוקשות ביותר בארץ.

בביתה של תהילה כורש יושבים ההורים, האח והאחות דוממים. רק הדוד מסוגל לדבר על מה שקרה. „המישטרה היתה צריכה לסגור את הים,״ הוא אומר, „בדיוק כפי שסוגרים שטח שיש בו סכנת פיצוץ. חוף ללא מצילים צריך היה לנעול. רק אז היה הקהל מתקומם והממשלה היתה מחפשת פיתרון הולם לסיכסוך בין העירייה והמצילים.״

ירדנה נגר, בת הזקונים במישפחתה ותהילה כורש, הבת הבכורה במישפחתה, הובאו יחד לקבורה ביהוד.

- 12.7.81 — קורבן 7
- 12.7.81 — קורבן 8

שני בחורים טבעו מול הדולפינריום החדש בתל־אביב — שאול עזרא (25) ויוסף איני (23) שהגיעו מרמלה.

בשעת צהריים יצא מהמים חברם השלישי שמעון אליהו ומיהר להודיע למישטרה ששני חבריו, ששחו עימו בים, נסחפו בגלים הגבוהים ונעלמו מעיניו. המישטרה הזעיקה את אוניית החופים וצוללנים החלו משעה 13.00 בצהריים בחיפושים באיזור.

כשנודע למצילים על האירוע הם יצאו ביוזמתם למקום כדי לסייע בחיפושים. בחוף נותרו בגדיהם של שני הבחורים הנעדרים.

קטע חוף זה נוצר בעת בניית קיר הדולפינריום. הוא לא היה חוף רחצה. במרחק 250 מטר משם היה בעבר חוף גאולה שנסגר לפני שנתיים.

שמונה קורבנות אלה טבעו בפרק הזמן שבו נוקטים המצילים עיצומים. כשחוף הים איננו גדוש מתרחצים כמו באותה תקופה בשנה שעברה — בגלל הגבלת הרחצה בים, ללא מצילים.

גילה רזין

(המשך מעמוד 35)

בהקדם. תוך שנה, שנה־וחצי, לכל היותר שנתיים — תיערכנה בחירות חדשות.

ואז, סוף־סוף, תגיע שעתו הגדולה של המערך. אחרי שהגיע אל סף השילטון בבחירות 81׳, ישיג רוב מוחלט.

זהו תהליך בלתי־נמנע.

• החשבון המעשי

זהו חשבון יפה והגיוני — אך הוא רחוק מאוד־מאוד מלהיות בטוח.

כל מי שמדבר עליו כיום בביטחון מוחלט — מוטב לו לזכור שהוא ניבא באותו ביטחון עצמו את נפילת הליכוד בבחירות 81׳, כדבר „בלתי־נמנע״.

בפוליטיקה, שום דבר אינו „בלתי־נמנע״.

הספינה הכלכלית טובעת — אבל היא טובעת כבר הרבה שנים. הממשלה יכולה תמיד למכור משהו לאמריקאים — חתיכה של עצמאות, ויתור פוליטי, שירות צבאי, הימנעות מעשיית־צרות — תמורת כסף טוב, שידחה את המשבר עוד זמן־מה.

חשוב יותר: השכבות הפגיעות ביותר מבחינה כלכלית הן אותן השכבות המוקסמות על־ידי בגין, והשוכחות את כל הצרות כאשר נשמעים צופרי המילחמה.

מי יפריע לבגין — או אף ליורשו — לחמם את הגבול, לגרום למתיחות, לבצע מיבצע־ראווה צבאי מרשים, או אף לפתוח במילחמה ממש בכל עת הנוחה לליכוד? מי יפריע להם לערוך אז מערכת־בחירות?

מי יודע אם השבר העדתי לא יגיע לממדים כאלה שכדאי יהיה לליכוד לרכב עליו ולחזור אל השילטון בפעם נוספת, על גל של הסתה עדתית?

כל החשבונות של נפילת הליכוד „על בטוח״, כתהליך בלתי־נמנע — לא בשל הבראת המערך אלא בשל התמוטטות הליכוד — כבר הושמעו בסוף 1980 — וכולם התבדו ביוני 1981.

הדבר יכול לקרות. אך הוא בהחלט אינו מוכרח לקרות.

בבחירות אלה התגלו העובדות הדמוגרפיות היסודיות של המדינה. אם לא יחול בהן שינוי לטובת המערך, לא ינצח המערך בשום בחירות בעתיד. והשינוי יכול לבוא רק על־ידי פלישת המערך לשכבות של עדות־המיזרח. יתכן כי יהיה לו קל יותר לבצע זאת כשותף בקואליציה גדולה מאשר כמיפלגה אופוזיציונית.

• המערך - כפי שהיה

יתכן שכל הנימוקים האלה היו מאבדים את חשיבותם אילו היה סיכוי כלשהו שהמערך יתאושש כמיפלגה, יהפוך אופוזיציה לוחמת ומוכשרת, יאמץ לעצמו מסר חדש ומחשמל, ויקים לעצמו מנהיגות חדשה, דינאמית וכאריזמטית.

אין שמץ של סיכוי לכך.

המערך יישאר כפי שהיה. הוא יהיה אופוזיציה עלובה בכנסת. ישלטו בו עסקנים אפורים, חסרי חזון ומעש. ההנהגה הקיימת, הכושלת, תתבצר בו — בטענה שהיא כימעט־כימעט ניצחה בבחירות, ושניצחון המערך בבחירות הבאות הוא „בלתי־נמנע״.

למערך הזה כדאי להצטרף לקואליציה־רבתי.

נשארתי הילדה המפונקת של עץ הזית

הכל בעצם התחיל
עם סבון אוליביה.
אמא ממש גידלה אותי
עליו. עוד היום, הנחוח העדין של
סבון אוליביה מזכיר לי ריח נפלא
של ילדות מתוקה.

כל שיער ו"הרויאל שלו".
שמפו רויאל מתאים לכל סוגי
השיער. הוא מותיר את
השיער נקי,
רך וקל
לסידור.

הנסיון הרב של עץ הזית
הוכיח עצמו גם בסידרת
מוצרים לגבר.
הניחוח המיוחד של
הסבון והדיאודורנט
מסידרת
בלק־טבק,
אהוב על
הגברים
ובמיוחד
על...
נשותיהם.

המראה המטופח
והעדין של ידי שייך
ברובו לקרם הידיים המעולה
אוליביה סיליקון. הוא תמיד
בשימוש מידי לאחר הדחת הכלים
או כל עבודת בית אחרת.

שנהב —
משחת שיניים
מעולה,
מכילה חומר
מחטא.
עכשיו,
בשפופרת
גדולה
וחדישה.

כשמתחשק לי לטבול
באמבטית מים חמה,
ריחנית ומרגיעה,
אני עושה את זה עם סבון קאפרי.
קאפרי — סבון מרענן המעניק לעורך
ניחוח נעים לאורך זמן.

דיאודורנט
לה ולי
משאיר אותי
רעננה במשך כל היום.
לכן, הוא נמצא איתי
תמיד בארנק.

שמפו
לה־ולי
מיוצר
בשלושה סוגים,
לשיער יבש, לשיער
רגיל ולשיער שמן
ומעניק לשיער
ברק וגמישות.

למשחת השיניים זברה
פסים עליזים —
אדומים ולבנים.
היא טעימה, בעלת פעולה כפולה
ומשאירה בפה טעם מרענן. לא פלא
שאצלי בבית הכל אוהבים אותה.

מוצרי לה־ולי - הסבון,
הדיאודורנט, השמפו
וקרם הידיים
משלימים זה את זה
ומעניקים הרגשת
רעננות נפלאה.

יופי של
עץ הזית

בכל בית עץ הזית

מיץ תפוחים צלול מוגז
סיידר
הגליל
סיידר הגליל.
מתפוחי העץ הטריים והמובחרים ביותר.
סיידר טהור וצלול ללא תוספות מלאכותיות
שבא אליך הישר ממטעי התפוחים של הגליל.
שתה אותו לבריאות!
הכל בסיידר!
הכל בסיידר!
הגליל
Target Adv.
מיוצר ע״י מנגל בע״מ, קרית שמונה
משווק ע״י
תשלובת תבורי.

שבועיים אחרי כישלונו בבחירות מספר שמואל פלאטו־שרון על סיבות

כישלונו, דעתו על בגין, פרס, אבו־חצירא וביטון, על עסקיו בעולם,

הסתבכותו עם החוק בצרפת וטוען: לא אכנס לכלא!

אנשים הפסיקו לבוא לביתי, כי הפסקתי להזמין אותם, ולא בגלל שזה לא מכובד לבוא לפלאטו־שרון

●

שכרתי אנשים שיסיעו זקנים לקלפיות, והם שמו לזקנים פתקים של מיפלגות אחרות

●

העיתונים לא אוהבים אותי, כי יש לי קצת יותר מדי בית, קצת יותר מדי מכונית, קצת יותר מדי אשה

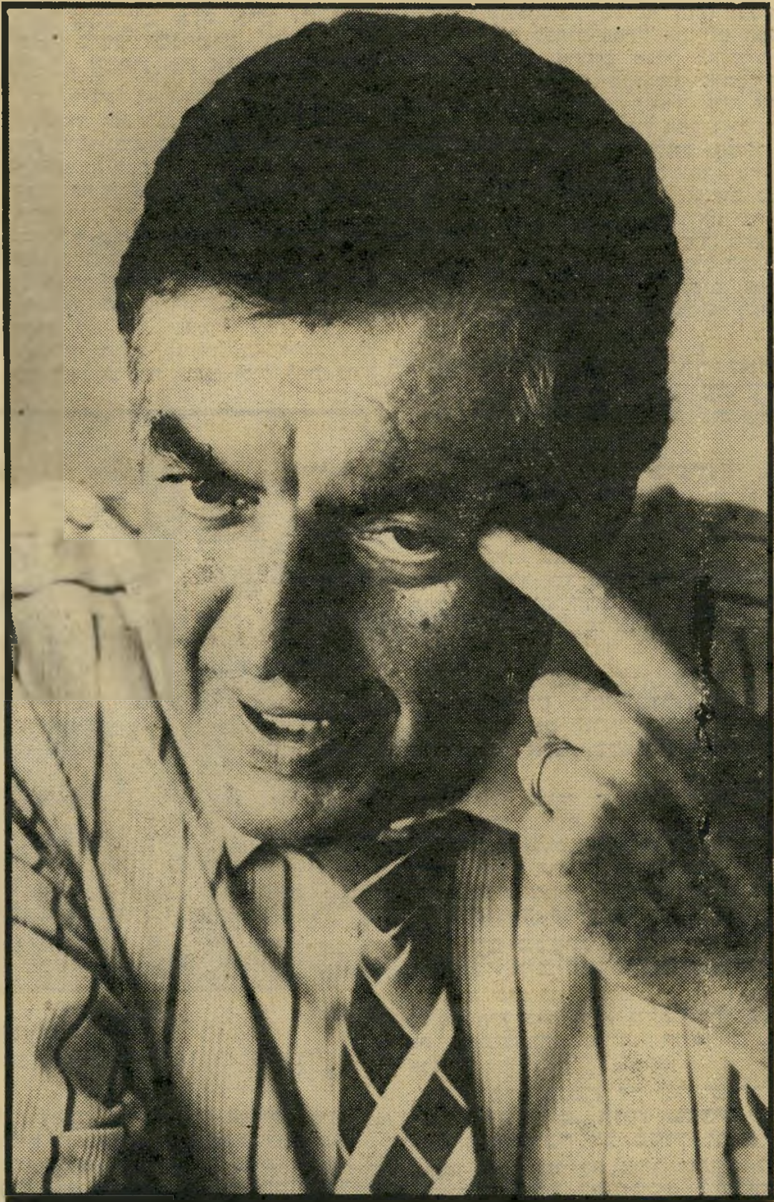

ריאיינה שרית ישי

הבעיה שלי עם צרפת הרגיזה הרבה אנשים. הם אמרו: הוא רוצה להיות – עם רגל אחת בכנסת והשנייה בכלא?

●

שימעון פרס גמר את הקאריירה שלו, הוא צריך ללכת הביתה. הוא אנטיפטי. הוא לא אשם שאין לו כאריזמה

●

אני לא יכול למסור את שמות השותפים שלי, כדי שלא לסבך אותם בעבירות ממבע זר

„מוטב גנב מאשר אידיוט!"

את התשובות בראיון זה אינני יכולה למסור כלשונן. הראיון התקיים באנגלית והמרואיין תיבל את האנגלית המשובשת שלו בעברית משובשת־לא־פחות, באידיש ובצרפתית.

שבועיים אחרי כישלונו בבחירות, באתי אל ביתו המפואר של שמואל פלאטו־שרון בסביון. אחרי שזוהיתי על־ידי טלוויזיה במעגל סגור הוכנסנו, לאחר כבוד, הצלמת ענת סרגוסטי ואני, לאחד מחדרי־האורחים שבבית הענק על־ידי גברתן בלונדי ושתקן. צבי וילדר, מזכירו חובש הכיפה של פלאטו־שרון, הלך להודיע לבוס שלו שהגענו. הגברתן הבלונדי־השתקן כיבד אותנו באורנג'דה פושרת. ענת התפעלה מהציורים של רנואר ופיקאסו, ואני, שביקרתי בבית ארבע שנים קודם לכן, לפני הבחירות של 77', שמתי־לב שלסידרת התמונות המישפחתיות התווספה תמונתו של יואב בן השלוש.

פלאטו־שרון נכנס לחדר לבוש בחליפה גזורה היטב, מריח למרחקים מאפטר־שייב צרפתי. „בפעם שעבר שנפגשנו לא היה כל כך טוב," הוא אומר לי בעברית עילגת ומתכוון לראיון שערכתי איתו לפני ארבע שנים. אחר־כך הוא מספר לי כי בהתחלה סירב להיפגש איתי, כי העיתונות נגדו, אך שוכנע על־ידי יועצו צבי וילדר. אני מודה לווילדר.

אנחנו עוברים לחדר־העבודה המרכזי. ענת לא יכולה להסתיר את התפעלותה. הבית מפואר אפילו בקנה־מידה אמריקאי. בחדר־האורחים המרכזי, סביב לשולחן העגול, ממול יצירה ענקית וקינטית של יעקב אגם ובין הציורים של דאלי, ואסארלי ושאגאל, אני מראיינת את פלאטו־שרון.

הוא נראה עייף, משהו כבה בעיניים שלו. האיש הזה, שהגיע לישראל ושמר במשך תקופה ארוכה על פרופיל נמוך, נחת מאיגרא רמא לבירא עמיקתא. הוא התפרסם בארץ לאחר בקשת ההסגרה של ממשלת צרפת, הפך יחד עם אשתו היפהפיה אנט אחד המארחים המבוקשים

(המשך מעמוד 51)

ביותר בתל־אביב. הזוג פלאטו־שרון ערך מסיבות קוקטייל, ארוחות־ערב ותצוגות־אופנה לצרכי צדקה — כולן בחצר הבית הגדול, לצד הבריכה.

כשהוא הקרין את הסידרה „שואה", לפני שהוקרנה בטלוויזיה, הוזמנו כל מי שהם משהו והתייצבו בהרכב מלא. אך לפתע התהפך הגלגל. פלאטו־שרון נכשל בכנסת והסתבך בפלילים. המארח מס' 1 הפסיק לארח את האנשים שבראש הסולם החברתי, הסתפק בזמרים, בדרנים ובסטארסקי והאץ', שהובאו לביתו על־ידי ידידו האמרגן יהודה טלית.

איך מרגיש אדם כזה? איך מרגיש הח"כ הבודד שנכשל בבחירות? איך מרגיש איש שהוגשה נגדו בקשת־הסגרה מצרפת ותלויים ועומדים נגדו תשעה חודשי מאסר בפועל בבית־סוחר ישראלי!

הלכתי לפלאטו־שרון שבועיים אחרי הבחירות, ושאלתי אותו.

● **איך אתה מרגיש?**

כמו אדם חופשי. אני לא צריך ללכת לכנסת כל יום. לא, אני לא מרגיש טוב, תאמיני לי. אני עבדתי באופן לא־נורמלי במשך ארבע השנים האחרונות. אפילו בגין לא עבד כמוני. אפילו בגין לא הכיר את בני הארץ הזו בשנים האלה כמו שאני היכרתי. כל הבעיות הכי גדולות של ה־אנשים הכי קטנים הגיעו אלי. כשהייתי למישפחה כזאת מקום מגורים. מפני שהיה לנו צוות מומחים, מצאנו פיתרון למישפחה.

● **לכמה אנשים בסך הכל נתת שירות מהסוג הזה?**

שלושים־ארבעים אלף. וזה חוץ מהבעיות שפתרנו במיכתבים. מכל האנשים שפנו אלינו, אולי רק לעשרה אחוזים לא הצלחנו לפתור את הבעיות. אם, למשל, בא אלי זוג צעיר ואומר לי: „אדון פלאטו, יש לנו שני מיליון לירות וחסר לנו עוד מיליון כדי לקנות בית", אני לא אתן להם מיליון. לא?!

● **ארבעים אלף איש זה קצת יותר משני מנדטים, מדוע, אם כן, לא עברת את אחוז החסימה?**

לא ביקשתי מאף אחד להצביע בשבילי, רק עזרתי לאנשים. למשל, אין לנו בית־ספר לווטרינרים ויש חוק שאומר שהממשלה חייבת לסבסד לימודי סטודנט הרוצה ללמוד בחוץ־לארץ לימודים שלא לומדים בארץ. רוב האנשים לא יודעים זאת. היה לנו בחור שרצה להתאבד, בגלל זה שלא יכול היה ללמוד וטרינריה. אמרנו לו שב בשקט ומצאנו לו פיתרון. יש מיקרים שהרפואה לא עוזרת להם. למשל, היה מיקרה עם ילד, שאמרו שאם הוא לא יסע תוך חודש לניתוח באמריקה, הוא ימות. את חושבת שאני יכול לתת לילד

פלאטו־שרון במסע־בחירות
„אילו היו מתקיימות כיום בחירות חדשות, הייתי מקבל שלושה מנדטים!"

שואל את האנשים למה דווקא אני יכול לעזור להם, הם היו עונים לי: אז לאן שאני אלך?

● **אולי זה מפני שיצרת רושם כאילו הכסף שלך פותר כל בעיה?**

לא, מה פתאום. לא את כל המיקרים פתרנו בעזרת הכסף שלי. בכל ארץ מתוקנת, אחראית המדינה לבעיות יוצאות הדופן של תושביה, בכל ארץ פרט למדינת־ישראל. אז אני החלטתי לקחת על עצמי את התפקיד של המדינה. כשבא אלי בן־אדם עם בעיה, אני קודם כל פותח לו תיק, לא שואל מערך או ליכוד, העיקר שהוא יהודי. אני יכול לתת לך דוגמות של אלפי מיקרים שעבדנו בשבילם. ה־מישרד שלי קיבל כ־15—20 איש ליום. קיבלנו מיכתבים בסדר גודל של מאתיים ליום.

● **להיכן הלכה המשכורת שלך כחבר־כנסת?**

רק המשכורת? שאני אגיד לך כמה כסף עוד השקעתי כדי לפתור את הבעיות של האנשים האלה?

● **כן.**

הרבה, הרבה מאוד. טיפלנו בנשים מו־כות. לאן יכולה לפנות אשה שבאה הביתה ומוצאת את בעלה עם אשה אחרת במיטה? אשה כזאת היא חלשה, הבעל שלה זורק אותה לרחוב והיא פוחדת ללכת למישטרה. היא באה לפלאטו־שרון. יש מיקרים שמישפחה לא שילמה שכר דירה. לילה אחד אני מקבל טלפון — האמא והאבא עם חמשת ילדיהם ברחוב. קודם כל סידרנו להם בית־מלון, אחר כך טיפלנו בבעיה. עמדו לרשותנו שני עורכי־דין והסתבר שבארץ יש חוק, שהעירייה חייבת להסדיר כזה למות? כשהממשלה הפסיקה ארוחות חמות לזקנים, באו אלי 500 איש ואמרו: אדון פלאטו, אם לא נאכל נמות! אז תיכף הרמתי טלפון לשר כץ, והסתבר שצ'יצ' קיבל תקציב לארוחות חמות, אבל פיזר אותו על דברים אחרים. איימתי על צ'יצ' שאם לא יסדיר את העניין אני אעשה צרות גדולות. העירייה סידרה את זה תוך יומיים.

● **ולמרות כל זאת בגדו בך ארבעים אלף איש ולא עברת את אחוז החסימה. לאן, לדעתך, נעלמו הקולות האלה? אתה מרגיש שניצלו אותך?**

אני לא יודע אם ניצלו אותי. יש הרבה סיבות. הכישלון אף פעם לא נובע מסיבה אחת. אל תשכחי שהיה לחץ של שתי המפלגות הגדולות. אנשים לא הצביעו בעד, הם הצביעו נגד. נגד הליכוד או נגד המערך, אבל אף אחד לא הצביע בעד.

● **וזה הכל?**

לא! היה לנו אירגון גרוע, מי שעבד בשבילנו עבד בשביל אנשים אחרים. הרבה אנשים לקחו מכוניות שלנו ועבדו לליכוד ולמערך.

● **ואתה עובר על זה לסדרי היום?**

שכרתי מישרד־חקירות, שיבדוק מה בדיוק קרה ואיך בגדו בי וניצלו אותי. העניין בטיפול.

● **מה לדעתך קרה?**

אנשים זקנים, שעזרנו להם, לא יודעים להצביע. אתה צריך לקחת אותם ולשים להם פתק ביד. הם לא מכירים את האותיות לא יודעים קרוא וכתוב. מתבלבלים. מה שקרה זה שהאנשים שעבדו בשבילי ושנשכרו כדי להסיע את הזקנים, שמו להם ביד פתק של מפלגה אחרת.

● **איך אתה יודע?**

יש לי חבר טוב, שבא בשבע בבוקר לקחת זקנה אחת, שרצתה להצביע בשבילי לקלפי. הסתבר לו שבא מישהו מהליכוד עוד קודם לכן. הזקנה שאלה את האיש מהליכוד אתה פלאטו־שרון, והאיש אמר לה כן. הוא שם לה פתק ביד. היא שאלה אותו זה פלאטו־שרון והוא אמר לה כן. הזקנים לא יודעים מה לעשות. בכלל, השיטה של האותיות לא טובה. זהו טריק של המפלגות הגדולות. אנחנו הארץ היחידה בעולם שמשתמשת בשיטה הזו. תסבירי לי למה לא לכתוב בפתק את שם המפלגה. הרי 45 אחוזים מכלל האוכלוסיה לא קוראים עברית. מבלבלים אותם עם האותיות. תלכי לרחוב, תשאלי איזה אות שייכת לאיזו מפלגה — חוץ ממערך וליכוד אף אחד לא יודע. המפלגות הגדולות מרמות. צריך לשנות את השיטה, שיהיה כתוב מערך או פלאטו־שרון. אנשים כמו יצחק יצחקי או רפאל הלפרין, את יודעת מה האותיות שלהם? והיו עוד סיבות. אנשים היו בטוחים שאבחר. בגלל המאבק הגדול בין ליכוד למערך אנשים אמרו ממילא הוא בכנסת, אז נצביע לאחת המפלגות הגדולות.

● **מה הם אומרים לך לאחר מעשה, אלה שלא הצביעו עבורך?**

את לא יודעת איזה אכזבה אני קורא בעיניים שלהם.

● **לכמה מנדטים ציפית?**

לחימשה־שישה, באמת, זה מה שחשבתי.

● **לא הגזמת קצת?**

היו כאלה שאמרו שיהיו לי שלושה. אני אגיד לך עוד משהו. אילו היו מתקיימות בחירות חדשות כעבור שלושה ימים הייתי מקבל שלושה מנדטים. החבר הכי טוב שלי לא בחר בי בגלל הליכוד.

● **מר פלאטו־שרון, אתה אדם רציני, ויודע שפוליטיקה זה לא מישחק. האם אתה באמת חושב שלאשתך אנט, כישורים של חברת־כנסת?**

בהחלט! רציתי שתעבוד במישפחות ברוכות־ילדים. היא עבדה בקרן פלאטו־שרון. לאשה הזו יש נשמה ואני ידעתי שהיא תעשה הרבה דברים בשביל מישפחות ברוכות־ילדים. היא היתה יכולה להיות הנציגה הכי טובה שלהם בכנסת.

● **עם טבעות היהלומים והבגדים של איב סאן לורן?**

זה מה שיש לה עכשיו. אבל אל תשכחי מאיפה היא באה. היא גדלה בבית עני, עם אחת־עשרה נפשות, והיא אוהבת אנשים.

● **חברת־כנסת זה מה שנקרא פול טיים ג'וב. היית מסכים שתשהה זמן כה רב מחוץ לבית?**

למה לא? אני לא צריך שתהיה לה קאריירה, ואנחנו לא זקוקים למשכורת

אריק שרון היה שר־חקלאות רע, אני הייתי הראשון שהציע אותו כשר־ביטחון. הוא אחד החברים הכי טובים שלי

שלה. אבל אני מרגיש שהיא היתה יכולה לעשות משהו.

● **אתה בעד נשים בפוליטיקה?**

למה לא?

● **אתה מסתדר עם חברת־הכנסת שולמית אלוני?**

לא, היא לא מדברת איתי. אם אנט היתה נבחרת כחברת־כנסת שולת אלוני היתה צריכה להסתיר טוב טוב את הציפורניים, מהניתוח למתיחת־פנים שעשתה.

● **אם היית נבחר לכנסת אתה סבור שבגין היה מזמין אותך להצטרף לקואליציה?**

מאה אחוז.

● **מה דעתך על בגין?**

הוא יהודי ממדרגה ראשונה, אוהב אנשים ויש לו חזון לשלום. לפי דעתי הוא רץ יותר מדי על קמפ־דייוויד, אבל הוא יסתדר עם זה. הבעיה של בגין היא שאין לו צוות, אין איש סביבו שיכול לייעץ לו. הוא ראש־ממשלה טוב, אבל

צביקה פיק רצה להיות חבר־כנסת מס' 2 ברשימה שלי, אמרתי לו שהכנסת זה לא „היכל התרבות"

אין לו טכנוקרטים, מומחים שיעבדו איתו, אין לו מישהו שיחליף אותו. האנשים סביבו הם כמו חיות. זו הבעייה של בגין. הוא לא בונה צוות של טכנוקרטים. אני הייתי הראשון שהציע את אריק שרון כשר־ביטחון. זוהי המומחיות שלו, אלה הם חייו. אריק שרון היה שר־חקלאות גרוע. הוא לא היה האיש הנכון במקום הנכון, אבל שר־ביטחון — כל הכבוד!

● **מה עוד לא מוצא חן בעיניך אצל בגין?**

זה לא רק אצל בגין, זה בכלל אצל ראשי הממשלה של ישראל. לראש־הממשלה אין שום אוטוריטה, הוא תלוי בחברי־הכנסת.

● **אתה רוצה שיהיה פה דיקטטור ראש־ממשלה?**

לא, אבל מה שאני רוצה זה מישטר נשיאותי. שארבעה אנשים יתמודדו, ומי שייבחר הוא הבוס ואינו תלוי באף אחד, גם לא בפרלמנט. הפרלמנט נועד כדי לחוקק חוקים, לא בשביל לשחק במישחקים של אתה תן לי חמישה חברי־כנסת ואני אתן לך שני שרים. מי בוחר את השרים? המפלגה, לא ראש־הממשלה. לראש־הממשלה אין מה להגיד. מדביקים לו צוות. איך אפשר לחיות ככה?

● **אתה רצית לשחק את המישחק הזה, קיווית שיהיו לך די מנדטים ושתהיה שר־השיכון?**

נכון. לו היו לי שלושה מנדטים, הייתי מוזמן על־ידי בגין להשתתף בקואליציה והייתי מבקש להיות שר־השיכון. ככה זה הולך, לא? אבל אני לפחות הייתי שר־שיכון טוב.

● **מה דעתך על אהרון אבו־חצירא?**

לפי דעתי הטריק שלו לא הצליח. בפעם הבאה, אם הוא רוצה להיות בכנסת, הוא צריך לחזור למפד"ל. בפעם השנייה הטריק הזה לא יעבוד.

● **מדוע אתה מנסה ליצור לעצמך תדמית של צפון־אפריקאי? מדוע הלכת אל באבא סאלי?**

הוא חבר של המישפחה שלי, קודם כל. אני לא דתי, אבל יש לי כבוד לדת. המישפחה שלי לחצה עלי ללכת אליו.

● **למה דווקא לפני הבחירות?**

כדי לקחת ממנו ברכה, הוא כמו אלוהים בשבילם.

● **אם אמנם הלכת אל באבא סאלי באמת ובתמים מתוך אמונה, מדוע השתמשת בו לצורך תעמולת הבחירות שלך?**

ראיתי שכולם מפרסמים: אגודה, אבו־חצירא. למה אני לא?

● **לא ענית לי עדיין על השאלה מהי דעתך על אבו־חצירא?**

מתאים לו להיות רק שר־הדתות.

● **מה דעתך על שימעון פרס?**

אני חושב שהאיש גמר עם הקאריירה שלו. הוא נמצא בפוליטיקה כבר שלושים שנה, הוא חיה פוליטית, קאריריסט. אנחנו הארץ היחידה בעולם שבן־אדם יכול לשחק שלושים שנה בקאריירה פוליטית.

תראי, באמריקה נשיא לא טוב הולך הביתה אחרי ארבע שנים, ולוקח איתו את כל הצוות. פה לא נותנים צ׳אנס לאנשים חדשים. הפוליטיקה כמו אמנות — אמן נותן את מיטבו בחמש־עשר שנים, אחר־כך הוא חי מהמוניטין של השם שלו. זאת לא הפילוסופיה שלי, אני לא המצאתי אותה, אבל אני מאמין שאנשים יכולים להיות במיטבם חמש עד עשר שנים, אחר־כך צריך תחלופה.

פרס הוא פוליטיקאי טוב. יש לו בעיה עם הכריזמה, הוא אנטיפאטי. הוא לא אשם, זה אלוהים שנותן או לא נותן כריזמה לאנשים. אבל די, הוא צריך ללכת. אני אוהב אנשים חדשים, שעושים את העבודה והולכים הביתה. תאמיני לי, בן־אדם נורמלי עושה במיטבו מקסימום עשר שנים, אחר־כך הוא עסוק בלהסתיר את הטעויות. אני לא אעבוד יותר מעשר שנים בשביל הממשלה, אתן את הטוב שבי ואלך הביתה.

● אם המערך היה מרכיב את הקואליציה והיה מזמין אותך להצטרף, היית הולך על זה?

אני לא הושב. אולי את נדהמת, אבל אני לא סוציאליסט. אני מכיר את המארכ־סיזם, למדתי במשך ארבע שנים פוליטיקה באוניברסיטה של פאריס. בצעירותי הייתי קומוניסט, והשיטה היא גרועה. אנשים בנויים לתת את מיטבם כשיש להם מו־טיבציה, לא חשוב מה המוטיבציה — כבוד, כסף, אידיאולוגיה. הסוציאליזם הורג את המוטיבציה, ולכן אני לא יכול להצ־טרף למערך. אני לא יכול לתת את תוכניתי לשכר־דירה למערך, אני מעדיף מיפלגה ליברלית.

את יודעת מה, נניח שהיו לי שלושה מנדטים ולמערך היה רוב, והיו נותנים לי לעשות את עבודתי בלי להיות חבר בממשלה, היו אומרים לי: ניתן לך מישרד עם כוח להזיז את התוכנית שלך. הייתי מסכים.

■ ■ ■

● מר פלאטו שרון, אתה יכול לסכם את הישגך במשך ארבע שנות חברותך בכנסת?

הטריק של אבו־חצירא לא הצליח. הוא צריך לחזור למפד״ל

אמרתי לך קודם, כשאת לא בממשלה את לא יכולה לעשות כלום. הצעתי חוקים שלא עברו, הגשתי בסביבות חמש־מאות שאילתות. עשיתי כמיטב יכולתי. מה עשו המערך, ד״ש, של״י או שולמית אלוני? הם לא עשו כלום. אין מה לעשות, אם אתה לא בקואליציה אתה לא יכול להזיז דברים.

● אתה מתוסכל?

הכנתי עצמי למישרת שר, רק שר יכול לעשות משהו במדינה. הברוך הוא, שהשרים הם פוליטיקאים. יש לנו את הידע הטכנולוגי הכי מתקדם בעולם, ואנחנו ממנים את מודעי כשר האנרגיה והתשתית. דויד לוי הוא נחמד מאוד, אבל אינו מבין כלום בשיכון.

● מדוע אתה מבין יותר ממנו?

אני עושה שיכון כל חיי, אני בונה לברזיל, לוונצואלה.

● כעת?

כן, ממש בימים אלה אני בונה אלפי בתים.

● מדוע אינך בונה בארץ?

זה קשה מאוד לבנות פה, אני לא מעוניין לבנות לשוק הפרטי, אני רוצה לבנות לממשלה.

● אם בעיית השיכון כל־כך חשובה לך, מדוע אינך בונה שיכונים לזוגות צעירים ומשכיר להם בשכר־דירה חודשי?

זה בלתי־אפשרי לבנות כאיש פרטי. עד שהממשלה לא תשנה חוקים, אין מה לעשות. צריך הרבה כסף, הממשלה צריכה להפסיד על זה כספים, אבל זה נורמלי, זוהי ההתחייבות של הממשלה כלפי העם.

אני בונה כעת ששת אלפים יחידות־דיור בסן־פאולו עבור הממשלה הברזילאית. זה נורמלי שאני אבנה שם, ואתן מהידע שלי שם, ובשביל הארץ שלי לא אוכל לעשות כלום?

● הסיסמה שלך היא: איש בודד בכנסת. סיפרו לי שהסיסמה היתה הלכה למעשה, סיפרו לי שהיית מבודד לחלוטין מבחינה חברתית, איך הרגשת עם זה?

אני אגיד לך, לאף פוליטיקאי אין חברים, זהו מיקצוע שבו כל אחד דואג לעצמו, זוהי העבודה הכי אכזרית בעולם. אני באופן אישי העדפתי להישאר מחוץ לקומדיה של הכנסת, כמעט מיד ראיתי שיש שם צבועים, מהמערך עד לליכוד. יש לי חיים חברתיים בכנסת, היו לי חברים שם, אריק שרון, יצחק יצחקי, קורפו, דויד לוי, ז׳אק אמיר, הילל זיידל, יצחק פרץ. יש לי קשר איתם, הם באים אלי גם הביתה.

● מה היו יחסיך עם הכתבים הפרלמנטריים?

יחסים טובים ועם כולם, חוץ מאיזה שניים־שלושה.

● מדוע העיתונות אינה אוה־בת אותך?

זוהי שאלה קשה מאוד, את צריכה לדעת טוב ממני. תראי, יש לי חיים שונים. באתי לישראל עם בעיה בצרפת, ויש לי קצת יותר מדי מכל דבר — המכונית שלי היא קצת יותר מדי, הבית שלי הוא קצת יותר מדי, האשה שלי היא קצת יותר מדי. גם הצעד להיות חבר־כנסת היה קצת יותר מדי, האנשים אמרו: לאיש הזה יש הכל, מה הוא רוצה? הוא מוכרח להיות חבר־כנסת? אגרוייסע כבוד, חבר־כנסת, אם היית יודעת איזה כבוד מפוקפק זה.

● אנשים חשבו, שאתה רוצה להיות חבר־כנסת לא בגלל הכבוד, כי אם כדי למנוע את הסגרתך למישטרה הצרפתית?

תראי, יש לי בעיות עם צרפת, וגם זה הרגיז את האנשים. הם אמרו: מה הוא חושב לעצמו, שהוא יכול להיות עם רגל אחת בכנסת ורגל אחת בבית־סוהר בצרפת.

● מה הן בדיוק הבעיות שיש לך עם החוק הצרפתי?

הבעייה העיקרית היא מס־ההכנסה. כמה חברות שלי פשטו את הרגל והסתבכו בפ־לילים, אבל המקור הוא מס־הכנסה. כל הצרות, גם הפליליות, נובעות מהבעיות עם מס־הכנסה.

● אתה כבר לא חבר־כנסת, צרפת שלחה בקשת־הסגרה שנייה לפני כשישה חודשים, כיצד אתה מתכוון לפתור מצידך את הבעייה?

כעת יש לי זמן, נראה.

● כעת אתה לא חבר־כנסת, אין לך חסינות.

הכנסת לא עזרה לי בעניין ההסגרה, לא ביקשתי פרוטקשן מהכנסת. את יודעת, שוועדת־הכנסת יכלה לקחת ממני את החסינות. עובדה, שכשהממשלה הצרפתית ביקשה אותי בפעם הקודמת, השר צדוק שלח את הבקשה בחזרה, ואמר לצרפתים: אין כאן קייס!

● ומה עם בקשת־ההסגרה ה־נוכחית?

מישרד־המישפטים צריך להחליט.

● כמה כסף אתה חייב למס־ההכנסה הצרפתי, כמה הם דור־שים?

קצת פחות מאשר בבקשת־ההסגרה ה־קודמת, אני יכול לגמור איתם על עשרה מיליון דולר.

● ואתה תגמור?

כן.

● האם אתה מתכנן את שהותך בבית־הסוהר בארץ, בעיקבות הר־שעתך בשוחד בחירות?

אני לא חושב על זה, אני בטוח שלא אשב בכלא, אני זכאי.

■ ■ ■

● לפני מיספר שנים הוזמנתי למסיבה בביתך, ופגשתי כאן את חבר־הכנסת צ׳ארלי ביטון עם אשתו, הם היו אורחיך, מדוע הור־עו היחסים ביניכם?

אחיו עבד פה, עשיתי מסיבה, והוא בא לפה בדיוק פעם אחת. אני חושב שכל זמן שאנחנו במילחמה עם הערבים, אסור שתהיה פה מיפלגה שיש לה קשר עם

אנט ושמואל פלאטו־שרון עם בגין

„בגין הוא ראש־ממשלה טוב, אבל אין לו צוות טכנוקראטים, הוא קונה שרים!״

הערבים. לרק״ח יש קשר, דרך המדינות הקומוניסטיות, עם אש״ף, אני רוצה להוציא את רק״ח מחוץ לחוק.

● למה קראת לו אידיוט?

כי הוא אידיוט.

● אתה חושב שזוהי שפה פר־למנטרית?

כשבכנסת יש אנשים כמו צ׳ארלי ביטון, צריך לדבר בשפה שהם מבינים. דרך־אגב, שמת־לב שהוא לא קרא לי אידיוט, הוא קרא לי גנב, אני מעדיף להיות גנב ולא אידיוט.

● בוא נחזור רגע לתעמולת ה־בחירות שלך, מדוע לא השתמשת באנשי מיקצוע?

היו לי אנשי מיקצוע, אבל אני מאמין בעצמי. רענן לוריא טילפן מחוץ־לארץ, והציע לי כסיסמה את המישפט: „חוק כן, חוקן לא״. היתה לי הצעה משדרן טלוויזיה מפורסם מאוד, אחד מבכירי מגישי מבט לחדשות, לעבוד במערכת הבחירות, להת־פטר מהטלוויזיה כמו עמירם ניר. אבל בסך־הכל היו לי 14 דקות, ואני מאמין בעצמי.

● מדוע טען מישרד־השמירה של בני טל שאתה חייב לו כסף?

עובדת בשבילי חברה, ושולחת לי חש־בון. אני אומר: חבר׳ה, זה לא נכון, החש־בון לא מדוייק, עבדו אצלי שישה אנשים ואתם שולחים לי חשבון על תשעה. כל מי שמביא לי חשבון ואני מסרב לשלם מה שלא מגיע, הוא מאיים עלי שילך

רענן לוריא טילפן אלי מחו״ל והציע לי את הסיסמה: חוק כן, חוקן לא!

לעיתונות. אתה לא משלם, אני הולך לעיתונות — זהו איום קבוע. יום אחד העיתונות תתעייף מלכתוב שטויות, וגם הפטנט הזה לא יעבוד. לבני טל שילמתי מה שהגיע לו.

● יועצך, ז׳אק בן אודיס, כתב ספר, שבו הוא משמיץ אותך. מדוע העסקת אותו במערכת הב־חירות הנוכחית?

הוא יועץ, לא יותר מזה. בסך־הכל עבד כמה שעות, לא כמו במערכת הבחירות הקודמת. חוץ מזה, הספר הוא לא כל־כך קטסטרופה. בפעם הבאה תשאלי את רבין למה הסכים להיות שר־ביטחון אצל פרס. כהכ זה, אלה הם החיים, רבין כתב על פרס דברים יותר גרועים ממה שז׳אק בן אודיס כתב עלי.

● אתה יכול בבקשה לתאר לי את עסקיך?

אני בונה בכמה ארצות. בברזיל, בוונצו־אלה, באקוואדור ובאירופה. בכל ארץ יש לי מישרד. המישרד המרכזי הוא בבית אל־על.

● היכן אתה מחזיק את הכס־פים שלך?

רוב הכסף בארץ.

● יש לך שותפים?

כן.

● אתה יכול למסור לי את שמותיהם?

אני לא יכול, בלי שמות. השותפים שלי עובדים בארצות שבהן יש פיקוח על מטבע זר, לכן אסור לי לגלות אותם. יש ארצות שבהן אתה יכול לקבל עד עשרים שנה בית־סוהר, כשאתה עושה עבירות במטבע זר.

● האם עסקי בנייה הם עסקיך היחידים?

לא, יש לי קצת חוות בוונצואלה.

● נפט?

קצת, בדרום־אמריקה.

■ ■ ■

● לפני פרשת ההסגרה לצרפת היית איש חברה מאוד פופולארי, אנשים שיחרו לפתח ביתך, כל מי שהוא משהו התגאה להיות אורח שלך. אחרי פרשת ההסגרה ואח־רי בחירתך לכנסת התהפך הגל־גל, לפחות מבחינה חברתית, איך אתה מרגיש עם זה?

אנשים עדיין באים, אני עושה מסיבות טשולענט בשבת, אבל אין לי זמן לחיים חברתיים, אני מסרב ללכת להרבה מסי־בות.

● אני מתכוונת להגיד, שזמן קצר אחרי שהגעת לישראל וקנית את ביתך המפואר בסביון היית בראש הסולם החברתי בתל־אביב, היום זה לא כבוד גדול להיות מוז־מן לבית פלאטו שרון, איך אתה מרגיש עם זה?

אני לא מרגיש כך. אני חושב שאנשים הפסיקו לבוא הנה כי הפסקתי להזמין, לא משום שזה לא מכובד לבוא אלי. להיות מוסד חברתי היה נחמד לחצי שנה, שנה, אבל מה יצא לי מזה? אנשים באו, אכלו והלכו.

● מה היה טיב יחסיך עם הזי־מר צביקה פיק?

צביקה פיק רצה להיות חבר־כנסת, הוא רצה להיות מס׳ 2 ברשימה. אמרתי לו, שהכנסת זה לא היכל־התרבות, אז הוא נהיה ברוגז.

● ושימי תבורי?

הוא רצה ממני 200 אלף דולר כדי לייצג אותי ביצור, זו היתה קומדיה, לא לקחתי את ההצעה ברצינות, לקחתי אותה כבדיחה.

● פלאטו שרון, אתה איש עשיר, יש לך אשה נאה, בית נאה וכלים נאים, למה אתה צריך את זה?

אני אידיוט, אני אוהב יהודים.

כוכבים

כל נערות בונד

ומה הן עושות היום

מצבה בבית־קברות אינה המקום החביב על ג׳יימס בונד, הסוכן המורשה להרוג. 007 אוהב להזין עיניו בעצמים מסוג אחר, חיים יותר, תוססים יותר.

אבל הפעם, בפתיחת הפרק החדש של הרפתקותיו, הנושא את השם למען עינייך בלבד, הוא עומד ליד מצבה, ועליה כתוב השם „תרזה בונד". רק מעטים זוכרים כי ג׳יימס בונד, הסוכן המבוקש ביותר על־ידי השוק החופשי של המין היפה, התחתן רק פעמיים בחייו. הפעם האחרונה היתה זו השחקנית דיאנה ריג, שגילמה את טריי־סי וינצנזו, שהצליחה להביא את בונד להינשא לה ברגע של חולשה.

ג׳ורג׳ לאנגבי גילם את הסוכן פעם אחת ויחידה, בסרט בשרות הוד מלכותה. חמש פעמים הופיע שון קונרי, ושש פעמים רוג׳ר מור.

אלא שברור מאוד כי האבל אינו יאה לבונד האלגנטי, וכי המצבה של טרייסי היקרה אינה אלא הקדמה לנושא הרומנטי התורן בסרט זה: חולייה נוספת בשר־שרת החוליות המחוטבות להפליא, המר־כיבה את המושג הנשי המיוחד, שנוצר בקולנוע, והעונה להגדרה: נערות־בונד. אלה הן אותן יפות־יפות, המשמשות כנו־שאי אהבותיו הגדולות של ג׳יימס הכובש, להבדיל מכל הקישוטים האחרים, שכבודם במקומם מונח, המהווים את החטיפים שבין הארוחות.

שחקנית אורסולה אנדרס עם הסופר יאן פלמינג
הדוגמה האידיאלית

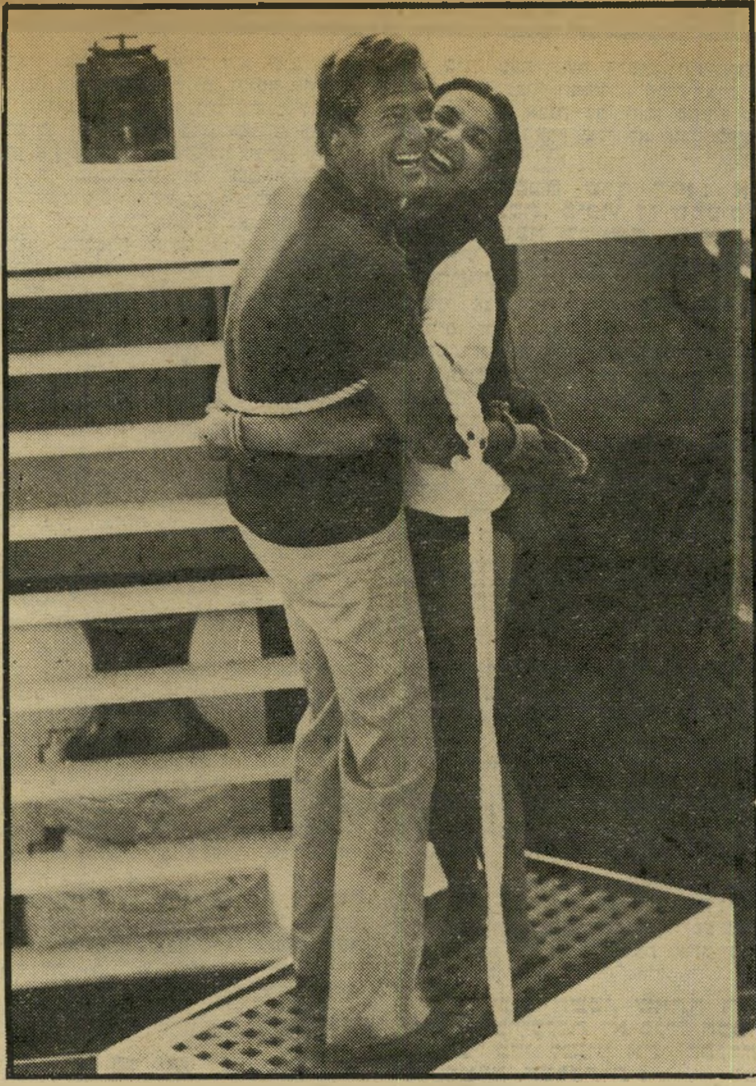

קארול בוקה ורוג׳ר מור ב„לעינייך בלבד"
התנהגות פרובלמטית

קלודין אוז׳ה ושון קונרי ב„כדור הרעם"
בחזרה לפאריס

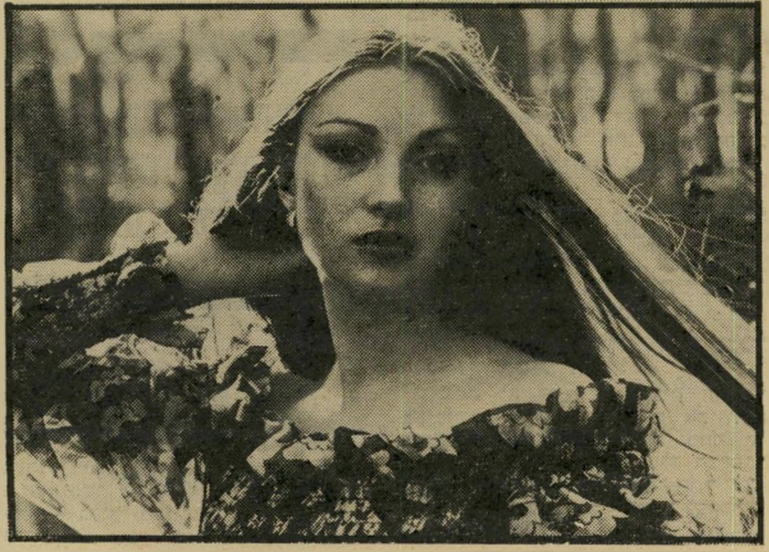

ג׳יין סיימור ב„חייה ותן למות"
קאריירה והריון

דניאלה ביאנקי ב„מרוסיה באהבה"
בחזרה לרומא

ביקיני קטנים. הגיבורות של בונד תמיד יפהפיות גדולות עם ביקיני קטנים, שיער מטופח ושיניים משוייפות, חיוך פיר־סומי ואיפור מושלם. הן מוכנות ללחוץ על ההדק של כלי־היריה, המפאר את גוון החטוב, באותה המהירות שבה הן מוכנות לזנק למיטה. הן עדינות וקשוחות, זנותיות, אך אינן זונות.

לא פלא איפוא, שהארוחה האחרונה של בונד בלמען עינייך בלבד היא קרחון סוער — קארול בוקה, שחקנית שנתגלתה על־ידי לואיס בניואל בפאריס, ושעשתה את צעדה הקולנועי הראשון בסרטו, הנושא המיסתורי של התשוקה.

לעומת גיבורותיו הקודמות, שנשאו שמות מוזרים, כמו „האניסאקל ריידר" (אורסולה אנדרס), או „פוסי קאלור" (הו־נור בלקמן), מופיעה קארול בוקה בתפקיד מלינה האבלוק, ארכיאולוגית־צוללנית, ש־מיקצועה מעניק לה את התיחכום היאה לגיבורנו, ומוצאה — חצייה יוונייה וחצייה בריטית — את האקסוטיקה והמיסתורין הכמויות הדרושות.

אלא שאם היה הדבר תלוי בשיפוטו הבריא של 007 עצמו, ייתכן, שהגברת בוקה היתה עפה משרות היד מלכותה. שכן, השחקנית ירוקת־העין, בת ה־23, הפ־תיעה את ההפקה כולה בהתנהגות בלתי־הולמת את מעמדה. „התנהגותה על בימת־הצילומים היתה בלתי־מיקצועית ומבישה," העיד עליה מאייר בק, עוזר־ההפקה של המפיק העליון, אלברט ר. ברוקולי, והו־סיף: „היא גרמה להרבה סיבוכים בהת־נהגותה הפרובלמטית, ונהגה לשכב לישון בעיצומם של הצילומים."

מה שלא סייע בהפקה, היו הצהרותיה של העלמה בוקה, שהודיעה לעיתונאים

ש„מור זקן מספיק כדי להיות אביה ולא מאהבה" (מור היום בן 53).

העיקר הפירסומת. בכך לא רק הפרה את האיזון העדין, שהינחה את ברוקולי בעיצוב בנות־הזוג הנשיות של גיבורו באותה קפדנות עצמה, שהוא משגיח על חליפותיו של הסוכן ועל מכוניותיו. היא גם הפרה כלל מיקצועי, שכל שחקנית, הנוטלת על עצמה תפקיד של נערת בונד, חייבת לדעת: חלק הארי של העבודה אינו המישחק, כלל וכלל, לא, כי אם יחסי־הציבור. או כפי שהיטיבה לבטא זאת בריט אקלנד, ששיחקה את מרי גודנייט באיש בעל זרוע הזהב (1974): „לשחק בסרט של בונד זה 30 אחוז ביצוע ו־70 אחוז פירסומת. מסע־הפירסום מתחיל ביום שאת מתחילה להסריט. את חייבת לערוך סידרת צילומי פירסום לפחות פעם בשבוע במשך שנה שלמה. עליך להתלבש ככל האפשר פחות והביקיני אינו הכרחי, את יכולה לוותר עליו אם את רוצה".

מה שנשאר יציב בקאריירה של אקלנד מנסיון בונד שלה, הם הזיכרונות, שכן הקאריירה שלה כשחקנית לא המריאה מעלה־מעלה, כפי ששיוותה לעצמה. היום היא מפרסמת את ספר זיכרונותיו, בריט האמיתית, ומקדמת את מכירותיו. הופעתה האחרונה היתה בטלוויזיה במיני־סידרה בשם עמק הבובות.

אשתו השנייה. שתיים מן השחקניות, שעשו קאריירה רצינית מאוד מאז הופיעו בסרטי בונד, היו דיאנה ריג וג'יין סיימור. דיאנה ריג, שזכתה להיות אשתו השנייה של בונד, היתה למעשה כבר מבוססת דייה על הבמה ובטלוויזיה הבריטית. אחרי בונד היתה אפילו מועמדת לפרס הטוני בשל הופעתה באבלאר ואלואיז על בימת ברודווי (1971). היום היא מסריטה את שחיתות מתחת לשמש של אגתה כריסטי, עם פארטנרים מכובדים כפיטר יוסטינוב, ג'יימס מייסון ומגי סמית.

אשר לסיימור, שהופיעה כבתולה בעלת הכוחות הטלפאתיים המדהימים בחיה ותן למות (1973), זו היתה רקדנית במקורה, והתקדמה להפליא לקאריירה משגשגת על בימות ברודווי עד היום. בשל הריונה נאלצה לפרוש לאחרונה מהצגת אמדיאוס, שזכתה להלל רב, ונישאה למפיק שלה, דייוויד פלין, בשבוע זה ממש.

שחקנית אחרת, שדרכה קיבלה תפנית רצינית אחרי בונד, היא הונור בלקמן שגילמה את מומחית הטייס והג'ודו, פוסי גאלור, בגולדפינגר (1964). גם היא, כריג, הופיעה בסידרת הטלוויזיה הנוקמים, והפכה שחקנית תיאטרון מבוקשת באנגליה. אחרי שהופיעה במוסיקת לילה זעירה, תשחק את תפקיד הרוזנת בצלילי המוסיקה, ובגירסה מחודשת זו בבריטניה תתבקש גם לשיר.

הפילוסופיה נשארת. ומה על האחרות? דניאלה בייאנקי, ששיחקה את טאטיאנה, המנסה לערוק ממיזרח למערב במרוסיה באהבה (1963), חיה ברומא עם בעלה הרופא, ומגדלת את ילדיו. קלודין אוז'ה, מיס צרפת לשעבר, ששיחקה את דומינו בכדור הרעם (1965), עושה סרט חדש בפאריס, שם היא חיה. מי האמה, ששיחקה את קיסי סוזוקי באתה חי רק פעמיים (1967), ושהיתה אשתו הראשונה של בונד, מופיעה בעיקר בקולנוע ובתיאטרון ביפאן. ג'יל סט. ג'ון, שהיתה טיפאני קייסי ביהלומים לנצח (1971), השתתפה בכמה סרטים. אך פירסומה הבולט בא לה בשנת 1970 בזכות היותה בת־לווייתו של ד"ר קיסינג'ר בימיו העליזים ביותר. בארבארה באך, שהיתה מייג'ור אנייה אמאזובה בהמרגל שאהב אותי, נישאה זה מכבר לרינגו סטאר. היתה לה הופעה קצרה בסרט משותף איתו בשם איש המערות, אך הוא נשאר על ריצפת חדר־העריכה. לואה צ'איילס, שהיתה המדענית היפהפיה הולי גודהד, נוטלת שיעורי מישחק, וטוענת שהיא מתכוונת להתבסס על כישרונה, ולא על גופה.

אשר לבחירתו של ברוקולי, שלדעתו, עונה ביותר על הפילוסופיה ההולמת המנחה אותו בבחירת נערת בונד, זו היתה ונשארה הבחירה הראשונה — אורסולה אנדרס. אנדרס, שגילמה את הראשונה בסידרת הנערות בד"ר נו (1962), היא עד היום הדגם שלפיו מנסים ברוקולי ושותפיו למצוא את החדשה בסידרה: „פנים אלמוניים שיתגלו לראשונה. ולא סתם פנים, עד היום אני זוכר כיצד ראיתי אותה לראשונה, בתמונה שהזדקרה מתוך ערימת צילומים של נערות שכבר נפסלו על־ידי סוכני הליהוק. היא היתה יפהפיה בבגדים רטוב ובלתי־ידועה לחלוטין, משמע לא דרשה משכורת אסטרונומית."

גם אנדרס לא הרחיקה־לכת בקאריירה קולנועית, אם כי המשיכה לשמש נושא רכילותי מפתה ומוקד־משיכה לצלמים עד עצם היום הזה, כשהיא אם לילדו של הארי המלין, שותפה לחיים, הצעיר ממנה בשנים רבות. בימים אלה היא משתתפת לצדו בסרט חדש.

ואחרונה חביבה, העיקבית מכולן, הנערה היחידה שהשתתפה בכל תריסר ההפקות עד כה, זוהי לואה מאקסוול, הידועה בכינוייה „מאני פני". הלא היא מזכירת השרות החשאי, המאוהבת בבונד לנצח. אמנם, ברוקולי טוען שיאן פלמינג תיכנן משהו משותף עבור בונד ומאני פני, אך לרוע המזל נפטר לפני שהנציח רעיונו בכתב. ובינתיים, תמשיך מאני פני לעקוב ולעגוב אחרי הסוכן הנכסף, ובימי חול, כשהיא במצב של חצי פרישה מן הבד (בגיל 54), היא תיכתב טור עיתונאי אישי בעיתון קנדי, הנושא את הכותרת „מאני פני".

בריט אקלנד
נשארו זכרונות

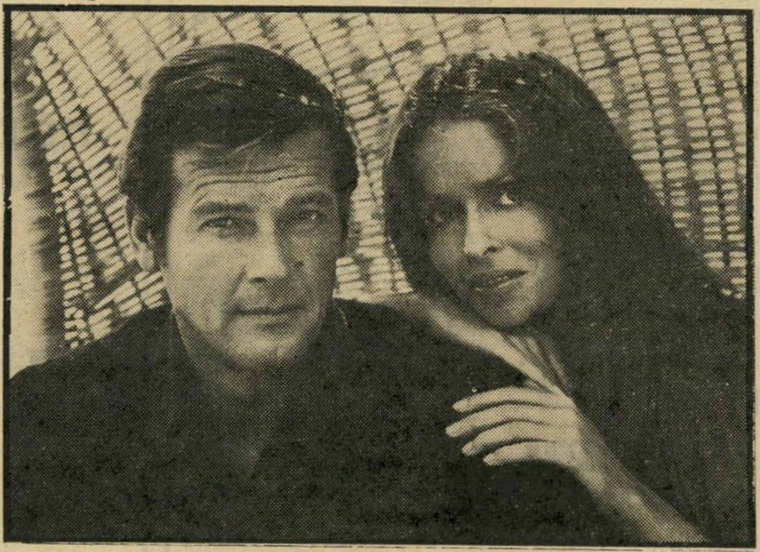

בארברה באך ורוג'ר מור ב„המרגל שאהב אותי"
אשתו של רינגו סטאר

דיאנה ריג
אשתו המתה

לואה מאקסוול ושון קונרי ב„גולדפינגר"
מאני פני הנצחית

סוף גנב לתלייה

גנב (דקל, תל־אביב, ארצות־הברית) — מייקל מאן הוא במאי אמריקאי צעיר, שמאמין, כנראה, באגדות התפארת של הגיבור הבודד. הוא כבר תיאר בעבר מין סיפור שכזה, שבו הצליח פיטר שטראוס להוכיח עצמו כרץ למרחקים ארוכים, למרות היותו אסיר בכלא, והוא עושה זאת שוב. הפעם, ג'יימס קאן מחליט שהוא יכול להיות שודד סוליסט, שעוסק רק בצד האמנותי של הפריצות, אבל אינו מלכלך ידיו עם שיווק הסחורה הגנובה.

מובן שזה לא יכול להימשך לאורך זמן, כי סינדיקט הפשע רוצה תמיד נתח מכל מה שקורה מחוץ לחוק, ואומן השוד המתוחכם נאלץ בלית־ברירה להסכים להצעה, שאי־אפשר לסרב לה. אלא, שכידוע, עסקים עם הסינדיקט הם חד־סיטריים, יש בהם רק בעל־בית אחד, וזה אינו הפרט הבודד. לכן, מי שחושב שיש באפשרותו להתנות תנאים, או לעשות תוכניות לעתיד, ללא רשות ה„קאפו" (שאינו בהכרח איטלקי), טועה טעות מרה, כפי שמסתבר פעם נוספת מן הסרט הזה.

במקביל לעלילת הפשע יש בסרט עוד שני מרכיבים: מצד אחד, סיפור אהבה בין קאן וטיסזדי וולד. מצד שני, סיפור נאמנותו של קאן לידיד שרכש בכלא ושעדיין נמק שם — הוא עומד לנפוח את נשמתו ממחלה, בטרם יסיים את ריצוי העונש שהוטל עליו.

מאן והתסריטים שלו נאחזים במיתוסים הישנים שעמדו מאחרי כל דראמת־פשע הוליוודית בזמנים הטובים: האיש הבודד מול הממסד, אהבה שאין לה סיכוי, כאשר היא פורחת על קרקע כזאת, ידידות, נאלצת, שמבדילה בין הגיבורים לרשעים, ומוסר־השכל, האומר כי סוף הגנב לתליה (כאן צריך היה אולי לומר שסוף הגנב הגדול יותר לתליה).

ג'יימס קאן: האיש הבודד

כל
המועמדות הסופיות בתחרות
מלכת המים 81'
תהיינה אורחות חברת
דיזנהויז
בטיול משגע באי כרתים

רב־שיח
שוחרי השלום
לאחר הבחירות לכנסת
מה הלאה?
המנחה:
ד"ר אברהם עוז

ביום שני, 20.7.81, בשעה 7 בערב
תל־אביב, „בני ברית", רח' קפלן 10

וידיאוסרט
הסרטת ארועים בוידיאו!
צילום חתונות, בר מצווה וארועים מיוחדים
סרט בן 3 שעות: $299 כולל מע״מ וקסטה
רח' רוזנבאום 5, ת"א, טל. 296662

תן טרמפ לחייל

האיש שנשא

(המשך מעמוד 29)

על פניו. „אנחנו יחד שלוש שנים, אבל הנטו שלנו הוא הרבה פחות. המצב השתפר בחצי השנה האחרונה, כשלינה עברה לגור איתי בתל־אביב. לפני כן, כשגרה בירושלים, כמעט ולא התראינו. אבל היא בסדר. זה לא קל להיות חברה של מישהו, שמעביר את רוב שעות היום שלו על מיגרשי הטניס בארץ ובחוץ־לארץ. וזה גם לא קל להכיר בעובדה שהטניס הוא במקום הראשון, וכל דבר אחר בא אחריו. התרגלנו לעובדה שאין לנו הרבה זמן ביחד, ואנחנו משתדלים ליהנות ממה שיש."

שלמה ולינה מתגוררים בדירה קטנה בנאות־אפקה. חברים? לא חסר. מה שחסר הוא זמן.

גליקשטיין הגיע להישגיו המרשימים בגיל צעיר־יחסית. „תמיד הייתי הכי קטן בכיתה," הוא נזכר. „קפצתי על כיתה אל"ף ונכנסתי ישר לבי"ת. כך שהייתי הילד־של־הכיתה במשך כל השנים בבית־הספר. הדבר לא הפריע לי, היה לי מיבנה־גוף גדול והילדים התייחסו אלי בכבוד, לא כמו אל צוציק. לא הייתי סטאר בבית־הספר, וחיי חברה לא כל כך עניינו אותי. הייתי שקט מדי ולא נטיתי להתערב בפעולות החברתיות של שאר הילדים. העדפתי להסתגר, והתרכזתי בטניס. כיום אני קצת מצטער על כך, ועד עכשיו קשה לי לצאת מזה. אני אדם סגור מטבעי, אלא שהיום המעמד מחייב, ואני משתדל לצאת ולהיפתח יותר."

הכוח הלבן

יצחוננו של האמריקאי ג'ון מקנרו על ביורן בורג בווימבלדון, לא הפתיע את הטניסאי הישראלי. „אני חושב שההפסד של בורג היה צפוי," הוא אומר. „מקנרו טוב יותר על מיגרשי־דשא, והוא התעלה על עצמו במישחק נגד בורג. הוא היה קרוב לשיאו, במישחק אגרסיבי מעולה, והפעיל על יריבו לחץ גדול יותר. כל זאת בנוסף לעובדה שבורג לא הפגין מישחק מעולה. אני לא יודע אם מקנרו יצליח לשמור על מקומו כאלוף לאורך זמן, אך ברור ששניהם ימשיכו לתת את הטון בצמרת מישחקי הטניס עוד זמן רב."

את ישראל מייצג גליקשטיין במישחקי טניס, ואת תנובה הוא מייצג בפירסומת הכוח הלבן.

„חוזים מסוג זה מכניסים כסף טוב," הוא מסביר. „וצריך הרבה כסף כדי לממן נסיעות כל כך רבות לחוץ־לארץ — השתתפות בתחרויות, אימונים ועוד. כשאני הולך לתחרות אני אף פעם לא יכול לדעת לאיזה מקום אגיע, ואם אזכה בכלל. הפירסומות מבטיחות סכום קבוע."

לפני זמן־מה הוא חתם על חוזה־פירסום חדש עם חברה ישראלית ועתה הוא נושא את התגיות של החברה על החולצות שלו ועל הגרביים והמגבות.

ומה לגבי העתיד? „על בטוח, הייתי רוצה להיות מיספר אחד בעולם," צוחק גליקשטיין. „אבל עלי להיות ריאלי. לכן אני מקווה מאוד להיות בין העשרים־שלושים הראשונים, וזה לא קל. התחרות היא עצומה. מיספר המקצוענים בענף הטניס גדל משנה לשנה. ולי לא נותר אלא לקוות, ולהתאמן עוד יותר חזק.

בינתיים גליקשטיין בראשית דרכו כמס' 1 של ישראל וכפוטנציאל רציני מאוד בתחרויות הבינלאומיות.

והוא ממשיך לרוץ קדימה. השבוע, במיסגרת מישחקי גביע דייוויס, הביס את באלש תרוצ'י, אלוף הונגריה, המדורג בין 20 הטניסאים הראשונים בעולם.

במדינה

(המשך מעמוד 38)

שלום. אני לא מוכן לסתום את הפה, ולכן הורתה סלובינה לא לשלוח את העיתון שלי לרומא ולווינה, או לאולפנים ולמרכזי־הקליטה שבהם יושבים העולים מרוסיה.

היתה לי פגישה עם סלובינה בסוכנות. בפגישה היה גם העוזר של אריה דולצ'ין, אליעזר אקבס, ובני. הם הציעו לי לחתום על חוזה, בתנאי שלא אבקר את הסוכנות. זו לא היתה הפעם הראשונה שניסו לקנות אותי.

אדמה, מנהרה ועליה. כשהגיע הליכוד לשילטון, הציעו לי לאחד את הירחון שלי עם העיתון של סלובינה, ולערוך את שניהם, בלי ביקורת נגד השילטון. לא הסכמתי. אחרי זה התקיפו אותי בקרוג של הליכוד, וכתבו עלי שאני סוכן של רק"ח, פלאטושרון, נטורי־קרתא ושל"י — כולם ביחד. כתבו שאני מסית את העולים להפגנות, וכתבו שאסור לי לכהן כסגן יו"ר אירגון הלוחמים בנאצים, וכסגן יו"ר אירגון עולי ברית־המועצות. רוצים לבודד אותי, ומתנכלים לי מבחינה כספית. הסוכנות לא קונה ממני גיליונות, כמו שהיא עושה עם שאר העיתונים, ומנסים גם לשכנע מוסדות ואנשים שלא לתת לי מודעות.

כל מה שאני רוצה זה להוציא עיתון טוב, שמשקף את הבעיות האמיתיות של העולים. אין לי ממון. אני עצמאי, ורוצה לכתוב בדיוק מה שאני חושב, ואת זה הם כנראה לא אוהבים.

עד כאן דברי וינוקורוב.

בארץ יש כ־150 אלף עולים מברית־המועצות, ולמענם יוצאים לא פחות משמונה עיתונים: השבועון קרוג (גלגל), בהוצאת הליכוד, היומון נאשה סטראנה (ארצנו), המוצא על־ידי החברה המאוחדת לפירסומים של מפא"י, הירחון 22, בעריכת רפאל נודלמן, הריבעון הדתי מנהרה, הביטאון הממשלתי ציון, ואדמה ועם בהוצאת מישרד־הקליטה. בגרוזינית יוצא העיתון עליה. תפוצתו של שלום מגיעה ל־2400 עותקים בחודש, ועורכו, יוסף וינוקורוב, שזכה לעיטור גבורה של הצבא האדום, אומר שהוא מוכן להילחם גם כאן, בישראל — והפעם על חופש העיתונות.

דרכי אדם
עורך־הדין שהיה מסגר

בקיאותו הרבה של עורך־הדין בהלחמה וריתוך — באה לו מעיסוקו הקודם

דמותו של עורך־הדין מנחם רובינשטיין, עוטה גלימה שחורה וממושקף, לא היתה שונה מזו של כל עורך־דין אחר. הוא נראה כאדם העוסק בענייני־רוח ובסיפרי־חוק. לכן נדהם המומחה המישטרתי כאשר החקירה הנגדית של עורך־הדין בענייני מסגרות היתה מיקצועית ביותר.

„האם זה נכון שכאשר עוסקים בריתוך מתפזרות כדוריות־מתכת לוהטות לכל הכיוונים, ואם אין לובשים איפוד־מגן מייוחד הן משאירות סימני חריכה אופייניים על הבגדים?" שאל הסניגור. המומחה הודה כי הדבר כך, אך הסביר כי זה תלוי במרחק שבו עומד המרתך ממקור החום.

רובינשטיין ניסה להוכיח כי כיוון שלא התגלו סימני חריכה כאלה על בגדי מרשו, לא יתכן כי הוא השתתף בשוד, שבו רותכה כספת גדולה ותוכנה נגנב.

מקדם־סכנה גבוה. החקירה הנגדית שלו היתה כל כך מדהימה בידע המקצועי שלה, שניכר היה כי עורך־הדין לא למד את הנושא בפקולטה למישפטים. „כאשר אני עבדתי במסגרות," הוא הסביר, „תמיד לבשתי איפוד־מגן, ובכל זאת נשארו על בגדי סימני ריתוך." השופט חיים דבורין התעניין מאוד בעברו המיקצועי של עורך־הדין. „את הצלקת שעל שפתי קיבלתי בעת שעבדתי בריתוך ברידינג דל"ת," הסביר רובינשטיין בחיוך לשופט הנדהם. „עמדתי על פיגום בגובה של 12 מטר. ומיסגרת פלדה במישקל של חמישה טונות ניתקה מאחד הכבלים שהחזיקו אותה. היא השתוללה והפילה כל דבר שהיה בדרכה. גם אני הייתי שם, ונפלתי עם הפיגום מגובה של 12 מטר. נפצעתי קשה ונלקחתי לאיכילוב. ואז החלטתי ללמוד מישפטים."

פרקליט רובינשטיין
פגיעה ישירה בטנק

רובינשטיין נולד בתל־אביב וסיים את בית־הספר התיכון כמו כל ילד מבית טוב. אבל כאשר סיים את שירותו בצה"ל, רצה לעשות כסף, ומהר. הדרך היחידה שהיתה פתוחה בפני חייל צעיר חסר מקצוע, היתה לעסוק במיקצועות בעלי מקדם־סכנה גבוה. כך הגיע לריתוך קונסטרוקציות. הוא החל דרכו כמרתך דודי־לחץ בבית־חרושת לשמנים. העבודה היתה כל כך מסוכנת, שהיתה נעשית תמיד בנוכחות מכונית מכבי־אש. הכל היה אפוף קיטור ושמן, והחום היה רב. וכך למד את המיקצוע תוך כדי עבודה.

ריתוך באיצטדיון. רובינשטיין לא חשש מהסכנה שבעבודה, שכן בקרבות 1967 נפגע הטנק בו ישב מפגיעה ישירה, והוא ניצל.

הוא הגיע לפיסגת מיקצוע המסגרות והיה מרכיב צנרת קיטור בגבהים. גם אחרי שנפל ונפצע לא עזב כליל את עבודתו המסוכנת. וכאשר למד מישפטים באוניברסיטה, בשנה אל"ף, מימן את לימודיו בקיץ בעבודת ריתוך באיצטדיון הכדורגל שנבנה אז בחולון.

אמנם מאז הפך עורך־דין אין לו זמן למיקצוע הישן, והוא מתרוצץ בבתי־המישפט ומגן על נאשמים, אך הפעם היתה לו ידיעתו במסגרות לעזר רב.

„אני רואה שחזרת לגירסא דינקותא," אמר לו השופט דבורין בחיוך, כאשר סיים את חקירת המומחה המישטרתי. גם הנאשם היה מרוצה מאוד, שכן הוא הצליח לבחור את עורך־הדין היחיד במדינה המומחה גם במישפטים וגם במסגרות.

שידור

מילכוד המליאה - והממשלה

המיתקפה המאסיבית של כמה שרים וחברי־כנסת מצמרת הליכוד על רשות־השידור, והמנכ״ל שלה, **יוסף לפיד**, עשוייה להיבלם בלימה חוקית.

האמון המלא שהעניקו חברי מליאת רשות־השידור, בישיבתם האחרונה (כשבוע אחר הבחירות) בהנהלת הרשות וביוסף לפיד טרפו את קלפיהם של ראשי הליכוד, שהתכוונו לפטר את לפיד ולהעמיד במקומו את האחראי להסברה בליכוד, **גידעון גדות**, או את מזכיר־הממשלה, **אריה נאור**, כמנהל־מטעם של הליכוד על רשות־השידור.

חוק רשות השידור ביסס את מליאת־רשות־השידור כגוף עצמאי, המעוגן בחוק. גוף זה בוחר את המנכ״ל ואת היו״ר שלו, ומן הממשלה נמנעה האפשרות למנות את ראשי הרשות בילעדיו. האמון המלא שבו זכה לפיד מצד חברי־המליאה והיו״ר **ראובן ירון**, שהוא גם חבר מרכז תנועת־החרות, היה חד־משמעי. חברי־המליאה לגווניהם השונים ניצבו מאחרי המנכ״ל.

אם הממשלה החדשה תעמוד בכל זאת על רצונה לפטר את לפיד, יהיה עליה לשנות את חוק רשות השידור, לפרק את המליאה שמינה שר־החינוך רק לפני כשלושה חודשים, לחוקק חוק חדש ולמנות הרכב חדש של המליאה. אם ישונה הרכב המליאה, יהיה על הממשלה, ועל השר המופקד על רשות־השידור (בכוונת הממשלה להעביר את הטיפול ברשות השידור מידי שר־החינוך לידי מישרד ראש־הממשלה) למנות במליאה החדשה שתשקף את הרכב הכנסת החדשה. ייווצר איזון בין הליכוד ובין המערך, בעוד שמיספר החברים הדתיים במליאה יקוצץ לכדי מחצית. ספק אם הדבר רצוי למישהו.

מילכוד זה עשוי להשאיר את הרכב המליאה כפי שהוא היום, תוך יצירת איזון בוועד־המנהל של הרשות בין שתי המיפלגות הגדולות, תוך הענקת עצמאות תיפעולית פוליטית להנהלת רשות־השידור. מצב זה עשוי להיות הזרז העיקרי לממשלה לפתיחת ערוץ־טלוויזיה נוסף.

צל״ש

היסטריה נמסה

● **לחיים יבין**, שהפרק הראשון של סידרתו על הבחירות („תופרים חליפות״) הפעיל את המצלמה כמכשיר לתיעוד־בזק היסטורי. אף כי ברור כי הסידרה נערכה תוך מבט לאחור, ויש בה הרבה מן החוכמה־שלאחר־מעשה, הראה יבין בפרק זה כי המצלמה קלטה עוד בראשית־ראשיתו של המאבק סימנים ברורים לתוצאותיו: השינאה של בני־עדות־המיזרח למערך, כ־נציג המימסד האשכנזי־הלבן־המתנכר. אף שיבין משכיל ללכת בין טיפות־הגשם בנו־שא עדין זה, הצליח לכלול בדבריו רמזים רבים, שיש בהם כדי לעורר אצל הצופה הנבון מחשבה על הדראמה של בחירות 1981. המיקצועיות החלקה, האלגנטית כימעט, של יבין שלטה בחומר כולו.

„מוקד" מחוזק

● **ליעקוב אחימאיר**, עורך מבט שהפך עורך מוקד ושהכניס עומק, בגרות ויכולת חדשה לתוכנית שהידרדרה במהלך השנה האחרונה. במוקד עם ראש־הממשלה, הצליח אחימאיר כשדר שלא לכוף ראשו מול ראש־הממשלה, ולהעניק מישנה תנופה לכוח־העמידות של מחלקת־החדשות בטל־וויזיה, מול ראש־הממשלה שהיה בשיא־כוחו הריטורי, בשל העוצמה האלקטו־ראלית שזכה בה בבחירות. בסידרה של שאלות על נושאים לוהטים, כמו פיטורי בעלי פינקסים אדומים, עתיד רשות־השידור ושאלת הערוץ השני, החמרת הכפייה הדתית במדינה ועוד — עלה בידי אחימאיר להשיג תשובות פומביות מפיו של מר בגין, כבלם מפני טירוף־המערכות העלול להתחולל במדינה.

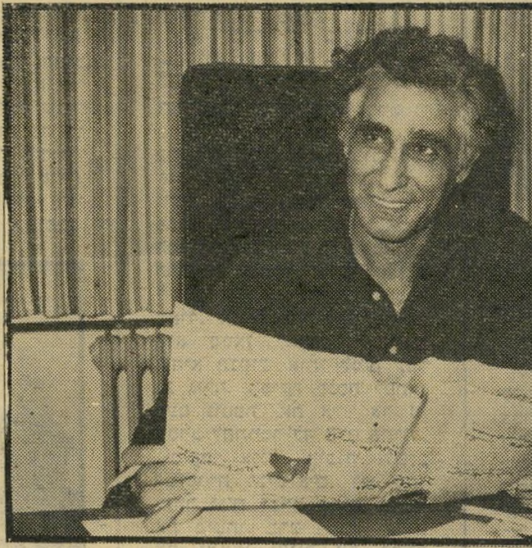

טוען פתאל
בהמתנה לדו״ח מבקר־המדינה

מאחרי הקלעים

ערוץ שני

המאבק העקשני שהתחולל במערכת־הבחירות בין הליכוד והמערך היה גם מאבק בין שתי חברות להפקת סרטים, סרטי רול ואולפני הרצליה, שהפיקו עבור שתי המיפלגות הגדולות את סרטי־התעמו־לה שלהם. שמועות עקשניות חוזרות וטו־ענות כי לשתי חברות־ההפקה הובטח על־ידי ראשי המיפלגות, שלמענן עבדו, שלי־טה בערוץ שני אשר יוקם.

הודעתו של ראש־הממשלה, **מנחם בגין**, בתוכנית מוקד, על כוונתו להביא לכינון ערוץ שני בטלוויזיה, הביאה לשי־דוד־מערכות בין חברות־ההפקה.

תיקוות הליכוד שערוץ שני יהיה אוהד לליכוד היא מופרכת. גורם התחרות בין הערוץ הממלכתי והערוץ המיסחרי יוריד חלק מהעומס הפוליטי מרשות־השידור, ויחלק אותו בין שתי התחנות. התחרות על האיכות, המידע ומשיכת אחוזי־צפייה גבו־הים, תכריח את שני הערוצים לנהוג כשני עיתוני־הערב, שהתחרות ביניהם נוקשה ביותר.

כל מיסגרת של לוגיסטיקה הפקתית, שתקום בארץ כערוץ שני, לא תוכל לקום בלא שותפות גלויה או סמויה עם אולפני הרצליה, בהנהלת **יצחק קול**, ומיפעלי תיקשורת בירושלים, בהנהלת **מיכה שגריר** ו**דן ארזי**, המחזיקים ביחד את רוב כוח־האדם המיקצועי והטכני של השוק החופשי בארץ. חברות אלה, אשר התפתחו במשך שנים רבות, כמעניקות שירותים לטלוויזיה, צברו מידע, מיומנות, מיכשור ופוטנציאל־הפקה, אשר אינם נופלים ביכול־תם מאלה של רשות־השידור.

הקמתו של ערוץ שני של טלוויזיה תביא, מן הסתם, ליצירת תאגיד־ענק, שבו יחברו רוב חברות־ההפקה בישראל, ביחד עם תאגיד של העיתונות היומית, וספק אם יהיה לגוף פוליטי כלשהו, ליכוד או מערך, שליטה פוליטית על תאגיד זה.

המיכרז המוזר

לפני קרוב לשנה נערך בהנהלת רשות־השידור מיכרז למישרת מנהל הטלוויזיה הערבית. התמודדו בו שני יריבים ותיקים — **סלים פתאל**, מנהל מחלקת־התוכניות של התחנה הערבית, ו**יוסף בראל**, מנהל מחלקת החדשות של התחנה הערבית.

כאשר נערכה ההצבעה בוועדת־המיכרזים היתה התוצאה 2 בעד פתאל, ו־2 עבור בראל. אלא שאחד מהשניים שהצביעו בעד פתאל היה יו״ר הרשות, הפרופסור (למיש־פטים) **ראובן ירון**, ובהתאם לחוק היה לו קול כפול. בסיבוב־הבחירה הראשון היה זה, על כן, פתאל אשר זכה במינוי. אלא שחברי ועדת־המיכרזים התעלמו ממצב זה, ובהצבעה חוזרת נבחר בראל למישרה.

סלים פתאל, ששוחרר מייד אחרי המיכ־רז מתפקידו כמנהל מחלקת־התוכניות, ושהיה תקופת־מה בחופשה־ללא־תשלום, שב בימים אלה לעבוד כמפיק בכיר בטלוויזיה העברית. הוא התנגד לבחירה, בטענה שאין ביכולתו של בראל לקדם את התחנה הערבית. פתאל מסר תיק עב־כרס לידי מבקר־המדינה, ובו רשימה ארוכה של פגמים שהיו, לדעתו, בסדר ובנוהל הצי־בוריים, כפי שנעשו בידי בראל, במהלך שנות עבודתו. (בין הפגמים: ניצול מח־לקת־החדשות לקידום בחירות, כגון הקרנת סרט בערבית על בית־ברל, כמה ימים לפני ישיבת ועדת־המיכרזים, כאשר ב־וועדה יושב חבר הוועד־המנהל ומנהל בית ברל **ניסים אלמוג**, ועוד מעשים מסוג זה.)

בימים אלה עומד מבקר־המדינה לפרסם את דו״ח־החקירה שלו על מערכת זו של מאבקים בהנהלת התחנה הערבית. חלק ממימצאי מבקר־המדינה יתמקדו בפסק־בוררות שפסק בשעתו השופט־העליון ב־גימלאות, **צבי ברנזון**, במהלך המאבק בין פתאל לבראל. אם יצדיק הדו״ח את פתאל, עשוי הדבר להביא לסידרה של שינויים דראסטיים בצמרת התחנה הערבית, ואולי אף להחזרתו של סלים פתאל לניהול התחנה.

חדר המפיקים

מהפכה־זוטא עומדת להתחולל בשבוע הבא לחיזוק התרבות בטלוויזיה. זה יהיה בישיבתה של ועדת־המיכרזים של רשות־השידור, אשר תמנה מנהל למחלקה חדשה, אשר תאגד בתוכה את תיאטרון שידורי ישראל, שלא הפיק דבר מזה קרוב ל־שנתיים, המגאזינים לתרבות, ומדור הסרט הישראלי הקצר.

הסיבות, שהביאו את הנהלת הטלוויזיה לאגד את כל אלה תחת מנהל אחד, היו סידרה של מחדלים יצירתיים. הגדול בהם היה כישלון האחראית הזמנית לדראמה, **דנה קוגן**, בהפקת הסידרה חדר מורים.

מפיקה קוגן (במהלך הסרטת חפיף)
מחדר המורים לשידוד־מערכות

סידרה זו, שהטלוויזיה השקיעה בה מש־אבים עצומים, הפכה הפקת־נפל בת שלוש אפיזודות, אשר ספק אם תימצאנה ראויות לשידור. גם כישלון המגאזינים לתרבות, בעיקר שמונה וחצי ומוסף הביאו את הנהלת הטלוויזיה לחתור לשידוד־מערכות זה.

ההנהלה הציעה את התפקיד לאחד מבכירי־המפיקים בטלוויזיה, הנמצא כיום בחופשה־ללא־תשלום, והעומד לשוב בימים אלה לעבודתו בטלוויזיה. אם ימונה מפיק־בכיר זה לתפקידו החדש, עשוייה להתחולל בשל מפלת חדר מורים מהפכה בחדרי המפיקים של הטלוויזיה, והנהנים העיקריים ממנה יהיו הצופים.

פסקול

המפעים והמרטיט

מיכה לימור, שהתמנה כעורך מבט, הוא, בדומה לדמויות־מפתח רבות בטל־וויזיה, בוגר חיל־הים. לימור, שהיה בעבר איש חיל־הים, ואחר־כך מפקד היאכטה הפרטית של קומו אנקרומה, נשיא גאנה, מצטרף ל**טוביה סער**, מנהל חטיבת־החדשות, שהיה קצין בחיל־הים, ול**ארנון צוקרמן**, מנהל־הטלוויזיה לשעבר, **ג׳ודי לוץ**, מנהלת מחלקת־התוכניות לשעבר, ו**יוסי גודארד**, שהיו בעבר שייטים נל־הבים ●●● יש פגם בולט בעובדה שחבר מליאת רשות־השידור, **מאיר שיטרית**, משמש גם כחבר־הכנסת. הפגם הוא בכך שהמליאה היא, בהתאם לחוק רשות השידור, גוף שעליו קיים פיקוח של הכנסת. כך ששיטרית הוא חבר בגוף אחד, המפקח על גוף אחר שבו הוא יושב ●●● יש הסכם־ג׳נטלמני בין **אורלי יניב** ובין מנכ״ל אולפני הרצליה, **יצחק קול**, שהבטיח לשריין לה עבודה אם יוקם ערוץ שני ואם ישלוט בו ●●● תוך חודש ימים עומדת להסתיים העברת המנ־גנון של רשות־השידור מבניין חוטי ירושלים לבניין כלל. אחרי ההעברה יתחילו חוטי ירושלים בסידרת שיפוצים, לשם התקנת אולפני־הרדיו החדשים ●●● בכינוי „המפעים והמרטיט" התכבד השבוע קריין הספורט **ניסים קיווית**י, אשר תיאר במהלך טקס פתיחת המכביה, את כניסתו של **שלמה גליקשטיין**, כשבידו לפיד המכביה, לאיצטדיון. הסיבה: קיוויתי, ששידר את המאורע בשידור־חי, אמר למיקרופון: „ברגע זה מתחולל אחד הרגעים המפעימים והמרגשים בתולדות ה־מדינה..."

יום רביעי

15. 7

● **סידרה לילדים: עולמו של וואלט דיסני (5.30 — שידור בצבע. מדבר אנגלית).** הסרט „מים גנובים ימתקו", מספר על מאבק בין נער כפרי ונער עירוני על נערה.

● **מדע־בידיוני: חלוצי החלל (6.15 — שידור בצבע. מדבר אנגלית).** ספינת הארגו מתקרבת אל כדור־הארץ ולארסס מגלה את אהבתו לנורה, שנפגעה מקריי־נת גאז.

● **תיעוד: טיפ־טיפה (7.00 — שחור לבן, מדבר ערבית).** סרט תיעודי על שיטת הטיפטוף בישראל, על ממציאה ועל יתרונותיה החקלאיים.

● **בידור: עוד להיט (8.03 — שידור בצבע, מזמר באנגלית).** תוכנית מוקדשת ללהיטים לועזיים.

● **סרט קולנוע: מארציאנו (10.15 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** סיפורו האמיתי של אלוף־העולם באיגרוף, רוקי מארציאנו, שפרש מהכס העולמי לא בשל תבוסה, אלא בשל רצונו באהבה ולא בתהילה. רוקי החל את הקאריירה המקצועית שלו אחרי מילחמת־העולם השניה, כאשר הגיע לידיו של סוכן־המתאגרפים אל וייל. ברברה מארציאנו ראתה כיצד הופך בעלה להיות רובוט של אל וייל, בעוד נישואיה עולים על שירטון. בפני רוקי עומדת הברירה: זירת האיגרוף או החום שבחיי המישפחה. בסרט מככבים טוני לו ביאנקו בתפקיד האלוף, וינסנט גארדיניה, בלינדה ג'י מונטגומרי ומייקל או'היו.

לו ביאנקו וג'יי: מארציאנו
יום רביעי, שעה 10.15

יום חמישי

16. 7

● **מגאזין: פגישה בחצר הירושלמית (7.00 — שחור לבן, מדבר ערבית ועברית).** עבד אל־ואהב דראושה, מנהל בית־ספר בכפר איכסאל, ויעל ה־עליון, מנהלת בית־ספר סוקו־לוב בתל־אביב ותלמידיהם מ־ספרים על מיפגשים וביקורים הדדיים מוצלחים של תלמידי בתי־הספר משני המיגזרים.

● **ספורט: מישחק השבוע (8.03).** סיכום מישחקי המכביה ה־11.

● **תיעוד: הנבחרים (9.30 — שחור לבן).** פרק שני בסידרה הסוקרת את מערכת הבחירות לכנסת, מראשית המירוץ ועד יום הבחירות. בפרק זה, „הנפשות הפועלות", מלווה חיים יבין את המאבק במיפלגה הליברלית שבליכוד על תפקיד יו"ר המיפלגה.

● **סידרת־מתח: וגאס (10.30 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** הפרק „הר המוות" מספר על מנהיג אינדיאני, שנרצח במהלך מסע־דייג עם הבלש הפרטי דן טאנה. איל־ממון העוסק במקרקעין מנסה לרכוש את הקרקע האינדיאנית שהותיר המנהיג, אך זקני השבט מהססים. טאנה מאיץ בהם לבחור מחליף ל„דב האפור" שנרצח.

יום שישי

17. 7

● **סידרה לילדים: הקלברי פין וידידיו (3.00 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** פרק נוסף במעללי הקלברי פין ותום סואייר.

● **סרט ערבי: לעולם לא אחזור (5.32 — שידור בצבע, מדבר ערבית).** במהלך חופשה על חוף הים, באתר נופש, עומד לטבוע ילדם של אחמד (רושדי אבאזה) והודה (נאדיה לוטפי). סועאד (צפיה אל־עמרי) מצילה אותו, ומתחברת אל המישפחה כולה. היא דורשת קצת יותר מאשר חיבתם של בני המישפחה, ואז צצות הבעיות.

● **סרט קולנוע: אנשים גבוהים (9.15 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** מערבון בכיכובם של קלארק גייבל, רוברט ראיין, ג'יין ראסל וקאתרין מיטשל. על שני אחים המובילים עדריי בקר גדולים.

● **בידור וזמר: שדרות עונות שירה (11.05 — שידור בצבע, מדבר ומזמר עברית).** שידור חוזר של התוכנית העוסקת בשירי־טבע, עם שרהל'ה שרון ומועדון־הזמר של עמק־הירדן. בהשתתפות דולי, נדב, יענקל'ה, טובה, יעל, נתן, יואב ולהקת בנות קיבוץ בית־זרע.

שבת

18. 7

● **חדשות: מבט לחדשות (8.30).**

● **סידרת טלוויזיה: דאלאס (10.05 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** החלק הראשון של הפרק „התיק האדום". ג'ולי גריי (טינה לואיז) מגיעה שוב למסקנה שג'יי אר' מנצל אותה, ומחליטה לינקום בו ולהסגיר את סודותיו ליריבו קליף בארנס. קליף, המגיע לדירתה של ג'ולי, אינו מוצא אותה בבית, כמוסכם.

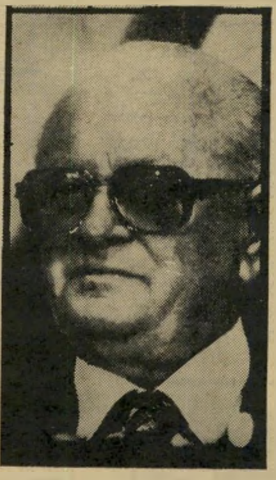

ארליך: הנבחרים
יום חמישי, שעה 9.30

רק למחרת היום נודע לו מדוע. ג'יי אר' מנסה לנצל את ההזדמנות ולסבך את בארנס בעלילה של רצח.

● **סידרת־מתח: קיי ווינסי (10.50 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** הפרק „ילדה גדולה".

יום ראשון

19. 7

● **מגאזין: ארץ אהבתי (8.03 — שחור לבן).** מגאזין לאהבת ארץ־ישראל, בהנחיית מאיר שלו.

● **תיעוד + חדשות: מבט שני (9.35 — שחור לבן).** בהנחיית מיכה לימור.

● **סידרת טלוויזיה: לו גראנט (10.05 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** נושא חדשותי פוגע בבילי ניומן באופן אישי. נודע לה שהיא עלולה לחלות בסרטן, בגלל סם־פלאים מסויים שאותו נטלה אמה בעת שהיתה בהריון.

● **דיון: שיחה בשניים (10.55 — שחור לבן).** ישראל פלג משוחח עם דן פתיר על תקופת שירותו כיועץ

גייבל: אנשים גבוהים
יום שישי, שעה 9.15

לענייני תיקשורת של ראשי־ממשלה יצחק רבין ומנחם בגין. בשיחה ידובר על הלקחים ועל החוויות של פתיר.

● **סידרת טלוויזיה: בועות (11.25 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** דני שוכב בחדר־מיון וברט ו־מרתה מנסים לנחם זה את זה בחדר־המתנה. צ'אק ובוב מנסים לעודד את השניים. כשיוצא הרופא מחדר־הניתוחים מציג לו בוב סידרת שאלות המעידה על ידע רב בתחום הרפואה. צ'אסטר אינו מצליח לשכב עם אני והוא מתוסכל מאוד. אני מנסה לעודדו, אך הוא ממאן להתנחם, וחושש שהיא תנטוש אותו למען גבר בן גילה. ג'סיקה מנסה לפתות פעם נוספת את אל, אך זה מסרב להתמסר לה טרם חתונה. ג'סיקה אינה מוכנה לשוב למיסגרת הנישואים. דני מתעורר וג'ון וברט באים לפקוד את מיטתו. ברט נשבע לנקום את נקמתו ועוזב את החדר חדור רוח־קרב. הרופא מודיע לבני המישפחה שכליותיו של דני נפגעו, ויש צורך להשתיל לו כליה.

יום שני

20. 7

● **בידור: זה הסוד שלי (8.03 — שחור לבן).**

פתיר: שיחה בשניים
יום ראשון, שעה 10.55

● **סידרת טלוויזיה: המיסבאה של ארצ'י (8.30 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** הפרק „התביעה של ברני", מספר כיצד נופל ברני מכיסא־המזל שלו, במיסבאה של ארצ'י, ונפצע קלות. בתחילה ארצ'י אינו מודאג, עד שהוא מגלה כי הביטוח שלו אינו מקיף את הנזק. משנודע על כך לברני, הוא מוותר על דמי הנזיקין, עד שארצ'י מצליח להפוך את הקערה על פיה.

● **סרט טלוויזיה: שותפים לפשע (9.30 — שחור לבן, מדבר אנגלית).** סיפורו של אסיר לשעבר וסוהר שסיים את שירותו. השניים מנסים לפענח מיקרה של פשע.

● **סרט ישראלי קצר: מיקשינה + איש שחור איש לבן (10.45 — בצבע, מדבר אנגלית + עברית).**

ניניו: מיקשינה
יום שני, שעה 10.45

מיקשינה הוא סירטו של רוני ניניו (בנם של אברהם ניניו וחנה בן־ארי ז"ל); דיוקנה של אריאדנה מיקשינה, מלחינה־פסנתרנית רוסיה בת 80, המתגוררת בניו־יורק מאז 1925. מיקשינה כתבה יותר מ־900 יצירות מוסיקאליות. הסרט הוקרן במוסיאון לאמנות מודרנית בניו־יורק, ונמכר להקרנה בכמה תחנות טלוויזיה בארצות־הברית. הסרט השני, איש שחור איש לבן, מאת שאול דושי, מתאר הזיות מהווי הבוהימה בתל־אביב.

יום שלישי

21. 7

● **מגאזין: תצפית (8.03 — שחור לבן).** מגאזין למדעי הטבע.

● **צרכנות: כולבוטק (8.30 — שחור לבן).**

● **תיעוד: לאה (9.30 — שחור לבן).** על ילדה עיוורת המנסה לתאר את ההתמודדות היומיומית שלה עם הסביבה. במאי: איתן טל; הפקה: אוניברסיטת תל־אביב.

● **בידור: לקט מתוכניות „שעה טובה" (10.00 — שחור לבן).**

● **סרט מתח: סטון (10.50 — שידור בצבע, מדבר אנגלית).** הפרק „סמים בין ידידים", מתאר עוד אחת מעלילותיו של הבלש סטון, מחברם של ספרי בלשים.

מלכת האיים

מזמינה את המועמדות הסופיות בתחרות

מלכת המים 81

לחגיגה של נופש
באי האושר

כרתים

מציעה לכם את כל תענוגות יוון באי אחד!

בחסות

דיזנהויז

נסיעות ותיירות

ימים משגעים ולילות לוהטים בשבוע של נופש וכף בכרתים
הגדול היפה המעניין והמגוון – שבכל איי הנופש של יוון!

מרבית הטיסות לכרתים מלאות
בכדי להענות לבקשות הרבות

הוספנו טיסות

שבועיות בימי שישי בתאריכים:

17, 24, 31 ביולי 7, 14, 21 באוגוסט

8 ימים 7 לילות
כולל טיסה ואירוח
החל מ- 333 $

פרטים והרשמה:
אצל כל סוכני הנסיעות.

ארגון ובצוע:
דיזנהויז בע"מ
בן-יהודה 21 ת"א
טל: 652140

אוניברס מציעה:

מבחר טיולים נפלאים במחירים ללא תקדים!

לארצות הבלקן!

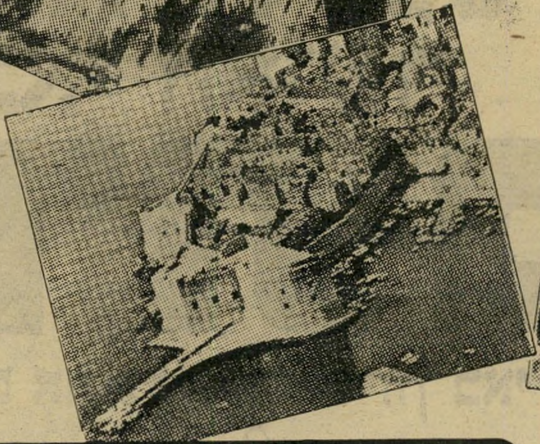

- 15 יום - יוגוסלביה, אוסטריה — במחיר: 1255$ בלבד!
- 20 יום - יוון, יגוסלביה, אוסטריה, איטליה — במחיר: 1555$ בלבד!
- 15 יום - יגוסלביה, יוון, — במחיר: 1222$ בלבד!
- 16 יום - בולגריה, יוגוסלביה, יוון — במחיר: 1144$ בלבד!
- 15 יום - יוון, בולגריה, רומניה — במחיר: 1111 $ בלבד!
- 22 יום - רומניה, יגוסלביה, בולגריה — במחיר: 1333$ בלבד!
- 15 יום - בולגריה, רומניה — במחיר: 888 $ בלבד!

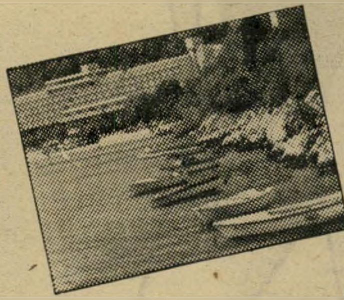

כל מחירי הטיולים הנ״ל, כוללים: טיסות, איכסון במלונות ״דה לוקס״, דרגה א׳ ו״תיירות מעולה״, פנסיון מלא ברומניה ובולגריה וחצי פנסיון ביוגוסלביה, אוסטריה ואיטליה!

תל-אביב: רמב״ם 17, טל: 7-622976
דיזנגוף 190, טל: 224427
חיפה: העצמאות 88, טל: 522041

״רצינו לעצב את
המסיבה בחוצות.
פתאום הגיע-פינה קולדה
חזרנו הביתה
לפנות בוקר...״

פינה קולדה

המשקה שעושה חיים מעניינים...

יבואנים ומפיצים בלעדיים בישראל: י.ד. עסקים בע״מ, ת״א טל. 832236

כל המתמודדות על כתר

מלכת המים 81'

עונדות את תכשיטי

ANDIN

חברת התכשיטים
הגדולה בארץ

לבני הכותנה המעולים

סריג'אמיש

לא הגדולים ביותר-אבל הטובים ביותר

נשים · **המאמר הפרובוקטיבי של אשה אוסטרלית**

שטענה שרק גירוי הדגדגן מביא אשה לידי אורגזמה

איך אפשר ללמד גבר?

מיסתורי האורגזמה הנשית

המאמר שפורסם בגיליון „העולם הזה" של השבוע שעבר, תחת הכותרת „מיסתורי האורגזמה הנשית", עורר, כמצופה, תגובות חריפות ביותר של הזדהות, מחאה ותדהמה.

באלפי בתים שימש מאמרה של האשה האוסטרלית, שנתנה תיאור שונה לחלוטין מהמקובל על האורגזמה הנשית, נושא לוויכוח סוער.

לא רק לגבי נשים רבות היווה המאמר גילוי ששינה תפיסתן לגבי מקומן ביחסי המין, אלא גם לגבי גברים רבים, בני כל הגילים, היו במאמר גילויים מדהימים.

גילה רזין, כתבת „העולם הזה" לענייני רפואה, שגבתה בשבוע שעבר עדויות ותגובות של נשים ישראליות על אותו מאמר, ממשיכה בכך בעמודים אלה.

גם בכך יש שינוי מהפכני. כפעם הראשונה מוכנות נשים, בעיקר בות מאמר זה, להזדהות בשמן המלא ולגלות סודות אינטימיים ביותר.

גילה רזין תמשיך לגבות עדויות ותגובות בגיליונות הבאים, מתוך תיקווה שבכך יתרום „העולם הזה" להכראת חייהם של רבבות גברים ונשים בישראל, שהבורות הכללית בענייני־מין פגעה בהם.

ב־10 באוגוסט תהיה אלה ברקת בת 41. היא גרושה ללא ילדים, שונאת את המילה „גרושה", טוענת ששני הגברים שלהם היתה נשואה — „בטעות", כ־דבריה — הם הגברים הפחות חשובים בחייה. היא אומרת שאין לה מקצוע, למרות שרבים מכירים אותה כעיתונאית (לא פעילה בזמן האחרון) אך היא מקווה שיזכרוה כסופרת. אלה ברקת הוציאה לאור שלושה ספרים, שהאחרון — תנו לי להיכנס (סיפור נפש) — שינה, לדבריה, את חייה ואת מבטה על יחסים בין־אישיים. בשלוש השנים האחרונות כתבה שלושה ספרים המבוססים על ניסיונותיה האישיים והעיתונאיים, ואחד מהם דן ביחסים שבינו לבינה, בסיבות שהביאו לניכור בין המי־נים, בסיבות להומוסכסואליזם ובמהות האהבה. (ספר אחר הוא סיפור אישי, מסע אל הדת היהודית, שאותו כתבה אחרי שהיתה שישה חודשים בטריפ דתי). היא טוענת שסיום עריכתם של הספרים מתעכב בגלל מילחמת־קיום פשוטה. באין לה תומך, היא מתפרנסת למחייתה ככתבנית ומקווה למצוא גואל פיננסי.

אלה ברקת אומרת:

אורגזמה? עלפון חושים. איבוד תחושת הגוף. כשמתרחשת אורגזמה אמיתית, גדו־לה, הראש מתרוקן מהמחשבות. קיימת רק תחושת ההנאה, המביאה אותי לריחוף ואווריריות בין הבשר לעור.

אני מכירה שתי צורות של אורגזמה. „אורגזמה קטנה" ו„אורגזמה גדולה". ה־הבדל בין השתיים הוא כמו ההבדל בין רגש החיבה לרגש האהבה. אלה שתי דרגות שונות של תחושה. במישגל יש מיגוון מגעים המביאים את הגוף למעין רפיון חושים נעים ועדין. רפיון זה הוא למעשה „אורגזמה קטנה". במישגל טוב אני יכולה להגיע לכמה אורגזמות קטנות. ככל שגובר להט היצרים, מתקרבת ה־אורגזמה הגדולה. כשהיא מתרחשת, זה מתקיים בשיא הלהט. עלפון החושים הוא כל־כך עצום, שבאמת אחר־כך אני מגיעה לעלפון של ממש, בלי תחושה של כלום, וזה נמשך בין 10 ל־20 דקות. היו לי כמה מיקרים שבהם הגבר ממש נבהל מהעלפון הזה. אבל במיקרה מסויים של גבר שהיה לי איתו סיפור ארוך, גם הוא היה מתעלף ביחד איתי. אחרים — נבהלו, אם כי הנבהלים הללו, הם דווקא המאהבים הטובים ביותר.

איני מאמינה שאפשר להגיע אל האור־גזמה הגדולה בבת אחת, אך בהחלט אפשר לחוש מיספר גדול של אורגזמות קטנות, וליהנות מהן גם בלי להגיע לאורגזמה הגדולה. הכל תלוי בבן הזוג ובסוג היחסים שבינינו. אם הוא יודע לחוש את שלב הרפיונות הקטנים, העדינים (של האור־גזמות הקטנות), וההבנה איתו עומדת על רמה גבוהה, יש התקדמות הדרגתית אל הפיצוץ — העלפון. זה לא יקרה לשום ילדה או נערה או אשה במישגל הראשון.

מהו האיזור הרגיש ביותר בגופי?! את מצחיקה אותי! כל גופי רגיש! לכל אבר יש תפקיד. הבעיה שאנשים שוכחים שלא האבר אלא צורת המגע הם הקוב־עים. דגדגן? כבודו במקומו מונח, אך ליקוק כפות אצבעות הרגליים, למשל, מסוגל לעתים להביא להתעוררות גופנית פנימית, יותר מאשר נגיעה פלגמטית בדגדגן או החיפושים אחריו...

תיסכולים מיניים? התנסות ראשונה? אני מאמינה שהיה לי מזל. מגיל צעיר החלטתי שכל דבר אני אלמד באופן טבעי, וסירבתי להציץ בחומר קריאה „גס", שהיה מועבר בין בני כיתתי בבית־הספר היסודי. הנשיקה הראשונה היתה חוויה אמיתית ועבר זמן רב עד שחשתי את חווית הנגיעה בשדי הבתוליים. אני צוחקת עכשיו, כי כשאותו חבר ראשון נגע בשדי, חשבתי שאני זונה ורציתי להתאבד. המיסכן נאלץ

(המשך מעמוד 61)

להבטיח לי שישאר חבר שלי בלי „ידיים ארוכות". אך היחסים הטהורים בינינו זרקו כעבור חודשיים את המחשבות ה־רעות.

עברתי באופן הדרגתי כמה שלבים, כמו שהיה נהוג באותה תקופה מזויפת, כשכל אחד עשה אותם גישושים גופניים אך האשים את האחרים ב„גועל נפש". כמובן שדיברנו אז יותר משעשינו. אבל זה סיפור בפני עצמו.

כשאמרתי „היה לי מזל" — התכוונתי לפעם הראשונה שהייתי בעירום מוחלט עם בן המין השני. למרות החברים בילדות ובנעורים, הערצתי מגיל 14 „אליל" ש־הופיע אז ועוד זמן רב לאחר מכן על במת הבידור הישראלי. והנה, כשהייתי בת 17 וחודש, במחנה־עבודה של תנועת־הנוער, הופיעה פתאום הלהקה שלו בקיבוץ גאות מרדכי, שבו התקיים מחנה־העבודה. פתאום ישבתי ליד „האליל" הזוהר שלי, ואחרי שעתיים של שיחה — הציע לי חברות. כמובן שהסכמתי, אבל כשעשה את הנסיונות הראשונים לקראת יחסי־מין, אמרתי: לא, אני בתולה. הוא הסכים להמשיך את החברות, ורק אחר כך התברר לי שלא האמין לי שאני בתולה. ואיך התברר — זה הסיפור הממוזל שלי. הייננו בעירום מוחלט, הוא ליקק את כל גופי והעריץ את הוואגינה הבתולית שלי. זה היה נעים מאוד, אבל כשאת בתולה — התחושות המיניות רדומות עדיין, ואני המשכתי בסירובי. רציתי לשמור על בתולי עד ליל־הכלולות, תארי לך!

האליל שלי, שהיה אז בן 22, מבוגר ממני בחמש שנים, באמת ניסה לשכנע אותי בנגיעותיו לוותר על בתולי. בסופו של דבר עבר להסבר מילולי. שכחתי מה זה מיזמוזים כשהייתי בן 17, אמר. ואני לא יכול להיות חבר שלך ולשכב עם אחרת. על רקע זה נותקו היחסים ואני חזרתי להיות נערה בשר ודם — והוא אליל־של־חלומות. זה לא הולך ביחד, נערה ואליל. אבל גבר זה, שזיכה אותי במגע מיני ראשון, מבלי שהרגשתי אבר־מין גברי בתוכי, העניק לי מתנה ענקית שרק שנים מאוחר יותר הבנתי אותה. העובדה שהוואגינה שלי קיבלה יחס מעריץ ולא סתם „דפיקה" במגע המיני הראשון, הפכה אותי למשוחררת מבעיות מיניות.

מי הוא האליל הזה? יש לי עליו קטע ארוך מאד בספר שאני כותבת. הוא ידוע מאוד. המהפך בחייו השאיר אותו בסימן שאלה כל־כך גדול לגבי כל הקהל ה־ישראלי, שזהו פשוט אבסורד להכניס את שמו לכתבה ארצית כל־כך, כשהוא עצמו הפך כמעט לקדוש אלוהי.

אז מי זכה בבתולים, שחשבתי כי אקדיש אותם לבעל? בחור. בשר ודם. בן גילי, שגם הוא היה בתול. הלילה הגדול שלנו התקיים אחרי חמישה חודשים שבהם עברנו את כל השלבים של ההתקרבות הנפשית־רגשית־מינית. כיוון שהשלבים היו הדרגתיים, זכיתי להגיע לאורגזמה כבר במגע המיני הראשון האמיתי.

אבל, כמובן, שלא בכל מגע יש אור־גזמה, וכאן נכנסים לתמונה מושגים כמו אהבה, הרס עצמי, סיבות ליחסים מיניים וכו'. לי אין בעיות עם עצמי, אך יצא שלגברים מסויימים היו בעיות איתי. אני פשוט לא מוכנה לתת יותר משאני מקבלת. מההתחלה קיבלתי יחס (האליל!) וגם היום אני לא מבינה את הגברים שחושבים כי הם עושים טובה, בעצם נתינת הגוף ואבר־המין שלהם. יופי, אז יש להם מה שאין לנו, לנשים, אבל אין שום סיבה לתת יחס ולהעריץ אבר־זכרות — אם בעל הגוף הזכרי לא נותן יחס ומעניק לחות לוואגינה. מרגיזים אותי הגברים שנרתעים מלגלות את הוואגינה באותו אבר אחד בגופם, שיודע מהו טעם — הלשון. אז נכון שצינעת הפרט אצלנו היא חשובה מאוד, אך במגע מיני שלא נעשה לצורכי הצגה קיים רק הפרט.

היה לי טריף דתי, ולמדתי הרבה מאד על יחסי־אישות במיסגרת היהדות. רוב המיצוות הן עבור הגבר, ולא האשה. מדוע? את התורה אפשר לפרש ב־70 צורות, אך כיוון שבאתי אל הדת מהחילוניות וחזרתי אל החילוניות, יש לי תיאוריה משלי: אבר־הזכרות הוא יצר־הרע, ועל מנת לחיות חיים שהטוב מתאזן בהם עם הרע (אין רע בלי טוב, ולהיפך), הגבילו את הגבר במיצוות שמסיחות את דעתו מאבר־הזכרות שלו. „והגית בו יומם וליל" — אינו מתכוון, כמובן, לאבר־מין, אלא לדברים שברוח.

לגברים יש בעיה פשוטה מאוד. אבר־המין שלהם הוא חיצוני, והם חשים את התעוררותו מראשית הבוקר. אז אם הוא מתעורר עם בעיה של זיקפה, וחייב ללכת לתפילת שחרית, הראש מוסב מהזיקפה, וזו נעלמת. לחילוניים אין פתרונות. אז מה יוצא? גבר נשוי, שיחסיו עם אשתו טובים, יכול לעורר אותה בעדינות ולקיים ביחד איתה את מיצוות הביאה בתחילתו של יום. אחר כך הוא הולך לעבודה בלי בעיה. גבר נשוי, שיחסיו עם אשתו רעים — נשאר עם בעיה ומפנה אותה אל המזכירה שלו, או אל כל אשה שהוא נתקל בה במיסגרת היום הרגיל. אצל גבר רווק הבעיה טורדנית עוד יותר.

אז נכון שמין הוא טבעי בדיוק כמו אוויר לנשימה, אבל ההבדל הזה בין הבעיה החיצונית של הגבר למופנמות האבר ה־מיני של האשה — הוא־הוא המונח בבסיס היחסים, המעוותים לעתים קרובות, בין שני המינים. לא לחינם נאמר שהנשים הן בעלות כוח סבל רב יותר, נפשי, כמובן. למה? כי אבר־המין שלהן הוא פנימי. אני לא קמה עם בעיות בתקופה שאין לי גבר. כמובן, כשמדברים על הנושא המיני, קיימת תחושה מינית, אך היא אינה קיימת כשאני לא נתקלת בנושא המיני מבחינה מילולית. את לא מאמינה? תתפלאי. בטריף הדתי שלי נדרתי וקיימתי היטהרות מינית בת שלושה חודשים, ומאז ועד היום חי הראש שלי בשלום רב עם אבר־המין שלי.

חסרה לי בכל השיחה שלנו המלה אהבה. איני רוצה להגיד שכל מגע מיני שלי היה רק כשהייתי מאוהבת. אבל אני יכולה בהחלט להגיד שאהבתי, בדרגות שונות של אהבה, כמעט כל גבר שהייתי איתו. אהבה זה דבר רחב וצבעוני, שיש לו צורות שונות. היתה לי, למשל, אהבה אמיתית של 24 שעות, שהיתה שייכת למקום המסויים ולמצב המסויים שבו פגשתי את הגבר המסויים. אפשר גם לאהוב את הרגע, ואפשר לאהוב מישהו חודשיים, שנה, שלוש שנים. אפשר גם לאהוב בעת ובעונה אחת כמה גברים, כי לכל אחד מהם יש צבע אחר מבחינת האישיות. עברתי את השלבים האלה, ואני מקווה שעוד מצפה לי אי־שם אהבה מבו־גרת, לכל החיים.

אגב, אם היתה אהבה מאיזשהו סוג שמניתי, מאהבי אלה נשארו ידידי לכל החיים. אותם מיקרים של התפרקות מינית בלבד נשארו בגדר התפרקות מינית בלבד, ולפעמים אפילו מוזר להיווכח שפעם מצאתי עניין במשהו מהסוג הזה. בכל אופן, אף פעם לא נשארתי עם מישהו רק כיוון שהיה פנטסטי במיטה, והראש שלו לא עמד בדרגה שווה לאבר־הזכרות שלו.

אוננות? אני מעדיפה מישגל על פני אוננות. מובן שאוננתי, אבל בעיקר מתוך סקרנות להבין מה זה. הפעם הראשונה היתה כשכבר הייתי בת 36. מישהו פשוט שיכנע אותי שצריך לנסות את זה, וכך עשיתי. היה מעניין, אבל זהו זה. אני לא רוצה להיות מתחסדת ולהגיד שלא היתה לי הנאה באוננות, אבל זאת הנאה של פורקן ולא אותה אורגזמה של עלפון־חושים טוב ובריא, ביחד עם בן־זוג. נשים שבוחרות באוננות כפתרון אינן אשמות בכך. לא התמזל להן לפגוש גברים ש־אוהבים נשים, ויודעים לתת לאשה את התחושה שהם רוצים בה. לא רק בגלל אבר־המין שלה או ההנאות המיניות שהיא תעניק לו. כואב לי על נשים כאלה, וכואב לי על עצמי כשאני בתקופת יובש רגשי שמביא ליובש מיני. בשנים האחרונות הפכתי יותר ויותר סלקטיבית בהתחברויות הבין־מיניות שלי, ובד־בבד גדלה ההנאה כשקיימת התחברות טובה, הכוללת הכל. לא מיספר המישגלים הוא הקובע, אלא המהות שלהם.

למה הכוונה במהות? התקשורת הבין־מינית מתחילה שעות לפני ההתרחשות המינית עצמה. אני לא קופצת למיטה עם אדם זר. אני לא נמשכת אל גבר, ויהיה היפה ביותר, אם הראש שלו לא „מדליק" אותי. אני לא מתיידדת בכלל עם גברים שהנושא הראשון מצידם הוא נושא המין. גברים כאלה הם בדרך כלל לא בני־אדם בעיני, ובדבר היותם בעלי־און יש ספק רב...

שימי־לב: אם הראש מדליק, ויש איכ־פתיות של בני־אדם המכבדים זה את זה ורוצים זה את זה, נכנסת מאליה האווירה המרגשת של אירוטיקה. מופיע מעצמו הניצוץ הרומנטי, ועד כמה שאני נחשבת בעיני אחרים ל„נועזת" — קיימת בי הרומנטיקה.

סופרת אלה ברקת

„נשים הבוחרות באוננות — אינן עושות זאת באשמתן!"

אשה דתית: „מין אינו רק להולדה, גם להנאה!"

ציפורה גרנביק, בת 49, פסיכולוגית ויועצת בנושאי מין לנערות, בעיקר מהזרם הדתי. היתה עיתונאית, אולם פר־שה בשל מחוייבות מישפחתית. אם לחמי־שה ילדים, שכולם נשואים. בעלה עורך־דין רבני, והיא אשה דתיה שגדלה ב־שכונת מאה־שערים בירושלים, בת למיש־פחה הנמנית על כת נטורי־קרתא.

מספרת ציפורה:

נישאתי על־ידי שידוך. שנינו היינו טי־פוסים ניגודיים, שאיחד אותם דבר אחד משותף — אמונה דתית.

ההורים הם אשר מלמדים אותנו מהם יחסי־מין. באופן טיבעי הובילו אותנו לכך, שלא נתייחס לנושא עד שההורים יעלו אותו בפנינו. חונכנו שהמין שייך אך ורק למיסגרת נישואין ומישפחה.

נראיתי מאוד מפותחת כבר בגיל 14. הדבר היה כל כך משמעותי. שהבריטים, ששלטו אז בארץ, הכריחו אותי להוציא תעודת־זיהוי, כי לא האמינו שאני צעירה מגיל 16.

בנות ובנים למדו ובילו אז בנפרד. רק הלימודים העסיקו אותי. לא היתה סביבי אווירה שתתסיס אותי ותעורר מחשבות מיניות. הייתי מאוד רגועה, וכמוני היו גם שאר חברותי. פה ושם היינו מגחכות לעבר בחור שחלף על פנינו, ודיברנו אם הוא יפה או מכוער, מעניין או נודניק, אבל ללא תחושות גופניות כלפיו.

בגיל 17 אבי שאל אותי אם בחור מסויים מוצא חן בעיני. השבתי שלא חשב־תי על כך. אבי היה זה שהסביר לי מהן תחושות מיניות, וחונכתי על המישפט „מצא אשה מצא טוב" — שהאשה היא ביתו ומיבצרו של בן־זוגה, ושהמין הוא רק חלק מן הבית המשותף.

כעבור חודש נישאתי לאיש. נהוג אצלנו להינשא בגיל צעיר. וכי מה הספיקה אשה

חילונית יותר ממני? עוד בילויים, עוד סרטים. זהו סיפוק רגעי, המותיר אותך עם תיסכול עצום. אני נישאתי מוקדם. הולדתי חמישה ילדים ובגיל 43 הייתי חופשיה לפתח תחביבים אישיים ולצאת ללמוד כאוות נפשי.

הנישואין נועדו להקמת בית. מיצוות־הביאה חלה על הגבר. הוא חייב להינשא עד גיל עשרים, כדי להקים בית. גבר שלא נישא עד גיל זה נחשב למת. לאשה אין גיל מיצוות־ביאה.

זה לא נכון לחשוב שאצלנו נועד המין להולדה בילבד. אותי חינכו גם ליהנות מחיי־מין. אני חושבת שאשה דתיה מסוגלת ליהנות ממין יותר מאשה חילונית. שבועיים בחודש אני לא באה במגע. זוהי תקופת הנידה. הגוף מתנקה בפרק זמן זה מזרעו של הגבר. המגע שלאחר מכן הוא יותר מרגש. דווקא ההפסקה הזאת, והידיעה שמותר לך לקיים יחסי־מין רק בפרק זמן של שבועיים, ולא במשך חודש שלם, היא המגבירה את התשוקה ואת הרצון ליהנות יותר מיחסי־מין. אחרי שבועיים של איפוק באה תשוקה טיבעית, ויחסי־המין נעשים במלוא תשומת־הלב.

את הדרכים ליצירת גירויים מיניים גיליתי לבדי. לידי מצוי בן־זוג, שרוצה להעניק לי הנאה שלמה ואני מחפשת איך להעניק לו. גבר חייב לקנות ולרצות את האשה כדי שתסכים לקיים עימו יחסי־מין. אשה רשאית לסרב, אולם לגבר אסור להימנע מיחסי־מין. בכתובה כתוב שהוא חייב לה את אונו.

אשה ובעלה ישנים במיטות נפרדות. וכשאשה מסיימת את תקופת הנידה היא שולחת לו רמזים, כדי שיבין שהיא חפצה לבוא במגע מיני. אם בתקופת הנידה אסור לה להגיש לו אוכל או חפצים לתוך היד, הרי כשתמה התקופה היא חוזרת להגיש לו אוכל ופורסת מצעי־מיטה חדשים. ה־אשה מתקשטת, ואפילו מתאפרת לכבודו, כדי למצוא חן בעיניו. אנחנו מייחסות חשיבות ללבוש בתוך הבית, יותר מאשר ללבוש מחוץ לבית — וזאת למען הבעל.

אשה אינה נחותה מבעלה. האשה היא אשת־חיל. האשה היא נבונה. אברהם ראה שני בנים ושרה ראתה שני לאומים. אשה החפצה להשתמש באמצעי־מניעה יכולה לבקש את רשות הרב. היום נהוגה אצלנו גישה ליברלית מאוד. אם אשה תאמר, אפילו אחרי שני ילדים, שילד נוסף ימוטט אותה מהבחינה הנפשית, יאשר לה הרב להשתמש באמצעי־מניעה.

התייחסות לבית נובעת מיחס של קדושה. הכבוד ההדדי הוא ערך נעלה. הבית נחשב למיקדש. אין בו עימותים, מפני שהוא מקום מקודש.

אסור לנו לקיים יחסי־מין ביום. כי צדיק לא יעשה זאת ביום. נאמר בתורה ש־אבימלך מלך פלישתים ראה מבעד לחלון את יצחק מצחק עם ריבקה. רש״י מפרש, שהוא ראה זאת רק בדימיונו, שהרי צדיק לא יקיים יחסי־מין עם אשה בשעות היום.

רק מהחדרת הפין לפות לא תיגרם תחושת האורגזמה. הדגדגן הוא איבר־תחושה המסייע להנאה ביחסי־מין. הטבע היתל בנו מעט, בכך שהדגדגן מרוחק מהנרתיק. אולם בכך ידע להפריד בין הנאה ממין לבין קיום יחסי־מין רק לשם הולדה. ההוכחה לכך שהמין נועד גם לשם הנאה מצויה בעובדה שאשה מסוגלת להמשיך ולקיים יחסי־מין גם בגיל הבלות.

היהדות היא אוצר בלום ונפלא. אדם דתי בוחר לו אשה המתאימה לו במידות ובדיעות ומעוררת בקירבו רגש חיבה אליה. לא מדברים על המין. זהו הפיס!

אשת יחסי־ציבור שוש מאיה

ידעתי שעלי לתת את גופי כדי שהוא יגיע לפורקן!״

המלווה ברגש אינו יכול להיות מזוייף. כשאני נהנית מהמישחק המיני ולא מגיעה לשיא, אני לא מרגישה ששיקרתי לגבר, כי לא היו לי ציפיות ליותר מזה. אולם, אם הגבר מאמין לי שנהניתי והוא חושב שהגעתי לאורגזמה, אלה היו הציפיות שלו, בהן הוא רוצה להאמין, ולא אקלקל לו את השימחה הזו.

אם תהיה לי הרגשה שהיחסים בינינו יכולים להוביל למערכת טובה, אני אשמור עליהם. אני יודעת שהגוף שלי עדיין לא בשל. עדיין לא גיליתי הכל. אני חיה בהרגשה ששם, הרחק מעבר לפינה, אמצא הפתעות נוספות, חדשות. אני חושבת שהראש שלי הגיע לשלב של שיחרור, אולם בגוף שלי קיימים עדיין מעצורים. יתכן שעלי למצוא את בן הזוג המתאים, שיתן במערכת המשותפת את אותה הכמות שאני מוכנה לתת. אני גרושה כבר שש שנים, וחיה בשנתיים האחרונות עם חבר. אינני יודעת אם מצאתי את מה שחיפשתי. איני יודעת אם הייתי בוחרת להעצר היכן שאני היום. אני חושבת שאני ממשיכה להשתנות.

„לא ידעתי בכלל שיש הנאה מינית גם לאשה!״

שוש מאיה היא גרושה ואם לבן. בת 28. אחרי שהתגרשה מבעלה עבדה ארבע שנים כאשת־יחסי־ציבור, ו־הכירה בעבודה זו את העולם שאמור להראות נוצץ. לדבריה הוא נוצץ רק כלפי חוץ, ואינו אלא זיוף מסחרי. היום היא עובדת כמנהלת־חשבונות.

שוש מאיה מספרת:

אורגזמה היא שיא ההנאה שאני מסוגלת לחוש במגע המיני. זהו השיא שאליו אני מסוגלת להגיע. הוא מתחיל ומתקדם בהדרגה, עד לשיא שבו אני חשה כמאבדת עשתונות. הראש והגוף מתרוקנים ממחשבות. אני מרגישה כמרחפת וחסרת־מישקל — ריחוף עד לשמיים — שמסתיים בנפילה רכה וברפיון.

אני זקוקה להקדמה ממושכת כדי להצליח להגיע לשיא ההנאה במגע מיני. הגבר צריך לגרות אותי. הנגיעה בדגדגן יכולה רק לסייע בגירוי, אולם אך ורק חדירת אבר המין הגברי לנרתיק שלי מביאה אותי אל תחושת האורגזמה. כמה שיותר עמוק יותר טוב. אני לא מסוגלת, בפגישה ראשונה, להצליח ליהנות ביחסי המין עד לתחושת השיא. זה לוקח זמן עד ששנינו לומדים להכיר אחד את השני. זה לוקח זמן.

מעולם לא אוננתי. יתכן שעשיתי דברים היכולים להחשב כאוננות, אבל לא ידעתי שזו אוננות. באופן מודע לא חשבתי מעולם לאונן, כי מעולם לא חשבתי ליהנות לבדי מתחושה גופנית מינית, אלא תמיד רציתי להגיע לזה עם גבר.

נישאתי בגיל 19. לא ידעתי כלום על מין. לא היו לי ציפיות כי לא חשתי כלל תחושות גופניות של תשוקה מינית. בעלי היה הגבר הראשון בחיי ואני ידעתי שעלי לתת לו את גופי כדי שהוא יגיע לפורקן. התפקיד שלי במערכת הנישואין היה לספק את בן זוגי. כמו כן ידעתי שאסור לי לסרב לו, ושאני חייבת להתמסר לו.

לא הצלחתי להכיר מהי הנאה ביחסי־מין. אולם תמיד אמרתי שאני נהנית, כי לא רציתי לפגוע באגו הגברי של בן זוגי. במשך הזמן הגעתי למסקנה שאני כנראה לא נורמלית, ושאינני מתאימה למערכת יחסי־מין. נוכחתי להבין, שאנחנו לא מצליחים ליצור קשר האחד עם השני. היינו טיפוסים מנוגדים. אני אהבתי לצאת לבילויים חברתיים ואילו בעלי רצה להסתגר בבית. לדעתו, היה עלי, כאשה, לשבת בבית וללדת ילדים. שלא לדבר על כך שהיה אסור לי לחשוב על לימודים ועל קאריירה מקצועית מחוץ לבית. מכיוון שגם המין לא יכול היה לעזור לנו בפיוס, התגברו כל המתחים, עד שהחלטתי, יום אחד, לשים לזה קץ. עזבתי את הנישואין.

תקופה ממושכת אחרי הפירוד לא ביקשתי כלל להגיע למגע מיני עם גברים. לא היה לי כלל צורך בכך, כי האמנתי שאני לא מסוגלת ליהנות.

לאט לאט התחלתי לגלות את עצמי. לאחר הגירושין גיליתי שגם הסובבים אותי מוכנים להתייחס אלי כאל אדם עם דיעות ושאיפות משלו. למדתי שמותר לי להיות יוזמת בזמן המגע המיני. לומר לבן הזוג איך, איפה ומה יגרום לי גירוי מיני. אם גברים נוהגים לכוון את האשה בעת המגע המיני כדי שתגרום להם הנאה, מותר גם לאשה לבקש זאת מהגבר. אין צורך להתבייש, אלא להיפך, ליצור הידברות כדי להכיר אחד את השני.

הסרתי מעצורים שליוו אותי כל השנים והתחלתי להרגיש אישה משוחררת. באתי במגע עם גברים רבים ותוך כדי התנסויות גיליתי את גופי. זה לא אומר שהפסקתי לזייף, ולומר לגבר שנהניתי מהמגע עימו עד לתחושת שיא, כאשר הוא יקר לי ואיני רוצה לפגוע בו. אבל למדתי מהי תחושה של הנאה אמיתית, לעומת הנאה אחרת, שהיא הצורך רק להיות נאהבת בזרועותיו של הגבר.

הבנתי מהן הציפיות שלי בחיי־מין עם בן הזוג. היום אני מאמינה שמין ללא רגש, הנעשה רק כאקט טכני, הוא המוביל לזיופים. כאשר אני נכנסת למיטה עם גבר שאני רצויה לו ואהובה עליו, האקט המיני

„הראש הוא אבר־המין החשוב ביותר של האשה!״

ענת הסכימה להזדהות רק בפרטים הבאים: בת 30, ילידת קיבוץ בצפון, השייך לתנועת השומר הצעיר. ענת הגיעה לתל־אביב אחרי הצבא. היא למדה באוניברסיטה ועוסקת היום בתירגום. השבוע היא נישאת בארצות־הברית, בנישואין אזרחיים, לבחור אמריקאי נוצרי שהכירה בארץ.

ענת מספרת:

כל כך השתוקקתי אל הבחור שאנשא מחר, שחל אצלי תהליך של פתיחות נפשית. היה קשה להשיג אותו בהתחלה, ורק אחרי שנגענו זה בזו גילינו את התשוקה הגופנית שבערה בנו.

פעמיים עמדתי לפני ההחלטה: להינשא או לא. ברגע האחרון לא התחתנתי. נטיתי להפחית בחשיבות המין בחיי, בשל הכישלונות שהיו לי. ניסיתי לשכנע את עצמי שמין אינו חייב לתפוס חלק מרכזי בשיקולי בחיים. היום, כשמצאתי בן־זוג שעימו גיליתי מהי תישדורת נכונה, המין חזר להיות תנאי לחיים. ללא מין אמות.

עד שגיליתי את בן הזוג שלו אנשא מחר, לא היכרתי את הגוף שלי. המין היווה עבורי הנאה רגעית בילבד. הייתי נוכחת בזה רק בבוקר למחרת. זה היה כמו לעשן סיגריה טובה וזהו זה.

בן הזוג חשב רק איך לגרום לעצמו פורקן. כאשר הצלחתי לגרום לעצמי הנאה בזמן יחסי המין, זה היה במקרה, בזכותי, ולא בזכות השותף. אולם אם לא נהניתי לא היה הדבר חשוב לו כלל.

הייתי מתוסכלת בשל כך שלא הגעתי להתנסות מינית ממשית. לעיתים, כל ה־ביטחון העצמי שהפגנתי בחיי היום־יומיים התערער במיטה בזמן המגע המיני. ההנאה החדשה שגיליתי אינה דומה כלל ליחסי המין שלי בעבר.

היכרתי גברים שחיפשו דבר אחד — פורקן לעצמם. היום אני מסתכלת, מריחה, טועמת ויוצרת קצב. מין נמצא אצלי בראש. העובדה שאני מחפשת הנאה מינית היא המאפשרת לי ליהנות ממנו בזמן האקט. אם הראש משתוקק למין, אז מספיק ליטוף כדי לגרום לי להתעוררות מינית עזה.

איני חייבת להגיע תמיד לאורגזמה. מישחק הגוף, ההתלכדות והרגשת החמימות, לרצות להיות האחד בתוך השני, היא הרגשה מענגת בפני עצמה. מעולם לא הייתי יכולה להסתפק בהרגשה זו עם בני הזוג הקודמים בחיי. אני מוכנה לסיים יחסי־מין גם בלי להגיע לאורגזמה. היא אינה תופסת מקום עיקרי בסולם הערכים שלי. הכייף של להיות ביחד עולה אצלי על הערך של להגיע לאורגזמה. לכן לעולם לא אצטרך לזייף לבן הזוג שלי ולספר לו שהישגתי אותה. אני נותנת למוח שלי רק להרגיש, ובשום פנים ואופן לא לחשוב. לרצות או לצפות לאורגזמה משמע — לגרום למוח לחשוב.

אין אצלי תחליף לאבר־המין של הגבר, מפני שאני זקוקה, לשם ההנאה, להרגיש אותו חודר אלי כמה שיותר עמוק. אחפש את הדגדגן אך ורק כדי להאיץ את ה־אורגזמה.

קשה לי להסביר במילים מה היא בעצם אורגזמה. כמי שנולדה במקום השוכן ל־חוף ים, הייתי ממשילה זאת לנחשול מים ענק המתנפץ בתוך גופי. הגל מתקרב

(המשך מעמוד 63)

אלי, אני מכינה את גופי לקראתו, מעלה את תחושותי למכסימום עירנות, כדי לדעת לקבל את הגל המתקרב אלי. כשהוא מגיע נוצר איחוד מושלם של הגוף והרגש. הם מתאחדים ויוצרים יחד תחושה של שיכרון. אני לא מאבדת את ההכרה, למרות ה־שיכרון. בשיאה של תחושה זו אני מגלה את עצמי.

פיסיולוגית, אלא גם מרגשות נפשיים.

אשה שלא תיצור קומוניקציה טובה עם בן־הזוג, או שתחסר בה המוטיבציה להת־קרב אל בן־הזוג, לא תצליח ליהנות מהמגע המיני.

אבל אם היא תדע להבחין שלא המין בה פגום, אלא הקומוניקציה, היא כבר עשתה צעד קדימה.

אני לא מאמינה שיכולה להיות קומוני־קציה טובה בין בני־זוג ללא מין. בן־אדם הוא יצור מיני מטבע בריאתו, על כן המין תופס חלק כל־כך חשוב בקומוני־קציה שבינו לבינה.

אצל נשים שונות יש מיני אורגזמות שונות. אצל אותה אשה יכולות להופיע אורגזמות שונות. אשה אחת אינה יכולה ללמוד או לחקות אורגזמה של אשה אחרת, אבל היא יכולה ללמוד מהן הנקודות הרגישות בגופה, כדי להביא את עצמה לסיפוק מיני.

אשה מטבע בריאתה היא יצור יותר מיני מהגבר. היא יכולה להגיע ליותר אורגזמות מהגבר. יש לה יותר אברים ארוגניים, ומחקרים מתקופות קדומות מלמ־דים שנשים רצו יותר מין מגברים.

אשה מגיעה לשיא מיניותה רק בגיל 30 או 40. היא נשארת מינית גם בתקופת־הבלות, שהוא מצב שאינו משפיע על רגישותה המינית של האשה.

אצל הגברים המצב שונה. ככל שהם צעירים, הם יותר מיניים. ככל שאבר־המין הגברי פעיל יותר, הוא משתוקק יותר לסיפוק מיני. תלמיד שלי בן 17 נתן לכך פירוש משלו; אבר־מין לא נמדד על־פי אורכו, אלא על־פי חריצותו. אם גבר יפסיק לתפקד עם אבר־מינו בתקופה מסויימת, הוא יאבד מכושרו.

מצב כזה אינו קיים אצל האשה. לידות, מחזור חודשי ותקופות ללא מגע מיני אינם פוגמים ביכולתה המינית.

זאת הסיבה לכך שאשה בגיל הבשלות תחפש פארטנר צעיר, ואילו הגבר יחפש נערה צעירה, שתפצה אותו רגשית על אובדן כושרו. אולם גבר מבוגר, שאינו מפסיק לפתח את כושרו, לא יאבד אותו.

אשה אינה מאבדת את עוצמת הזיקפה, על כן אינה עוברת משבר כגבר. אולם נשים הרוצות להראות טוב חייבות לקיים יחסי־מין. אשה שמקיימת יחסי־מין נראית פורחת יותר מאשה שוויתרה עליהם, ש־הפנתה את האנרגיה שלה למקום אחר.

„אשה שעושה מין נראית פורחת יותר מאשר אחרת!"

רות קרייצר־אביב היא סכסולוגית ומורה־יועצת.

היא מבהירה מהי אורגזמה:

האורגזמה הינה תופעה פיסיולוגית. ה־גוף נענה לגירוי מיני, עובר שלב של התרגשות, שלאחריה חלה הרפייה קלה, שפורצת שוב לשיא הנקרא אורגזמה.

דחף מיני — לקיים מגע מיני — קיים אצל כל אדם שאין לו מעצורים רגשיים. תגובה לדחף המיני היא זו אשר בשיאה מגיעים לאורגזמה.

בשלב האורגזמה פועלות בגוף שתי מערכות. האחת: כלי־הדם, והשניה: מע־רכת־השרירים. כלי־הדם בסביבת אברי־המין מתמלאים בדם. אצל האשה אלה שפתי־הפות, הדגדגן, הרחם והשדיים. אצל הגבר: האשכים והפין.

עם הגירוי המיני מתכווצים שרירי דופן הנרתיק. זהו שלב הדומה למצב שלפני התעטשות, שבו הפנים, העיניים והאף חשים גירוי מתפשט ומתעצם. גם האוז־ניים והכתפיים מתגייסים לקראת השיא. כך גם הנרתיק והרחם מתכווצים לקראת האורגזמה. יש אין־סוף תחושות אשר נקראות אורגזמה בפי נשים. גם בסיפרות המיקצועית אפשר למצוא הגדרות שונות.

הסכסולוגית, הד"ר רובין, קובעת בי־סיפרה, שאשה מאבדת הכרה בעת האור־גזמה. היא צועקת ושומעת פעמונים.

אם אשה תקרא את התיאור הזה ולא תמצא שכך הדבר גם אצלה, היא עשוייה לחשוב שהיא לא נורמלית. אין צורך. האמת היא שקיימות אורגזמות שונות.

רק שליש מהנשים המתנסות ביחסי־מין מסוגלות להגיע לאורגזמה — קובעים המקורבים לנושא מבחינה מיקצועית. חלקן מגיעות לכך תוך כדי מישגל, אחרות לפני המישגל, במהלך המישחק המיני, ויש נשים המגיעות לאורגזמה אחרי שהגבר הגיע לאורגזמה.

בעוד שאצל הגבר השפיכה היא ההוכחה לשיא שלו בזמן המגע המיני, הרי שאצל האשה אין אפשרות לזהות סימנים חיצו־ניים בטוחים. זוהי העובדה המאפשרת בעצם לאשה לזייף בפני הגבר את השיא.

אשה נרטבת אך ורק בשלב ההתרגשות. היא מפסיקה להרטב בשלב שמעבר להת־רגשות. אשה יכולה לכווץ את שרירי הנרתיק גם בצורה רצונית, מצב המתרחש באופן טבעי בעת האורגזמה. נשים יכולות לבצע גם תרגיל של „נשימת נרתיק". הן שואפות את הנרתיק פנימה ומרפות.

תרגילים אלה, יחד עם למידה לאונן, הם אלה אשר בסיטואציה שונה עוזרים לאשה ללמוד איך להגיע לאורגזמה. אולם במיקרים אחרים הם מאפשרים לאשה ל־זייף אורגזמה. התכווצות הנרתיק יוצרת חיכוך מוגבר בינו לבין אבר־המין הגברי ומזרזת את השפיכה אצל הגבר. אשה עייפה זו יכולה להסתובב ולהרדם.

הסכסולוגית לני ברבק קבעה, שהדגדגן ולא הנרתיק הוא האחראי לתחושת ה־אורגזמה אצל האשה, כפי שהפין ולא ה־אשכים גורמים לכך אצל הגבר.

חדירת הפין אל הנרתיק היא כשלעצמה אינה מאפשרת לאשה להגיע לתחושת אורגזמה. התחושה נגרמת למעשה אך ורק עם הופעת גירוי ישיר, או עקיף, בדגדגן, בזמן האקט המיני. אשה שהדגדגן שלה מגורה באופן עקיף, תגיע לאורגזמה תוך 20 דקות, או כלל לא. גירוי ישיר על הדגדגן גורם להאצת הגירוי המיני.

גם אם אשה תאונן ותפעיל גירוי ישיר על הדגדגן היא תצליח להגיע לאורגזמה במהירות, עדיוק כפי שקורה אצל הגבר.

אם התהליך היה הפוך, ואשה היתה מגרה את הדגדגן על אשכי הגבר, היא היתה מגיעה לשיא מהר יותר, בעוד ש־לגבר היה לוקח יותר זמן, אם בכלל, והוא היה נשאר מאחור.

מקובל היה לחשוב שמקומו של הפין בתוך הנרתיק, כי זהו המקום הרגיש בגוף האשה, המביא אותה להנאה מינית מכסימאלית.

זה לא כך. את הדברים האלה צריכה אשה לדעת. הידע המיני שלנו עבטיח סיכוי להצלחה בחיינו המיניים. כדי להנות מהמגע המיני יש צורך ללמוד אותו. חוויה מינית, שבמיסגרתה אפשר למדוד את עוצמת האורגזמה, בנוייה לא רק על חוויה

סכסולוגית רות קרייצר־אביב

„אבר־המין של הגבר אינו נמדד לפי אורכו, אלא לפי חריצותו!"

האורגזמה הנשית והגברית

בתרשימים ממחישים הגרפים ריגוש מיני אצל האשה והגבר, בשעת המגע המיני. בטבלה מימין: עקומה א' מורה על מצב של התרגשות, המתעצמת במהלך זמן מסויים, עד שבשיאה היא מובילה אל נקודת האורגזמה. הקו המקווקו שבהמשך עקו־מה זו מראה שישנה אפשרות, אחרי הרפיה קצרה, להגיע לאור־גזמה נוספת, שלאחריה בא ריפיון. עקומה ג' ממחישה עלייה מהירה יותר בהתרגשות, בעת המגע המיני, המובילה תוך פרק זמן קצר אל האורגזמה. עקומה ב' מתארת התרגשות מינית, שאינה מובילה אל השיא. ההתרגשות נעצרת בשלב ה„רמה", שאחריו בא ריפיון. נשים רבות סבורות, בטעות, שהמצב המ־תואר בגרף ב' הוא אורגזמה. בטבלה משמאל מתארת העקומה ריגוש מיני אצל הגבר, המוביל אל השיא, שבו מתרחשת ה־שפיכה. זוהי האורגזמה של הגבר. הקו המקווקו מתאר מצב של אפשרות להגיע לאורגזמה נוספת, אחרי הרפייה קצרה.

מלכת המים 1981

מטעם
העולם הזה

בחסות:
עץ הזית
יצרני זברה, קאפרי, שמפו רויאל
והשמפו בריח תפוחים

ובשיתוף מנכ״ל חברת „א. גינדי״, אברהם גינדי, אשר יעניק למלכה הנחה של —.500,000 ל״י לרכישת דירה בחברתו

א.גינדי

המלכה תציג את הדגמים החדשים לשנת 1981

GOTTEX

מלוא יבה
אפנת הנשים היפות

תציג את המשקה שכבש את העולם פינה קולדה ה-אמיתית של „קו-קטיילס-פור-טו״

COCKTAILS FOR TWO
PINA COLABA

תטפל בשערה בתכשירי טיפול וצבעי שיער מיספר אחד בעולם

L'OREAL

תאופר במוצרי הקוסמטיקה הטבעיים של

נייטשר ביוטי

הדרכת המועמדות: אולפן לאה פלטשר ★ עיצוב תיסרוקות: סלון ג׳ימי ומרסל חיפה ★ איפור: „נייטשר ביוטי״ ★ עיצוב הכתרים: „אנדין״ ★
טיפול בשיער: תכשירי „לוריאל״ ★
אירגון: מירי ורפי זכרוני

המועמדות הסופיות

תטוס ותתארח בכרתים ע״י
דיזנהויף

תדגים את דגמי 1981 של
Merano

תשלב את יופיה הנשי בתצוגת חולצות גברים של
הוואי 2000

תגיע לנשפים באוטובוסי
יונייטד טורס

תוכתר בכתרי
ANDIN

תציג את שמלות הכלה של
אולמי אמבר

רלי בסרבל בגיזרת מיכנסי־הרמון, עשוי בן־לון מבריק, מדגמי הקו החדש של אופנת ניבה. בצילומים שלמטה מופיעות המתמודדות בבגדי־חים של גוטקס. שיערן של הבנות טופל לפני הצילומים בתכשירי לוריאל דה־פריז. כל חבנות תצגנה בתחרויות את נעלי מרנו.

רלי בחבוט בת ה־18 היא חדרתית, עם עבר מושבניקי. רלי חומת־העיניים היא חיילת בצבא, בתפקיד אחראי מאוד, שעליו אינה מרחיבה את הדיבור.

בזמנה החופשי היא רוכבת על סוסים וגולשת על גלשן. בכל רגע פנוי היא שוקעת בתוך אהבתה הגדולה: הספרים של הארולד רובינס. בעזרת הספרים היא מפליגה אל עולם החלומות הבלתי־אפשריים.

רלי היא בחורה רצינית, המתעתדת ללמוד פסיכולוגיה באוניברסיטה, מיד אחרי סיום שירותה הצבאי. אין לה כל שאיפות בתחום הזוהר והדוגמנות. לתחרות הגיעה כדי להשתתף בחווייה, שלדעתה היא חד־פעמית.

לרלי אין חבר. אך, כמו שהיא מספרת: „יש לי

רלי בחבוט

ידיד תל־אביבי, דמות מאוד ידועה. אנחנו יושבים ומשוחחים. הוא אדם מבוגר, מאוד נבון ושקול. זה לא שאני אוהבת גברים מבוגרים, אבל הדמות שלו מוצאת חן בעיני מכל הבחינות. אולי מפני שאני באה מעיר קטנה, והוא מראה לי את כל הדברים היפים של תל־אביב."

רלי נולדה במושבה, בנימינה, ובילדותה היתה שכנה של הורי התמלילן אהוד מנור, שגם כתב את השיר המפורסם על ימי־בנימינה בביצועה של חווה אלברשטיין. להוריה של רלי היו שם משק ופרות. אחרי שההורים עברו לחדרה, היא נהגה להתגעגע אל חיי הכפר, אך כיום שוב אינה מתגעגעת. החיים בעיר מושכים אותה.

אם תזכה באחד התוארים, היא מבטיחה כי תהיה מאושרת. אם לא, היא מבטיחה להיות מאושרת לא־פחות. אחרי הכל, עצם התחרות אינו הדבר שמשך אותה. הנסיעות ברחבי הארץ, ההיכרות עם בנות חדשות, הנסיעה לכרתים בעזרת חברת דיזנהויז, המתנות והבילויים — כל אלה הם די והותר בשביל רלי הסימפאטית.

רק בעיר הגדולה

רונית בן־דויד מציגה הדפס שחפים בלבן, על סרבל אופנתי העשוי בן־לון, תוצרת אופנת ניבה. לפני הצילומים אופרו הבנות במוצרי הקוסמטיקה הטבעיים של נייטשר ביוטי, כאשר על המלאכה מנצחים המנהל הכללי של החברה, וולטר בייצ'ל ושותפתו אורנה גלזן.

יום
יום
ים

רונית בן־דויד בת ה־16 ושיבעת החודשים היא עדינת־מראה. יש לה שיער בלונדי ועיניים כחולות, והיא עולה לשמינית במגמה חברתית בבית־ספר תיכון בבת־ים. לתחרות מלכת־המים הגיעה אחרי שחברותיה ראו מודעה בעיתון והמליצו עליה.

רונית אוהבת לשמוע מוסיקה, ולבלות ימים שלמים בים. היא אוהבת לקרוא, והסופרים האהובים עליה הם א.ב. יהושע ודן בן־אמוץ. רונית מנגנת במנדולינה ו־בחליל, רוקדת בלט ועד לא־מכבר היתה חברה בתנועת הצופים. היא „בת־תערובת" לאב יליד־הארץ, העובד כפועל־יצור, ולאם ממוצא מרוקאי, ויש לה אחות בת 14.

כשהיא נשאלת אם גם אחותה יפה היא עונה: „היא יפה בשחור."

רונית הגיעה לתחרות מלכת־המים מתוך כוונה לנסות ולזכות באחד התארים. לדבריה היא עוקבת אחרי התחרויות הנערכות מדי שנה בשנה, ומתוך המעקב למדה לדעת כי הבנות המשתתפות עוברות חוויות בלתי־רגילות, ולומדות להכיר אנשים חדשים.

יש רק בעיה אחת לרונית: „אני לא אוהבת להיות יותר מדי מפורסמת. לכן אני לא יודעת איך אתמודד עם הפירסום, אם אבחר. אין לי כל כוונה להיות דוגמנית או שחקנית, כי אין לי די ביטחון עצמי לדברים האלה.

למרות שעקבה בשנים האחרונות אחרי תחרויות מלכת־המים, הפתיע התהליך מעט את רונית. כאשר מאפרי חברת־הקוסמטיקה איפרו אותה לקראת הצילומים, היא הופתעה: „מה פיתאום אני צריכה להתאפר? אף פעם בחיים שלי לא התאפרתי!"

אך כמו כל אשה קטנה, היא נכנסה מהר מאוד למישחק, וכשהתבוננה בראי כדי לראות את התוצאה, היא קפצה והכריזה בשימחה: „יו, איזה יפה אני!"

על תוכניותיה לעתיד, היא אומרת: „עדיין לא החלטתי מה אני רוצה להיות כשאהיה גדולה. אולי ללמוד פילוסופיה באוניברסיטה, כי פילוסופיה מאוד מושכת אותי."

רונית בן־דויד

אין לה כרגע חבר, אבל יש לה חברים שאיתם היא מרבה לבלות. בצבא אין היא רוצה לשרת קרוב לבית, והיא מאוד מקווה לשרת בבקרת בחיל־האוויר. זה נראה לה תפקיד אחראי ומעניין, „הכל, רק לא פקידה," היא אומרת, ומחייכת חיוך שובה־לב.

דלית בסרבל סטרפלס, במראה הדיסקו, עשוי בן־לון, עם הדפס־עלים בלבן ואדום, אופנת ניבה לקיץ 81'. המתמודדות תצגנה בתחרויות את מוצרי אנדין — חברת התכשיטים הגדולה בארץ, ואילו הדוגמנים שיופיעו יציגו הדגמים האחרונים של חולצות הווי 2000.

דלית נברי כחולת־העיניים מסופרת בתיספורת פאנק קצרצרה, לא בגלל אידאולוגית הפאנק, התופסת לאט־לאט שכבות של אנשים צעירים בארץ, כי אם בגלל הקיץ.

לדלית היה שיער בלונדי ארוך, שהגיע עד לכתפיה. אבל „כעת קיץ, חם לי, ונוח לי בשיער קצר. אני בכלל לא טיפוס של פאנקיסטית. אני אוהבת בגדים ספורטיביים ונוחים, מוסיקה נורמלית, והפאנק עושה לי רעש באוזניים."

דלית בת ה־15 וחצי עולה לכיתה יו"ד בבית־הספר התיכון בכפר־אתא, מקום מגוריה. כשהיא נשאלת מדוע החליטה להשתתף בתחרות מלכת־המים היא מספרת

דלית נברי

כי הנסיעה לכרתים משכה אותה ונראתה לה כדרך נהדרת לבלות את חופשת־הקיץ.

לדלית הרבה תחביבים. בשעות־הפנאי שלה היא לומדת ספרות עם מורה פרטי, הסופר עופר יסעור, שכתב את הספר עקב אכילס. את השיעורים הפרטיים היא מקבלת בספריה של אוניברסיטת־חיפה. „אני קוראת ספרים ושירה, ואחר־כך אני לומדת לנתח ומעבירה ביקורת," היא מספרת.

השירה היא אהבתה הגדולה של דלית, והמשוררים האהובים עליה הם יהודה עמיחי, נתן אלתרמן והמשוררת רחל. היא עצמה חוטאת בכתיבה, אך את השירים שלה היא עדיין לא מפרסמת, „כי אלה הם, בדרך כלל, שירים מאוד אינטימיים, ובשלב זה הם נועדו למגירה. אולי בשלב מאוחר יותר אחליט לפרסם אותם בספר."

חוץ מסיפרות ושירה, רוכבת דלית על סוסים, מנגנת בפסנתר ויש לה חבר קבוע. וכמו שהיא בעצמה אומרת, „אני אמנם עדיין קטנה, אבל היחסים בינינו רציניים."

רק לא פאנק

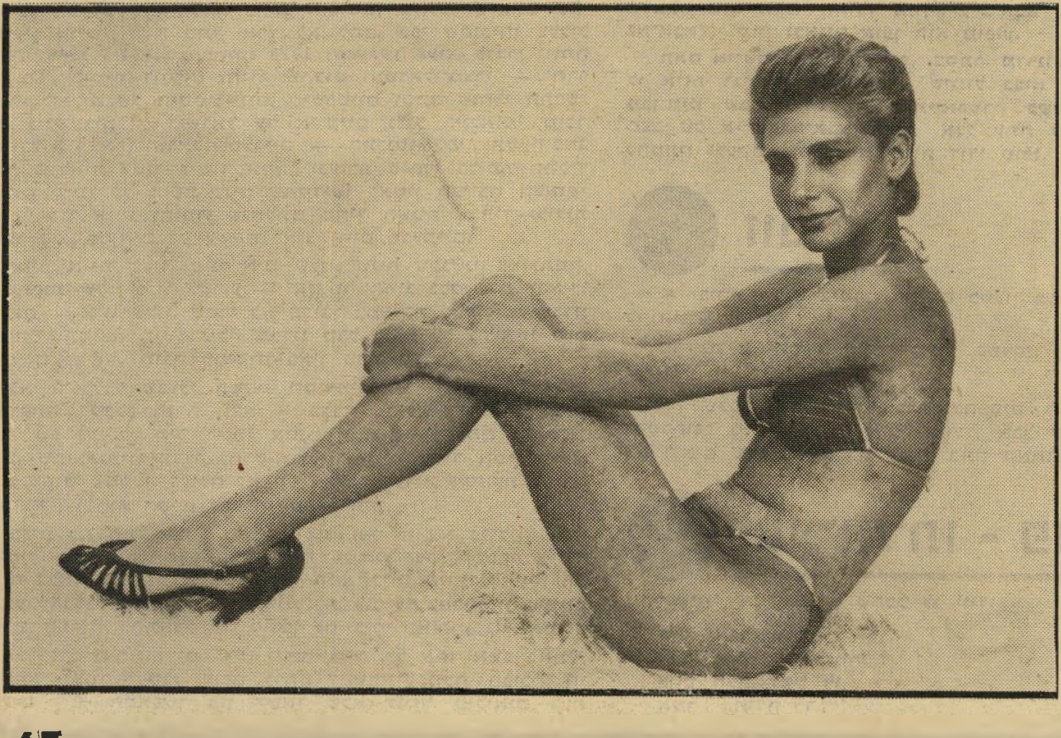

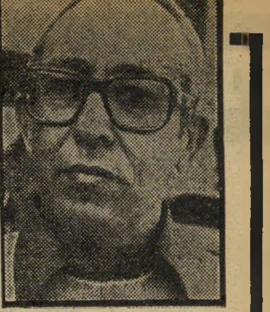

יעקב שרת / איש ממאדים

עורו האמריקאים!

באודסה, הוכרזה כוננות ספיגה. בוושינגטון התייצבו איש ליד כפתור טילו הבליסטי. בגין אשר־על־האיזון העל־מעצמתי שאג — ומי לא יירא?

כל המידע מצוי בידיו האמונות. הוא עוקב אחרי התימרון הרוסי־סורי יום יום ושעה שעה, והוא יודע ומודיע: „זו לא בעיה שלנו. זו בעיה של ארצות־הברית.״ כי לא עת להצטנעות ולענוותנות העת הזאת, ואם רגן, הייג וויינברגר אינם תופשים, כי בנפש העולם המערבי הדבר, כי אז אתה פתח להם בראיון טלוויזיה וגלה להם, העמד אותם במקומם, דחק בהם לקום ולעשות, שכן השוטים הללו פשוט אינם חשים בסכנת הפלישה הסובייטית המרחפת על חופיהם משני עברי היבשת האמרי־קאית, אינם מכירים באיום המיידי הנורא על נשיהם וילדיהם.

לא, לא, זו אינה בעיה ישראלית כלל וכלל. אם התימרון הרוסי־סורי יתפתח לפלישה של צבאות רוסיה לישראל, נכה בהם שוק־על־ירך ובהזדמנות זאת נסגור חשבון עם סוריה. לא זו הבעיה. לנו אין שום סיבה לחשוש מפעילות סובייטית צבאית באיזור. והאם לא לימדנו כבר את הרוסים לקח בשמי התעלה בימי מילחמת־ההתשה? זה הוליד הזרמת טילים בשפע למצריים, לקראת מילחמת 1973? התגברנו עליהם! הם יודעים זאת, יודעים היטב, ולכן פשוט מפליא מדוע הם חוזרים על הקונספציה בסוריה. שוב טילים, טילים, טילים, שוב מריכים ומתכננים והס־כמים ובריתות. לשם מה כל זה? נגד ישראל? חס וחלילה! רק שוטה יעלה בדעתו, כי מדובר ברמזים או אף באיומים גלויים לעבר ישראל. הם לא יפחידונו. אנטבה! בגדאד! המרחק מאודסה לתל־אביב אינו גדול מהמרחק מתל־אביב לאודסה!

אמנם כן, בעזרת השם כל התימרון הרוסי־סורי הזה אין לו ולא כלום עם ישראל. אנחנו יודעים זאת. הסורים יודעים זאת. הרוסים יודעים זאת. אבל איך אפשר לישון בשקט, כאשר יש לעולם המערבי בעיה? כאשר עתיד ילדי אמריקה בסכנה? אמנם זו הבעיה שלהם, אבל חרף השלווה והביטחון האופפים אותנו יכול לא נוכל להחשות שעה שאפילו את הצי השישי שלהם אין האמריקאים מניעים מנאפולי! רגן, אתה לא שומע? הייג, אתה לא רואה? וויינברגר, אתה לא מריח? פשוט קשה להאמין, שאינכם מבינים כי זו הבעיה שלכם. לא, לא שלנו! לולא הייתי מכיר אתכם, הייתי מסוגל לחשוב לרגע, שאתם סבורים באמת שזו אינה הבעיה שלכם, שזו הבעיה שלנו, שאתם סבורים שעלינו להבין אותה ישירות, על בשרנו, בלא פרשנויותיכם ובלא תימרוני־נגד של ספינותיכם... חבלים! הרי אנחנו מכירים אתכם היטב! הרי, כידוע לכם, אתם ידידינו ובעלי־בריתנו! ואנחנו יודעים שאינכם מסוגלים להתרומם לתיחכום חשיבתי שכזה. אז תסלחו לי, אם בהזדמנות זאת של ראיון טלוויזיה פשוט לא יכולתי שלא להעירכם מתרדמתכם הביטחונית. עורי אמריקה, ובצר לך, אם רק תרמזי רמז, נגיש לך שי, את חורבות אודסה. יאנוש ורפול מוכנים!

מאזוכיזם לאומי

המאזוכיזם היהודי הבריא, זה המלווה את עמנו מאז עקדת יצחק, אם לא לפני זה, בהצלחה היסטורית ייחודית ותוך התחזקות מדור לדור, מכות צבירת אסונות לאומיים קטנים כתבוסות ופוגרומים וגדולים כהגליות, גירושים ושואות, חגג בימים אלה נצחון נוסף בימית.

האיבוים של ימינו אצו־רצו להתגודד ולהתגרד בחרס הלאומי בפצע האנוש של השלום עם מצריים, כדי להוכיח לעצמם שאכן מדובר בפגע היסטורי חדש, שכמובן לא היה עוד בתולדות האומה. אנשים ממיטב הכוחות היוצרים והבונים, שהלכו בשעתם שבי ביודעין אחרי חלום סיני, ארץ לא להם, כפי שהוכיחו בעליל נסיונות 1949 ו־1957, מילחמת 1973 (ששורשה נעוץ, לדברי יוזמה ומתכננה, בימית דווקא) וחזוה שהשלום הישראלי־מצרי — חרף כל הפילפולים של היסטוריונים, משפטנים וסתם שוחרי התפשטות טריטוריאלית בישראל על אי־קיום גבול בינלאומי מוכר ומקובל בין ארץ־ישראל ומצריים — התכנסו למין תשעה־באב פרטי במלאות עשור ליסוד ימית, ובעזרת שוחרי בלימת תהליך השלום קוננו על מיטב שנים שהקדישו לאסון הביזבוז הלאומי של משאבי אנוש וחומר, שגזילתם מתוך השטח שבתוך גבולות הארץ הלא־בטוחים רק עשאם לא־בטוחים שבעתיים.

ימית אינה שלנו. סיני אינו שלנו. שטח שכבשנו במילחמה, שהשתלטנו עליו בכוח הזרוע — ואין זה חשוב כלל מדוע ובאילו נסיבות — אינו שלנו. שהרי לא מדובר במציאה כשרה של כברת אדמה, שהמוצא הישר שלה מכריז קבל עולם על מציאתו פעם ופעמיים ושלוש, וזוכה במיקחו באין טוען ודורש.

לא זו בלבד שבעלי השטח הקודמים הזעיקו שמיים וארץ בתביעתם לקבלו חזרה, ולא זו בלבד שבגלל אטימות אוזניו וליבו של המוצא הישר יזמו אותם תובעים עקשניים מילחמה ממש, שתוצאותיה גורדו בחרס גדול בחגיגות עשור אסון ימית, אלא שום ממשלה בעולם לא קמה להעיד עדות מסייעת לטובת „המוצא״, ולרעת הטוען לבעלות המסורתית.

כלום לא היה אפשר לפתח גישת „נו, אז לא פידלנו״ לגבי הניסוי הלא־מוצלח בהגדלת שטח ישראל על חשבון מדינה שכנה בלא הסכם? מתחוור שלא. המאזוכיזם היהודי המסורתי, המפעפע בדם האומה כמיטב המסורת התשעה־באבית, המעניקה יכולת וצידוק להתאבל עם חורבן גם בימי גאולה, גזר אחרת.

וכך אצו־רצו יהודים, איש חרסו בידיו, כל אחד איוב לאומי, להתגרד בצוותא קבל עולם נדהם ומשתאה נוכח הפיכת חג השלום (זה, המאפשר בין השאר שלא לגייס מילואים בעת

חירום סביב שטחי מציאה לא־כשרים בגבולות אחרים) לחגא, אגב ביזבוז משאבים נוספים של רוח וחומר לריק.

שכן אם מישהו חכם, או הרואה את עצמו ככזה, סבר כי מימית תצא עכשיו תורת אנטי־שלום חדשה, נוסח „טוב ימית בלי שלום משלום בלי ימית״, לבטח נוכח כי לא נמצאה לתורה־מסיני זו שום אחיזה ממשית. ממשלת־ישראל היוצאת, שראשה מתברך בסיכויי קואליציה חדשה בראשותו, שתהיה יציבה ארבע וחצי שנים בדיוק, המחישה זאת בהימנעות רועמת מהשתתפות בעצרת האומללה. וליתר ביטחון, מציינות הציפורים כי אריאל שרון יהיה שר־הביטחון בממשלה הבאה עלינו לטובה.

יקשה למצוא סיבה יפה יותר למינוי המחוכם הזה מאשר בחירת „הרשע״ הנכון לניצוח על פינוי הפיתחה, כשם שיקשה למצוא סיבה יפה יותר לשמחת „הצדיק״ יצחק רבין על שנחלץ מצרה זו, שבוודאי היתה צרה צרורה שבעתיים אילו ממשלת מערך היתה מנצחת על המלאכה.

לכן לא מובן לי מדוע אריאל שרון מחייך, ויצחק רבין סר וזעף ומעשן כמו קטר. סאדו־מאזוכיזם?

בר־בא־אבא!

עדיין אני נתקל באנשים חכמים ונבונים, שאינם מסוגלים להבין את פשר ההערצה שמעריצים כה רבים מבני עדות־המיזרח את מנחם בגין, בן נאמן לקהילות אשכנז, ווס־ווס שאי־אפשר למצוא ולא היה אפשר להמציא שורשי ממנו, כפי שאך זה הוכיח לכל בהתמוגגו משבת המלכה של עגלונים וחנוונים בעיירת הולדתו שבפולין.

לדידי אין כאן שום סוד נעלם, שום חידה שאין לה פיתרון. האנשים שצעקו היסטרית „בגין! בגין!״ בנפנוף חולצות ובלעדיו, והוסיפו ומילאו ב„בגין מלך ישראל חי וקיים!״, גילו את הסוד ופתרו את החידה במו פיהם, בשורם גם „בר־בא־אבא, בר־בא־אבא!״ וכו'. כי מנחם בגין, הוא לא רק דמגוג אמיתי (מה שאין כן פרס ועדיין לא שום אישיות אחרת במערך)· הוא גם מנהיג אמיתי (מה שאין כן פרס ועדיין לא שום אישיות אחרת במערך), כלומר אבא (ובכינוי־חיבה: „בר־בא־אבא״) לאומי. ככלות הכל, במה ניכר מנהיג אם לא בעדר פוסע — פוסע? שועט! — אחריו בצייתנות, בדבקות, בהערצה, בסנוורים שכליים וגשמיים? במה ניכר אבא לאומי, אם לא בכיבוד קנאי והיסטרי של דמותו ובנכונות לחבול בכל מי שאינו מכיר באבהותו?

מבחינה זאת מנחם בגין הוא יורשו של דויד בן־גוריון, שאף הוא התנכר בשעתו בעדרי חסידים שהיו נכונים ללכת אחריו באש ובמים ללא ביקורת. ואכן דוק ותמצא, שרבים מבין אלה שדויד בן־גוריון התגלם בעיניהם בשעתו כמשיח, הם עצמם או בניהם העתיקו גילום זה אל מנחם בגין; וכשם שההרכב העדתי של החברה הישראלית השתנה במרוצת השנים „לטובת״ עדות־המיזרח ו„לרעת״ עדות־אשכנז, כן גם השתנה ההרכב האתני של העדר הצמא לאב־רועה, הצועד בטוחות קדימה (או אחורה, כמו שנאמר „במקום שהרועה תועה הצאן תועין אחריו״) — לא בלי עזרת מקל וכלבים מפה ומשם — ומי־לא?

אין ספק, ככל שאנשים נזקקים יותר לדמות אב כקביים תמידיים בחייהם, כן סביר שימצאו אותה לאחר התגמדות הטבעית של האב הטבעי (או היעלמותו) במין רב־אבא לאומי. האם הביקוש לרב־בר־אבא שכזה רב יותר בקרב קבוצות אוכלוסיה מסויימות? האם קבוצות אלה חופפות מיגזרים עדתיים מסוי־מים, רמות־חיים מסויימות, המשתקפות בגובה הכנסה ומידת השכלה? אלה שאלות מגרות למדי, אך לא פחות מהן מגרה השאלה מהו הדבר ההופך מנהיג לרב־אבא (בלשון העם: „בר־בא־אבא״) ומתי ובאיזה אופן הוא מופיע.

האם אי־שם בחגווי המערך, בסתר מדרגות העבודה מתפתח לו איזה רב־אבא־בר־בא־אבא, שיגזול בבוא היום את העדר מבן־מינו שבשילטון? לא בלתי־אפשרי. כשלעצמי, אני מעדיף מצב של אי־בר־בא־אבא הדדי, אבל עתה לא נותרו לנו אלא להמתין ולעקוב אחרי התפתחות דודו טופז.

זוטות

✶ בומה שביט בימבם פתאום כשעון פעמונים שנדרך וקרא להנהיג שעון קיץ.

מר שביט, הבעיה אינה פיגור בשעות. הבעיה היא פיגור בשנים!

✶ שלמה להט קרא לעם להפסיק להתרחץ. מר להט, והסרחון? מילא, אנחנו אולי נתרגל, אבל לא שמת לב שכבר לא רואים שום בהמה בתל־אביב בזמן האחרון?

שאיוולתו - פז

ועשיתי על דודו — שהכל לו ינודו:

הלך טופז אל בגין
בכה, אמר: „סליחה...״
צחק חלה, נשק לו,
אמר: „תודה לך!״

הורוסקופ

(המשך מעמוד 10)

להתפרצות כעס, שכמעט אינו מסוגל לשלוט בה. כושר ניתוח מעולה כלול בציפורן כזו, ובעליה אינו נרתע מלנתח גם את עצמו, וכמובן את זולתו. הוא לעולם אינו מתעלם מהמציאות, ומקבל את העובדות כפי שהן מתגלות לעיניו, אינו מנסה לייפות שום־דבר למען הרגשה טובה יותר. הוא ניחן בהיגיון ובשכל ישר.

ציפורניים מאוד קצרות ושטו־חות, שאורכן פחות משישה מי־לימטר, ושהן רחבות — מעידות על מוח פעיל ביותר, ביקורתי, עקשן וזוכחן. הוא מתווכח על

כל דבר, ומוכן לחטוף את הריב בציפורניו, אם המריבה לא מגי־עה אליו מעצמה. הוא מסתכסך, מתרגז, חושד ומתוכחת, כמעט רק למען הוויכוח: הוא בעל התרשמות מהירה, לעיתים זו מלווה בפחדים ובדאגות. הוא חריף ושנון, ואם ניתן להתאים מיקצועות לציפורניים, אפשר לו־מר, שלעיתונאי טוב דרושות צי־פורניים מהסוג הקצר.

ציפורניים רחבות — מר־אות על כוח. ככל שהציפורן רח־בה יותר, כן הכוח הפיסי רב יותר. ירחים בציפורניים מראים על חיוניות, בעיקר בתוך שיחיה ירח באגודל. כשזה חסר, האדם נוטה להיות אפטי וחסר־מרץ, אפשר להגדירו כ„עייף מהחיים וחי כדי לנוח״. כל פעולות הנד־רשת ממנו מעייפת ומדכאת אותו.

לעיתונאי טוב
דרושות
ציפורנים
קצרות ושטוחות

אפילו אם ניתן בכישרונות רבים. הוא צריך להשקיע את כל ה־מרץ והכוח שקיימים בתוכו על־מנת להצליח.

ירחים גדולים מדי מראים על עצבים רגישים מאוד. האדם מת־רגש מהר, קצר־רוח, חסר־סב־לנות, ומעורב ריגשית בכל דבר

ציפורניים רחבות ובינוניות ב־אורכן, שהקצה מעוגל — מר־אות על בהירות וישוב־דעת, אופי פתוח, הגון, כנה ומסור.

רצוי שהציפורניים תהיינה ב־צבע ורוד, שמראה על בריאות נפשית וגופנית.

ולסיכום, כדאי לציין, כי אין סוף תכונות ניתן לגלות בצי־פורניים, לרבות מצב בריאותי ונפשי. קיימת אף תורה שעל פיה ניתן לאתר כמעט כל מחלה שהיא בגופו של אדם — עד כדי כך רחב הנושא.

Baby Shampoo

שמפו עדין בעל נוסחה
מיוחדת המונעת גירוי
העיניים ועור הקרקפת.

Baby Powder

טלק מיוחד לספיגת
הלחות המיותרת,
לצינון והרגעת העור.

Baby Lotion

תחליב התינוק הנמכר
ביותר בארצות הברית.
מרכך ומזין את העור.
מונע דלקות וגירויים,
בעל פעולה ממושכת
ומצטיין בניחוח
של רעננות ובריאות.

Baby Oil

שמן תינוק מעולה.
מונע גירוי של
עור התינוק בחיתול.
מונע ייבוש העור
לאחר חשיפתו לשמש.

Baby Bath

תכשיר חדיש המשמש
כתחליף אמבט לתינוק.
צמר הגפן הספוג ב־Baby Bath
מחליק על עורו של
התינוק ומותיר אותו
נקי רענן ורגוע.
ממש כמו לאחר אמבט.

להשיג בבתי המרקחת ובחנויות המובחרות לשרות עצמי.

מה איכפת לתינוק שלך ש־ Baby Magic
הוא ספור הצלחה באמריקה?
העור שלו יתן לך את התשובה.
להצלחתה חסרת התקדים של סדרת Baby Magic (בֵּייבִּי מֶגִ'יק) נגיעה ישירה במיליוני תינוקות ברחבי ארצות הברית. מוצרי Baby Magic הפכו תוך זמן קצר לנמכרים ביותר בארצות הברית, והכמויות מוכפלות בחלק מהמוצרים מדי שנה.
מהו סוד ההצלחה של Baby Magic?
אנשי המחקר ורופאי הילדים העומדים מאחורי Baby Magic בארצות הברית יצרו מיגוון תכשירי טיפול שהותאמו במיוחד לעורו העדין של התינוק, ולמידת הלחות והשומניות החיוניים לבריאותו ולרעננותו.
מוצרי Baby Magic נמכרים ב־3 גדלי אריזות, והם מצויידים בשסגור חסכוני מיוחד המאפשר לך להוציא מן הבקבוק הפלסטי את הכמות המדוייקת הדרושה לך. היום גם את יכולה להעניק לתינוקך עור בריא, רענן ומלא חיוניות עם סדרת Baby Magic.
Baby Magic כל תינוק ירגיש בהבדל.

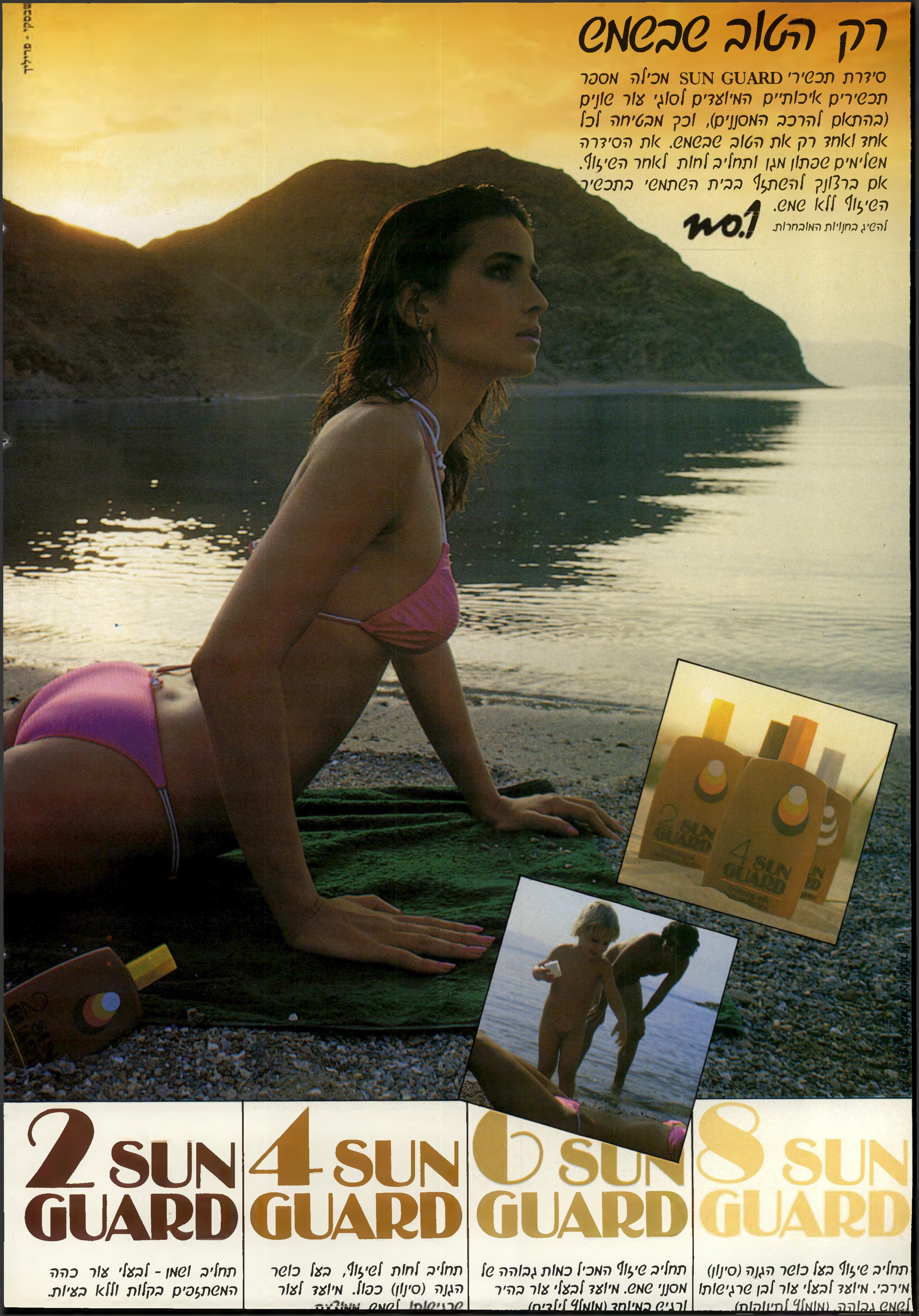

רק הטוב שבשמש
סידרת תכשירי SUN GUARD מכילה מספר תכשירים איכותיים המיועדים לסוגי עור שונים (בהתאם להרכב המסננים), וכך מבטיחה לכל אחד ואחד רק את הטוב שבשמש. את הסידרה משלימים שפתון מגן ותחליב לחות לאחר השיזוף. אם ברצונך להשתזף בבית השתמשי בתכשיר השיזוף ללא שמש.
no.1
להשיג בחנויות המובחרות.
2 SUN GUARD
תחליב ושמן - לבעלי עור כהה המשתזפים בקלות וללא בעיות.
4 SUN GUARD
תחליב לחות לשיזוף, בעל כושר הגנה (סינון) כפול. מיועד לעור
6 SUN GUARD
תחליב שיזוף המכיל כמות גבוהה של מסנני שמש. מיועד לבעלי עור בהיר
8 SUN GUARD
תחליב שיזוף בעל כושר הגנה (סינון) מירבי. מיועד לבעלי עור לבן שרגישותו

כלבוטק

מאת

ד"ר יקותיאל שרעבי

ועדנה פיינרו

וגר חתול עם כלב

מי שהיה, ולו רק פעם אחת, במשך 30 השנים האחרונות בחוף הסלע של בת־ים, מכיר אותו, את משה נשרי. כן, כן, זה הג׳ינג׳י המשכיר כיסאות־נוח ואינו מש מן הים בקיץ ובחורף. זה המאמץ לו כלבים וחתולים, מציל שחפים פצועים, ואוסף כל בעל־חי שנקלע למצוקה.

רק בעייה אחת הציקה לו למשה — מדוע כל האנשים חושבים שהכלב והחתול חיים מאז ומעולם באיבה נצחית. חשב וחשב, וביום קיץ יום חום, כששקעה השמש והוא נשאר לבדו עם רקסי, כלב כנעני שאימץ אותו לבעל, ישב והעלה על נייר את גירסתו הפרטית: לא הכלב לא סובל את החתול.

ובכן, לפני הרבה־הרבה שנים, היה היו זוג זקנים. לא היו להם ילדים, והם החליטו לגדל חתול וכלב. הכלב והחתול התרגלו זה לזה. הכלב למד לא לנשוך את החתול, והחתול השכיל לא לנהום על הכלב. הכלב היה ידיד ונאמן, והחתול ערמומי ופיקח.

בערב־שבת טרחה האשה והכינה נתח של בשר צלי, שניחוחו עלה והתפשט למרחוק. היא הניחה את הבשר על השולחן טרם תכניסו למקרר, והנה, השכן צילצל בדלת. הכלב הזדרז והתייצב לפני הדלת, כדי לראות מי הבא, ובינתיים זינק לו החתול אל השולחן וחיסל את כל הבשר.

משה נישרי עם ידידים על חוף בת־ים
האו — מיאו

משראה הכלב כי רק השכן בדלת, חזר מיד אל המיטבח, כדי להשגיח על החתול שלא יגנוב את הבשר; הוא ידע שאין לתת אמון בחתול, והוק־מזה פחד פן יאשימו אותו כי הוא אכל את הבשר. אך אבוי, כל זכר מבשר לא נשאר.

חזרה האשה אל המיטבח וראתה את השבר. הסתכלה אל החתול, הביטה אל הכלב, ושאלה בכעס: מי אכל את הבשר?

בטרם הספיק הכלב לענות, היתמם החתול כמו לא ידע במה מדובר וענה: מי? יה! הוא! הכלב נבהל וענה בגימגום: ה־הוא! ה־הוא!

מאז האחד שונא את השני. ובשל כך נענש החתול, שלא ידע לומר יותר מאשר „מי־ה־הוא", „מי־ה־הוא", והכלב, למרות כל תבונתו, בפוגשו את החתול, לא שוכח לו את המעשה ונובח „ה־הוא", „ה־הוא".

הכלב פחד לשחות, עד שהחליט להוציא את התינוק מהים

בגל סיפורי הכלבים הטורפים, שפקד את המדינה, אולי בהשפעת הבחירות, היה סיפוריה של מישפחת יבניאלי כאואזיס במידבר. זו ציפתה להולדת בנה, אך בטרם זה נולד, החליטה לאמץ כלב מגזע פויינטר. כך, חשבו בני־הזוג יבניאלי, יגדל הכלב עם הילד, ישחקו שניהם יחד, והכלב ישמור על הבית. ומאחר שמישפחת יבניאלי גרה במושב, היתה הבחירה אידיאלית: נמצא הפויינטר, כלב גיזעי, נחמד, בעל אופי נוח לבריות ולסביבה.

בשעה טובה נולד בן, במשך שנה וחצי הלכו השניים, הכלב והילד, כיברת־דרך רצינית, כי הלא כלב בן יותר משנה כמוהו כנער בן 11.

בשבת לפני שבוע החליטה המישפחה לנסוע לכינרת. הכלב, שמאז ומעולם פחד מן המים (רבים הם הכלבים האוהבים מים, אך ישנם גם כאלה היראים מכך), נשאר כדי לשמור על הילד, על שפת הכינרת, וההורים נכנסו לשחות במים.

אך כעבור זמן־מה החל הילד לבכות ולקרוא „אבא! אמא!" הוא ראה אותם מתרחקים ממנו, והחל נכנס גם הוא למים, מנסה להגיע אליהם. ההורים, שראו אותו מרחוק, לא הספיקו לשחות לקראתו במהירות מספיקה, והחלו צועקים לעברו בחרדה: „לא, לא!". הכלב הבחין בנעשה והתחיל נובח בצורה היסטרית, חסם את דרכו של הילד, רץ לפניו ונעמד בדרכו.

הילד המשיך ללכת לתוך המים, והכלב נואש ממאמציו לעצור אותו בנביחות, תפס את הילד בפיו ומשך אותו לאט־לאט מן המים. וכך לא הירפה הכלב מלהחזיק בצורה עדינה את ידו של הילד בפיו, עד שההורים הגיעו אל השניים. כך הפך כלב שמירה לכלב הצלה.

לתת תרופה לכלב

עונת־הקיץ מועדת לפורענות: שילשולים, אקזמות ושאר פגעים, ולפעמים הכלב שלך צריך לקבל תרופות בצורת גלולות, או כמוסות. גם ילד קטן קשה לשכנע לבלוע תרופה לא נעימה, ולעיתים

הוא פשוט אינו יודע איך לעשות זאת. כך גם הכלב: לפעמים אי־אפשר לרמותו ולהבליע את טעמם של הכדורים באוכל, לפעמים אין כל ביטחון שאכן הוא בלע את התרופות עד תום, ולפעמים, כמו במיקרה של כדורים נגד תולעים, צריך לתת לו את המנה על בטן ריקה.

איך עושים זאת?

החזק ביד אחת את ליסתו העליונה, ולחץ את שפתיו בעדינות לכיוון שיניו. בידך האחרת דחף את ליסתו התחתונה כלפי מטה, והנח את הגלולה רחוק ככל האפשר על בסיס לשונו. כך תהיה בטוח שהרפואה אכן בדרכה למקום הנכון.

כלבים ובני־אדם שוטים יוצאים לטייל בשמש הצהריים

„כלבים שוטים ואנגלים — רק הם בלבד יוצאים לטייל בשמש הצהריים היוקדת," כך אומר השיר המפורסם של דני קיי. האומנם? המציאות המרה מצביעה על כך כי לא הכלבים שוטים הם, כי אם בעליהם. ולמרות שהשמש הישראלית חמה לאין ערוך מן השמש הבריטית, עדיין ישנם אנשים מוזרים ביותר, המוציאים את כלביהם לטיול מפוקפק בשעות הצהריים הלוהטות. אחרים סוחבים אותם לשפת־הים, ומצפים מהם שישתזפו להנאתם.

ובכן, טעות היא לחשוב שטיול מעין זה עשוי להרגיע את הכלב, או לשמש לו כתחליף לפעילות גופנית יומית. כשהחום מגיע לשיאו, המידרכות בוערות, האספלט חם ודביק, וחול־הים רותח, גם לכלב קשה להלך יחף! הליכה ממושכת עם כלב, בתנאים אלה, תיגרום לשחיקת כף־רגלו. אלא שאצל הכלב מצב של שחיקת כפות־הרגליים עשוי להביא למצב שבו הכלב לא ילך יותר.

אנשים רבים שוגים ונותנים לכלבם פקודות של „שב", „ארצה", בלי לחשוב על החום הלוהט. בדרך־כלל מישמעת הכלב רופפת בגבור החום, אך לפעמים הוא נשמע כדרכו ונאלץ לשבת על אחוריו, על המידרכה הבוערת. עור האשכים מתחמם, והוא עשוי לסבול מכוויות. לא רק שזו תופעה כואבת, כי אם גם קרקע פוריה להתפתחות של אקזמה, גירוי וגירוד, הגורמים לאי־שקט אצל הכלב.

לכן, כשאתה סובל מן החום, אל תשכח, גם הוא סובל ממנו. ואולי אפילו יותר ממך. הנח לו לשבת במקומו המוצל, ראה כיצד הוא נהנה לרבוץ על הריצפה הקרה, במקום מוצל, שיש בו מעט רוח. אל

תיכפה עליו דברים שלא יוכל לבצע. הכפייה, שאין בה היגיון, תיגרור השתלשלות גירויים נפסדת!

לעומת זאת, אם תיקח אותו לטייל בשעות בין־ערביים, או בשעות הבוקר המוקדמות לשפת־הים, תוכלו שניכם ליהנות מבדידות על החוף וממישחקים ומיפגשים עם כלבים אחרים בגן. וכמובן, להנות אחד מהשני בלי עצבים.

עזרה־ראשונה לכלב מורעל

הבחנת בסימני הרעלה אצל כלבך, דוגמת קצף בפה (שאינו הפרשת־יתר של רוק), רעידות מופרזות ושרירים באיזור הגפיים, המתכווצים ונרפים לסירוגין ושלא כרגיל — הגש לו עזרה ראשונה.

וכך תעשה: הזעק רופא לחיות־בית, או העבר אותו בעצמך לרופא, בלי דיחוי! בה בשעה עורר בו את רפלקס ההקאה, כדי לעודדו לפלוט את הרעל שבלע; צוק כפית מלאה מלח, עמוק לתוך פיו. אם לא הצלחת פעם ראשונה, חזור על הפעולה בשנית. אם הקיא, תן לו שמן קיק, כדי שמעבר הרעל במערכת־העיכול שלו יהיה מהיר, ובכך תוכל למנוע את ספיגתו במחזור־הדם.

משפט

חנינה מאוחרת

הביגמיסט סיים את ריצוי עונשו לפני שדנו בחנינה

אברהם הלוי (60) חשב כי הוא עושה מיצווה. הרי כתוב בתנ"ך, כי עליו לייבם את אלמנת אחיו, ולכן נשא לו אותה לאשה, למרות שהיה כבר נשוי לאשה קודמת והיו לו ממנה שלושה ילדים.

חמש שנים אחרי אותו ייבום הוזמן הלוי לדין על ביגמיה. הוא שוחט ובודק, ולכן חשב כי אינו צריך עורך־דין, ויוכל בעצמו להסביר לשופט את ההלכה ואת הדין הדתי בעניין זה.

אלא שדיני המדינה אינם מושתתים בעניין זה על הדין הדתי, וגם בהלכה היהודית נקבע כי החליצה קודמת לייבום. על כן לא שיכנע הלוי את השופט, אורי שטרוזמן, כי הוא חף מפשע, אך שיכנע אותו כי העונש המגיע לו אינו מאסר בפועל. (אם כי בית־המשפט העליון קבע בכמה תקדימים כי העונש על ביגמיה הוא עונש מאסר בפועל.)

„אינני מאמין בתקופות מאסר קצרות לאנשים שאינם עבריינים מובהקים, ואשר לא יעברו בחייהם עוד פעם עבירה כזו," קבע השופט כאשר פסק לנאשם עונש של מאסר על־תנאי.

אבל הפרקליטות לא רצתה לסטות מן התקדימים שנקבעו בעניין ביגמיה בבית־המישפט העליון, ועירערה על קולת העונש.

לחיצת־יד חמימה. גם לבית־המישפט העליון הלך הנאשם ללא סניגור, בטוח בצידקתו ובכוח שיכנועו. אולם כאן קרתה לו תקלה. השופטים לא הסכימו עם הנמקתו של השופט שטרוזמן, וקבעו כי אין מקום לסטות מהתקדימים. הם גזרו עליו ארבעה חודשי מאסר בפועל.

רק אז פנה הלוי, תושב ראש־העין, לעורך־הדין הפתח־תיקוואי אבי אורן, וביקש את עזרתו. אמנם לא היה כבר הרבה מה לעשות, אבל אורן ניסח מיד מיכתב בו ביקש דחיית ביצוע העונש, עד שיוכל להגיש בקשת חנינה לנשיא. לוי נטל את הבקשה ונסע לירושלים. היה זה בדיוק ביום בו נפרד השופט העליון חיים כהן מעובדי בית־המישפט, כאשר יצא לגימלאות. הוא ראה את הלוי עומד בין יתר העובדים, ולחץ בחמימות גם את ידו. אבל הדבר לא עזר ללוי להשיג דחיית ביצוע. התשובה היתה שלילית, והוא הלך למאסר.

בקשת החנינה הוגשה, אך בימים אלה, כאשר סיים לוי את ריצוי העונש, קיבל את התשובה המרגיזה, מהמחלקה לחנינות: מכיוון שהוא כבר השתחרר, שוב אין מקום לדון בבקשתו. עבר זמנו — בטל קורבנו.

מישפט תלוי על חבל

הנאשם זוכה מפריצה וגניבה, כיוון שהחבל ששימש כראיה — אבד

יעקב („טופ'לה") וולפסון הוא דמות ידועה בתל־אביב. הגבר בן ה־36 הספיק כבר להסתכסך עם אנשים רבים בעיר, ולעורר כמה מהומות. למרות היותו בן למישפחה מכובדת, וירש כספים רבים ממישפחתו, נאשם בבית־המישפט

(המשך בעמוד 75)

כל ישראל מגיש:
התכניות הטובות ביותר לנופש בישראל.

מלון קיסר — אילת
פאר מלונות אילת, מועדון הלילה החדיש באילת. 504 שקל לזוג, לינה וארוחת בוקר ליום. ילדים עד גיל 12 בחדר הורים 50% הנחה.

קיסרית — קיסריה
כפר הנופש החדיש, 24 שעות בימִמה פעילויות ספורטיביות וחוויות בידור וכל זאת במחיר של 440 שקל לאדם כולל מע"מ לפנסיון מלא: כולל כל התוכניות.

מלון קאנטרי קלאב
נופש ספורטיבי ומשפחתי, בחודש יולי תהנו גם מברביקיו עשיר במחיר ארוחת ערב רגילה. (ברביקיו בלבד — 150 שקל לאדם). וכל זאת ב־390 שקל לאדם בחדר זוגי חצי פנסיון. (המחיר תקף גם לאווגוסט).

מלון בלו־ביי — נתניה
פאר מלונות נתניה, 2 בריכות שחיה חדרי אוכל מפוארים — .350 ש' כולל מע"מ לאדם בחדר זוגי, חצי פנסיון, מינימום 4 לילות.

מלון בקעת הירח — אילת
מלון נופש מעולה למשפחות עם ילדים, 2 בריכות שחיה, חדר אוכל בהגשה, — .423 ש' לזוג כולל מע"מ, לינה וארוחת בוקר.

מלון הסלע האדום — אילת
המלון היחיד הכולל בידור ערב ערב, אוכל מעולה, תוכנית לילדים וכל זאת במחיר — .440 ש' כולל מע"מ לאדם בחדר זוגי, חצי פנסיון.

שלמה המלך — נתניה
מלון פאר 4 כוכבים, מועדון בריאות, בריכת שחיה, סאונה, — .366 ש' לאדם בחדר זוגי, חצי פנסיון.

דן קיסריה, כרמל, אכדיה
4 לילות + לילה חמישי חינם (לינה וארוחת בוקר), בקבוק יין וסלסילת פירות בחדר וכל זאת ב־ — .325 שקל לאדם בחדר זוגי לינה וארוחת בוקר (אכדיה וקיסריה בתוקף עד ה־22.7)

גלי כנרת
מלון פאר, לאורחים השוהים 3 לילות, ניתנת שהיית חינם בלילה הרביעי (לינה וארוחת בוקר) וכל זאת במחיר — .3.309 שקל כולל מע"מ לזוג על בסיס חצי פנסיון ל־4 לילות שהלילה הרביעי על בסיס של לינה וארוחת בוקר.

* כל המחירים כוללים מ.ע.מ.
* המחירים בתוקף עד ה־1.8.81
* מכבדים כרטיסי אשראי ישראכרט וויזה
* הזמנות טלפוניות באמצעות כרטיסי אשראי ישראכרט: טל. 03־286186/7

* **דולפינריום** פתח שעריו — הזדרזו ותהנו ממחירי תקופת ההרצה
* תנאים מיוחדים לקבוצות מעל 15 איש

כל ישראל
במחירי בית המלון ואפילו פחות!

פרטים והרשמה בסניפי „כל־ישראל, תיירות ונופש":
תל־אביב: הנהלת „כל ישראל" אלנבי 95, טל. 286186/7 ✶ **חולון:** תודיקו, רח' סוקולוב 60, טל. 03־847652 ✶ **חיפה:** רח' בלפור 11 טל. 04־643258 ✶ **נתניה:** שרטורס, רח' שמואל הנציב 6, טל. 053־31343 ✶ **עפולה:** אקדמי־טרוול, רחוב הכנסת 10, טל. 065־93123 ✶ **אשקלון:** אשקלונטורס, מרכז נפתי, טלפון 051־29922 ✶ **ראשון לציון:** רח' הרצל 45, טל. 03־946646 ✶ **כפר־סבא:** טמסת, רח' ויצמן 78, טל. 052־22192 ✶ **באר־שבע:** בן־וייס, רח' העצמאות 48, טל. 057־74615 ✶ **פתח־תקוה:** רח' איכילוב 4, טל. 03־911744 ✶ **רעננה:** רן, רח' חנקין 5, טלפון 052־23984 ✶ **רמת־גן:** היסתור, רח' ביאליק 47, טל. 03־721343.

הזוהרת חוזרת

ברכה נאמן — 1965
„הכל קטן עלי!"

„נמאס לי להיות נערת־זוהר!" אומרת ברכה נאמן, שירדה מן הארץ לפני עשר שנים ושחזרה בלווית בעל ושני ילדים

השמועה עברה מפה לאוזן. ברכה נאמן חזרה לתל־אביב. חלק אמרו ש־היא יפה מתמיד, אחרים אמרו שמעולם לא נראתה כל כך רע. סיפרו שהיא עצובה, אמרו שהיא שמחה. והיא, בתשובה לכל השמועות, ערכה ביום השישי בשבוע שעבר מסיבה, בדירתה שבקומה ה־17 במיגדלי דויד המלך, הזמינה את כל חבריה, הבוהמים והלא־בוהמים, והראתה לכולם שהיא נראית יופי, שגידלה שיער ארוך, שרזתה, ומעל לכל — שהיא מצחיקה ומאושרת יותר מתמיד.

ברכה נאמן, מי שהיתה לפני עשר שנים וחיפשה בה חשיש. שמה ושם ידידתה־בנפש, רינה רמות, הוכתם והיא נתקלה בקשיים כשניסתה למצוא עבודה כשח־קנית.

אבל מעז יוצא מתוק, ולא הכל היה רע באותה תקופה. עקב הסערה שהתחוללה סביב סיפורה (העולם הזה 1718), קיבלה

ברכה נאמן — השבוע
„נעשיתי טראומטית"

נערת־זוהר תל־אביבית ושחקנית תיאט־רון בהבימה ובהקאמרי, עזבה את הארץ בסערה.

„ברחתי מכאן," סיפרה השבוע ברכה. „היתה לי תקרית מאוד לא נעימה עם המישטרה, שהשאירה אצלי טעם רע מאוד וחיזקה בי את ההרגשה שהכל בארץ קטן עלי."

לפני עשר שנים נעלמה ברכה, מלכת־המסיבות, מנוף הבוהמה התל־אביבית. היא העדיפה להיעלם, אחרי שהמישטרה, ב־עיקבות מידע שהוזרם אליה, פרצה לדירתה

ברכה נאמן מיכתב ממהנדס השמל צעיר בשם דויד לוי. הוא הביע השתתפות בצערה, והזמין אותה להצטרף אליו ל־איראן, שם עבד בשביל חברה אמריקאית. ברכה היפהפיה קיבלה את מיכתב התנחו־מים באהדה, ואת ההזמנה לחוץ־לארץ בשימחה. היא ארזה את מיזוודותיה ו־נעלמה, כשהיא גוזלת בכך מהעיר תל־אביב שחקנית כישרונית ומבט־חה, אחת מנערות־הזוהר היותר פופולאריות שלה.

הנסיעה העיסקית לאיראן הפכה עד מהרה רומן לוהט, והשניים חזרו ארצה לגיחה

ברכה ובנה במירפסת דירתה בתל־אביב
„לא התגעגעתי לתל־אביב!"

הזוהרת חוזרת

(המשך מעמוד 73)

קצרה כדי להינשא. בתום הטכס, שנערך בבית ויצ"ו, ארזו השניים את חפציהם וחזרו לטהרן, שהיתה נתונה אז בשליטתו של השאה.

„פרס היתה שיעמום די גדול," מספרת ברכה. „הרבה לא היה שם עם מי לדבר. הסתגרתי בבית, קראתי הרבה, והכי חשוב — נכנסתי להריון. נולד דרור, בני הראשון, שכיום הוא בן תשע. הייתי זקוקה למנוחה הזאת. אחרי כל ההתרוצציות שלי בארץ, המסיבות והעבודה הקשה, היה פשוט טוב לא לעשות כלום, אלא להיות עקרת־בית לכל דבר."

„נשבר לי"

אחרי שנתיים באיראן עברו ברכה ובעלה לבאנגקוק. אחרי שמונה חוד־שים נוספים, לאחר שאיבדו את רוב רכושם בשריפה שפרצה בנמל באנגקוק, הגיעו לסאן־פרנסיסקו ושם התנחלו לשבע שנים.

משום־מה נמנעה ברכה כל זמן שהותה בחוץ־לארץ מלהמשיך בקאריירה שלה כשחקנית. „עבדתי קשה בארץ ופשוט נשבר לי. עוד יותר נמאסה עלי התדמית שהדביקו לי כאן. בכל הצגה שיחקתי את נערת־הזוהר המטומטמת, או את האישה מוכת־הגורל שהחיים התאכזרו אליה. במשך כל השנים שלא הייתי כאן, שיחקתי את עצמי: ברכה נאמן.

„הלכתי להמון חוגים, הרביתי להש־תתף בהרצאות ולהתפתח בתחומים שונים, אליהם לא היתה לי גישה עד אז. לקחתי קורסים בתיקשורת, באמנות, ביוגה, בפסיכו־דרמה, בדוגמנות, בעצם מה לא? באיזשהו שלב אפילו למדתי קרטה, אבל העניין התגלה כיותר מדי כואב. פתאום היה לי זמן בשפע. לא התרוצצתי מחזרה לחזרה וממסיבה אחת לאחרת."

יסמין, ילדתם השניה של ברכה ודויד, נולדה בסאן־פרנסיסקו לפני שש שנים.

הישראלים, חבריה הקרובים של ברכה, חגגו. כל מי שהזדמן לאיזור, מצא עצמו מוזמן לביתם היפהפה של ברכה ודויד, הממוקם באחד מאזורי היוקרה הסמוכים לסאן־פרנסיסקו.

ברכה בביתה

— או אשה מוכרת־גורל?"

ברכה ב„בואינג, בואינג"*

„נערת־זוהר מטומטמת —

„זה היה נהדר לקבל חברים שהגיעו אלינו לגיחות קצרות מהארץ," מחייכת ברכה, „הם עידכנו אותנו בכל מה שקורה, ומנעו מאיתנו הרגשה של ניתוק.

החברה שלי בסן־פרנסיסקו הייתה מור־כבת ברובה מאמריקאים. הישראלים ש־מגיעים לגור באמריקה, מעדיפים משום־מה לגור בניו־יורק, או בלוס־אנג'לס. לי אישית יש פריחה מהמקומות ההמוניים האלה."

מדירתה המפוארת של ברכה, הנמצאת בקומה ה־17 בבניין מיגדלי דויד המלך, אפשר להשקיף כמעט על כל העיר תל־אביב. ברכה מתבוננת בעיר הפרושה למטה ואומרת, „לא התגעגעתי הנה. קצת מוזר, אבל הייתי מלאה לחלוטין בכל מה שהיה לי שם. התגעגעתי לאנשים, לחברות ה־טובות, אבל לא למקום. בשום מקום בעולם אי־אפשר לקשור קשרי חברות עמוקים כל־כך כמו אלה שהיו לי בישראל. כאן חברות זה חברות, אפשר לסמוך עליהן בכל זמן ועל כל צרה שלא תבוא. באמריקה האנשים שומרים על מרחק. הקשרים אינם עמוקים מספיק."

„הזמן איבד ממשמעותו"

את הקאריירה שלה לא התחילה ברכה, למרבה הפלא, בתל־אביב. היא התחילה אותה הרבה קודם, בעפולה, עיר הולדתה, שם השתתפה כניצבת בהצגה בכיכובה של גילה אלמגור. „העניין פשוט תפס אותי," נזכרת ברכה. „נורא נסחפתי, וכשגוייסתי, ניסיתי בכל כוחי להגיע ל־צוות־הווי, אף פעם לא הבנתי למה לא קיבלו אותי."

את שירותה הצבאי לא הצליחה ברכה לסיים. היא נישאה לבחיר־ליבה באותם ימים, עמוס נאמן. כשהגיעה לתל־אביב, נרשמה והתקבלה ללימודים בבית־צבי, שם קיבלה, למעשה, בסיס והדרכה ראשו־נית בכל מה שקשור למישחק.

* עם נפתלי יבין ז"ל.

נישואיה לנאמן לא ארכו זמן רב. השניים התגרשו כשברכה היתה בת 21. „למרות זאת," היא מעידה, „נשארנו חברים טובים עד היום."

למרות העובדה שברכה לא היתה בארץ כמעט עשר שנים, היא מעולם לא ניתקה את עצמה מכל מה שקרה כאן. „עכשיו, כשחזרתי ואני כאן, הזמן איבד ממש־מעותו," אומרת ברכה. „טוב לי לחזור. לא יודעת כמה זמן נישאר פה. בינתיים חזרנו לשנתיים לפחות, עד שדויד יסיים את עבודתו, כמפקח מטעם הצבא האמרי־קאי על הקמת בסיסי־התעופה בארץ.

„מה אחר־כך? אין לי כל מושג. אני עסוקה בשלב הנוכחי בהתאקלמות. יש בי הרגשה נעימה, כשאני עוברת על יד כסית, או כשאני רואה מרחוק את תיאט־רון הבימה והקאמרי. מצחיק, אבל עוד לא הלכתי לראות אף הצגה. יקח עוד קצת זמן וגם לשם אגיע. בינתיים אני מסתכלת, שומעת, בוחנת ופתוחה להצעות־עבודה מכל סוג שהוא.

„כן, אפילו מישחק. בשום פנים ואופן לא נערת־הזוהר המטומטמת, או האישה האומללה. זה לא."

רשימה ארוכה של הצגות נזקפת לזי־כותה, בין השאר: הזמנה לארמון, סע הביתה יונתן, ארבעה תחת קורת־גג, בקט, הנרי הרביעי ועוד רבות אחרות.

רשימת הסרטים שבהם השתתפה ארוכה אף היא. מבין היותר מפורסמים: איריס, ארבינקא ומרקו שלי.

ברכה עם אריק איינשטיין — 1965

ממסיבה למסיבה

ברכה עם בעלה דויד וילדיה דרור ויסמין

רומן באיראן

במדינה

(המשך מעמוד 72)

המחוזי בתל־אביב בפריצה ובגניבת יהלומים ממלטשה ברמת־גן.

התביעה טענה כי בשלהי 1979, חדר טופ׳לה בעזרת מפתח שקיבל מחברו, נתן עוקשי, העובד במלטשה, ופתח את הכספת הקטנה. הוא הוציא מתוכה יהלומים בשווי של 68 אלף דולר, הכניס לתוכה חומר־נפץ, סגר היטב את הדלת וחיבר חבל עבה לכספת הגדולה שהיתה מונחת מעל. לדברי התביעה, התכוון טופ׳לה לפרוץ בעזרת חומר־הנפץ את הכספת הגדולה ולרוקנה.

משום מה לא התפוצץ החומר שהוטמן בכספת, ובכל זאת הגיעה המישטרה לוולפסון, ואפילו מצאה עד נגדו. את שלוש („מוני") משה, נרקומן שהיה חברו של טופ׳לה, ושהעיד כי וולפסון סיפר לו כי הוא פרץ את הכספת, וביקש ממנו למצוא קונים ליהלומים שגנב.

התביעה העמידה את טופ׳לה לדין על פריצה וגניבה, ומלבד עדותו של מוני היה בידיה סיוע — חבל ענק באורך של 90 מטר שנמצא בביתו של טופ׳לה.

חומר מתלקח. החבל נלקח על־ידי המישטרה מדירת הגג של וולפסון, בבית השייך למישפחתו, ברחוב שלמה המלך בתל־אביב. הוא נלקח בגלל חשד של עבירה אחרת. באחד הימים, לפני הפריצה, הוצתה דירה בבית ברחוב פיירברג, השייך לטופ׳לה. המישטרה חשדה כי הוא אשר גרם לשריפה, כדי להתנכל לדיירים. כיוון שההצתה בוצעה בעזרת חבל עבה, רווי בחומר מתלקח, ניסתה המישטרה לבחון אם זהו חלק מאותו חבל שנמצא בביתו של טופ׳לה. במיקרה זה התברר כי אין כל קשר בין החבלים, ואמנם לא הוגש כתב־אישום נגדו עד היום.

ואולם בעת שהיה החבל במישטרה, נזכרו השוטרים כי גם במיקרה הפריצה למלטשה נמצא חבל, והם בדקו את שני החבלים. לדבריהם התברר, אחרי בדיקה אלקטרונית מסובכת, כי אמנם על שני החבלים נמצאים חלקיקים תואמים של מתכת. חלקיקי המתכת עברו לחבל, לדברי המישטרה, בעת שטופ׳לה היה מעלה חומרי בניין לדירת הגג שלו, והחבל השתחק ליד קיר מסגריה הנמצאת בקומה הראשונה של הבית.

עוד לפני שהוגש החבל הענק לבית־המישפט כראיה, העיד המסגר מרחוב שלמה המלך, כי בעת השיפוצים שנעשו בדירתו של בעל הבית, לא היתה עדיין מסגריה בחצר. ולכן לא יכולים היו החלקיקים לעבור לחבל.

בינתיים הוסיפו אנשי מז"פ לבחון את החבל בארבע בדיקות נוספות, ביניהן אחת שבגללה היה צריך לשלוח אותו לבדיקה בלונדון. כאשר היה הכל מוכן, והתובעת דבורה חן התכוונה להגיש את החבל כראיה, התברר לפתע כי החבל נעלם. במחסני המישטרה, בה מאוחסנים המוצגים למישפט, לא נמצא החבל גדל־המידות, שאורכו כ־90 מטר ורוחבו כשתי אצבעות אדם.

ללא חבל, לא היה סיוע לעדותו של הנרקומן, והתובעת ביקשה מבית־המישפט לזכות את טופ׳לה. חברו, עוקשי, אשר נאשם גם הוא בפריצה, הורשע ונידון לשלוש שנות מאסר.

למרות הזיכוי, טופ׳לה עצמו יושב עדיין בבית־הסוהר, לתקופה של ארבע שנים, על צירוף של כמה וכמה תיקים: על החזקת נשק ללא רשיון, נהיגה בעת היותו מסומם, גרימת תאונה ועוד כהנה וכהנה.

נמר של נייר

גברת צ'יבוטרו בבחינות הבגרות ✱ תיסמונת
בדרני הספרות החדשים ✱ קרן־מוות אל הכותל־המערבי ✱
ראיון מפוברק עם אמיל אז'אר? ✱ האתיקה של נתן שחם

מלחמת תרבויות

בגרות 81

ארבע שנות שילטונו של השר מטעם המפד"ל, **זבולון המר**, במערכת החינוך בישראל, השאירו עקבות של חד־מימדיות, כפייה־תרבותית, בורות וניוון במערכת החינוך הממלכתית. בימים אלה הסתיימו בחינות הבגרות לשנת 81', והן מהוות הוכחה, למה שעולל המר ל־מערכת החינוך בימי כהונתו עד כה.

בחינות 81' מהווה תעודת־עניות לחברה הישראלית, למישרד־החינוך ולציבור החילוני. זה שאיפשר במשך שנים את "סחף שהתחולל במערכות החינוך. הבחינות הן רדודות, אינן מחייבות יותר מאשר שנת לימוד אחת, שלא לדבר

מחנך־בוחן המר
מכשיר עיקרי של הקצנה לאומית

על אלמנטים מגוחכים של לאומנות ו־דתיות אווילית שאינם הולמים את ה־תקופה. תעודת־בגרות 81', שבה זוכים אותם שעברו את בחינות הבגרות 81' היא חסרת ערך; האוניברסיטות חדלו להתייחס לתעודות אלה ברצינות, והן עורכות בחינות־כניסה משלהן, שנועדו לדלל את ה"הישגים המלאכותיים" של מישרד־החינוך ובוגריו.

כמה משאלוני "בחינות הבגרות" של השנה הגיעו לידיו של נמר של נייר. שילונים אלה מעידים על ייחיה מיוחנת של "שאלות מדריכות" בעלות גוון פו־ליטי־לאומני, כמו, למשל, שאלון הבחינה בהיסטוריה: ההיסטוריה היהודית שולטת בו, ורק מעט עוסק בהיסטוריה של העולם הרחב. השאלון בנוי כך, שתלמיד שאינו יודע דבר וחצי דבר על ההיסטוריה של העולם העתיק, יוון, רומי, האיסלאם, ימי־הביניים והעת החדשה, אך מתמצא באורח קלוש בהיסטוריה יהודית, יכול לצבור 100 מתוך 100 נקודות אפשריות.

מופיעות בו שאלות כמו **"פעולותיו של נחמיה לביצור הישוב היהודי ב־ארץ..."** ו/או **"באיזו מידה תרם שיל־טונם של הנציבים הרומאים ביהודה ל־פריון המרד הגדול"** (מחברי השאלון אינם מעזים לחבר שאלה כמו: "הגורמים לפרוץ המרד הגדול" — שהרי אז תהיה לתלמידים הזכות, שלא להתמקד אך ו־רק בשילטון הנציבים הרומאיים ביהודה, אלא גם בשחיתות ובהסתאבות שבקרב הכהונה, וביצר הפירוד של העם). שאלה מרתקת אחרת מנוסחת כך: **"מאבקם של נאמני המסורת היהודית בארצות מערב־אירופה ומרכזה במשכילים (היהודיים) ובתוכניותיהם."** אמרכלי ה־דת במישרד־החינוך סילקו מתוכניות־הלימודים שלהם את האמת בדבר מרידת המשכילים בדת, וב"אלף שנות רבנות שחורה", כפי שכינה אותן אחד ממשוררי ההשכלה. מה שנותר להשכלתם הכללית של תלמידי מערכת החינוך 81' הוא "מאבקם של נאמני המסורת היהודית..."

למחברי השאלון אין, כנראה, עניין בסיסי לגלות לתלמידיהם, כי הציונות נוסדה על בסיס מרד ההשכלה בדת, וכי ראשוני הציונים וממשיכיהם נרדפו בידי הרבנים, תלמידיהם וכל אנשי ה־מימסד הדתי — שיורשיהם השתלטו ב־הדרגה על מערכת־החינוך החילונית ב־ישראל.

שאלה מרתקת בהיסטוריה כללית מתייחסת ל"**השתלטותה של ברית־המועצות על ארצות מזרח־אירופה והקמתה של ברית וארשה**". סביר להניח, שאם יהיה תלמיד שיכתוב כי התחוללה מילחמה־עולמית, וכי ברית־המועצות נאבקה ו־הקיזה דמים רבים במילחמה נגד היטלר, וכי מתנגדי הפאשיזם בפולין, הונגריה, בולגריה, רומניה ואלבניה כרתו בריתות עם הקומוניסטים באותן ארצות, וקידמו בברכה את צבאות ברית־המועצות — הוא יתקל בחיוך. אותה שאלה בנוסח אחר: השתלטותה של ארצות־הברית על ארצות מערב־אירופה והקמתה של ברית נאט"ו — היתה מתקבלת בחיוך של התלמידים האומללים, שהפכו קורבנות למכונות־הוראה ולתוכניות־לימוד, שעיקרן שטיפת־מוח והכשרה של בריגדות חדשות לצבא הלאומנות הישראלית ה־חדשה.

תרומתו של זבולון המר למערכת־הלימודים היא מקצוע־בגרות בעל נימה לאומנית מובהקת (אם כי בעבר היה בעל נימה שחינכה ל"אזרחות"): "ידיעת ה־עם והמדינה". בתחום זה מופיעות שאלות, שיש בכוונתן ליצור שיוויון "פרופורציונאלי" בין הסבל של עדות ישראל השונות. שאלות כמו **"המדיניות הנאצית כלפי היהודים בשנים 39—1942"** עבור תלמידים אשכנזים, ושאלות כמו **"יהודי עיראק בשנים 1941—1951: סבלם, מאבקם ועלייתם ארצה"** עבור תלמידים בני עדות המיזרח. מעניין מאוד איזה ציון יקבל תלמיד, אשר יענה על השאלה השניה ויזכיר את סיפור ההסכם בין סוכנים ישראלים ושליחי ראש ממשלת עיראק דאז, **נורי סעיד**, בדבר השלכת פצצות ליד בתי־הכנסת של בגדאד, כדי לעורר אימה בקרב יהודי ה־עיר ולדחוף אותם לעלות לישראל. ל־זבולון המר הפתרונים.

שאלה מרתקת אחרת: **"כיצד מתמודדת ישראל עם בעיות האנרגיה?"** מורה אחד סיפר, שכאשר יצאו התלמידים מה־בחינה התברר כי מרביתם השיבו **"בעזרת הגברת צ'יבוטרו!!"** פרט מאלף הוא, שבחינה זו נערכה יומיים לפני ש־**יעקב מרידור** סתר את חוקי שימור החומר של **אלברט איינשטיין** ואחרים, במטרה "להתמודד עם בעיות ה־אנרגיה" והבוחר הפרימיטיבי.

בבחינות הבגרות בתנ"ך קיים גם "ה־גורם החינוכי", בנוסח בית־אולפנא של המר. אחת השאלות: **"משל יותם, שירה נגד־מלוכנית זו... היא חוליה משלימה לנאומו של גידעון. שלא במחובר אליה, ניתן היה לפרש אותו פירוש אנארכיסטי..."** מחבר השאלון סובל, מן הסתם, מתיסמונת הסדר האזרחי הטוב, והוא מלא פחדים מפני "פירוש אנארכיסטי", או פירוש לא־רחוק מזה, שאותו אוהבים צעירים בישראל ותלמידי תיכון — פירוש **פינחס שדה**, כפי שכתבו בסיפרו מות אבימלך ועלייתו השמיימה בזרו־

מלתעות

מאניירייזם של בדרנים

בקטע הסיום של סיפרו הדבר, כתב אלבר קאמי: **"ואכן, בהאזינו אל קריאות השימחה העולות מן העיר, זכר רייה כי שימחה זו סכנה צפוייה לה בכל עת. כי יודע היה מה שנעלם מן ההמון העלז הזה, ואשר ניתן הוא לקרוא בכל הספרים, כי מתג הדבר אינו מת ואינו נעלם לעולם, כי יכול היה לנוח, רדום משך עשרות בשנים, ברהיטים ובכלי־המיטה, כי מחכה הוא בארך־רוח בחדרים, במרתפים, במיזוודות, בממחטות ובבלויי־נייר, וכי אילי יבוא יום ולאסונם של בני־האדם וכדי ללמדם לקח, יעיר הדבר את עכברושיו וישלחם למות בעיר מתרוננת"** *.

בימים אלה תוקפת מגיפה מחרידה את התרבות הישראלית, אחרי המתנה באורח־רוח בחדרים, במרתפים, במיזוודות, בממחטות, בבלויי־נייר ובמגירות מתוסכלות. מגיפת הבדרנים, שתשעה קבין של אי־וולת ניתנו להם, והם אינם מסתפקים בכך וחשים צורך נפשי עמוק ליצור לעצמם תדמית של יפי־נפש ואנשי־רוח. בדרנים אלה החלו למשוך בעט־סופרים ובחרט־משוררים, והם מכבידים על מדפי הספרים בחנויות עד לעייפה.

ראשון הבדרנים שנפשו חשקה בתדמית של איש־תרבות, היה זמר המתקתקות, **שלמה ארצי**, שפירסם ספר של חרוזים בעל יומרות של שירה. ארצי נתן את האות, ובימים אלה הפכה התופעה למגיפה תרבותית האוכלת כל חלקה טובה בתרבות הישראלית.

אם היתה תועבה של ממש בשבוע הספר העברי, שננעל לפני שבועיים, היתה זו תועבת הבדרנים שהתחפשו ל־משוררים, סופרים ושאר בעלי־בשורה, ושדאגו שהרמקולים בדוכני המו"לים יזעקו: **"דודו טופז יחתום על ספריו** בדוכן של הוצאת... דודו דותן יחתום על ספריו בדוכן של הוצאת...", והרי כבר נאמר ש"מדודו (טופז) ועד דודו (דותן) לא היה עוד כדודו".

טופז־את־דותן מייצגים את המגיפה האמורה יותר מכל. הם זוכים לסיוע מן הצד, של סופרים־לעת־מצוא כ**צביקה פיק**, שאלבומו הפך מן הסתם מועמד תורן ל"פרס ישראל 1982", כ**אבשלום קור**, עם הגיגיו הקישוניים, כ**מאיר עוזיאל**, עם תרומתו לתרבות הישראלית (בעיקר לתרבות השיבה המאוד־מקורית), ועוד חצי תריסר ליצנים, כוכבי מישדרי סאטירה־מטעם של שבת בבוקר, בדרנים של שעשועי־טלוויזיה, או כוכבי התוכנית לעקרת־הבית (בית פתוח) בטלוויזיה.

באחרונה ראה אור בעברית ספר זכרונות של שחקנית קולנוע צרפתיה מעולה, **סימון סיניורה**: הנוסטלגיה כבר לא מה שהיתה *. ספר מעולה, אותו חיברה בצניעות רבה אשה, שבנוסף לכך שהיא שחקנית מעולה, יש לה גם מה לומר. כזה היה **אברהם חלפי**, שהיה שחקן וכתב שירים, ופירסם אותם בענווה בלתי מקובלת אצל שחקנים ובדרנים.

אבל החזיון המביש הזה של דודו־את־דודו חותמים על ספריהם הוא כתם מחפיר על התרבות הישראלית. ואם הם סובלים מעודף דיו, מוטב שיסתפקו בחתימה על תמונות, לבקשת מעריצות אלמוניות צעירות. אבל לחבר דיברי־תיפלות, ולעמוד בדוכני שבוע הספר העברי ולחתום עליהם, יש בכך משום תעודת־עניות לספרות הישראלית כולה, לסופרים הישראליים שלא התקוממו על כך, למו"לות הישראלית שהוכיחה כי היא רודפת בצע, ובעיקר לציבור שרכש ספרים אלה.

איזו עליבות תרבותית! התרבות כבר לא מה שהיתה — וחבל.

דותן

טופז

ארצי

תדמית של יפי־נפש ואנשי־רוח

* **הדבר** — מאת אלבר קאמי; נוסח עברי: יונתן רטוש; הוצאת עם עובד, 1962; 246 עמודים (כריכה רכה).

* סימון סיניורה — **הנוסטלגיה כבר לא מה שהיתה**; הוצאת עם עובד; 302 עמודים (כריכה רכה).

עות אמו. באמת, מישרד־חינוך חינוכי מאוד. מישרד־חינוך שמצליח להרחיק את מיטב הנוער מן התנ"ך ומהעוצמה הספרותית של התנ"ך, ומשאיר לאחרי הבגרות את דפיו למאמינים בילבד.

שאלה אחרת בשאלון לתנ"ך מנוסחת כך: „(1) נביאי אמת ונביאי שקר — ציין והסבר קווים אופניים להם. (2) מהו, לדעתך, ההבדל העיקרי ביניהם?" ואם היה תלמיד כלשהו כותב משהו כמו „אהבת ישראל של א. ד. גורדון ואהבת ישראל של חנן פורת" ומסביר את „ה־הבדל העיקרי ביניהם", האם היה זוכה בקיצבת הנקודות לשאלה זו? האם היה מוכיח כי הבין את התנ"ך והשכיל לע־שות בו שימוש במציאות הישראלית?

מיקצוע אחר ברשימת המיקצועות ש־בהם נבחנים בבחינות הבגרות הוא „אמ־נות". גם כאן לא משנה אם תלמיד יודע או שאינו יודע מיהם **ליאונרדו דה־וינצ'י, ולאסקז, פיקאסו, דירר** ואחרים. מספיק לדעת מיהו **מארק שאגל**, ומהי תרומתם של **ראובן, לבנון, מוקדי, ארדון ושטיינהרט** ל־אמנות העולמית. שאלון הבחינה באמ־נות מתעלם עקרונית מהאיקונוגרפיה של האמנות הנוצרית (אם כי הוא מכיר בקיומה של אמנות לא־יהודית — למ־רות ה„לא תעשה לך פסל ומסיכה"), ותובע מהנבחנים להוכיח בקיאות בלאו־מנות ולא באמנות, כמו השאלה: „שאגל כאמן יהודי החי בגולה — במה ייהודו?"

שאלה אחרונה בשאלון האמנות: „תאר פיסול סביבתי, אנדרטה או מונומנט ידוע בישראל על הנוף והסביבה בהם הוא ניצב. בתשובתך התייחס ל־שאלות הבאות: (א) מה ביקש האמן להשיג ביצירתו? האם לדעתך הוא הצ־ליח? (ב) כיצד משתלבת היצירה בנוף ובסביבה? (ג) האם יש בה תרומה לגי־בוש סיגנון ישראלי? (ד) האם היצירה לטעמך? נמק." מה היה קורה לתלמיד שהיה מתייחס לפסלו הנהדר של **תומרקין** בכיכר מלכי־ישראל בתל־אביב, והיה מצטט את עמדתו של האמן ומציין כי תומרקין לא התכוון בדיוק לשואה, אך הביא את „תחושתו האמנותית" אליה?! אותו תלמיד היה מציין, כי היצירה אינה משתלבת בנוף העכור של הבתים המכוערים המקיפים אותה, והיה מוסיף כי אין בנמצא „סיגנון ישראלי" באמנות. האם נבחן כזה היה מקבל ציון הולם?!

סידרת שאלונים זו, ממחישה את ה־איוולת, הניוון, השיטחיות, הלאומנות והדת, שמערכת־החינוך בימי שילטונו של המר הפכה לתעלת הביוב שלהם.

זבולון המר הפך את מערכת־החינוך לאויב הגדול ביותר של החברה הישר־אלית, למכשיר העיקרי של ההקצנה ה־לאומנית.

מדע בידיוני

הסיבוב ה־7

הלהיט האחרון בספרי המדע־הבידיוני בלונדון, הוא המצוד אחר סליוט שבע, מאת **גאי אלימו***. ספר זה, עיקר עלילתו במאבק צמוד אותו מנהלים טייס־חלל פלסטיני ומפקד חיל־האוויר הישר־אלי, ששניהם נולדו בירושלים. אחד מ־פרקי־השיא של המצוד אחר סליוט שבע: כאשר טייס־החלל הפלסטיני, איש אש"ף, שאומן בידי הקג"ב, שולח קרן־מוות ב־מתפללים ליד הכותל־המערבי, בעוד שמפקד חיל־האוויר הישראלי יוצא ל־משימת התאבדות, כדי להטיל, כנקמה, פצצת אטום על אודיסה, ברית־המועצות.

הספר מתאר את **שביר אל־טימאני**, שהחל דרכו כנער בשירות אש"ף, במאבק נגד ישראל, והפך בהדרגה ל־בכיר טייסי־החלל של ברית־המועצות. יריבו, **מיכאל אלון**, מפקד חיל־האוויר הישראלי, נולד במרחק כמה מאות מט־רים מביתו של אל־טימאני, בירושלים המנדטורית.

* **גאי אלימו — המצוד אחר סליוט שבע; הוצאת קורגי בוקס; 456 עמודים (אנגלית).**

בהמצוד אחר סליוט שבע יש בישראל ראש־ממשלה אשה, והפעם זו חתיכה משגעת, שמחבר הספר מעיר כי „היא תהיה מוכנה לשכב עם כל מנהיג ערבי כדי להביא את השלום." היא שימשה פעם כאהובתו של נשיא ארצות־הברית.

מחבר הספר, גאי אלימו, שעבר הכ־שרה בסיסית כטייס־חלל בארצות־הברית, מציג בסיפרו מעט מסממני המילחמה הגרעינית העתידה להתרחש במרחב, ב־סיבוב שאחרי הבא. הספר עמוס גם בתיאורים מדוייקים וקפדניים של טיסת־חלל, ושאר מרכיבים טכניים העשויים להרשים את חובבי המדע־בידיוני, אם כי הוא לוקה בכמה אי־דיוקים היסטו־ריים בעניין הישראלי.

העימות הישראלי־פלסטיני נוסח גאי אלימו, הוא למעשה ספר פתיחה למיל־חמה עולמית שלישית, העתידה להתר־חש, לדעת המחבר, אחרי עימות גר־עיני־חללי.

רומאן גארי וג'ין סיברג (1967)
העניק ראיון לעינבל בגיל 65

איזכור

פיברוק?

בידיעות אחרונות (2.7.81) פורסם, תחת הכותרת „נפתרה חידת הסופר הצרפתי אפוף המיסתורין", כי „דמותו המיסתורית של הסופר שכתב בשם־העט (פסבדונים) אמיל אז'אר נחשפה. השבוע התברר כי ‚אמיל אז'אר', אחד מן המכובדים וה־חשובים בסופרי צרפת, לא היה אלא הסופר הצרפתי־יהודי הידוע, רומאן גארי שהתאבד לפני שישה חודשים.

„‚אז'אר', שזכה לפני שנים אחדות ב־פרס גונקור, שהוא הפרס הספרותי החשוב ביותר בצרפת, על סיפרו ‚כל ה־חיים לפניו', היה תמיד דמות אפופת־מיסתורין ומעולם לא הופיע בפומבי. אולם באחרונה הוציא חתנו, פאול פאב־לוביץ, ספר בשם ‚הדמות שהאמינו בה', ובו גילה את הסוד: ‚אמיל אז'אר' היה רומאן גארי, שהתפרסם כטייס־קרב וכ־סופר* שכתב בעיקר ספרי־מתח ורומא־נים קצרים. נראה, כי החליט להשתמש בפסבדונים כאשר עבר לכתוב ספרות טובה יותר, וחשש כי פירסומו הקודם יפריע לו.

„גארי התאבד זמן קצר לאחר שגרו־שתו, השחקנית ג'יין סיברג, נמצאה מתה במכוניתה, כתוצאה ממנה גדושה מדי של סמים." עד כאן לשון הידיעה, כפי שפורסמה בידיעות אחרונות.

ידיעה לאקונית זו הזכירה לכותב שו־רות אלה את „תיק אז'אר" שלו, ולאחר היטוט קל בתיק זה התברר, ש„שירותי הביון הספרותיים" תוצרת ישראל אינם נופלים באיכותם משירותי הביון האח־רים של המדינה. גזר עיתון מידיעות אחרונות (7.9.1979) גילה „ראיון מיוחד ובלעדי" עם „הסופר הצרפתי אפוף ה־מיסתורין", תחת הכותרת „רק היצירה חשובה, לא הסופר", שנעשה בידי אחד **אביטל עינבר**.

ישפוט הקורא בין המציאות, כפי ש־נתגלתה בצרפת רק בחודש שעבר, לבין המציאות אותה גילה אותו סוכן־ביון־ספרותי־ישראלי עינבר, הפותח את רשי־מתו כך: „ברצוני לספר לקהל־הקור־אים הישראלי, המכיר את הסופר הצר־פתי אמיל אז'אר מקריאת תירגום סיפרו ‚כל החיים לפניו', על פגישתי עימו ב־פארים לפני זמן־מה. פגישת סופר ומ־תרגמו היא לרוב עניין שבשיגרה. או־לם אני הלכתי מלא ציפיות וסקרנות לפגוש גאון. לבסוף פגשתי אדם והת־אכזבתי במיקצת. אחרי הירהור נוסף התחוור לי, שמקור האכזבה הוא בצי־פיותי שלי וכי לא היה מנוס מאכזבה, שכן הגאונות, מן־הסתם, אינה מצב ה־מתבטא בכל רגע בחיי אדם, ואין כל סיבה שתהא ניכרת לעין בעת שיחת־חולין במישרד קטן של בית־הוצאה פאריסאי..."

ממשיך עינבר בעינברי לשונו: „אז'אר,

סופר־בדוי אז'אר
נראה כבן ארבעים פלוס

כידוע, כמינהגו נוהג: אינו מתראיין, מסתתר מהציבור ומהעיתונאים, חי לו בשקט ובשלווה באותו איזור מרוחק, ואפילו בית־ההוצאה שלו אינו יודע מתי יבוא לפארים, ולכמה זמן. בתום שיחת־עבודה במישרדי המו"ל ביקשתי שיפגי־שוני עם אז'אר. אותה שעה ישב הוא בחדר הסמוך ועיין בספרות אנגלית ו־אמריקאית, לצורך מתן חוות־דעת למו־ל"ו הצרפתי... כששאלתי מה עושים כדי לפגוש את אז'אר, יצאה אשת־שיחי מן החדר וכעבור דקותיים שבה ואמרה, כי אז'אר מוכן לפגוש אותי ל‚כמה דקות'. אמרתי בלבי ‚שיילך לעזאזל', והשכבתי, כי אני רוצה לשוחח איתו ושיואיל בטו־בו לקבוע לי פגישה ביום אחר, כשיהיה לו פנאי. ‚לא כדאי,' השיבה הגברת, ‚אמור לו שלום ותפטפטו קצת. מי יודע מתי ישוב לפארים.' הלכתי אחריה ונכ־נסתי למישרד קטן, ואז הרגשתי לפתע שמנסים ‚לעבוד' עלי: הברנש שישב ב־חדר, מאחורי מיכתבה בסיגנון לואי עש־רה כלשהו, לא דמה לשום אז'אר שראי־תי עד אותו יום באיורים, שונים של מאמרים בעיתונות... בקיצור, אז'אר אי־נו דומה לעצמו: אין לו שפם־אדירים, הוא הרבה יותר מבוגר מן הצעיר המ־שופם שדיוקנו מאייר את המאמרים עליו, נראה כבן ארבעים־פלוס, בעל תווים בלקאניים־הונגאריים ועיניים ענקיות ש־מתגלגלות ומתרוצצות בלי־הרף בארובו־תיהן, אז שננעצות בך ומרשפות שעה שהוא רוצה להדגיש משהו או לשכנע. לבוש ג'ינס, מעשן הרבה, מדבר בקול צלול ורם ובשפה רהוטה ומשוכללת, אם כי מהוססת לעיתים..."

אלא שעינבר שכח שהוא אז'ארולוג בעל מוניטין רב, ושנתיים קודם לכן כבר פירסם במוסף לספרות של ידיעות אחרונות (7.1.1977), תחת הכותרת „אמיל אז'אר מגלה טפח", קטעים מתוך ראיון אותו העניק אז'אר לנובל ליטראר, וש־בו מכונה אז'אר **פאול פאבלוביץ**. כמה מחומריו של ראיון זה שימשו ב־ראיונו „הבלעדי" של עינבר עם אז'אר, שנתיים מאוחר יותר.

מה שמרתק ב„ראיון הבלעדי" אותו ערך עינבר עם אז'אר/גארי הוא התי־אור: „נראה כבן ארבעים־פלוס, בעל תווים בלקאניים־הונגאריים..." תיאור ש־אינו הולם את גארי, שהיה יליד 1914, והיה בגיל 65 כאשר העניק לעינבר את ה„ראיון". גארי, למרות היותו טייס־קרב במילחמה־העולמית השניה, לא הצליח לשמור על מראה של „כבן ארבעים־פלוס" (והקורא יכול לראות את מראהו בתצלום, 12 שנים קודם „הראיון המיו־חד" אותו העניק האיש־שלא־חפץ־בפיר־סום לסוכן־הביון־הספרותי־הישראלי.)

ייאמר לזכותו של מר עינבר, שיתכן שקבע מראש עם רומאן גארי, כי יטש־טש את גילו ויביא תווי־פנים „בלקאניים־הונגאריים ועיניים ענקיות שמתגלגלות ומתרוצצות בלי־הרף בארובותיהן..."

וחוץ מזה, אנחנו הרי פרובינציה, ול־ישראלים מותר תמיד למכור סחורה סוג ב', כסיפורים מהעולם הגדול.

* גארי שירת כטייס־קרבי, באותה טייסת שבה שירת מחבר הנסיך הקטן, **סינט־אכזיפרי**.

בחטף

השלילה

מחבר הסנדק, **מאריו פוצו**, קיבל באחרונה סכום־עתק וחסר־תקדים ב־מו"לות העולמית, עבור ספר אותו טרם חיבר. פוצו קיבל סכום של שני מיליון דולר עבור הזכויות לפירסום סיפרו, ש־יעסוק בשודד הסיציליאני **סלבטורה ג'וליאנו**, מקופת הוצאת הספרים סיימון אנד שוסטר. סכום זה אינו כולל תמלוגים עבור זכויות לספרי־כיס, פיר־סום־סידרתי בעיתונים וזכויות הסרטה ●● בתוכנית הטלוויזיה מוס"ף הדגים הניספח־לשעבר לענייני תרבות בניו־יורק, **נתן שחם**, אתיקה ראוייה לשמה. הוא פירסם כמעט רק את ספרי הוצאת ספרית פועלים, הוצאה השייכת לתנועה הקיבוצית שבה חבר שחם — הקיבוץ־הארצי; הוצאה שהוא נימנה על עור־כיה מזה שנות דור. שחם, בעבר אחד הפוליטרוקים הידועים של „דור הפלמ"ח", המשיך בכך מעט ממסורת אותם ימים של „התרבות המתקדמת", ועורר סופר תל־אביבי נודע להעיר: „פוליטרוק פעם, פוליטרוק תמיד!" על מישקל סיסמת השומר־הצעיר: „שומר פעם, שומר תמיד!" ●● החודש, כאשר ביקר ה־משורר הירושלמי **יהודה עמיחי** בעיר הולדתו וירצבורג, גרמניה, נכנס לאר־כיון העיר, לעלעל בעיתונים מהתקופה שבה גורשה מישפחתו מגרמניה. באר־כיון העיר מצא עמיחי רשימה של „אז־רחים בני העיר אשר אזרחותם נשללה מהם בשל אי־נאמנות..." הבולטים ברשי־מה היו: **ברטולד ברכט, אריקה מאן ונחום גולדמן** ●●

מאת דן עומר

לפני 25 שנה

בגיליון „העולם הזה", שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק, פורסמה כתבת־שער תחת הכותרת „מישפט אשכול". הכתבה עסקה בדו"ח מבקר־המדינה, בגין דירת־שרד שהמדינה העניקה לשר־האוצר. מדור הספורט של השבועון הקדיש כתבת־ענק, תחת הכותרת „המישחק", לתחרות הכדורגל שנערכה באיצטדיון „דינאמו" במוסקבה, בין נבחרת הכדורגל של ברית־המועצות ונבחרת ישראל. ישראל הובסה בתוצאה 0:5. בשער הגיליון: שר־אוצר לוי אשכול.

גבול שותת דם ✶ ראשית הירידה מישראל ✶ קרב השידור של „קול ישראל" נגד „גלי צה"ל"

„העולם הזה" 979
תאריך: 19.7.1956

העם

פצע שותת דם

פצע־ענק השותת־דם, המתמשך על גופה הרוטש של ארץ־ישראל, מטירת־צבי עד עין־גדי, שוב שלח השבוע גלי כאב חדים ומטריפים לכל שאר האברים. הפצע הקרוי גבול הטביע את חותמו על כל תנועותיו והגיגיו של הגוף.

ענני־מילחמה כבדים שוב רבצו על הגוף הקייצי הלהוט. מעשים מוזרים קרו בערפל זה. האזרח רק שמע קטעים מן הנעשה, אולם גם קטעים אלה הספיקו להוכיח כי סיגנון חדש חדר ללוחמה־הזעירה.

סיגנון חדש. פרשת השבוע היתה מורכבת מכמה אירועים, שרק עריכתם בסדר כרונולוגי הפיחה בהם רוח של משמעות:

● **מאורע 1:** שני אזרחים ישראליים, יוחנן גוטמן וחיים דובינסקי, נורו ונהרגו מן המארב בקטע הגבעי המסוכן בין מעלה־העקרבים וחצבה. שום מעשה קודם בשטח זה לא יכול היה לשפוך אור כלשהו על סיבות המעשה הזה. ממשלת ירדן מיהרה להסתייג ממנו, תוך חשש בולט מפני פעולת־תגמול ישראלית ב־מימדים גדולים.

● **מאורע 2:** מוסטאפה חאפז, קצין המודיעין המצרי שהדריך את חוליות־הריגול והחבלה שחדרו לישראל,־ נהרג באורח מיסתורי. קול ישראל נתן פירסום מכסימאלי למעשה, ורדיו קאהיר השתיק אותו תחילה, והטיל אחר־כך את האשמה על סוכני ישראל.

● **מאורע 3:** צעיר ישראלי נהרג ליד וילהלמה, באחת מהתקריות המוזרות ביותר שאירעו אי־פעם במדינה.

● **מאורע 4:** הניספח הצבאי המצרי ברבת־עמון, שנאשם על־ידי ישראל באירגון פעולות הפידאיון מתחומי ירדן, נפצע קשה על־ידי פצצה שנשלחה אליו בדואר מירושלים העתיקה (שהיתה אז בשליטת ירדן). ממשלת מצריים האשימה את ישראל גם באירגון התנקשות זו ואיימה להגיב בכוח.

ירידה

עין זועמת

„אנו מסתכלים על הנסיעות לחוץ־לארץ בעין זועמת," אמר בשבוע שעבר דובר מישרד־הפנים, בהצדיקו את הקשיים המלאכותיים שהונחו בדרכם של אזרחי ישראל המשתמשים בזכותם החוקית לנסוע לחוץ־לארץ.

היתה זאת רק עין אחת של מדינת־ישראל. העין השניה הייתה פקוחה מעבר לים. השבוע פירסם עלון יהודי אמריקאי את הקטע הבא מן הפרוטוקול של הפרלמנט הקאנדי:

חבר הפרלמנט רולאנד מיצ'נר: „אדוני היושב־ראש, הייתי רוצה לשאול את שר האזרחות וההגירה מה נעשה כדי להקל בישראל על הסידורים של המועמדים להגירה לקאנדה, ואלו קרובי־מישפחה של תושבים קאנדיים יבואו בחשבון לשם הגירה כזאת?"

שר האזרחות וההגירה: „הממשלה לא התקדמה באירגון סידורים למהגרים בישראל, ואין לה כוונה להתקדם בשטח זה, מאחר וממשלת־ישראל, המחפשת עולים לארצה, אינה רוצה שנעשה זאת."

שאל העלון היהודי־אמריקאי: **כיצד ליישב שלילה עקרונית זו של זכות ההגירה מישראל עם טענתו המוחצת של הנשיא הציוני, נחום גולדמן, כי שלילת־זכות־ההגירה מיהודי מארוקו היא פגיעה בזכויות־האדם?**

רדיו

מישפט שלמה

שפופרת הטלפון כמעט שנשמטה מידו של מנהל גלי צה"ל, תחנת השידור של הצבא, מרוב תדהמה. מתוך השפופרת בקע קולו של מנהל קול־ישראל, הד"ר צבי זינדר, שמסר במיבטאו האמריקאי המובהק הוראה מוזרה ביותר: „לא נסכים בשום פנים שגלי צה"ל יעבירו גם הם את שידור תחרות הכדורגל ממוסקבה!"

לקריין יורם רונן, שבא לאולפן גלי צה"ל באותו ערב, לא נותר אלא לשפוך ערימת תקליטים על לוח הגרמופון, להפסיק את הנגינה מדי רבע שעה לשם מסירת התוצאה העדכנית של המישחק. מקולו לא שפעה התלהבות יתירה: הוא ידע היטב כי אף ייצור חי בארץ לא הקשיב באותו רגע לשידורו.

שרירות פה. ההוראה המוזרה, ששום נימוק לא נילווה אליה, היתה רק שיא חדש בתולדות הקצרות והמשובשות של היחסים בין שתי תחנות־השידור, המתחרות על אוזנו של האזרח הישראלי.

קול ישראל, הפועל באמצעות תריסר אולפנים בשלוש הערים הגדולות ותשע מכוניות, לא יכול היה מעולם להשלים בשקט עם העובדה שגלי צה"ל, אשר לרשותם רק אולפן אחד וקטן יותר מאחרון האולפנים של קול ישראל, מכונית אחת, משדר בעל עוצמה מוגבלת, הנקלט רק במרכזי היישוב בארץ, ותקציב המגיע רק ל־4% מתקציב שירות־השידור, הצליח בכל זאת לרתק למעלה ממחצית המאזינים אל גליו, כפי שהוכיח סקר המאזינים האחרון.

תחנה המנוהלת ביתר גמישות וכישרון היתה מסיקה ממצב זה מסקנה ברורה אחת: עליה לשפר את תוכניותיה, לקרב אותן לאוזן האזרח. אופייני הוא שקול ישראל הגיע למסקנה אחרת: יש צורך להילחם בכל הדרכים הכשרות והבלתי־כשרות בתחנת גלי צה"ל, ולפעול לחיסולה של התחנה היריבה, כדי שהמאזין יהיה עבד־עולם לכל שיעמום שקול ישראל יחליט בשרירות־פיו להגיש לו.

שידורים במחתרת. הפעולות לא איחרו לבוא. מנהלי קול ישראל השקיעו בהן את כל המרץ והיוזמה שאינם מושקעים בתוכניות עצמן. אם נודע לקול ישראל כי גלי צה"ל עומדים לשדר תוכנית מעניינת כלשהי, הם נאחזים מיד באמתלה השקופה ביותר כדי להביא את העניין עד לדרג הגבוה ביותר, למנוע מהמאזין את ההנאה הצפויה לו.

כאשר לא היה די בכך, נאסר על כל עובדי קול ישראל לערוך בשעות הפנאי שלהם תוכניות בתחנה היריבה. העובדים עצמם הצטערו על כך. הם אהבו מאוד לבצע את מיטב תוכניותיהם, שנפסלו או קולקלו בקול ישראל, ודווקא בגלי צה"ל. התוצאה: העובדים החלו לערוך תוכניות בשמות בדויים*.

המקרה האחרון היה הקש ששבר את האוזן. שתי התחנות ניצבות עתה ממש כשתי האמהות במישפט־שלמה, כשקול ישראל דורש בתוקף לגזור את הילד לשניים כדי ששני הגלים לא ייהנו. העניין לא היה כה עצוב, אילמלא שיחק הציבור את תפקיד הילד שעומדים לגזור אותו.

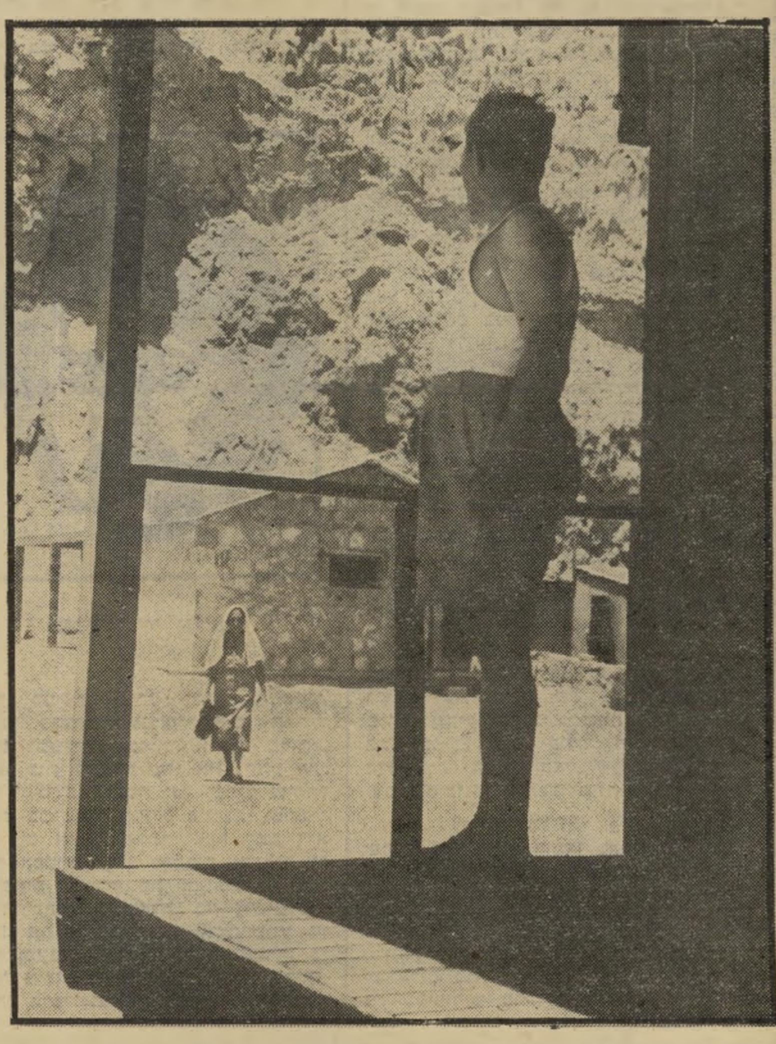

משה שרת בסדום

משה שרת, ראש־הממשלה לשעבר, ושר־החוץ המודח בידי דויד בן־גוריון, נראה בתצלום כשהוא שוהה במרחצאות סדום, ומתבונן באשתו ציפורה החוזרת מן המיקלחת. במהלך חופשה זו טיפסו שרת ואשתו על פיסגת הר־מצדה תוך 110 דקות.

מכתבים

רצח די־האן

הרצח של הפרופסור די־האן (העולם הזה 977) נחשב בעולם היהודי כולו וגם בישוב הלאומי לפסק־דין עממי צודק... די־האן היה לא רק בוגד בעמו, אלא גם המחבר של שירים פורנוגראפיים ו־חילול־קודש. הייתי הראשון שכינה אותו כפושע מיני... הוא הקדיש שירים בלתי־ספורים ל„אהבה" לצעיר הערבי ש־עמו קיים יחסים מיניים. הוא גם נטבל פעם לנצרות בידי אשתו, וילדיו היו נוצריים.

מלכיאל גרינוואלד*, ירושלים

נדהמתי לקרוא על ...השתתפותה של מרת רחל בן־צבי (ינאית) בתיכנון רצח הד"ר די־האן. הפירסום הזה פוגע קשה לא רק בבית הנשיא בלבד, היקר והמכובד על כולנו, אלא בכל אזרחי ישראל, ובכל יהודי באשר הוא יהודי.

עליכם לתקן את השגיאה הפאטאלית שעשיתם בהבאת דברים אלה.

כ. א. בוקאי, ירושלים

● העולם הזה אינו נותן הערכה, אלא רק מציין עובדות. רחל ינאית (בן־צבי) היתה אחת מארבעת האנשים שהשתתפו בפועל בהריגת די־האן. שלושת האחרים: אברהם תהומי, ישראל שוחט ו־יעקב פת.

למזלו הרע חי די־האן המנוח לפני כ־30 שנה, בעת שלוט המנדט בארץ. המוסדות היהודיים נוהלו אז על־ידי אנשי השמאל שדגלו בשיטה דו־לאומית, קומוניזם וכו'. אנשי השמאל גרמו נזק רב ליישוב, ועל כן די־האן נלחם בהם, במטרה כפולה ומכופלת: לשחרר את היישוב מעולו של השמאל ויחד עם זאת להבטיח סטאטוס חוקי ומלא ליהדות ה־דתית תחת השילטון המנדטורי, עד לסילוקו וחיסולו.

ד"ר מקס פוקס־שועלי,
תל־אביב

* כמו תוכניתו של מיכאל אוהד בגלי צה"ל: „על צלילים ואנשים" הנושאת את שמו הבדוי: „בעריכת יואל קרני".

* גרינוואלד נודע ברבים במאבק אותו ניהל כנגד הד"ר ישראל קסטנר, במישפט המוכר כ„מישפט קסטנר".

ספידי - כל ילד יכול להכין
תפוזים
לימון
מהאנשים שהמציאו את "טרופית".
תשלובת חבורי
אריאלי

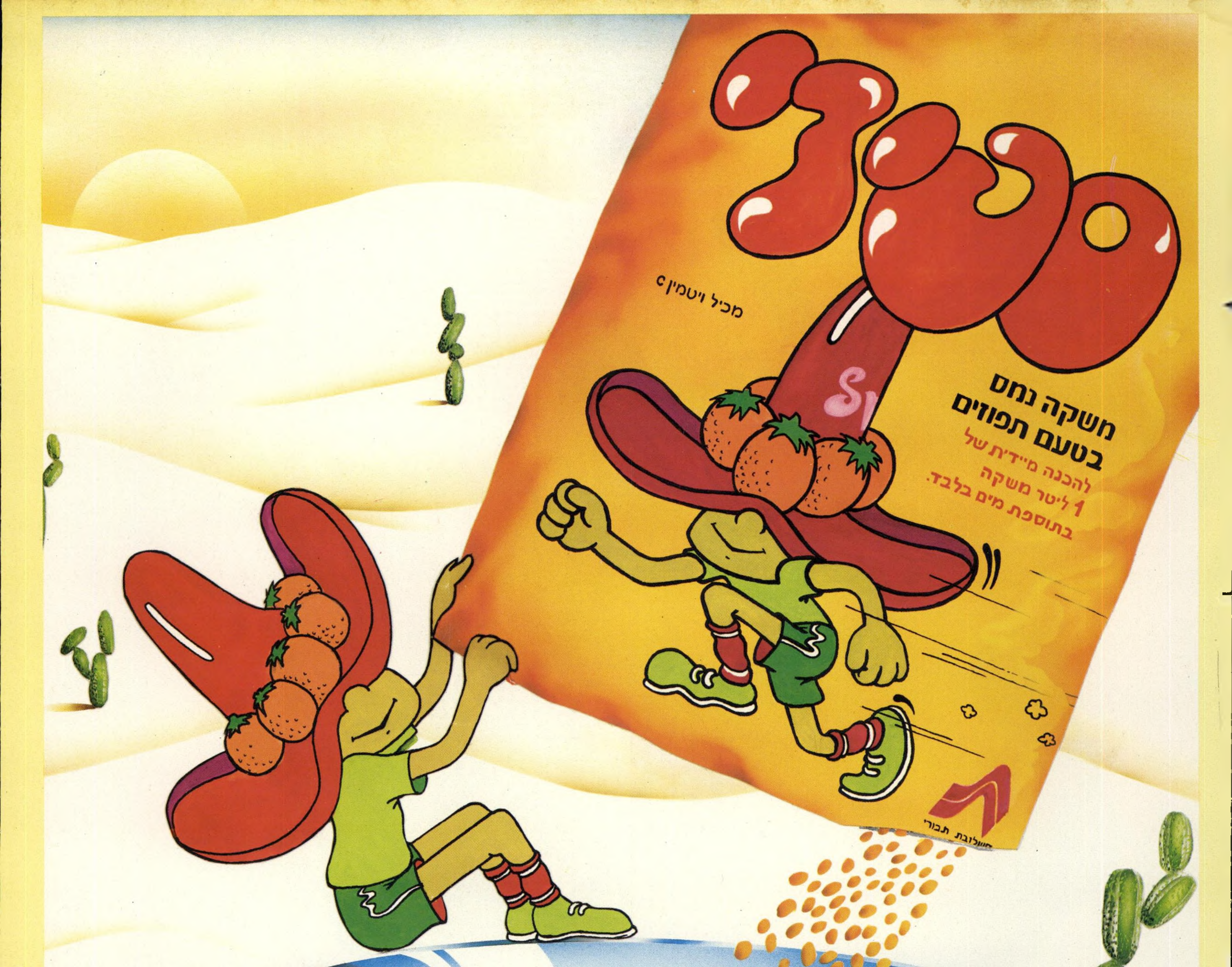
מכיל ויטמין C
משקה נמס
בטעם תפוזים
להכנה מיידית של
1 ליטר משקה
בתוספת מים בלבד.
תבורי

״ג כתמוז תשמ״א, 15.7.1981 מיספר 2289

80 עמודים

שנה 45 המחיר: 15 שקלים (כולל מ.ע.מ.)

העולם הזה

מכון העיסוי של ד״ר פעילן

בית בושת או מוסד רפואי